

**Sprejemanje
osnutka
proračuna
za leti 2007
in 2008**

stran **10**

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXIII - številka 3 / Marec 2007

O komu/čemu pišemo?

Najbolj uspešni športniki

stran **70**

Volilni občni zbor Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje

stran **44**

Odprta Mestna knjižnica Grosuplje

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika je bila slovesno odprta knjižnica, ki se odslej na predlog Krajevne skupnosti Grosuplje imenuje Mestna knjižnica Grosuplje. Za prenovljeno staro Koš(č)akovo hišo je zgrajen tudi nov prizidek s 1820 m² sodobnega namenskega prostora. Celotna investicija na obeh zgradbah je stala približno 2,7 mio €. Ministrstvo za kulturo bo k temu prispevalo 125.000 €. Preko 42.000 € pa so prispevali donatorji.

Nadaljevanje na strani 3.

SERVIS IN PRODAJA KOLES **SCHWINN**
SKI servis **SCOTT USA**
super ugodne cene **HH** **GHOST**
starih modelov **YE** **TBS**
YELLOW CAR **BH BIKES**
Sprinter
CYCLES ŠKERLJ
Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Julija
slovenska prevajalska agencija
MODRA ŠTEVILKA
080 80 23
www.julija.si
PREVAJANJE
v 80 jezikov
SODNO OVERJENI
prevodi
Prule 19, Ljubljana

Šport s skoraj polstoletno tradicijo

Uspehi grosupeljskih rokometashev

ROKOMET IMA V GROSUPLJEM SKORAJ 50-LETNO TRADICIJO. ZADNJIH PET LET KLUB NOSI IME PO NAJUSPEŠNEJŠEM PODJETJU V OBČINI – PO PEKARNI GROSUPLJE. V PEKARNI NAMREČ AKTIVNO PODPIRAJO DEJAVNOSTI V OKOLJU, V KATEREM DELUJEJO.

»V Sloveniji se je rokomet igral že pred vojno. Grosupeljčani pa smo se zanj navdušili v začetku šestdesetih let. Na začetku se je rokomet igral na »lešu«, kasneje se je preselil v dvorane,“ o zgodovini rokometne igre pove član upravnega odbora grosupeljskega rokometnega kluba, Stane Repar. Danes v Rokometnem klubu Pekarna Grosuplje trenira in tekmuje skupno šest selekcij. V klubu igra sto dvajset igralcev različnih starostnih kategorij. Ekipa starejših dečkov, kadetov in mladincev sodijo med šestnajst najboljših v Sloveniji.

Trenersko mesto članske ekipe Rokometnega kluba Pekarne Grosuplje je v letošnjem letu prevzel

Jani Likavec, nekdanji igralec Celja Pivovarne Laško, Trima Trebnje in legendarni državni reprezentant. Njegova ekipa je že nekaj let zapovrstjo stalni član v 1.B-državni ligi. "Imamo izredno mlado in perspektivno ekipo, znotraj katere opažam nekaj odličnih posameznikov. A rokomet je prvenstveno kolektivni šport, v katerem odločata srčnost in medsebojna uigranost," nam o igri in svojih varovancih pove Jani Likavec.

Uspehov, ki jih rokometasi dosežajo na parketu, se veselijo tudi v Pekarni Grosuplje. Tako pri kruhu kot pri športu je pomembno zaupanje in dobro sodelovanje. Dobri rezultati pa so brez dvoma najboljši poplačilo tega zaupanja.

Jani Likavec, nekdanji igralec Celja Pivovarne Laško, Trima Trebnje in legendarni državni reprezentant slovenske rokometne selekcije, danes trener Rokometnega kluba Pekarna Grosuplje.

Strokovno delo in odlična fizična pripravljenost sta ključ do uspeha.

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

Članska ekipa Rokometnega kluba Pekarna Grosuplje.

Odprta Mestna knjižnica Grosuplje

»Kultura! Kako majhna beseda, in kako pomembna za obstoj naroda.«
- župan Janez Lesjak ob odprtju Mestne knjižnice Grosuplje

Nadaljevanje s 1. strani.

Jože Miklič

Stara zgradba Košakove hiše ima na portalu letnico 1887, knjižnica pa se je v njej naselila leta 1973 na 143 m². Ko so se iz te hiše izselile različne druge službe, je knjižnica pridobila še 127 m², a je bilo tudi to kmalu premalo. Arhitekta novega prizidka knjižnice sta prof. Miloš Florjančič in dr. Matej Blenkuš s svojimi sodelavci. Načrte za notranjo opremo so izdelali Nena Gabrovec, Kaja Lipnik Vehovar in Arne Vehovar. Izgradnjo in obrtna dela je prevzelo Gradbeno podjetje Grosuplje.

V prenovljenih površinah so na 443 m² čašopisna kavarna, galerija, večnamenska dvorana za približno 50 do 60 obiskovalcev, domoznanska soba, stara Koščakova soba iz leta 1923, namenjena za poročno sobo, pisarna Turistično informacijskega centra, računalniška učilnica ter prostori za obdelavo gradiva in uprava. V novih prostorih pa je 1820 m² površin, namenjenih pretežno za osnovno knjižnično dejavnost z otroškim oddelkom, oddelkom za mladino, čitalnico, lepomiselnostjo za odrasle, družboslovje, umetnost in uporabne vede.

Na zelenico pred starim delom knjižnice je postavljena kamnita upodobljena knjiga, ki jo je napravil italijanski zamejski Slovenec Alberto Stulin, v prehodu med staro in novo knjižnico pa kamnita skulptura Damijana Komelja, ki ji je dal naslov Žabji kralj.

V kulturnem programu odprtja knjižnice so sodelovali Orkester Glasbene šole Grosuplje z dirigentom Mitjem Dragoličem, združeni pevski zbori Moški pevski zbor Corona, Vokalna skupina Zelen in Moški pevski zbor Vokal Grosuplje pod vodstvom Jerneja Kralja in basbaritonist Marko Fink, prireditev pa je povezovala Simona Zorc Ramovš. Vmes pa so se zvrstili štirje govorniki: mag. Jelka Gazvoda, župan Janez Lesjak, član sveta knjižnice Vinko Petrič in direktorica knjižnice Roža Kek.

Nato so Janez Lesjak, Vinko Petrič in Roža Kek skupaj prerežali trak, izbrani bralci in bralke različnih starosti in poklicev, povezanih v verigo, pa so s simboličnim prenosom paketa knjig preselili še zadnje knjige iz začasnih v nove knjižnične prostore. S tem je bila osrednja prireditev odprtja zaključena, presenetljivo veliko število ljudi kljub neko-

liko deževnemu vremenu pa si je nato ogledalo nove in prenovljene prostore, kjer so kmalu potem nekateri že pripravili tudi svoje prireditve in predstavili posamezne dejavnosti. Tako je v dvorani Fondacija Janeza Vajkarda Valvasorja pri SAZU-ju predala Spominsko knjigo ljubljanske plemiške družbe sv. Dizme. Nato je s koncertom flautistke in violončelista Krajevna skupnost Grosuplje predala mestno listino. V domoznanski sobi so bila razstavljena gradiva iz tega področja, na otroškem oddelku so s pomočjo gledališča GGNeNi oživel pravljčni junaki, v računalniški sobi je Univerza za tretje življenjsko obdobje predvajala fotografije Grosupljega, v galeriji je bila postavljena razstava našega umetnika Jožeta Trontlja, v Turistično informacijskem centru pa ideje kiparjev iz preteklih simpozijev Grosuplje – mesto kipov ter promocijsko gradivo.

Mag. Jelka Gazvoda,

sekretarka na Ministrstvu za kulturo R Slovenije, je v nagovoru ob odprtju knjižnice najprej izrazila veselje, ki ga delijo z Grosupeljčani, in zaželela, da bi bila knjižnica poleg stičišča poti do znanja tudi stičišče do soljudi, krajev in drugih običajev. V nadaljevanju je pohvalila veličastnost, prepoznavnost in opaznost zgradbe, ki že z zunanjo podobo privablja ljudi, da jo obiščejo in poskusijo, kaj ponuja zlitje starega in novega, ki se raztegne v meh harmonike ali pa v navidezno velike zložene knjige na polici.

Sodobni knjižnični sistem danes z avtomatizacijo omogoča, da bralci dobijo osnovne informacije o knjigah in drugem gradivu prek svojih računalnikov doma, a kljub temu izhaja vedno več knjig na papirju. Zato knjižnice še kar nekaj časa ne bodo iz mode. Nedvomno pa bodo knjige dopolnjevale tudi druge sodobne tehnologije, v nekoliko bolj oddaljeni bodočnosti ali pa morda celo digitalizacija knjig. Zato ministrstvo trenutno skrbi, da se bodo tudi v bodoče odpirale nove knjižnice tako v majhnih kot tudi v velikih krajih, ki pa se bodo tudi v bodoče prilagajale sodobnim

Nadaljevanje na naslednji strani.

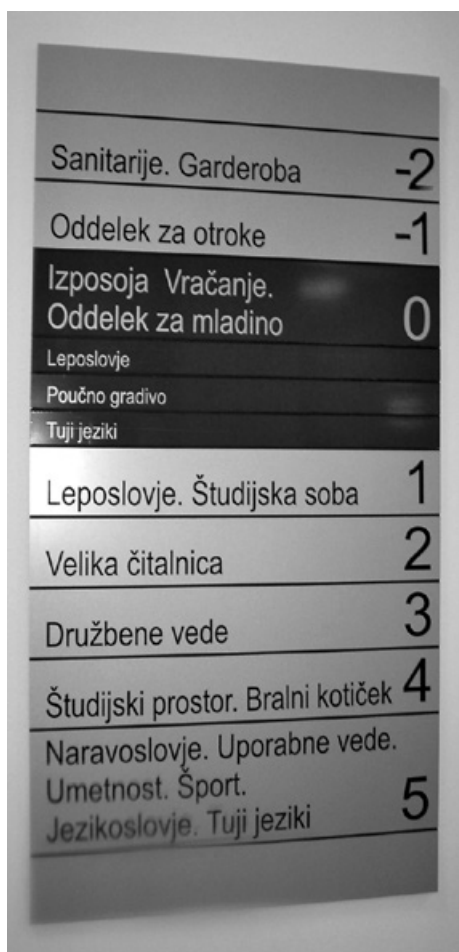
Tako je »potoval« simbolični zadnji paket iz začasnih v stalne prostore knjižnice.

Na ploščadi pod novim prizidkom knjižnice je začetek prireditev igral Orkester Glasbene šole Grosuplje.

Državna sekretarka mag. Jelka Gazvoda, župan Janez Lesjak in direktorica knjižnice Roža Kek med množico.

Tako so označeni posamezni oddelki nove Mestne knjižnice Grosuplje.

Slika spodaj in desno: Kljub dežju se je odprtja knjižnice poleg gostov udeležilo veliko Grosupeljčanov in okoličanov.

Vinko Petrič pri rezanju traku.

Basbaritonist Marko Fink

potrebam. »Knjižnica s svojimi dejavnostmi in storitvami je pomemben del kulturne in izobraževalne ponudbe kraja, poleg tega pa med drugimi vsebinami bralna kultura vedno najde neko posebno mesto. Kadar pa je knjižnica nova in tako lepa kot vaša, vabi k uporabi kar sama,« je ob koncu dejala mag. Gazvoda.

Župan Janez Lesjak:

»Kultura! Kako majhna beseda, in kako pomembna za obstoj naroda,« je uvodno misel na koncu svojega slavnostnega govora ponovil župan Janez Lesjak, kar je izzvenelo kot moto same prireditve in zbranim Grosupeljčanom. Kultura je bila pravzaprav edina nit, ki nas je od davnine ohranila, da smo preživeli tudi neprijazne obraze zgodovine. Nekoč so Slovenci naseljevali prostor skoraj od Dunaja do Jadranskega morja, pa od Brixna do Blatnega jezera. Danes smo že skoraj izgini, je bil kritičen župan. Narodno smo bili zelo pogosto

sprti z vsemi okoli sebe, predvsem pa sami s seboj, nacionalno neosveščeni, vojaško in obrambno neorganizirani. Zato smo tudi kopneli in izginevali. Politike, ideologije, oblasti in ekonomije – vse je bilo proti nam. Do pred nekaj leti zato nismo bili sposobni organizirati lastne države kljub pobudam, ki so jih veliki slovenskega naroda večkrat izpostavljali v različnih časih. Danes se samoponiževalno razglamo za majhen narod. Tako se tudi vedemo. Kultura nas še drži skupaj, nacionalnega ponosa, ozaveščenosti in domoljubja pa je vse manj.

V govoru je mimogrede nanizal tudi nekaj svojih pogledov glede časovnega umeščanja knjižnice v politični in fizični prostor in pri tem utemeljeval, da je bil le ta prostor pravilno izbran. Na koncu svojega nagovora se je zahvalil vsem, ki so sodelovali v tem projektu, še posebej pa direktorici knjižnice Roži Kek in njenim sodelavkam.

V stari Koščakovi hiši je obnovljena poročna soba.

Vinko Petrič,

član sveta Mestne knjižnice Grosuplje, je nanizal nekaj podatkov o razvoju knjižnične dejavnosti v Grosupljem, ki se je začela že leta 1952 v okviru Delavsko prosvetnega društva Svoboda Grosuplje. Po več selitvah se je končno ustalila v Müllerjevi hiši. Leta 1965 je začela delovati samostojno z imenom Ljudska knjižnica Grosuplje. S pospešenim naseljevanjem v Grosuplje so se v začetku sedemdesetih let večale tudi potrebe po knjižnici, ki so jo leta 1973 preselili v obnovljeno Koščakovo hišo, dejavnost pa se je razširila na celotno območje občine. Z nastankom novih občin so se nato organizirale tudi knjižnične enote v Dobropolju in Ivančni Gorici. Leta 2002 je Občinski svet Občine Grosuplje sklenil, da se prične z gradnjo nove knjižnice oziroma gradnjo prizidka. Knjižnica je bila leta 2005 začasno

Dvorana za približno 50 do 60 obiskovalcev.

preseljena v del nekdanjih prostorov Občine Grosuplje. V njej so lahko uporabljali zaradi slabe nosilnosti zgradbe le tretjino knjižnega fonda, kar je predstavljalo velike obremenitve tako zaposlenim v knjižnici kot tudi uporabnikom knjižničnih storitev. Ob koncu svojega nagovora je ugotavljal, da je taka ustanova še kako potrebna za intelektualni razvoj prebivalstva v kraju in njegovemu širšem zaledju.

Direktorica knjižnice Roža Kek:

»...Knjige in knjižnice so bile vedno povezane z družbenimi, kulturnimi in znanstvenimi tokovi družbe. Že tisočletja knjižnice v različnih civilizacijah in kulturah predstavljajo zbiranje, organizacijo, varovanje, razširjanje in porabo znanj in kulturnih dobrin. Skozi čas se spreminjajo tudi oblike knjig, od glinenih tablic do elektronske knjige. Spreminjali pa so se tudi prostori, v

Prostori Turistično informativnega centra - TIC.

katerih so te knjige hranili. Že najstarejše knjižnice so zaradi prostorske dovršenosti in dragocenih gradiv zbujele spoštovanje. V preteklosti so bile namenjene bolj izbrancem. Prostor sodobne knjižnice pa je odprt v okolje...» Tako je v svojem nagovoru dejala direktorica Mestne knjižnice Grosuplje Roža Kek, ki je s svojo vztrajnostjo in organizacijskimi sposobnostmi s pomočjo svojih sodelavk uspela poleg svojega rednega dela prepričati tudi grosupeljsko javnost in odgovorne, da je nova knjižnica v Grosupljem postala resničnost. V govoru je posebej poudarila, da je knjižnica namenjena vsem prebivalcem v skupnosti. »Kdor hoče videti, mora gledati s srcem.« S temi besedami Malega princa se je zahvalila vsem, ki so gradnjo knjižnice podprli in sodelovali v gradnji in opremljanju. »...Vendar manjka še zadnji, a najpomembnejši košček mozaika. To ste vi – bralci in obiskovalci...«

Obratovanje gostinskih lokalov po novem odloku

Osnutek (in predlog) pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o merilih za določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost - 4. redna seja OS Občine Grosuplje - nadaljevanje, 14. 2. 2007

Jože Miklič

Obrazložitev gradiva

je podal direktor občinske uprave **Marko Podvršnik**.

Občinski svet Občine Grosuplje je decembra 2001 sprejel Pravilnik o merilih za določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost na območju občine Grosuplje. Naknadno je v juliju 2004 sprejel tudi spremembe in dopolnitve navedenega občinskega pravilnika. Na podlagi občinskega pravilnika pa občina daje soglasja k obratovanju gostinskih lokalov v podaljšanem obratovalnem času.

Marca lani je bila objavljena sprememba državnega pravilnika, ki med drugim podaljšuje reden obratovalni čas gostinskih lokalov:

- restavracije, gostilne, kavarne in izletniške kmetije med 6. uro in 2. uro naslednjega dne,
- slaščičarne, okrepčevalnice, bari, vinotoki in osmice med 6. uro in 24. uro. Navedeni obratovalni čas velja za lokale, ki niso v stavbah s stanovanji ali v objektih na stanovanjskih območjih, in izletniške kmetije na stanovanjskih območjih. Če se lokal nahaja v stavbah s stanovanji ali v objektih na stanovanjskih območjih in izletniške kmetije na stanovanjskih območjih, je reden obratovalni čas po državnem pravilniku med 6. uro in 22. uro.

Predložene spremembe in dopolnitve občinskega pravilnika se vsebinsko nanašajo na usklajevanje z veljavnim državnim pravilnikom, opredeljena pa so tudi merila občine, v skladu s katerimi podaljšuje obratovalni čas gostinskih lokalov:

- po uradni dolžnosti morajo pridobiti odločbo o izpolnjevanju pogojev,
- opredeljuje obratovanje v podaljšanem obratovalnem času za različne kategorije gostinskih lokalov v stanovanjskih delih naselja,
- iz besedila se črtajo nočni bari in diskoteke ter lokali, ki predvajajo glasbo za ples,
- dodan je odstavek, ki opredeljuje obratovanje gostinskih lokalov v prednovoletnem

času na prireditvenem prostoru,

- v skladu z zakonodajo na področju društvenih dejavnosti društva ne smejo več opravljati gostinske dejavnosti za svoje člane,

- če se v okviru društva izvaja gostinska dejavnost, si mora društvo pridobiti ustrezna dovoljenja in odločbo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gostinske dejavnosti ter obratovalni čas prigrasiti občini,

- novo določilo je usklajeno s tržnim inšpektoratom in policijo, z namenom, da je čim manj konfliktnih situacij med gostinskimi lokali oz. nosilci gostinske dejavnosti in okoliškimi prebivalci,

- opredeljuje enodnevno izjemno podaljšanje obratovalnega časa gostinskih lokalov.

Tako je Marko Podvršnik ugotavljal, da je za redni obratovalni čas gostinskih lokalov pristojna država, občini pa je dano pooblastilo, da lahko le-tega tudi podaljša. Večina lokalov na območju občine Grosuplje sodi v kategorijo lokalov, ki se nahajajo v stanovanjskih delih naselja in katerih podaljšani obratovalni čas je opredeljen od nedelje do četrтка najdlje do 23. ure, ob petkih in sobotah najdlje do 24. ure (bari, okrepčevalnice, lokali, ki gostom nudijo enostavne jedi in pijače ...). V skladu s predloženimi spremembami in dopolnitvami občinskega pravilnika se podaljšani obratovalni čas navedenih gostinskih lokalov ne podaljšuje, pred odobritvijo podaljšanja obratovalnega časa pa bo občina preverjala upoštevanje odobrenega urnika obratovalnega časa lokala pri pristojnih nadzornih službah. V lokalih izven stanovanjskih naselij so se odločili za enourno podaljšanje.

Izjemno podaljšanje delovnega časa enkrat na mesec so omogočili lokalom, ki ponujajo gostom hrano in živo glasbo. Lokali, ki imajo poroke, lahko dajo vlogo večkrat na mesec, vendar vsakič za vsak primer posebej do največ 5.00 zjutraj. Gasilci ali druga društva lahko dobijo za svojo prireditev na določen dan odločbo upravne enote o pogojih za opravljanje gostinske dejavnosti izven okala.

Razprava in sprejem odloka

Predsednik odbora za gospodarstvo **Miha Kadunc** (NSI) je povedal, da se pravilnik sprejme v predlagani obliki. Dodatno pa je s strani občine Martina Cingerle pripravila amandma, ki je pri naštevanju lokalov dodal tudi kavarne ter alinejo, po kateri bi lahko gostinski lokali, ki gostom nudijo enostavne jedi in pijače (slaščičarne, okrepčevalnice, bari) in gostom nudijo mehansko ali živo glasbo za ples ob petkih in sobotah, lahko obratovali najdlje do 5. ure naslednjega dne. Z amandmajem pa so črtali posebna določila o obratovanju pred prazniki, pustovanju in martinovanju, saj to določa državni pravilnik.

Mag. **Božo Predalič** (SDS) je opozoril na gostinske dejavnosti v večnamenskih objektih (trgovskih, poslovnih centrih, stanovanjskih blokkih, dvoranh) po določilih državnega pravilnika, saj ne sme biti v navzkrižju z obratovalnim časom večnamenskega objekta, ki ga določi s pisnim soglasjem večina najemnikov poslovnih prostorov v takem objektu. **Miha Hočevar** (SDS) je nadalje pojasnil, da več kot polovica (etažnih) lastnikov v večnamenskem oziroma večstanovanjskem objektu lahko sprejme svoj hišni red. Na dodatno vprašanje **Barbare Godec** (LDS), kako naj bi v praksi delovala določila pridobitve soglasja za podaljšanje območja in prijave kršiteljev, je Predalič pojasnil, da se proti takim kršiteljem mora ukrepati in se takemu lokalnemu odvzame pravico podaljšanja obratovanja. **Janez Dolinšek** (SLS) pa je predlagal, da se podaljšanje obratovalnega časa izenači ob petkih in sobotah ter omogoči podaljšanje lokalom, ki imajo poročna slavlja.

Amandmaje, ki sta jih podala občinska strokovna služba in Janez Dolinšek o izravnavi obratovalnega časa do 5.00, ter amandma Boža Predaliča, da se iz državnega pravilnika vnese tudi v občinski pravilnik pogoje podaljšanja obratovanja v večnamenskih objektih, so svetniki s posamičnim glasovanjem potrdili. Nato so z 21 glasovi sprejeli osnutek občinskega pravilnika, ga prekategorizirali in z enakim številom glasov tudi dokončno potrdili.

Kdaj kaj novega v upravnem trikotniku?

Osnutek (in predlog) odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ureditvenem načrtu Upravni trikotnik - 4. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje - nadaljevanje, 14. februarja 2007 - Zazidalni načrt Upravni trikotnik so občinski svetniki na mizi imeli spet po skoraj dveh letih, zgradba upravne enote pa je v zraku že od leta 2002 in ne bo zrasla prej kot v dveh letih in pol. Garažno hišo pa Grosupeljčani lahko pričakujejo še precej pozneje, a parkiranje za občane v njej nedvomno ne bo brezplačno.

Jože Miklič

Za iztočnico – problemi zgradb in parkiranja v upravnem trikotniku

Zgodba o nekdanjih prostorih občine na Kolodvorski, v katerih je bila do nedavnegačasna knjižnica, v ostalem delu pa še vedno domuje upravna enota, ima že precej dolgo brado. Da je zgradba neprimerno grajena, vedo že vrabci na strehi. Zdaj že večinoma ni več v lasti občine.

Veliko bolje ni niti z davčno upravo. Pravzaprav so skoraj vsi objekti, razen stanovanjsko poslovnega kompleksa ob Taborski cesti, zreli za nadomestitev. Zgradba sodišča je bila zgrajena v začetku sedemdesetih let. Sodišče se širi v obstoječem objektu, iz nje pa odhaja geodetska uprava, a se zgradba po vsej verjetnosti še nekaj (deset) let ne bo spreminjala. Prav bi bilo tudi, da bi namesto dosedanjega objekta družbenega doma dobili v Grosupljem v sklopu zgradbe nove upravne enote bolj moderno urejeno dvorano.

Pa na stvari pogledjmo še iz drugega zornega kota! Država naj bi si pred leti zaželela gradnje upravne enote (pred državnoborskiimi volitvami!), zato je IMOS od Občine Grosuplje že pridobil zemljišče na območju družbenega doma. Po volitvah so zadeve potihnille. Državi kronično primanjkuje sredstev, občina pa tudi nima toliko denarja, da bi »založila« za gradnjo garažne hiše v velikosti 84 m x 32 m v najmanj dveh etažah, od katere bi morda preko parkirnine pobirala denar desetletja, da bi se gradnja poplačala. Če bo država začela graditi upravno zgradbo, pa še ne pomeni, da bo gradila tudi garažno hišo, pač pa bo verjetno prek javnega razpisa odkupila na lizing le nekaj (9) parkirnih prostorov v njej od najboljšega ponudnika, kar pomeni, da ni rečeno, če bo kupila te parkirne prostore prav v tej parkirni hiši.

Če k temu prištejemo še nerešeno problematiko urejanja mirujočega prometa (parkirišč) v središču Grosupljega, ki se je z novo knjižnico še povečala, druga parkirišča pa so v glavnem komunalno pa tudi lastniško neurejena, je zadeva v nekaterih popoldanskih terminih, ko se prebivalci vračajo z dela in

hitijo tudi po raznih opravkih po Grosupljem, ter z obremenjenim težkim tovorom čez mestno središče v glavnem po Adamičevi in Ljubljanski cesti, že močno kaotična.

Iz gradiva

Občina Grosuplje je sprejela Odlok o ureditvenem načrtu Upravni trikotnik v letu 2005. Skupaj z Odlokom o ureditvenem načrtu Družbeni dom, ki je bil sprejet že leta 2002, urejata območje Upravnega trikotnika med Adamičevo, Taborsko in Kolodvorsko cesto v Grosupljem. Območje je namenjeno upravno-poslovnim dejavnostim, brez stanovanjskih objektov.

Pri pregledu celotne dokumentacije za predvideno gradnjo stavbe Upravne enote in ostalih državnih in občinskih organov na območju Ureditvenega načrta Družbeni dom, so ugotovili, da je potrebno poleg že usklajenega UN Družbeni dom uskladiti tudi UN Upravni trikotnik, ki sta med seboj povezana.

V odloku o ureditvenem načrtu se zato 26. člen glasi: Ureditvena načrta »Upravni trikotnik« in »Družbeni dom« predstavljata prostorsko gledano enoten dokument. Upravnoposlovna stavba v okviru Ureditvenega načrta »Družbeni dom« se lahko gradi brez predhodne ali sočasne izgradnje parkirne hiše. Do izgradnje parkirne hiše v območju Ureditvenega načrta »Upravni trikotnik« se za potrebe parkiranja upravno-poslovne stavbe iz Ureditvenega načrta »Družbeni dom« uporabljajo obstoječa parkirišča v neposredni bližini.

Iz razprave

V razpravi o ureditvenem načrtu Upravni trikotnik se je izkazalo, da zadeve okoli ureditve parkirnih prostorov, še zlasti garažne hiše, niso urejene, saj poleg nedorečenosti v zvezi z investitorjem za gradnjo ni urejeno niti lastništvo, ki ga bi bilo treba speljati z denacionalizacijskim postopkom. Prav zaradi vseh teh navedb naj bi po predlogu **Franca Štiber-nika** – LDS (njegov predlog so v razpravi podprli tudi mag. **Božo Predalič** – SDS, **Dušan Hočevnar** – SDS, **Miha Kadunc** – N.Si in **Janez Dolinšek** – SLS) v celotnem predvideli fazno

izgradnjo tudi z odprto možnostjo javno-zasebnega partnerstva.

Direktor občinske uprave **Marko Podvršnik** pa je trdil, da se z faznostjo gradnje samo prelagajo obveznosti na Občino. Zato je predlagal, da najpozneje v treh mesecih, ko bo rešeno zemljiško vprašanje, začnejo iskati interesente za gradnjo parkirne hiše v javno-zasebnem partnerstvu. V njegovem dodatnem pojasnilu pa bo nato preteklo še najmanj dve leti, da se bo lahko zgradila in preselila upravna enota. V zgradbi Zdenke oziroma nekdanje občine ter sedanje upravne enote pa je občinski svet že v pred leti sklenil, da se prostori odprodajo. Zato te zgradbe ne morejo vključevati v sočasno zamenjavo in pogojevanje s sočasno novo gradnjo. Če se bodo lastniki v tej zgradbi odločili za podiranje stare in gradnjo nove, bo to le njihova odločitev.

Zato so na koncu le potrdili dva dodatna amandmaja v zvezi z že omenjenim iskanjem investitorja (za gradnjo garaže v javno-zasebnem partnerstvu) in da se mora v projektiranju upravno-poslovne stavbe najti take rešitve, ki bodo omogočile poznejšo gradnjo garažne hiše ter možne povezave kletnih prostorov med obema bodočima zgradbama.

Svetniki so nato osnutek potrdili z 20 glasovi, ga prekategORIZIRALI v predlog in ga z enakim številom glasov dokončno sprejeli.

Zadrževalnik Bičje

Zadrževalnik naj bi maksimalno zadržal nekaj nad 1 milijon kubičnih metrov vode. Krmilni sistem bo vgrajen v manjšem lesenem objektu. Sprejemljiv pretok vode na potoku Bičje je 15 m³/s, viški vode pa bodo začasno zadržani. Na najvišji točki je predviden preliv za katastrofalne 1000-letne vode. Jarki v območju zadrževalnika in nizvodno imajo vlogo odvodnjavanja, zato je po priporočilu vodarjev treba sanitarno čiščenje teh jarkov, kar bo omogočalo boljše razmere na tem območju. Na območju 100-letnih voda bo treba prestaviti tudi elektro-daljnovid, elektriko pa bo treba dovesti tudi do zapornice in tipala pri mostu pod Brezjem. - Osnutek (in predlog) odloka o občinskem lokacijskem načrtu za zadrževalnik Bičje – Grosuplje - 4. in 5. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 31. januar in 14. februar 2007

Jože Miklič

Povzetek

V zadnjih letih je Občina Grosuplje pričela izvajati program zaščite pred poplavnimi vodami. Del tega predstavlja tudi izgradnja zadrževalnika Bičje, nasip, zapornice in ureditve v sklopu izgradnje, s katerimi bo zmanjšana poplavna ogroženost potoka Bičje nizvodno. Zadrževalnik je umeščen po novem med naseljema Brezje in Sela, saj so ugotovili, da bi na prvotni lokaciji na Kadunčevi cesti proti naselju Brezje bil nad zbirnim kanalizacijskim vodom z oznako »S«, kar pa bi pomenilo, da bi se voda zaradi propustnosti in poškodb tega kanala prelivala neposredno na čistilno napravo. Poleg tega bo dolgoročno to območje po vsej verjetnosti rabilo za gradnjo grosupeljskih obvoznic in druge infrastrukture, pa tudi za ostalo gradnjo.

V stoletnih vodah bo poplavljen 118,6 ha pretežno travniškega območja do Ponove vasi, gostilne Lovor in do vznožja vzpetine pod vasjo Pece. V zadrževalniku se bo lahko zadržalo nekaj nad milijon kubičnih metrov vode. Zemljišča, ki so predvidena za izgradnjo objektov, in zemljišča, ki so v neposredni bližini same brane z zapornico, je Občina večinoma že odkupila, druga pa bo odkupila samo v območjih večkratnih poplavljanj v 10-letnem obdobju.

Podobrih dveh urah obrazložitve, prepričevanja in utemeljevanj so svetniki 31. januarja 2007 sprejeli osnutek odloka o lokacijskem zadrževalniku Bičje. Na županovo vztrajanje, da naj bi odlok prekatégorizirali v predlog in ga tudi dokončno sprejeli še na tej seji, pa so zaradi pomanjkljivih rešitev v odloku in zavrnitve proceduralnega predloga svetniki SDS, N.SI in SLS zapustili sejo in s tem prekinili sejo. Pred 5. sejo občinskega sveta pa je v ponedeljek, 12. februarja, Obrtna zbornica Grosuplje sklicala svoj zbor, ki pa se ga je udeležilo bolj malo zainteresiranih obrtnikov. Nato so po končanem nadaljevanju 4. seje v sredo, 14. februarja, svetniki na »novi« 5. seji z dopolnjenimi rešitvami odlok tudi dokončno potrdili. Na obeh sejah je bilo prisotnih kar nekaj občanov, ki imajo svoje parcele v območju 100-letnih poplavnih voda. Njihova stališča je poleg svetnika Janeza Kozlevčarja (N.SI), ki je hkrati tudi predsednik KS Št. Jurij, še posebej odločno zastopala tudi Slovenska ljudska stranka.

Iz občinskega gradiva

Občinski svet Občine Grosuplje je oktobra 1997 sprejel Odlok o ureditvenem načrtu za zadrževalnik Bičje – Grosuplje (lokacija med železniško progo in severno od Gospodarske cone Sever). Nato je občinski svet julija 2004 sprejel Spremembe in dopolnitve prostorskega plana Občine Grosuplje, kjer je bila potrjena nova lokacija zadrževalnika (od naselja Sela do Ponove vasi). V programu priprave lokacijskega načrta zadrževalnik Bičje je sodelovalo devetnajstih nosilcev urejanja prostora in ostalih udeleženi v postopku. V smernici MOP - ARSO je glede varstva okolja 10. 8. 2004 navedeno, da je v skladu ZVO - 1 potrebno izdelati poročilo o vplivih nameravanega posega na okolje in zagotoviti njegovo revizijo.

21. 1. 2005 so na Občino prejeli Odločbo MOP, da je potrebno v postopkih priprave in sprejemanja OLN izvesti celovito presojo vplivov na okolje ter okoljsko poročilo in upoštevati določbe Zakona o ohranjanju narave in Zakona o varstvu okolja CPVO. Reviziji sta bili posredovani v februarju 2005 na MOP v pridobitev mnenja, junija 2005 pa so prejeli mnenje MOP glede dopolnitve okoljskega poročila glede določb Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja.

V novembru 2005 so na Občino prejeli pozitivno mnenje glede dopolnjenega okoljskega poročila in opravljeni reviziji. Sledila pa je še cela vrsta drugih soglasij, smernic, poročil, sklepov, mnenj, izdelane so bile strokovne podlage, sklicane prostorske konference, javne razgrnitve in javne obravnave v KS Grosuplje in Št. Jurij.

Predstavitev točke

je opravila vodja urada za prostor **Mojca Lovšin**. Iz projektantskega podjetja PA Prostor iz Ljubljane pa je strokovno obrazložitev podala ga. **Majda Bodlaj**. Pri opisu območja je opozorila, da je v 100-letno poplavno vodo izračunano 1.038.000 m³ vode. Pregrada je postavljena na severnem delu območja pravokotno na nekoliko reguliran potok. Nasip je dolg 322 m, na najglobljem delu pa 4 m, krona nasipa je

široka 6 m, na njej pa poteka 3 m široka pot za vzdrževanje zadrževalnika. Dostop na nasip bo možen z javne poti. Zapornica regulira količino iztoka vode iz zadrževalnika. Ko bo gladina potoka Bičje na merilnem mestu v Bičju dosegla določeno višino, se bo na pregradi začela zapornica avtomatsko zapirati, za pregrado bo nastala začasna ojezeritev, ki bo postopoma usihala, odvisno od količine padavin.

Župan **Janez Lesjak** je k tej obrazložitvi svetnikom, ki se doslej še niso srečali s tovrstno problematiko, pojasnil, da so bile že leta 1962 sprejete nekatere ideje za protipoplavno zaščito Grosupljega. Zdaj je od vseh teh študij najbolj aktualna gradnja zadrževalnikov na Grosupeljščici oziroma Velikem potoku in Bičju. Pozneje bo treba zgraditi tudi zadrževalnik na Podlomščici. Glede na to, da so se v zadnjih letih pozidale tudi večje površine v Grosupljem, je gradnja teh zadrževalnikov še toliko bolj aktualna, predvsem za naselje Grosuplje.

Razprava

Dušan Hočevar (SDS) je kot vodja odbora za prostor povedal, da je odbor imel tehtno razpravo in na koncu podprl, naj gre lokacijski načrt v obravnavo, vendar naj se počaka z morebitno prekatégorizacijo, saj so ugotovili, da obstaja še kar nekaj nedorečenosti in dilem.

V nadaljevanju je med svetniki, ob pripombi da izgradnjo podpirajo, (**Janez Kozlevčar** – N.SI, **Janez Dolinšek** – SLS, **Miha Kadunc** – N.SI, **Anton Perme** – SLS, **Franc Štibernik** – LDS, mag. **Božo Predalič** – SDS, **Lojze Verbajš** – SDS) bilo zaznati kar precej dodatnih tehničnih pripomb na odlok, ki so se nanašale predvsem na premalo natančen »višinski izris« 5-, 10- in 100-letnih poplavnih voda, kar je potrdila tudi sama pripravljalka načrta, saj za celotno območje ni bilo izdelanega geodetskega posnetka, pač pa so kote vzeli kar iz načrtov manjšega merila (1:5000 in manjši), ki lahko odstopajo od dejanskega stanja po naših izkušnjah za 1 m v višino ali tudi več in to lahko v maksimalni količini zadržane vode predstavlja odstopanje za več kot 25 %. Najvišja poplavna kota pri 100-letnih vodah po njeni trditvi naj bi bila 331,1 m. Nadalje so svetniki ugotavljali, da v načrtih ni opredelitev, kateri jarki se bodo v

poplavnem območju čistili na državni »vodarski« račun. V odloku tudi ni dovolj predvidena zaščita lastnikov zemljišč zaradi sprememb, ki jih bodo z leti povzročile večkratne poplave njihovih zemljišč. S pozidavami v Grosupljem pa se hkrati poslabšuje poplavnost nizvodno. Ugotavljali pa so tudi, da se zdaj 100-letne vode zaradi podnebnih sprememb ponavljajo že na nekaj let. Štibernik je k pripombam dodal, da se odlok nanaša predvsem na sam objekt zadrževalnika, premalo pa rešuje natančno širše poplavno območje ter opozoril, da so celo pomanjkljivo dorečeni vidiki varovanja narave. **Janez Pintar** (SDS) pa je le ponovil nekatera vprašanja, ki jih je dal že na 28. seji občinskega sveta v prejšnji sestavi, na katera pa ni dobil zadovoljivih odgovorov. Pri vsem tem je treba še posebej opozoriti, da so v območju poplavnega dela zadrževalnika bili koncem šestdesetih let prejšnjega stoletja narejeni večji hidromelioracijski jarki (takratni "politični veljaki" so izvajali poleg hidromelioracij tudi masovne zemljiške arondacije), ki pa niso bili nikoli vrisani v kataster »državnih vodnih jarkov«. Po denacionalizaciji je ta sistem jarkov prepuščen nemilosti in času, pripravljalka načrtov pa je trdila, da morajo jarke čistiti lastniki sami. Lastniki menijo, da bi morali tudi ti jarki biti vključeni v sistem sanitarnega čiščenja kot ostali državni vodotoki, kar je še posebej poudaril Kozlevčar, saj se bo v nasprotnem začelo širiti močvirje. Krajanje nadalje opozarja tudi na poplavljanje ceste pri Lovorju proti Pecam in Št. Jurij – Vrbičje, saj tako kažejo tudi posamezne višinske kote na načrtih. Na drugi strani so nekateri svetniki (**Jože Inthar** – LDS, **Božidar Gabrijel** – LDS) izrazito podprli odlok tak, kakršen je bil predlagan, in utemeljevali, da bi v primeru poplav nekateri obrtniki nizvodno utrpeli milijardne škode. **Zdenka Cerarjeva** (LDS) pa je o morebitnih odškodninah kmetom menila, da le-teh v naprej ni mogoče predvideti, ker ne vemo, kdo bo v naprej škodo povzročil, in se za take primere uporablja veljavno civilno pravo. Prav tako je menila, da ni potrebna posebna komisija civilne družbe, ki bi nadzirala gradnjo in delovanje tega zadrževalnika.

Sprejem osnutka 31. 1., nato obstrukcija

Župan je v nadaljevanju precej ostro zavrčal pobude prvega dela navedenih svetniških pripomb, še posebej pa sanitarno čiščenje kanalov, ki ležijo na parcelah prizadetih lastnikov. Poleg tega je zatrdil, da je del teh zemljišč vključen v Naturo 2000 (ki pa je bila mimogrede sprejeta na zelo grobem in majhnem načrtu, iz katerega se ne da razbrati, katere parcele so vključene vanj). Na koncu je **Janez Kozlevčar** predlagal, da naj bi v odloku do naslednje seje za dokončni sprejem odloka točno opredelili, katere jarke (poleg glavnega potoka tudi glavne pritočno/odtočne kanale!) naj bi čistila država. Prav v

tej točki pa je projektantka ponovno povedala, da bo za sanitarno čiščenje potoka Bičje, ki je v lasti države, poskrbela država, za ostale kanale pa ne. In prav tu je bil glavni razlog razhajanja!

Po dobrih dveh urah in pol takih in podobnih trditvah in prepričevanj so se dogovorili za krajšo prekinitev seje. Takoj po prekinitvi pa so svetniki sprejeli osnutek odloka. Po nadaljnjem županovem vztrajanju, da se odlok prekategorizira v predlog brez upoštevanja izpostavljenih dilem, ki jih odlok ni upošteval, in županove zavrnitve mag. **Boža Predaliča** (SDS), da bi uveljavil proceduralno vprašanje, so nato svetniki SDS, N.SI in SLS sejo zapustili. Občinski svet zato ob 19. uri in 22 minut ni bil več sklepčen.

O predlogu odloka na 5. seji občinskega sveta 14. februarja

Svetniki so na začetku 5. seje na mizo dobili občinski amandma, ki je dopolnjeval besedilo odloka o zadrževalniku tako, da je predvideval čiščenje potoka Bičje od pregrade do Ponove vasi in levi pritoki iz območja Strženih luž ter sanitarno čiščenje vodotoka v skladu z državnim programom čiščenja vodotoka, ki pa ni poznan niti Občini. **Janez Dolinšek** (SLS) je zato o tem amandmaju dejal, da ne zadovoljuje niti dogovora, ki je bil dorečen že na prejšnji seji in je v imenu Občinskega odbora SLS dal svoj amandma, v katerem so dodali k 5. členu tri alineje:

- Na stroške Občine lastniki zemljišč lahko pridobijo strokovnega cenilca, da oceni sedanjno vrednost zemljišč na območju celotnega zadrževalnika.

- hkrati z gradnjo pregrade se očisti obstoječa struga potoka Bičje z vsemi pritoki stalnih vodotokov na celotnem območju zadrževalnika. Občina bo zagotovila sredstva za vzdrževanje vodotokov na celotnem območju zadrževalniku v skladu z vodovarstvenim načrtom.

- Občina je dolžna zagotoviti primerno odškodnino za škodo na pridelku in poslabšanje kakovosti zemljišč zaradi poplav, ki so nastale na zadrževalnem prostoru zaradi delovanja zadrževalnika.

Janez Kozlevčar (N.SI) je prav tako ugotavljal, da občinski amandma poleg že doseženih dogovorov ne upošteva niti celotnega dogovora, ki je bil dorečen na Obrtni zbornici Grosuplje (s čemer se je strinjal tudi **Miha Kadunc** – N.SI) in je predlagal sanitarno čiščenje vseh aktivnih vodotokov od pregrade do gostilne Lovor ter v območju Strženih luž. Prav tako je želel bolj natančno določiti časovno opredelitev sanitarnega čiščenja ter predlagal, naj se le-to izvaja na vsakih 5 do 10 let.

Župan **Janez Lesjak** je na amandma SLS dejal, da je prva alineja za Občino nekorektna in nesprejemljiva ter da ne bo (tudi če bo izglasovana) realizirana. Za drugo alinejo je pojasnjeval, da je to lahko le naloga države in ne

Zbor podjetnikov z ogroženega območja občine Grosuplje in člani Upravnega odbora Območne obrtne zbornice Grosuplje, ki so se zbrali dne 12. februarja 2007, ob 18. uri, v Domu obrtnikov v Grosupljem, soglašajo z naslednjim

PRIPOROČILO OBČINSKEMU SVETU OBČINE GROSUPLJE:

Pozitivno stališče države je priložnost, da po dolgih letih rešimo pereč lokalni problem uničevanja in stalne potencialne ogroženosti premoženja občanov in podjetnikov na poplavnem območju, ki s svojo dejavnostjo pomembno vplivajo na gospodarstvo občine Grosuplje. To je mogoče storiti le s pozitivno odločitvijo – sprejemom Sklepa o predlogu odloka o lokacijskem načrtu Zadrževalnik Bičje z dodanim predlogom o obveznem sanitarnem čiščenju vodotoka Bičje z vsemi stalnimi pritoki, ki mora biti izvedeno pred izdajo uporabnega dovoljenja za zadrževalnik Bičje in v nadaljevanju po načrtu izvedeno vsakih 5 do 10 let, ter s potrditvijo občinskega proračuna za 2007 - 2008, ki bo omogočil investicijo – začetek gradnje zadrževalnika Bičje.

občine. Program za sanitarno čiščenje izdela in izvaja državna vodna skupnost. Prav tako je menil tudi za tretjo alinejo – vse, kar je možno, je že upoštevano v odloku, ostale morebitne odškodnine se lahko uveljavijo na podlagi drugih zakonskih določil civilnega prava.

Zdenka Cerarjeva (LDS) je v razpravi opozorila, da se pozablja na grozečo škodo potencialnim 3000 prebivalcem Grosupljega nizvodno, če bo prišlo do poplav. O prvi alineji SLS amandmaja pa je menila, da predlog ni skladen z veljavnim pravni redom in si zato lahko lastniki le na svoje stroške dajo oceniti vrednost zemljišč. Ostale rešitve v zvezi z odškodninami so po njenih pravnih izkušnjah že vgrajene v odlok, le za nepredvidljive škode zaradi višje sile je tako kot župan menila, da jih država rešuje s posebnimi sredstvi.

Sprejem amandmajev in odloka v celoti

Janez Dolinšek (SLS) je na koncu umaknil prvo alinejo svojega amandmaja, drugo so oblikovali skupaj s predlogom, ki ga je dal **Franc Štibernik** (LDS) in je bil namenjen sanitarnemu čiščenju vseh vodotokov v območju lokacijskega načrta zadrževalnika, pri tretji alineji pa je zamenjal le besedico odškodnino z nadomestilom. Popravljen občinski amandma in prav tako popravljen amandma SLS so svetniki kljub županovem opozorilu, da se občino ne more zavezovati za izplačevanje nadomestil zaradi škodljivega vpliva delovanja zadrževalnika, potrdili. Na koncu so odlok v celoti izglasovali z 20 glasovi.

Sprejemanje osnutka proračuna za leti 2007 in 2008

O postopku sprejemanja proračuna

Zdaj že nekaj let občinski svetniki o najpomembnejši točki pri svojem celoletnem delu dobijo v roke zajetno gradivo. Sestavljeno je iz uvodnega dela, dveh odlokov o proračunu Občine Grosuplje za posamezni leti, v katerih je v tabelarični obliki navedena bilanca prihodkov in odhodkov, splošnega dela v pisni in tabelarični obliki, posebni del proračuna, v katerem so precej podrobno opisane posamezne proračunske postavke ter proračun Občine Grosuplje, katerega so letos strokovne službe pripravile v dvojniku – enega še v tolarjih, drugega pa v evrih. Zraven sta priložena še načrt razvojnih programov in program prodaje premoženja.

Na prvi seji nato občinska strokovna služba in župan svetnikom proračun predstavi, le-tega pa predhodno svetniki obravnavajo tudi v posameznih občinskih odborih. Na prvi predstavitveni seji svetniki lahko razpravljajo le na splošno / tako je trdil župan. Šele na naslednji seji lahko razpravljajo nekoliko podrobneje tudi o posameznih postavkah in če se določijo, sprejmejo proračun v osnutku, občinske službe pa lahko pripombe iz razprave v najboljši možni meri popravijo z upoštevanjem uravnoteženosti pred sprejemanjem predloga proračuna. Prav na tem mestu pa je bilo z županove strani in s strani »desnice« precej navzkrižja, kar je podaljšalo eno od razprav za najmanj eno uro. Pri sprejemanju predloga proračuna je nato možno izglasovati le še usklajene amandmaje o posameznih točkah, kar pomeni, če nekdo nekje želi nekaj dodati, mora iz druge proračunske postavke vzeti.

Naj k temu dodamo še to, da se proračun sprejema za dve leti vnaprej: Zdaj, prvo leto po volitvah se sprejemata dva proračuna za leto 2007 in 2008, naslednje leto pa se bo sprejemal rebalans proračuna za leto 2008 in proračun za leto 2009. Podlaga za izdelavo koncepta posameznih proračunov je načrt razvojnih programov.

V tem trenutku, ko to pišemo, je odlok sprejet v osnutku, o popravljenem osnutku oziroma predlogu pa bodo svetniki verjetno sklepali, med tem ko se bodo Grosupeljski odmevi tiskali, zato vam bomo nekoliko podrobneje o pomembnejših prihodkih in odhodkih proračuna pisali v naslednji številki časopisa. To pot pa povzemamo le nekaj pomembnejših delov iz predstavitve in razprave o osnutku proračuna.

14. 2. 2007 - Predstavitve proračuna

Župan **Janez Lesjak** je pojasnil, da se letos pri sestavljanju proračuna upošteva nova metodologija, pri kateri so ob sestavljanju le-te občinske službe aktivno sodelovale z ministrom za finance. Spreminja pa se tudi zakonodaja na tem področju.

Po trenutno veljavni zakonodaji občina Grosuplje spada med razvite, zato je pri nekaterih investicijah upravičena samo do 10 % subvencioniranja z državne ravni, povedano z županovimi besedami pa »s temi anomalijami« to predstavlja le približno 5 % na posamezno investicijo. Zato so predvidene investicije v gradnjo šol, raznih telovadnic in drugih dvoran, glasbene šole, zdravstveni dom ter vse investicije v ceste, kanalizacije in preostale vodovode izrazito občinsko breme. Po novem naj bi se začela tudi zaradi tega gradnja objektov v javno-zasebnem partnerstvu, vendar trdi, da je na tem področju še precej nedorečenosti, saj bodo privatni vlagatelji sodelovali le v projektih, kjer se pričakuje dobičke. Aktualna so tudi sredstva iz evropskih strukturnih skladov, za katere bo treba pripraviti dobre projekte in zagotoviti sredstva za participacijo. Največ možnosti za pridobitev teh sredstev je v izgradnji čistilne naprave, vendar pa je treba zagotoviti 30 % soudeležbo občine, kar pomeni precej več kot 1 mio €. Letno je na razpolago približno 2,5 mio € za investicije. Za Načrt razvojnih programov pa je dejal, da je najmanj dodelam, saj se bo le-ta dograjeval z opredelitvijo svetnikov v sami razpravi in sprejemanju proračuna.

Glavna projekta za letošnje leto sta šola v Žalini in zadrževalnik Bičje. Vse ostalo so vezane zadeve na že podpisane pogodbe ali zakonske obveznosti občine na posameznih dejavnostih, kot so zdravstvo, otroško varstvo, šolstvo, krajevne skupnosti in podobno.

Vodja urada za gospodarstvo in družbene dejavnosti ter finance **Jelka Kogovškova** je uvodoma izpostavila, da mora biti proračun sestavljen iz splošnega dela, posebnega dela in načrta razvojnih programov. Glavni vir proračuna je glavarina kot odstopljen davek države občinam za financiranje primerne porabe. Primerna poraba pa je vezana na »stroške delovanja« občine. Z njo se zagotavlja delovanje občine, kar ji narekujejo ustava in zakoni. Izračuna jo ministristvo za finance na podlagi povprečnice, ki se popravi s posebno formulo z »utežmi«, v katero svoje deleže prispevajo dolžine cest ter število prebivalcev starejših

od 65 let in mlajših od 15 let. V prehodnem obdobju do leta 2011 naj bi občine uporabljale še nekatere druge davke kot so nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, zaradi katerega pa občina ne prejema finančne izravnave, saj so prihodki od tega v občini sorazmerno zelo visoki.

Posebni del proračuna je po novi zakonodaji konsolidiran, kar pomeni, da krajevne skupnosti nimajo več prikazanih prihodkov za leto 2007 skupaj 316 tisoč €, za leto 2008 pa samo še 118 tisoč €. Za odhodke pa so za krajevne skupnosti izdelani posamezni finančni načrti za ta leta. V proračunu je po novem funkcionalno klasifikacijo proračunskih postavk nadomestila programska klasifikacija. V proračunu je zdaj 23 področij, znotraj le-teh je 57 glavnih programov in 117 podprogramov.

Ker se trenutno dela po dvanajstih v višini lanske letne porabe, se že močno zatika z izplačili, zato želi, da bi bil proračun čim prej sprejet.

(2) Minimalizirana splošna razprava

Po predstavitvi proračuna je razpravljal pravzaprav le **Janez Dolinšek** (SLS). Menil je, da se že iz primerne porabe kaže razlika v končni višini proračuna in da je proračun napihnjen, kar nenazadnje kaže tudi realizacija proračuna iz lanskega leta. Ker pa se je Občina koncem lanskega leta zadolžila za 362 mio SIT, bo predvideni proračun še težje realizirati. Spomnil je tudi na nekatere postavke, ki so že vrsto let nerealizirane kot na primer komunala. Kogovškova je pojasnila, da iz primerne porabe še ni možno izračunati višine proračuna, župan pa je dejal, da morajo biti ob sklepanju pogodb za investicije zagotovljena celotna sredstva, pa čeprav se pozneje izkaže, da investicije niso (bile) v tekočem letu zaključene, zato so proračuni tudi dejansko napihnjeni včasih celo za 20 %. **Janez Pintar** (SDS) pa je imel le nekaj tehničnih vprašanj.

7. 3. 2007 - Sprejemanje dveh točk dnevnega reda je trajalo 1 uro.

Občinska uprava je kljub majhnemu številu predhodno oddanih pripomb na osnutek proračuna ter minimalne razprave dodala kar precej popravkov v proračunu in dopolnil načrta razvojnih programov do leta 2011. Že na začetku pa se je v razpravi **Dušana Hočevarja** (SDS) pokazalo, da je v občinskem poslovniku že vrsto let zapisana napaka glede načina sprejemanja proračuna, zato si lahko različno razlagajo proceduro sprejemanja. Za nekoliko podrobnejšo razpravo so se zavzemali **Janez**

Dolinšek (SLS), dr. **Peter Verlič** (SDS), mag. **Božo Predalič** (SDS) in **Zdenka Cerarjeva** (LDS), ki so želeli široko javno razpravo. Župan **Janez Lesjak** pa je samo trdil, da morajo biti že v osnutku proračuna (tako kot pri predlogu proračuna, ko se popravke vnaša v proračun z amandmaji) vse pobude med seboj uravnotežene.

Po skoraj eni uri prepričevanja so zaključili, da vsi govorijo isti jezik (le poudarki so bili nekoliko različni – o.p.), a so se tik pred sprejemanjem osnutka spet pregovarjali o isti stvari.

Sklepi in ugotovitve občinskih odborov

V odsotnosti župana je dobre pol ure sejo vodil podžupan **Božidar Gabrijel** (LDS). **Jelka Kogovškova** in **Jože Miklavčič** sta najprej obrazložila spremembe, ki jih je dala občinska uprava in so v celoti za leto 2007 znašali približno 5 % celotnega proračuna. Med največjimi je bila sprememba postavke za novogradnjo šole v Žalni. V teh dodatkih pa so se znašle v načrtih razvojnih programov tudi postavke obnove šole na Tovarniški cesti, glasbena šola in celo obnova šolskega poslopja na Veliki Ilovi Gori, v kateri naj bi se odvijale nekatere obšolske dejavnosti. Sledijo še dolgotrajna gradnja gasilske ceste z mostom in izdelava vodne poti ob Grosupeljščici.

Predsednik **Dušan Hočevar** (SDS) je prebral sklepe odbora za prostor. V njih priporočajo racionalizacijo in skrajšanje rokov za gradnjo nekaterih objektov, ki se gradijo vrsto let. Za dokončanje mrliške vežice v Šmarju – Sapu naj se namenijo potrebna sredstva. Pri zdravstvenem domu naj se povečajo sredstva za parkirišča. Občina naj poskrbi za izvajalca ureditve katastra vodotokov. Odboru za družbene dejavnosti pa so naložili, naj skupaj z zdravstvenim domom preveri možnost vzpostavitve dislocirane enote v Šmarju – Sapu.

V odboru za družbene dejavnosti, ki mu predseduje **Janez Pintar** (SDS), so sklenili, da se gradnji šole na Polici nameni prednost pred gradnjo in obnovo šole Louisa Adamiča.

Odbor za gospodarstvo – vodi ga **Miha Kadunc** (N.SI) – je ugotavljal, da ima v svoji pristojnosti »zelo majhen žakeljček nadzora nad temi sredstvi«, predlagajo pa, naj se pospešuje razvoj turizma.

Razprava o osnutku proračuna

Dušan Hočevar (SDS) je v razpravi ugotavljal bistveno razliko med načrti razvojnih programov, ki so bili narejeni v preteklosti z novimi načrti. Slednji so se po njegovem pomaknili najmanj za eno ali celo dve leti v prihodnost. Čudno je tudi, da je več investicij skoraj enakih vrednosti razpršenih na več koncih, raztegnjenih tudi na več let, kar nedvomno podraži gradnjo le-teh, kot na primer Gasilsko cesto, ki jo gradimo že skoraj 10 let. Nadalje se je zavzel za čimbolj kakovostno prostorsko urejanje in za to primeren pristop za načrtovanje

Primerena poraba (sredstva potrebna za izvajanje ustavnih in zakonskih nalog)		
■ v letu 2006	1.818.630.450 SIT	7.589.010 €
■ v letu 2007	1.883.227.714 SIT	7.858.570 €
■ v letu 2008	1.934.094.180 SIT	8.070.832 €

Gavarina (ugotovljen delež dohodnine, oziroma drugih davkov, odstopljen občini)		
■ v letu 2007	1.774.409.000 SIT	7.404.478 €
■ v letu 2008	1.875.590.000 SIT	7.826.698 €

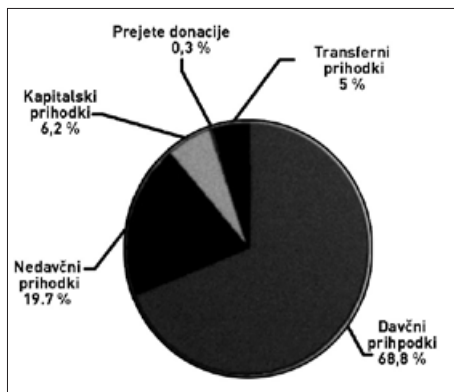
prostorskega razvoja, tudi posameznih objektov, ki se ne smejo toliko podražiti, kot se je podražila nova grosupeljska knjižnica.

(Med tem je vodenje seje spet prevzel župan.) Dr. **Peter Verlič** (SDS) je spomnil, da se v občini Grosuplje ne uspemo dogovoriti za strategijo razvoja, ki bi vodila k skupnim ciljem.

Miha Kadunc (N.SI) je predlagal novo postavko poleg dostave hrane in osnovnih higienskih potreb v sklopu socialnega skrbstva za pomoč starejšim ljudem na domu. Kogovškova je zadržala, da je to že urejeno.

Janez Dolinšek (SLS) je ponovil »jaro kačo« o prostorskih problemih šole na Polici, ki se je intenzivno začel odvijati že leta 1999. V šoli se zdaj pouk odvija v treh, celo v štirih zgradbah – v dveh starih šolskih zgradbah, v župnišču in gasilskem domu. Spomnil je tudi na dokument iz leta 2002, ko je bila poliška šola na 12. mestu v Sloveniji, žalska na 179., kopanjska pa na 150. mestu. Leta 2004 so se z županom pogovarjali ponovno o novogradnji, a je župan zagovarjal adaptacijo. Le-ta je iz načrtovanih 15 mio sit narasla na skoraj 100 mio sit.

Širitev na obstoječi lokaciji ni možna. Nato je bila Lesjakova predvolilna obljuba, da naj bi se šola gradila v letih 2009 do 2010, pa tudi to ne drži, saj poliške šole po novem spet ni v načrtu razvojnih možnosti. V tem času jo je celo prehitela gradnja šole LA na Tovarniški. Zato je prebral sklep predstavnikov staršev, da naj vseeno Občina sanira sedanje šolske prostore ter predlagal, da naj problematiko predstavijo na seji prisotni predstavniki staršev poliških učencev ter ravnateljica šole Brinje, pod katero podružnična šola spada. Na koncu svojega nastopa je zato Dolinšek dejal, da se mora dati absolutno prednost pred vsemi objekti družbenih dejavnosti v občini razen že podrti šoli v Žalni.

Struktura proračunskih prihodkov za leto 2007

Župan **Janez Lesjak** je vse Dolinškove navedbe zavrnil, pa tudi predstavnikom s Police ni dal besede. Do nje so prišli po petih urah čakanja šele po končani seji, kar je med njimi in zagovorniki gradnje poliške šole sprožilo vidno nezadovoljstvo.

Anton Perme (SLS) je spomnil na drastično padanje postavk na področju kmetijstva. Samo lani naj bi bilo za te postavke namenjeno več kot 30 tisoč € manj denarja, čeprav naj bi kmet prevzemal tudi nove naloge kot sta urejanje krajine in pridelava energije. Zato je predlagal povečanje nekaterih »kmetijskih« postavk, da ohranimo vsaj nekaj veselja tistim, ki še kmetujejo, saj v zadnjem času na dan v Sloveniji propade vsaj 6 kmetij.

Franc Štibernik (LDS) je podprl Hočevarjevo idejo o racionalizaciji investicij in Verličevo o strategiji razvoja občine.

Janez Kozlevčar (N.SI) je med drugim vprašal tudi podrobneje o projektih Ljubljanske urbane regije, kaj se namerava za Grosuplje, pa tudi za področje telekomunikacij in usmeritev v novo kmetijstvo. Odgovori občinske službe na ta vprašanja so bili zelo pavšalni.

Jožeta Intiharja (LDS) pa je predvsem zmotilo, zakaj starši s Police ne dovolijo, da bi otroke vozili v šolo v Grosuplje, kar mu je Dolinšek odvrnil, da za tretjo KS po številu prebivalcev to ne pride v poštev in se nikoli ne bodo odrekli šoli.

Zvonka Milojevič (SD) je predlagala, naj se v načrt razvojnih programov uvede tudi zadrževalnik Veliki potok.

Janez Pintar (SDS) je ugotavljal, da je proračun prenapihnen in bo zaradi tega najbrž tudi relativna realizacija na koncu leta majhna. O šmarski mrliški vežici pa je menil, da jo je treba zaključiti v letošnjem letu, občina pa naj razčisti vse morebitne nejasnosti s krajevno skupnostjo.

Lojze Verbaj (SDS) je spomnil na gradnjo čistilne naprave in kanalizacij v Grosupljem. Nadalje je spomnil tudi na nekdanjo strategijo gradnje šol, ki pa je zdaj ni zaslediti v načrtu razvojnih programov, saj kopanjske šole sploh ni v teh načrtih niti do leta 2011.

Dr. **Peter Verlič** (SDS) je repliciral županu, ki je vehementno trdil, da v javno zasebnem partnerstvu ni nobenih možnosti za gradnjo katerihkoli objektov v javnem interesu – za to rabimo nekaj volje, poguma in nekaj dokumentov. Župan je vztrajal in trdil, da imajo tiste občine, ki so te zadeve že preizkusile oziroma udeležile, velike težave s tem.

Sprejetje osnutka proračuna

Svetniki so se nato spet s precej dolgimi pogajanjem z županom, kako naj se sprejme osnutek in nato uvedejo pripombe tudi iz razprave v predlog proračuna, vendarle uspeli dogovoriti. To opravilo bodo naredili na Občini. Zato so posebej glasovali o usklajenih popravkih osnutka proračuna občinske uprave in posebej o pobudah, ki so jih dali med razpravo, katere naj bi upoštevali v največji možni meri.

Sklep o javni razgrnitvi predloga sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Turistično oskrbovalni center (TOC III) Grosuplje ter Sklep o javni razgrnitvi okoljskega poročila in njegove revizije v sklopu sprejemanja sprememb in dopolnitev za isti zazidalni načrt - 4. redna seja OS Občine Grosuplje, 31. 1. 2007

Predstavitev

Vodja urada za prostor **Mojca Lovšinova** je v obrazložitvi točke navedla, da je bil leta 1999 sprejet odlok o spremembi zazidalnega načrta, spremembe pa so bile narejene predvsem ob cesti za Perovo/Polico. Od leta 2002 do lani so investitorji dali več pobud za spremembe. Skupaj z občinsko pobudo je zdaj vključenih pet sprememb. Dopolnitve so posledica sprememb lastništva, nanašajo pa se na predvidene dejavnosti za zdravstvo, socialno varstvo in dejavnosti, povezane s turizmom.

Predstavnica projektantskega podjetja Topos **Mateja Kavdek** se je na kratko pomudila pri vsebini sprememb tega zazidalnega načrta. Na celotnem zazidalnem območju 5,5 ha te dopolnitve in spremembe zajemajo 1,3 ha. Spremembe ohranjajo gradbene linije in višinske gabarite, nekaj javnih parkirišč je po novem vključenih v posamezne gradbene parcele. En objekt pri cesti na Polico se zviša za eno etažo, enemu objektu se spremeni namembnost za medicinske pripomočke in zvišanje za eno etažo, v enem objektu se poveča nadstrešnica, v enem se spremeni tudi oblika in namembnost objekta. Infrastruktura je že v celoti zgrajena. Zgradi se le manjša povezovalna cesta.

Predsednik odbora za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo **Dušan Hočevnar** (SDS) je predlagal občinskemu svetu, naj se spremembe razgrnejo.

Razprava in sprejetje sklepa

Nekateri razpravljavci so se v razpravi (**Jože Intihar** - LDS, **Janez Kozlevčar** - N.SI, **Anton Perme** - SLS, **Janez Dolinšek** - SLS) dotaknili dotikajoče se prometne in poplavne problematike, **Franč Štibernik** (LDS) pa je celo menil, da bi bilo treba za reševanje cestne problematike spremeniti mejo zazidalnega območja. Vse te pripombe so se namreč nanašale na širše urejanje cestne, poplavne in druge infrastrukturne problematike, ki se ji v Grosupljem v zadnjem času ne daje dovolj pozornosti, še manj pa, da bi se jo aktivno reševalo.

Na ta vprašanja oziroma pobude je župan **Janez Lesjak** v »prvem krogu« trdil, da se te njihove pripombe ne tičejo tega zazidalnega načrta. Za to trditev je našel podlago v prostorskem planu, ki opredeljuje območje zazidalnega načrta. O predlaganih svetniških temah pa naj bi se pogovarjali naslednji... »drugače lahko zdajle odpremo

Spremembe v TOC III

Jože Miklič

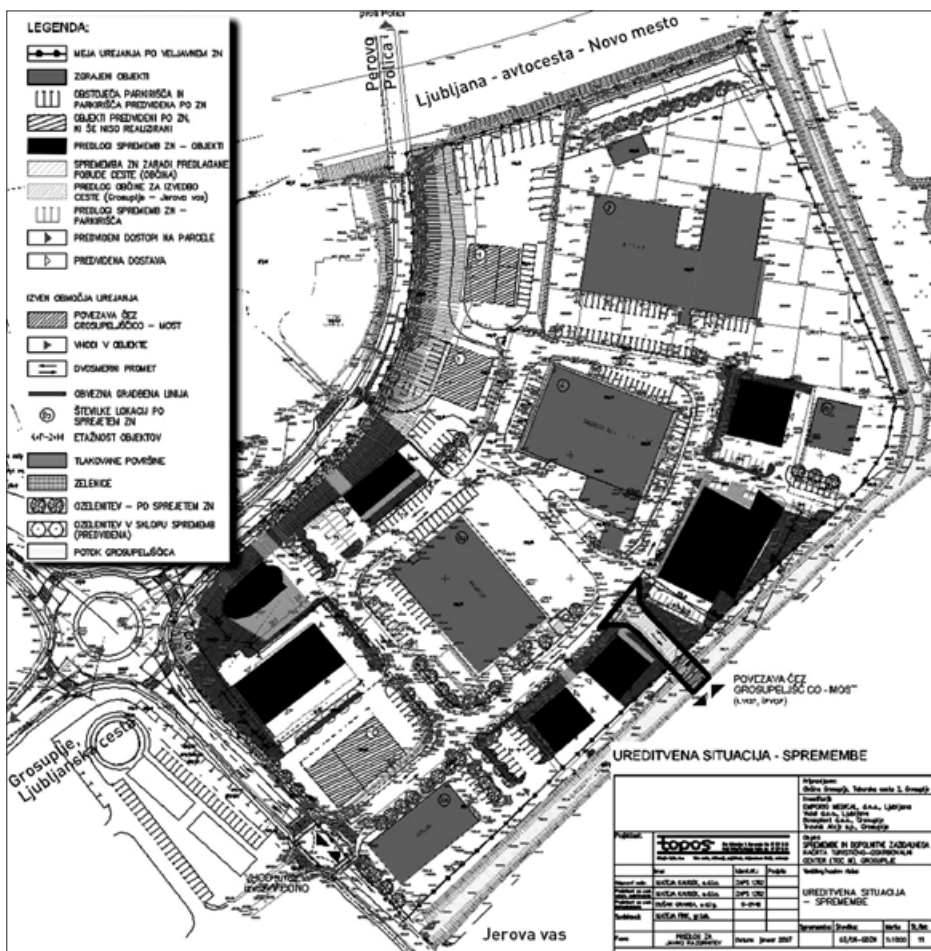
splošno razpravo o cestah in obvoznicah v Grosupljem, pa ne bomo nehali do jutri zjutraj.« O reševanju poplavnosti je Lovšinova nadalje zatrjevala, da se bo le-ta reševala prednostno, sprehajalne poti pa bodo postranskega pomena oziroma se bodo naredile tam, kjer bo prostor.

Nekateri svetniki so nato županovi trditvi oporekali, kot na primer Intihar, ki je trdil, da se bo cesta na Polico dotaknila tudi bližnjih parcel v tem zazidalnem kompleksu, saj bo nekomu treba vzeti zemljo, da se bo cesta napravila. Podobno je bilo tudi s Kozlevčarjevo pripombo glede vključevanja širše in dolgoročno načrtovane grosupeljske obvoznice (trenutno je uradno še ni!), ali pa z Dolinškovo pojasnitvijo o že zelo stari obljubi (še iz časov gradnje ceste »bratstva in enotnosti«, ki jo je obljubila nato tudi občina v začetku devetdesetih let) za povezovalno cesto čez Duplice na Peč in bo po vsej verjetnosti morala prečkati prav ta zazidalni kompleks. Zato bi morala biti prednostna. Izvedeli pa smo celo, da je

povzeto krožišče pri Logu le idejni osnutek, ki se bo do izvedbe najbrž še precej spreminjal.

Skratka: Svetniki so ugotavljali, če se s tem zazidalnim načrtom ne reši tudi teh vprašanj, se bodo zelo poslabšale ali pa popolnoma onemogočile možnosti rešitve navedenih velikih grosupeljskih in širših problemov, predvsem pa obvoznice. **Alojz Verbajš** (SDS) je trdil, da se ponavlja stara praksa - ko se pojavijo investitorji, se »zazidalci« povečajo in dvignejo. Dotaknil pa se je tudi okoljskega poročila, ki govori o ekološki problematiki tega območja in je pri tem izrazil upanje, da bodo tudi bližnji prebivalci povedali svoje pripombe.

Župan je nato nekoliko omilil svoje prvotne trditve in hkrati trdil, da je občinsko planiranje pravilno, kljub temu je pojasnil nekaj svojih razmišljanj in dejal, da bodo tudi svetniške pobude upoštevane v javni razgrnitvi. Svetniki so nato z 21 glasovi potrdili sklepa, da se obe spremembi javno razgrneta.

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov - ter odgovori

Kdaj zadrževalnik Veliki potok?

Zvonka Milojević (SD) je precej podrobno predstavila problem zadrževalnika Veliki potok, o katerem so že precej razpravljali tudi na sejah občinskega sveta pred »davnimi leti«, pa kljub temu zadrževalnik še ni zgrajen. Ker ga ni načrtovanega niti v programu dela občinskega sveta, sredstva pa so bila planirana že leta 2003 in so bila porabljena za druge namene, državni denar pa je bil porabljen za zadrževalnik pri Ribnici, so se oglasili tudi prebivalci iz Jerove vasi in ostalih predelov nižje ležečega dela Grosupljega. S pozidavo v zadnjih letih se je poplavna ogroženost še povečala. Investicija bo po predhodnih izračunih z odkupom zemljišč in ostalih odškodnin stala čez 2 mio €. V letu 2007 MOP predvideva izdajo gradbenega dovoljenja in odkup zemljišč, aktivnosti občine pa bi se morale nanašati na poglobitev potoka Grosupeljščice. Zanimalo jo je, kakšne aktivnosti potekajo na Občini in kako daleč je lokacijska dokumentacija. Župan **Janez Lesjak** je pojasnil, da naj bi se gradnja po zdajšnjem terminskem načrtu začela leta 2008 in končala do začetka 2010. Vse dosedanje obveznosti Občine Grosuplje v zvezi z načrti so realizirane. Država pa mora najprej narediti revizijo načrtov, nato pa pripraviti tudi načrt za gradnjo. Potrdil je tudi trditve Milojevićeve, da mora Občina začeti z ureditvijo Grosupeljščice od avtoceste do železniškega mostička pri nekdanjem črpališču (pumpenhausu) pri Prapročah. Vzporedno pripravljajo na Občini tudi lokacijski načrt Vodna pot. Pri tem pa je ugotavljal, da je občina Grosuplje ena od najbolj poplavno ogroženih in da bomo za preprečitev le-teh »zmetali gore denarja«. Marsikatera škoda in tudi gradnja kanalizacije se bo zaradi tega po njegovem zamaknila za desetletje ali več.

Hudournik poplavlja novo cesto, pokanje novega asfalta

Janez Kozlevčar (N.SI) je dal pobudo, da Občina Grosuplje vloži odškodninsko tožbo do projektanta za rekonstrukcijo odseka ceste Ponova vas – Lovor, saj obnovljeno cesto poplavlja že ob malo večjem deževju, kar naj bi po skupinskem ogledu predstavnikov krajevne skupnosti, Občine in nadzora pomenilo, da ni bilo pravilno načrtovano odvodnjavanje. Dva jaška, ki sta narejena, sta od hudournika odmaknjena eden za 15 m, drugi pa celo 35 m. Hkrati je predlagal za zajem omenjenega hudournika tudi rešitev z zgraditvijo dveh vtočnih jaškov s povezovalno kanalizacijo dolžine približno 50 m.

V Grosupeljskih odmevih smo že lani s satiričnim tonom opozorili na razpoke, ki so se pojavile na novem asfaltu na cesti od Male vasi do Št. Jurija, kar je posledica nepravilne izdelave celotnega spodnjega ustroja ceste in pomanjkljivoizvedenega drenažnega odvodnjavanja v najnižjih na pol močvirnih predelih ceste. O tem pa niti nadzor niti izvajalec nočeta vedeti, kje je napaka. Poleg tega pri gradnji pločnika ni bilo skoraj nikakršne utrditve, zato se le-ta močno poseda in lomi. Izvajalec je priznal le nekaj manjših napak pri izvedbi mulde (asfaltne žlebu ob robu ceste za odvodnjavanje).

Franc Štibernik (LDS) je k tej pobudi dodal, da bi načrtovalci, izvajalci in nadzor morali upoštevati tudi izkušnje ljudi, saj domačini točno vedo, kje se pojavljajo občasni izviri in hudourniki ob deževjih, ki močno vplivajo prav na take gradnje. Prav tako pa je močno podvomil, da je cesta narejena v skladu z vsemi smernimi in višinski regulacijami – skratka – po načrtu. Zato je treba s strani občine precej več vložiti tudi v nadzor gradenj.

Župan **Janez Lesjak** je pojasnil, da imajo nova cestišča garancijo in da bodo te pomanjkljivosti morali odpraviti v okviru garancij. Nad tožbo pa ni bil preveč navdušen.

Šola Žalna: Kdaj, kdo in kako?

Mojca Globokar Anžlovar (SDS) je tudi v imenu krajanov KS Žalne in Mlačevo vprašala, kako je z nameravano gradnjo podružnične šole v Žalni. Predvsem jo je zanimalo, katero podjetje je izdelalo projekte, v kateri fazi je gradnja, kdo je izbran za izvajalca, kdo bo opravljal strokovni nadzor in če je nadzor sodeloval pri analizi ponudb za izvajalca. Zanimalo jo je tudi, kakšen je terminski načrt oziroma kdaj bo šola usposobljena za začetek pouka.

Župan **Janez Lesjak**: Projektna dokumentacija je zaključena, kljub temu da so projektanti zamujali za več kot pol leta. Na osnovi tega je bila narejena investicijska ocena. Razpis za izvajalca je bil končan, a je zanimivo, da je najnižja ponujena izvedba za približno 830 tisoč € (okoli 200 mio sit) večja od investicijske ocene. Pri odpiranju je bil prisoten tudi zunanji revizor, ki je predlagal najugodnejšo ponudbo. Kljub temu so se na občini odločili, da bodo najeli novo projektantsko hišo, ki bo ponovno ovrednotila projekt oziroma ga revidirala k cenejši izvedbi. Zaradi tega se bodo stvari zavlekale, saj bo potreben ponovni razpis ali rebalans proračuna. Država bo gledano

v celoti zaradi nadstandardov prispevala glede na celotno vrednost le 5 do 6 %. Za primerjavo je župan povedal, da so šolo v Št. Juriju zgradili za 430 mio sit, žalska, ki je celo nekoliko manjša, pa bo skoraj za 200 mio sit dražja. Za točna imena projektantov in (morebitnega) izvajalca pa bo poskrbel v pisnem odgovoru. Ko bo dokončno izbran izvajalec, bo izbran tudi nadzor. **Marko Podvršnik** je k temu dodal še, da je večina projektantov dokaj neresnih in da jih za povrh ščiti še njihova zbornica.

Koliko je še nerešenih denacionalizacij?

Dušan Hočevar (SDS) želi dobiti podatke od upravne enote, koliko je še nerešenih denacionalizacij. Še posebej ga zanimajo nerešeni primeri na območju mesta Grosuplje in tam, kjer naj bi občina načrtovala razne posege v prostor.

Kdaj nadaljevanje ceste pri Ponovi vasi?

Janeza Merviča (SDS) je zanimalo, kdaj bodo nadaljevali z gradnjo ceste pri Ponovi vasi. Župan trdi, da takoj, ko bo sprejet proračun.

Kdo je v sosvetu načelnice upravne enote?

Mag. **Božo Predalič** (SDS) je vprašal, kdo je v sosvetu načelnice Upravne enote v Grosupljem.

Škarpe in druge ovire ob cestah?

Janeza Dolinška (SLS) je zanimalo, kdo kontrolira gradnje škarp ob cestah, saj se te gradnje pojavljajo preblizu poti ali celo na javnih površinah. Podobno je tudi z raznimi nasadi, kar zožuje javni prostor. Pred leti naj bi bil na občini celo sprejet odlok, da se ne sme graditi teh škarp. Župan pravi, da vse nedovoljene gradnje kontrolira gradbena inšpekcija, ob prijavi motenja občinske infrastrukture in posesti pa posreduje tudi komunalni inšpektor.

Kdo je lastnik boštanjkega gradu?

Mojca Globokar Anžlovar (SDS) je vprašala, kdo je lastnik boštanjkega gradu. Župan trdi, da je grad trenutno v zakonsko nerešeni situaciji, občina pa se trudi, da bi ga dobila v svojo last. Po letu 1995 je zemljišče pripadlo državnemu skladu kmetijskih zemljišč.

Korak za Radensko polje

Soglasje k projektu »proces ustanavljanja krajinskega parka Radensko polje. - Cilj projekta je ustanovitev krajinskega parka Radensko polje ter zagotovitev trajnostnega razvoja na območju Radenskega polja. Na osnovi blagovne znamke, ki bi jo predstavljala krajinski park Radensko polje, naj bi bila uveljavljena dodatna možnost preživetja ljudem, ki bivajo na tem območju. - 4. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje - nadaljevanje, 14. februarja 2007

Jože Miklič

Iz občinskega gradiva

Projekt »Proces ustanavljanja krajinskega parka Radensko polje« je dvoletni projekt za ustanovitev krajinskega parka Radensko polje. Navedeni projekt predstavlja 1. fazo, v okviru katere bodo potekale aktivnosti s ciljem, da se pripravi akt o zavarovanju območja Radenskega polja in podlage za poznejši načrt upravljanja s parkom. Nadaljnje faze ustanavljanja krajinskega parka so sprejem odloka o zavarovanju in s tem zavarovanje območja Radenskega polja in izdelava načrta upravljanja z Radenskim poljem.

Od procesa ustanavljanja je odvisno ali bo lokalno prebivalstvo sprejelo idejo o parku in videlo v njem svojo razvojno priložnost. Pri tem bo po mnenju strokovnih pripravljavcev potrebno vložiti veliko strokovnega znanja, zato se bodo aktivnosti izvajale v sodelovanju s številnimi institucijami. Sledila bodo tudi številna srečanja z različnimi deležniki, predvsem pa z lokalnim prebivalstvom in lastniki zemljišč. Aktivnosti I. faze bodo usmerjene predvsem v:

- pripravo komunikacijske strategije procesa ustanavljanja krajinskega parka,
- pripravo in izvedbo večjega števila vsebinskih delavnic na temo krajinskega parka, vključno s pripravo različnih gradiv za udeležence ter strokovna predavanja,
- poročanje in pripravo gradiv za nadzorni organ in občino,
- srečanja in sodelovanje s predstavniki strokovnih institucij (MOP, ZRSVN, KGZS, Zavod za gozdove Slovenije, ZRSVKD...),
- seznanjanje širše javnosti o aktivnostih v okviru Radenskega polja (lokalni časopis in drugi mediji) idr.

Vse aktivnosti v procesu ustanavljanja in pridobivanja podlag za kasnejše upravljanje s parkom bi spremljal in nadziral strokovni svet, ki ga imenuje Občinski svet Občine Grosuplje in v katerem so predstavniki občine, strokovnih institucij, lokalnih prebivalcev in njihovih združenj (turistična društva, krajeвне skupnosti).

Sredstva za izvedbo dvoletnega projekta I. faze se bodo zagotavljala delno iz proračuna občine, iz sredstev, pridobljenih na razpisih države in EU in iz zasebnih vlaganj zainteresiranih.

Obrazložitev

Dr. **Alexis Zrimec** je kot idejni strokovni vodja v obrazložitvi povedal, da prve ideje o zaščiti Radenskega polja segajo v osemdeseta leta prejšnjega stoletja, leta 1991 pa je bila izvedena prva anketa, po kateri naj bi se izreklo več kot 80 % vprašanih. Radensko polje je zdaj zavarovano kot Natura 2000, vendar še brez jasnih opredelitev ter materialno-pravnih posledic. Zato se postavljajo vprašanja, ali občina Grosuplje oziroma prizadeti/zainteresirani lahko iz tega črpajo tudi kakšna sredstva ter ali se lahko Radensko polje razvija tudi v gospodarskem, kmetijskem, turističnem, bivalnem in drugem področju v skladu z naravovarstvenimi smernicami. Za to bi bilo po njegovem treba območje bolj natančno opredeliti, saj mora delovati kot zaključena celota, kamor se pritegne vse partnerje, ki so sodelovali že doslej in se razglašijo krajinski park pod enotno skupno blagovno znamko.

Krajinske parke lahko ustanavljajo občine ali država, vendar je Radensko polje opredeljeno le kot občinska razvojna strategija. Leta 2002 je bilo ustanovljeno partnerstvo za razvoj Radenskega polja, v katerega so po Alexisovih besedah pristopili poleg lokalnega prebivalstva »tudi Občina Grosuplje, Ministrstvo za okolje in prostor in cela vrsta deležnikov na tem območju«. Za ta proces bo treba imenovati svet, sestavljen iz članov občinskega sveta, strokovnih institucij ter lokalnega prebivalstva. Ta svet imenuje občinski svet in bo imel vlogo nadzornega organa.

Razprava in soglasje svetnikov

Miha Kadunc (N.SI) je kot predsednik odbora za gospodarstvo pojasnil, da je odbor dal soglasje k procesu ustanavljanja krajinskega parka.

Franc Štibernik (LDS) je menil, da bi bilo treba poleg Radenskega polja idejo o varovanju razširiti tudi širše v občini Grosuplje, saj imamo še veliko tudi drugih točk za varovanje, ki bi jih bilo treba dejavno (in ne samo na papirju) zaščititi. **Jože Intihar** (LDS) pa je bil še bolj natančen in dejal, da ta projekt ne bi smel iti na račun čistilne naprave ali zadrževalnika, kajti v nasprotnem primeru bo Radensko polje postalo samo mlakuža, kjer se bo zbirala vsa svi-

njarija. **Anton Perme** (SLS) je poudaril, da je poleg zaščitene območja treba skrbeti tudi za območja, ki so namenjena za kmetijsko obdelavo, saj se nekateri vendarle s to dejavnostjo preživljajo, še bolj pa bi morali vključiti projekt sožitja mesta s podeželjem ter izgradnjo čistilne naprave. Opozoril pa je ponovno tudi na funkcionalno in lastniško ureditev vseh vodotokov v Grosupeljski kotlini ter dejal, da bi morali razmisliti tudi o nekaterih meandrih. **Janez Pintar** (SDS) pa je pripomnil, da je treba čim prej naliti čistega vina tudi prebivalcem v tem območju, saj morebitno pridobljeni denar za varovanje iz evropskih sredstev ne bo prišel zato, da bodo potem lahko delali, kar se jim bo zljubilo, pa naj bo v kmetijstvu ali pa pri ostalih dejavnostih lokalnega prebivalstva. Podobno je menil tudi **Lojze Verbajs** (SDS) in ponovno opozoril na problematično grosupeljsko čistilno napravo, ki jo še posebej čutijo prebivalci, kadar poplavi tudi čistilno napravo.

Svetniki so nato s 17 glasovi samo nekoliko bolj natančno opredelili, koliko sredstev se bo v naslednjih dveh letih lahko porabilo iz proračuna za ta proces, niso pa ga spreminjali z dodatnimi pripombami. Soglasje v celoti je nato podprlo 18 svetnikov.

Vprašanja,

ki se že več (deset)let pojavljajo o zaščiti Radenskega polja, so se z leti močno spreminjale. Dejstva pa kažejo, da se je v zadnjem času vloga in interes lastnikov-kmetov in ostalega tukajšnjega prebivalstva močno oddaljila in oddaljila. Človek, ki je stoletja sooblikoval to kraško polje, je pozabil (ali pa je moral pozabiti!) na sozvočje z naravo, saj so mu le-tega nasilno prekinjali v preteklosti z arondacijami, pa nato desetletja državno posestvo s svojim škodljivim kmetovanjem, zdaj pa vedno bolj tudi odplake in naplavljenе težke kovine iz grosupeljske čistilne naprave. Zato so nekateri že opustili košnjo, pa tudi drugo potrebno vzdrževanje poti in podobno. Glede tega smo lahko močno zaskrbljeni in le strokoven in koordiniran pristop pristojnih služb na občinski in državni ravni ter s sodelovanjem lastnikov in bližnjih prebivalcev lahko uspešno reši to enkratno naravno dediščino pred opustošenjem, ki mu vedno bolj grozi.

Spremembe Statuta Občine Grosuplje še ni

4. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 31. januarja 2007 – Točka Osnutek spremembe in dopolnitve Statuta Občine Grosuplje je bila tudi to pot umaknjena z dnevnega reda. Zato tudi romskega svetnika v občinskem svetu (še) ne bo.

Jože Miklič

Kako v preteklih petih letih

Odločba Ustavnega sodišča U-I-315/02 z dne 3. 10. 2002 je občino Grosuplje zavezala, da ima v občinskem svetu tudi romskega svetnika. Ker pa je osnovni pogoj za zagotovitev romskega svetnika v občinskem svetu uskladenje statuta občine z veljavno zakonodajo oziroma sprememba statuta občine, na podlagi katere bi se lahko izpeljali nadaljnji postopki, je občinski svet v preteklosti že petkrat obravnaval spremembo in dopolnitev 16. člena statuta (3. 7. 2002, 28. 8. 2002, 18. 12. 2002, 23. 1. 2003, 27. 10. 2004). Kljub temu spremembe in dopolnitve statuta ni potrdil ali pa je točko umaknil z dnevnega reda. Za spremembo statuta je potrebna 2/3 večina vseh članov občinskega sveta.

Ponovni umik točke

Zdenka Cerarjeva (LDS) je kot predsednica statutarno pravne komisije utemeljila razlog za umik točke z dnevnega reda. Dejala je, da je v državnem zboru v sprejemanju Zakon o romski skupnosti, minister za okolje in prostor pa je naročil po celotni Sloveniji zbiranje podatkov za ugotovitev aktualnega stanja v

romskih naseljih. S tem se bodo ugotovile vse pomembne okoliščine, da neka romska skupnost v določeni občini obstoji. Občina Grosuplje pa je na ministra za lokalno samoupravo že naslovila vprašanje glede kriterijev, po katerih naj se določijo občine, ki imajo romske prebivalce v tolikšnem okviru, da se imenuje zanje romski svetnik, zato je statutarno pravna komisija menila, naj se tudi tokrat točka umakne z dnevnega reda. Želeli pa bi se tudi posvetovati z načelnico upravne enote o kriterijih, ki jih bo poizvedovanje ministra Podobnika dalo. Zato statutarna komisija predlaga, da se točka obravnava na naslednji seji občinskega sveta ali šele takrat, ko bo od državnega zbora prejela odgovor z zaprosenimi kriteriji.

Dušan Hočevar (SDS) je to mnenje podprl in se opredelil za nakazano rešitev, da bodo počakali na odgovor državnega zbora oziroma pristojnih ministrstev na določitev kriterijev za opredeljevanje, po katerih se bo ugotovilo ali občina spada med tiste, ki imajo romske skupnosti, ali ne.

Svetniki so se nato odločili, da točke ne bodo obravnavali, dokler ne bodo prejeli odgovora, soglasno z 21 glasovi in so jo umaknili z dnevnega reda.

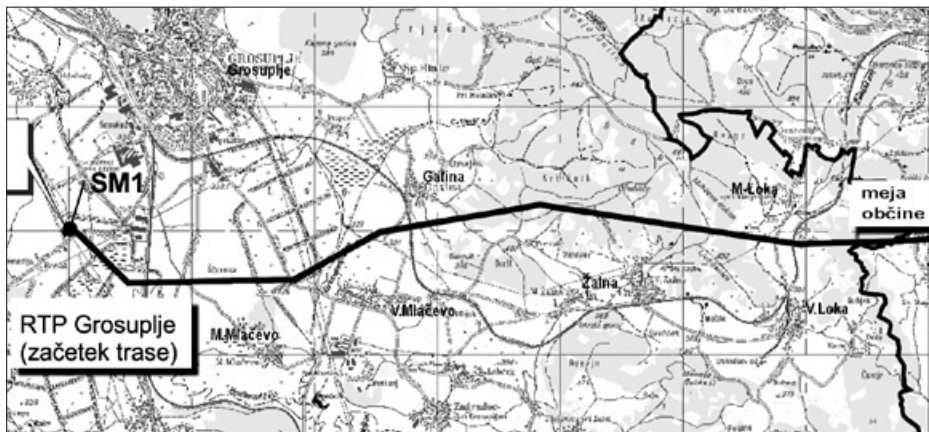
Javna razgrnitev Državnega lokacijskega načrta za daljnovod Grosuplje - Trebnje

Občina Grosuplje - urad za prostor seznanja občane občine Grosuplje z Državnim lokacijskim načrtom za 2 x 110 kV daljnovod, ki ga bo Elektro podjetje gradilo od RTP Grosuplje (pri Ponovi vasi) do RTP Trebnje. Pobudnik gradnje je Ministrstvo za gospodarstvo RS - Direktor za energijo, pripravljalec načrtov pa Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije - Direktor za prostor.

S tem daljnovodom bo zaključena južna energetska zanka, povečana energetska propustnost omrežja, zanesljivost obratovanja in zmanjšana odvisnost od sosednjih sistemov v primeru nenormalnih obratovanj.

V času javne razgrnitve in obravnav lahko na Državni lokacijski načrt podajo pripombe in predloge vsi zainteresirani organi, organizacije in posamezniki. Pripombe in predloge se

lahko vpiše v knjigo pripomb, ki je na voljo ob razgrnjenem gradivu, jih poda pisno ali ustno na javni obravnavi ali pa pošlje na elektronski naslov gp.mop@gov.si (pod Zadevo: navesti »DLN za daljnovod RTP Grosuplje - RTP Trebnje).

Podžupan ponovno Božidar Gabrijel

Župan Janez Lesjak je izmed svetnikov Občinskega sveta Občine Grosuplje imenoval za podžupana Božidarja Gabrijela, roj. 2. 3. 1944, Jurčičeva cesta 16, 1293 Šmarje Sap. Podžupan je občinski funkcionar, ki bo funkcijo opravljal nepoklicno v mandatnem obdobju 2006 - 2010 oz. do konca mandata sedanjega župana. Podžupan pomaga županu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti, načeloma na področju družbenih dejavnosti. V primeru predčasnega prenehanja mandata župana bo imenovani podžupan opravljal funkcijo župana do razpisa nadomestnih volitev. Naloge, ki jih bo opravljal podžupan in za katere ga bo pooblastil župan ter plačilo za opravljanje funkcije, bo določeno s posebnim sklepom. Podžupana lahko razreši le župan.

Javne razgrnitve so se začele na Ministrstvu za okolje in prostor že 5. 3., od 9. 3. do 9. 4. 2007 pa tudi v Občini Grosuplje v krajevnih skupnostih Mlačevo, Sp. Slivnica in Žalna. Do 9. 4. 2007 lahko občani oddajo svoje pisne pripombe.

Kratke novice z Občinskega sveta

Odslej - Mestna knjižnica Grosuplje

Predlagani osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Grosuplje upošteva pobudo Krajevne skupnosti Grosuplje o preimenovanju knjižnice v Mestno knjižnico Grosuplje. Za izvajanje dodatnih storitev, ki jih omogočajo novi prostori, pa je potrebno dopolniti odlok, kjer opredeljuje naloge zavoda v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti tudi za najem določenih prostorov zunanjim uporabnikom.

Mnenje odbora za družbene dejavnosti, ki ga je podal **Janez Pintar** (SDS), je, da se lahko dajejo v občasni najem posamezni prostori kot so dvorana, pa tudi prostor z računalniki. Za dejavnost slaščičarne in kavarne pa predlagajo, da ga stalno ne bi smeli dajati v najem.

Selitev geodetske uprave iz zgradbe sodišča

Poslovna stavba Okrajnega sodišča v Grosupljem je bila doslej v solasti ministrstva za pravosodje (delež 8473/10000) in Občine Grosuplje (delež 1527/10000). Delež občine predstavlja 113 m² poslovnih površin, ki jih ima trenutno v najemu izpostava Geodetske uprave Republike Slovenije. Ministrstvo za pravosodje z odkupom teh prostorov celovito ureja prostorsko rešitev Okrajnega sodišča Grosuplje, pod katerega spada tudi Sodnik za prekrške. Z najemno pogodbo med Občino in Geodetsko upravo Republike Slovenije je tudi dogovorjeno, da v primeru odkupa teh poslovnih prostorov s strani ministrstva za pravosodje najemnik ureja najemno razmerje z morebitnim

novim lastnikom. Ceno prostorov bo določil uradno zapriseženi sodni cenilec.

Za geodetsko upravo smo iz neuradnih virov izvedeli, da se bo do preselila za Pošto Grosuplje v nekdanje Telekomove prostore oziroma nekdanje prostore sodnika za prekrške.

Nič več dveh občinskih nagrad in priznanj

Občinski svet je v prejšnjem mandatnem obdobju na svoji 16. seji, 7. 4. 2004, sprejel nov Odlok o nagradah in priznanjih občine Grosuplje, s katerim je določil vrste nagrad in priznanj občine Grosuplje ter postopek podeljevanja. Z novim odlokom pa so na občini predlagali, da se v vsaki kategoriji nagrad in priznanj občine podeli letno le ena nagrada in eno priznanje, saj v zadnjih letih primanjkuje predlogov za prejemnike nagrad in priznanj.

O predvideni novosti med priznanji pa naj bi bila tudi plaketa občine Grosuplje, ki bi jo podeljeval župan (brez soglasja KVIAZA) ob enkratnih uspehih občanov Grosupljega. V razpravi se je izkazalo, da bi bilo plaketo občine morda bolje poimenovati županova plaketa, a so se nato predvsem na »desni strani« odločili, da se te novosti v odlok o nagradah in priznanjih ne uvede.

Za vas Sela pri Šmarju naj cestni dostop rešijo celovito!

Svetniki so zavrnilli zamenjave zemljišč zaradi nameravane novogradnje lokalne ceste, ki naj bi jo po priloženi skici priključili za železniškim prehodom na cesti Cikava - Šmarje-Sap, zgradili ob potoku, ki teče izpod Paradišča, ter nato priključili približno

sredini travnikov na sedanjo cesto med Cirkavo in Selami. Zanimivo pa je, da je pri tem Železniška agencija RS predlagala ukinitve sedanjega nevarnega prehoda preko železniške proge, a niso bili pripravljeni prehoda rešiti z glavno cesto s polzapornicama ter skupno signalizacijo in ostalo avtomatiko.

Kljub temu da bi projekt financirala država, Selani glede na večkrat v javnosti že izpostavljeno bodočo grosupeljsko obvoznico predlagajo, naj se dostop do njihove vasi rešuje sočasno oziroma v skladu s to obvoznico, s čimer se je strinjal tudi občinski svetnik dr. **Peter Verlič** (SDS), ki je bil kot državni sekretar na ministrstvu za promet presenečen nad to »ad hoc« rešitvijo. O tem pa tudi ni še dala uradnega mnenja Krajevna skupnost Šmarje - Sap, v katero Sela spadajo. Kot je dejal predsednik **Dušan Hočevar** (SDS), tudi odbor za prostor za tako rešitev še ni dal soglasja.

Menjava zemljišč pri grosupeljskem pokopališču

Z menjavo parcel med Občino in Vrtnarijo Salf bodo pravno uredili promet z zemljišči, ki je potreben zaradi že zgrajenega pločnika k pokopališču Resje v Grosupljem.

Za rekonstrukcijo Ljubljanske ceste in gradnjo pločnika

Občina Grosuplje namerava izvesti rekonstrukcijo Ljubljanske ceste, in sicer dograditi pločnik za pešce še na nasprotni strani ceste. Že novembra 2002 je bil izdelan idejni projekt, v izdelavi pa je projektna dokumentacija projekta za izvedbo. Letos predvidevajo pridobiti potrebna zemljišča za odkup oziroma zamenjavo.

Rokodelstvo – naša dediščina

Mestna občina Ljubljana ter občine Grosuplje, Ig, Škofljica in Ivančna Gorica so aktivno vključene v pripravo skupnega razvojnega programa podeželja »Sožitje med mestom in podeželjem«.

Glede na oblikovana izhodišča skupnega razvojnega programa je ena izmed prioritet tudi ohranjanje tradicionalnih dejavnosti, domače in umetnostne obrti, spodbujanje razvoja rokodelstva na podeželju in spodbujanje boljšega trženja izdelkov. Koordinator tega programa je CIZA, Zavod za razvoj podeželja, ki skrbi za uresničevanje zastavljenih ciljev.

V lanskem letu smo uspešno izpeljali

rokodelski dan na Škofljici in izdali skupno brošuro »Rokodelstvo-naša dediščina«. Naše druženje nadaljujemo skupaj z etnologinjo dr. Tadejo Primožič tudi v letošnjem letu. 14. 2. 07, ob 16. uri smo se sestali v dvorani občine Škofljica na prvi delavnici, ki smo jo poimenovali »Nove priložnosti rokodelstva«. Delavnice se je udeležilo 12 rokodelcev iz občin: Škofljica, Grosuplje, Ig in Ljubljana. Na začetku je vse prisotne pozdravil Josip Pintar, predstavnik zavoda za razvoj podeželja CIZA, in izrazil željo po oblikovanju skupne ponudbe rokodelskih izdelkov dediščine, do katere bi prišli z druženji na delavnicah, ki se bodo odvijale v mesecu februarju in

marcu. V nadaljevanju je vsak rokodellec predstavil svoje delo in svoje izdelke, ki so jih prinesli s seboj. Na delavnici je strokovno oceno izdelkov podala etnologinja dr. Tadeja Primožič.

Glede na definirane probleme in želje smo se dogovorili tudi za naslednja srečanja, ki so bila ravno tako v dvorani občine Škofljica:

28. 2. - Rokodelstvo in turizem,

14. 3. - Trženje rokodelskih izdelkov.

28. 3. 07 ob 18. uri pa bo takšno srečanje z naslovom: Skupna blagovna znamka.

Urad za gospodarstvo in družbene dejavnosti Občine Grosuplje

Kosovni odvoz in odvoz nevarnih odpadkov iz gospodinjestev – pomlad 2007

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Grosuplje, da bo v pomladanskem času odvažalo kosovne in nevarne odpadke iz gospodinjestev:

Plan kosovnega odvoza:

Glej tabelo desno!

Med kosovne odpadke spadajo pohištvo, sanitarni elementi, gospodinjski aparati in drugi kosovni predmeti iz gospodinjestev.

Izrabljene avtomobilske in traktorske gume ne sodijo med kosovne odpadke. Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati ter jih na dan odvoza do 7.

Dan	Datum	Plan kosovnega odvoza v krajevnih skupnostih
Ponedeljek	02. 04. 2007	KS Račna, KS Ilova Gora, KS Sp. Slivnica
Torek	03. 04. 2007	KS Mlačevo, KS Žalna,
Sreda	04. 04. 2007	KS Št. Jurij, KS Škocjan
Četrtek	05. 04. 2007	KS Polica, KS Grosuplje - okolica
Torek	10. 04. 2007	Grosuplje naselje – severno od Adamičeve ceste
Sreda	11. 04. 2007	Grosuplje naselje – južno od Adamičeve ceste
Četrtek	12. 04. 2007	KS Šmarje – Sap

ure zjutraj odložiti pri zabojniku, kjer običajno pobiramo odpadke.

Plan zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjestev:

Dan	Datum	Naselje	Stojno mesto	Čas zbiranja
Torek	24. 04. 2007	Polica	Parkirišče pri družbenem domu	14,00 - 15,00 h
Torek	24. 04. 2007	Mala vas pri Grosupljem	Parkirišče za družbenim domu	15,30 - 17,00 h
Torek	24. 04. 2007	Veliko Mlačevo	Parkirišče pri družbenem domu	17,30 - 19,00 h
Sreda	25. 04. 2007	Grosuplje	Parkirišče pri sodišču	14,00 - 16,00 h
Sreda	25. 04. 2007	Šmarje-Sap	Parkirišče pred družbenim domom	16,30 - 18,30 h

Med nevarne odpadke spadajo topila, kisline, barve, laki, olje in maščobe, detergenti, zdravila, baterije, akumulatorji, fluorescentne cevi in drugi živosrebrni odpadki, prazne

tlačne posode, fotokemikalije, pesticidi in podobno.

Proti plačilu pa bomo sprejemali tudi manjše količine nevarnih odpadkov od podjetnikov.

Naša prihodnost je čisto okolje!
Javno komunalno podjetje Grosuplje

Kaj so kopali na Taborski cesti?

Gradnja kanalizacije na Taborski cesti v Grosupljem sodi v sklop gradenj kanalizacije iz operativnega načrta in se financira iz sredstev okoljskih dajatev za obremenjevanje vod. Gre za izgradnjo razbremenilnega meteornege kanala, ki bo preko novega tunelskega cevovoda pod tiri na železniški postaji Grosuplje odvajal padavinske vode osrednjega dela mesta. Do sedaj edini propust namreč ni zmožgal odvesti padavinskih vod s Taborske ceste, zaradi česar je večkrat na leto poplavlilo cesto in možno tudi kleti okoliških stavb. Projektno dokumentacijo je izdelal PRONIZ, d.o.o., iz Ljubljane, na javnem razpisu je bil za izvajalca izbrano podjetje Komunalne gradnje, d.o.o., Grosuplje, nadzornega inženirja zagotavlja Berg, d.o.o., iz Doba pri Šentvidu.

Gradnja se je začela jeseni lanskega leta, obsega pa izgradnjo cevovodov za padavinsko vodo, delno tudi cevovodov za odpadno komunalno vodo, tunelsko podvrtanje in vgraditev cevovodov pod železniškimi tiri ter razbremenilnik visokih vod.

Pogodbena investicijska vrednost del znaša 290.178,00 EUR (69.538.000,00 SIT). Dela se zaključujejo, od večjih del preostane še asfaltiranje prizadetih cestnih površin in ureditev razbremenilnika visokih vod z okolico.

Vgradilo se je 891 m cevi preseka od 250 do 800 mm, 50 m cevi preseka 500 mm pod železniškimi tiri ter 32 revizijskih jaškov.

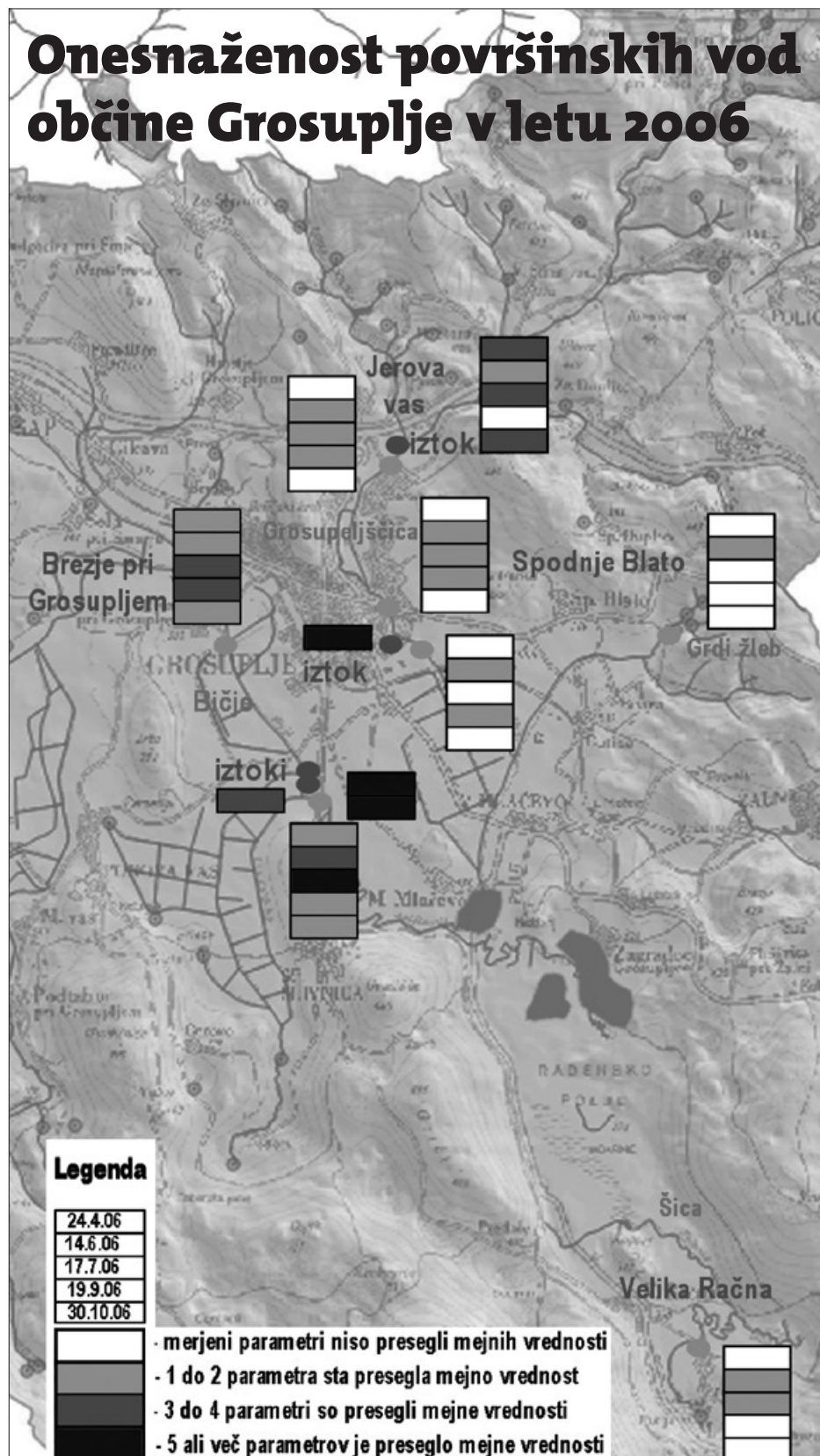
Tomaž Rigler,
direktor JKP Grosuplje

Monitoring stanja vod v občini Grosuplje 2006

Avtorji: Maja Berden Zrimec, Jaka Razinger in Alexis Zrimec
Inštitut za fizikalno biologijo d.o.o.,
Veliko Mlačevo 59, Grosuplje

Onesnaženost površinskih vod občine Grosuplje v letu 2006

V letu 2006 je bil po naročilu Občine Grosuplje opravljen letni monitoring stanja površinskih in pitnih vod. Dodatni podrobnejši pregled stanja je bil opravljen na potokih Bičje in Podlomščica na območju Obrtne cone pod Slivniškim hribom in pod Čistilno napravo Grosuplje. Izvedenih je bilo pet serij vzorčenj grosupeljskih površinskih vod in tri serije vzorčenj potokov Bičje in Podlomščica ter glavnih iztokov vanje. Za pitne vode je bila zaenkrat opravljena le manjša raziskava, ki naj bi omogočila splošen vpogled v stanje.

Na vzorcih so bile opravljene osnovne fizikalno-kemijske analize ter testi strupenosti. Izmerili smo koncentracije nitratov, nitritov, amonija, fosfatov, kisika, celotno in karbonatno trdoto, prevodnost, pH, temperaturo in mikrobiološko obremenjenost. Velike razlike v temperaturi in pH so lahko pokazatelj iztokov antropogenega izvora, za razliko od iztokov z meteorološko vodo. Pomanjkanje raztopljenega kisika v vodi pomeni neprimerne pogoje za življenje rastlin in živali. Nitrati, nitriti in amonij kažejo na obremenjenost zaradi razpršenih virov onesnaženja kmetijstva ali fekalnih iztokov iz gospodinjstev, povišani fosfati pa so posledica npr. detergentov in kažejo na iztoke odpadne vode iz gospodinjstev. Zaradi povečanega vnosa hranil, kot so nitrati in fosfati, v okolju pride do prekomerne rasti bakterij, ki so lahko nevarne za zdravje ljudi, živali in rastlin. V pitni vodi smo s hitrimi kemijskimi testi merili nitrate, nitrite in fosfate ter mikrobiološko obremenjenost, saj so viri onesnaženja največkrat prekomerno gnojenje in neurejena kanalizacija gospodinskih odpadnih vod.

Površinske vode

Monitoring površinskih vod je pokazal, da je stanje marsikje slabo, kar kažejo tako fizikalno-kemijske analize kot testi strupenosti. Predpisane mejne vrednosti so presegali predvsem nitriti, nitrati, amonij in fosfati. Vsi izmerjeni iztoki (Jerova vas, Rožna dolina, Obrtna cona pod Slivniškim hribom) ter Grosupeljščica na začetku in na koncu Grosupljega so bili občasno ali pretežno strupeni, kar kaže na prisotnost občasnih ali stalnih onesnaževalcev. Potok Bičje je obremenjen že v Brezju, onesnaženost pa se je močno povečala pod iztokom v Obrtni coni pod Slivniškim hribom ter pod Čistilno napravo Grosuplje,

kjer se poleg iztoka delno očiščene odpadne vode ob nalivih izliva še popolnoma neprečiščena voda iz razbremenilnika. Stanje Bičja in Podlomščice je bilo zelo slabo, med prvim in tretjim vzorčenjem so bile presežene mejne vrednosti nitrita, amonija in fosfatov na praktično vseh dvanajstih vzorčnih mestih, med drugim vzorčenjem pa pod iztokom iz čistilne naprave. Takšno slabo stanje se je nadaljevalo tudi v območju Natura 2000. Po Uredbi klasiifikacij voda v kakovostne razrede (Ur.l. SFRJ 6/1978) bi to območje umestili v najbolj obremenjeni, četrti kakovostni razred. Izток v Obrtni coni je bil obremenjen predvsem z nitriti, visoka temperatura iztoka, ki je presegala mejno vrednost za izpust v vodotoke, pa kaže na tehnološko odpadno vodo. Strupenost sedimenta (usedline, gošče) v Obrtni coni prav tako nakazuje na onesnaženje, saj se v sedimentu odpadne snovi kopičijo, njihovi učinki pa seštevajo. Obremenjenost sedimenta z odpadnimi snovmi se je pod iztokom čistilne naprave še povečala. Voda je bila močno obremenjena tudi z bakterijami. Huda mikrobiološka obremenjenost je posledica izdatnega vnosa hranil (zlasti dušikovih spojin) v potok.

Pitna voda

Pri monitoringu pitnih vod privatnih virov se je izmed merjenih parametrov pokazala za najbolj relevantno mikrobiološka obremenjenost. Kemijske analize niso pokazale preseganja mejnih vrednosti, saj je težko vzorčiti ravno v trenutku, ko pride do izliva kanalizacije ali spiranja snovi zaradi prekomernega ali nepravilnega (izven predpisane sezone) gnojenja v vodo. Onesnaženje pa se lepo kaže z razvojem mikroorganizmov, ki se hranijo s temi fe-

kalnimi snovmi. Ponekod pride do zareditve mikroorganizmov tudi zaradi neustreznega vzdrževanja vodnih zajetij.

Za izmerjena privatna zajetja in vaški vodovod v Veliki Loki je bila značilna visoka mikrobiološka obremenjenost s fekalnimi bakterijami, ki so nevarne za zdravje. Po zakonodaji ni bilo preseženo le število teh bakterij, ampak so se tudi ostale izmerjene bakterije prekomerno namnožile. Močno mikrobiološko obremenjen je bil tudi Marijin studenec pod Kopanjem. Manj mikrobiološko obremenjeni so bili rezervoarji z deževnico, razlike med njimi pa so verjetno posledica bolj ali manj doslednega vzdrževanja (čiščenja in rednega menjavanja filtrov). **Redno vzdrževanje je ključno za primerno kvaliteto pitne vode.**

Izredno pomembno je redno vzdrževanje filtrov na pipah, kjer se lahko zaredijo bakterije, če jih ne čistimo oziroma menjavamo po navodilih proizvajalca! Bakterije se lahko zaredijo tudi na zarjavelih delih rezervoarjev.

Vodovodne vode v Velikem Mlačevem, Zagradcu, Plešivici, Veliki Račni, Spodnji Slivnici, Jerovi vasi in Grosupljem zaradi kloriranja niso bile mikrobiološko obremenjene, vendar pa sta tudi vonj in okus pomembna parametra pri ocenjevanju primernosti vode za pitje. Vonj in okus morata biti sprejemljiva za uporabnike in brez neobičajnih sprememb, kar v primeru kloriranja gotovo nista. V Javnem komunalnem podjetju Grosuplje se trudijo, da bi se kakovost vodovodne vode izboljšala do te mere, da kloriranje ne bo več potrebno.

Konec lanskega leta je bila z Občine vsem krajevnim skupnostim poslana ponudba za meritve pitne vode. Te meritve so okvirne in namenjene hitremu odkrivanju problemov. Za končno potrditev kvalitete pitne vode je potrebno vzorce analizirati na Inštitutu za varovanje zdravja. Primernost vode za pitje se ocenjuje na podlagi Pravilnika o pitni vodi (Ur.l.19/2004), pomembne pa so tudi smernice Evropske unije za mejne in priporočene vrednosti.

Možnost za ublažitev vpliva Obrtne cone pod Slivniškim hribom in Čistilne naprave Grosuplje na potok Podlomščico

Takšna Podlomščica, kot teče na Radensko polje danes, je s stališča varovanja okolja neustrezna in izgleda zanemarjena. Posledice so se pokazale v neustrezni kakovosti vode v vodotoku, ki ima velik vpliv na kakovost okolja na Radenskem polju in na kakovost reke Krke. Z ustreznimi revitalizacijskimi tehnikami bi Podlomščico vrnili samočistilno, hidrološko in habitatno sposobnost ter tako izboljšali kvaliteto

in hidrodinamiko vode v strugi ter tudi njeno vizualno podobo.

Nova evropska zakonodaja (Vodna direktiva) in tudi nova slovenska zakonodaja namreč na področju varovanja voda prepovedujeta vsakršen vpliv na vodotok, ki poslabša njegovo ekološko stanje – ne glede na posamezne parametre odpadnih vod, ki so morda v trenutku vzorčenja ravno v dovoljenih mejah (čeprav v primeru Podlomščice te mejne vrednosti presega-jol).

Na žalost je nemogoče povsem preprečiti iztok odpadnih vod v Podlomščico – predvsem komunalnih odpadnih vod. Posebno nevarnost za ekološko stanje potoka predstavlja razbremenilnik kanalizacije, kjer se v primeru prvega vala ali visokih vod del komunalnih odpadnih vod po obvodnem sistemu neprečiščen izlije v Podlomščico. Trenutni monitoring Čistilne naprave Grosuplje razbremenilnika ne vključuje, na terenu pa se kaže njegov velikanski vpliv na kvaliteto vode in ekosistema še daleč na Radensko polje.

Vpliv razbremenilnika na ekološko stanje Podlomščice in potem Dobravke ter ob visokih vodah tudi na okoliške travnike in poplavni del Radenskega polja ter nena-zadnje tudi na reko Krko bi lahko ublažili z izgradnjo sonaravnih sistemov na podlagi tehnologije ekoremediacije. Sistem bi postavili v rokav izliva razbremenilnika in vzdolž struge Podlomščice v dolžini vsaj do železniške proge – glede na hidravlične razmere in stopnjo onesnaženja v potoku.

Kaj so ekoremediacije?

Narava je v milijonih let razvila izjemne obrambne in samočistilne sposobnosti, s katerimi se ščiti pred nenadnimi ali premočnimi negativnimi vplivi in odpravlja njihove škodljive posledice. Ekoremediacije (ERM) so načini, kjer človek te naravne obrambne procese nadzorovano uporabi za učinkovito in trajnostno varovanje, čiščenje in obnavljanje okolja in pomenijo osnovo za ekosistemске tehnologije. Odlikuje jih smotrna raba energije, velika sposobnost prilagajanja, predvsem pa, da so učinki večnamenski. Poleg istočasne zaščite in čiščenja okolja ekoremediacije namreč pomenijo življenjski prostor za mnoge živali in rastline, zadržujejo vodo in tako ščitijo pred poplavami in sušami, vežejo ogljikov dioksid in z naravnim videzom zvišujejo vrednost prostora. Z ERM varujemo ekosistemsko pomembna območja pred onesnaženjem in istočasno omogočamo sonaravni razvoj. Ekoremediacije so torej dolgoročno najuspešnejši način varovanja okolja in so idealni način blažitve vplivov Obrtne cone pod Slivniškim hribom in Čistilne naprave Grosuplje na zaščiteno območje Natura 2000 in bodoči krajinski park Radensko polje.

Ekološki otroški kotiček Radia Zeleni val

Ohoj! Lepo pozdravljeni ljubitelji čiste narave!

V prejšnji številki časopisa sva se dogovorila, da bomo storili vse, kar je v naši moči, da ohranimo čisto naravo. Za radijski projekt: »EKO FERDO GRE NA POTEK Z LUMPIJEM« si že slišal, o njem se pogovarjajo, v ptičjem jeziku seveda, že vse srake na vejah dreves. Mimogrede, srakam je všeč vse, kar se sveti, zato pobirajo tudi koščke stekla, ki se lesketa v soncu. Steci in vprašaj koga od odraslih, v kateri zabojnik sodi steklo. Če ti ne znajo odgovoriti na vprašanje, se obleci, primi očeta, mami, dedka, babico in jih odpelji na izlet do ekološkega otoka. Tam si dobro oglejte, katere odpadke ločujemo. Saj veš, če ločuješ, OHRANJAŠ NARAVO! Od sedaj naprej boš moj pomočnik. Sploh ne veš, kako je to zabavno. Morda pa veš? Ti že ločuješ odpadke? Juhej! Vse pohvale! Tudi ti tečeš proti ekološkemu otoku s kar tremi zabojniki? Jaz imam enega za steklo. Vanj vsi - očka, mamica in vsi, ki delajo na radiu - mečemo vse, kar je steklenega. Steklenice od sokov, razbite kozarce. Zadnjič se nam je razbilo okensko steklo. Bi ga ti dal v zabojnik za steklo? Marsikdo od odraslih bi to naredil, ti pa ne, kajne? Ti veš, da bi zabojnik močno zajokal, če

bi se nekdo zmotil in mu dal jesti okensko steklo. Se smejiš, da zabojnik za steklo je steklo? Ha, ha. Prav nič smešno, razen če ti je smešno, da ješ kruh in marmelado. Ooo, kam damo pa prazen kozarec od marmelade? Prav imaš, v zabojnik za steklo. Ti moram povedati še, da je zadnjič nekdo vrgel v zabojnik za steklo ogledalo in žarnice. Saj vem, da tudi to ne sodi vanj, a vsi niso tako pametni kot ti.

Ponoviva še enkrat za odrasle: »ZABOJNIK ZA STEKLO IMA RAD KOZARCE IN STEKLENICE!« Ko poje kos res dobrega kozarca, zaprede kot kakšen mucek. Poslušaj in boš slišal. Poslušaj tudi srake, ko te bodo hvale: »Kra, kra, kra, ta otrok pa zna. Poglej, kra, kako ločuje odpadke, kra, kra, kra.« Sedaj pa domača naloga. Si misliš, da bom pozabil, kaj? Saj ne bo težka. Vzemi manjšo škatlo in njen pokrov pobarvaj z barvo, ki v tvojem kraju označuje zabojnik, v katerem se zbira steklo. Si? Pri robu še malo popravi. Tako, ja. Sedaj pa na karton nariši in pobarvaj steklenice živil, pijač, drugo stekleno embalažo. Kar si narisal, SODI v zabojnik. Ko boš vrgel narisano v tvoj zabojnik, reci: »Mmm, dobra hrana. Še bi jedel.« Nariši še

ogledalo, izdelke iz porcelana in keramike, računalniški ekran, vse vrste žarnic, okensko steklo. Kar si narisal sedaj, NE SODI v zabojnik. Ko boš vrgel narisano v tvoj zabojnik, reci: »Fuj, tega ne maram, slabo mi je, trebušček me boli.« Predstavo zaigraj še odraslim, tako jih boš lažje naučil, kaj sodi in kaj ne sodi v zabojnik za steklo. Do prihodnjic se lepo imej in čuvaj našo naravo!

Tvoj zmajček Ferdo!

Petra Bor (Radio Zeleni val)

Generalni pokrovitelj:

Mercator,

Sponzorji:

Pekarna Grosuplje, Mizarstvo Trunkelj, Občina Dobrepolje, Oblina Velike Lašče, Osem, Občina Ig, Komunalne gradnje Grosuplje, Ciciban, Mladinska knjiga, Iskra Tela, Triglav, Šprinter, Koala, Eko pretok, Zavod RS za varstvo narave, Mobil.

K prispevku Monitoring stanja voda v Občini Grosuplje 2006:

Tomaž Rigler, direktor JKP Grosuplje, o trenutnem stanju in načrtih za izboljšanje

➤ Načrtovano povečanje zmogljivosti Čistilne naprave (ČN) Grosuplje z 10.000 na 18-20.000 PE pomeni izboljšanje, saj se bo s tem zagotovil daljši zadrževalni čas odpadne vode in tako povečano odstranjevanje hranil, predvsem dušika in fosforja s t.i. stopnjo nitrifikacije - denitrifikacije. Poleg tega se bo ublažil konični dotok ob visokih vodah, ker bo naprava tudi hidravlično povsem prenovljena. Izgradnja novih kanalov - tukaj gre za izgradnjo kanala S na lokaciji od ČN Grosuplje do Sel pri Šmarju, naj bi rešila problem netesnosti kanala. V tem sklopu se načrtuje izgradnja treh pretočnih bazenov, ki bi ulovili čistilni val iz kanala odpadnih vod ter ga po

normalizaciji stanja odvedli v ČN, in ne, tako kot je to sedaj, preko razbremenilnikov direktno v vodotoke.

Na JKP Grosuplje menimo, da bosta tako načrtovana povečava ČN, kot tudi gradnja novega kanala S in treh pretočnih bazenov, bistveno izboljšali stanje vodotokov Bičje in Podlomsčica ter trajno zagotovili manjšo obremenitev tekočih voda v območju Nature 2000 na Radenskem polju.

Sicer pa naj opozorim, da kljub bistveno povečani obremenjenosti komunalnih vod v letu 2006 dosegamo dokaj dobre rezultate letne-

Nadaljevanje s prejšnje strani.

ga povprečja čiščenja ČN, ki znaša po KPK 88 %, BPK5 90,3 %, po celotnem fosforju 63 % in po celotnem dušiku 33,8 %. Povečanje obremenjenosti med drugim pripisujemo tudi nenadzorovanim in nedovoljenim izpustom v kanalizacijo posameznih podjetij, ki se ukvarjajo s čiščenjem kanalov in dejavnostjo praznjenja greznic. V izogib temu na JKP Grosuplje pripravljamo osnutek odluka, ki bi zagotovil red in sistematiko na tem področju. Do nadaljnjega bi iz celotnega območja občine Grosuplje izvajalec javne službe odvažal greznične mulje na ČN Ivančna Gorica, kjer smo ravno dokončali sprejemnico grezničnih vod.

Čudno vreme in ljudje...

Namesto postnega razmišljanja

- Vrednote imamo posamezniki, imajo jih pa tudi skupnosti. Naroda in države ni brez skupnih vrednot, se pravi skupnih ciljev. Evropska unija je svoje temeljne vrednote zelo jasno opredelila. To so spoštovanje dostojanstva slehernega človeka, solidarnost med ljudmi, spoštovanje njihovih pristožnosti (subsidiarnost), družbena pravičnost, enakopravnost in svoboda za vse, skrb za šibke, skupno dobro oziroma vsestranski napredek vseh članov skupnosti ... - dr. Janez Juhant.

Jože Miklič

V zadnjem času se mnogo govori o raznih podnebnih in drugih ekoloških spremembah, ki bodo človeštvo postavile v naslednjih desetih letih pred velike preizkušnje. Z nekoliko drugačnim podtonom se sprehodimo tudi mi in pogledimo, ali je možno tudi pri nas na tem področju kaj izboljšati.

Kako vreme čudno vpliva na javno mnenje?

V raznih medijih so o velikih sušah, poplavih, plazovih, neurjih in drugih izrednih situacijah vedno radi pisali in govorili. V bitki za svoje bralce, poslušalce in gledalce so te novice danes vedno bolj v ospredju skupaj s poročili z bojišč in terorističnih napadov na različnih koncih sveta tudi v osrednjih nacionalnih medijih. Poleg tega nas po televiziji nenehno šokirajo še s poročili o globalnem segrevanju in taljenju ledu na Arktiki in Antarktiki, kar sem v zadnjih mesecih večkrat poslušal tudi na javnih tribunah oziroma razpravah v Grosupljem.

Se pravi, da nam je vse to že zlezlo pod kožo, a je zelo malo slišati ob teh jadikovanjih kaj oprijemljivega, da bi se problemov organizirano lotili vsaj v bran, če ne bomo že iskali rešitve. Za javno mnenje pa je tako in tako manj pomembno, **kaj** kdo reče, ampak (tako izgleda) **kdo** kaj reče.

Pa se ustavimo pri prehrani in zdravju!

Cela vrsta časopisov je polna poudarjanja popolne oblike telesa, do katerega »lahko pridemo« le s telovadbo, z jogo, vrsto shujševalnih kur, raznih preparatov in pripomočkov, nikakor pa ne z delom doma pri hiši, na vrtu, polju, v gozdu..., saj to menda ni več moderno.

O prehrani je najbrž že marsikomu jasno, da je današnje neposredno naravno kmetijstvo popolnoma uničeno, saj gre le za industrijsko kmetijstvo z uporabo ogromno kemije. Z dobro reklamo pa vam bodo prodali vse, česar sicer nikoli ne bi dali v usta.

Res je zdravje zelo pomembno za človeka,

vendar se v tem pretirava in se nanj gleda kot vrednota vseh vrednot, idol oziroma celo božanstvo, do tega pa se pride samo s telovadbo in z že omenjenimi metodami. A, žal, je tako razmišljanje zelo gnilo, narcisoidno in egoistično. Pri tem naj spomnim, da je v svojih šolskih programih prav posebno mesto imela telovadba v nacizmu. Če pa pogledamo skozi prizmo današnjega časa, je jasno, da tisti, ki to propagirajo, skrbijo bolj za svoj biznis kot za vaše zdravje. Če ste pa še nekoliko bolj ambiciozni, ker vam ni bilo dano, da bi sami dosegli ta ideal, boste to zahtevali od vašega otroka. A lahko računate vsaj 50 %-no, da bo otrok pred tridesetim letom svoje starosti postal »kripel«.

Pojdimo nekoliko k tehničnim oziroma civilizacijskim pridobitvam!

Začnimo kar pri žarnicah. Najbrž ste že zdavnaj zamenjali navadne žarnice z varčnimi. Pa ne pozabite izklapljati tudi vseh drugih električnih naprav! Pralni stroj naj pere samo do 60 °C! Ste se morda kdaj vprašali, kdo vam je začel ponujati baterije v trgovinah, pa jih ne jemlje izrabljenih nazaj?

Vsi prodajalci vam bodo solili pamet, kako morate izolirati hišo. Na hišo dajte sončne zbiralnike in vgradite vrsto raznih toplotnih črpalk, nihče pa vam ne bo povedal, koliko boste morali pri tem garati in potrošiti svoje in druge energije, da boste tako napravo nabavili in koliko se vam bo v času njenega delovanja zares poplačala. Nihče vam tudi ne bo povedal, kako so na primer naši predniki preživeli v hišah, ki so bile prav tako prijetne za bivanje, pa marsičesa ljudje sploh niso poznali.

Če stvari še nekoliko stopnjujem, se ozrimo kar okoli sebe in povejmo, koliko hiš je bilo pred 20 in še nekaj leti narejenih iz betonskih blokov, v katere so dajali sporni elektrofilitrski pepel. To, da iz teh blokov seva radon, pa so zamolčali. Bi se morda upal kdo napraviti analizo, kakšne bolezni to povzroča?

Prav zdaj je aktualna »oplemeniten« mivka s težkim kadmijem in svincom, ki

Pogled z mojega balkona 20. 3. 2007

naj bi služila samo v gradbene namene, a so jo uporabili celo za peskovnike v vrtcih. Med 28 vrtci v Sloveniji so tudi grosupeljski vrtci na seznamu uporabnikov te mivke. Zdaj se celo inšpekcije pregovarjajo, da na koncu izpade vse skupaj še malo bolj butasto. In zakaj naj bi to mivko uporabljali v gradbeništvu? Da boste nato živeli v stanovanju, ki bo imelo notranje omete narejeno iz te mivke? Odgovornost pa taka, da bi se človek zjokal!

Avto – rešitev ali propad civilizacije?

V avtomobilu izklopite klimo napravo! Sicer ne vem, zakaj ste takšen avto sploh kupili, ampak najbrž je bilo (tako kot pri meni) to že »v paketu«. Namesto 130 km/h na avtocesti vozite samo 100, a takih avtocest nasproti ostalim cestam uporabljamo vsega skupaj okoli 20 - 30 % in bo zmanjšanje onesnaženja najbrž manj kot 5 %, čeprav naj bi se nedavno dogovorili za 20 % zmanjšanje goriv. O norcih, ki vam za hrbtno, ko sicer že vozite 130, žmigajo, pa nima smisla zgubljati besed.

Že najmanj stokrat so vam tudi povedali, kako se znanstveniki trudijo, da bi izdelali avto na vodik, ne povedo pa, koliko bo potrebno električne energije, da bodo napravili elektrolizo vode in s tako pridobljenim vodikom vaš supernovi avto tudi napolnili. Če pa tega ne boste mogli kupiti, ker bo tako in tako vsaj nekaj desetletij predrag za običajno rajo, se vozite čim več z »načrtovanim tramvajem«, ki ga bodo menda začeli graditi prek regionalne naveze, ko bomo vsi skupaj že zdavnaj v grobu.

Pa smo že pri naslednjem skoraj najpomembnejšem problemu. Predpostavimo: Kako naj žena hodi v službo iz Zagradca (ali pa recimo iz drugih nekoliko od središča oddaljenih krajev), ki dela v Ljubljani, stara je recimo trideset let, ima dva ali pa tri otroke? Zjutraj bo morala vstati najpozneje ob 5. uri, domov pa bo prišla ob 17. ali 18. uri, če bo delala samo dopoldne. Bog ne daj, da dela v trgovini in dela v turnusih, pa nima preskrbljenega

varstva pri starših, sorodnikih ali sosedih! Če hoče preživeti v današnjem času, je lahko srečna, da je sploh zaposlena. V Ljubljani bo zaslužila približno 500 €, za vrtec ali šolo svojih dveh otrok bo dala približno pol svoje plače, drugo bo šlo za hrano. Če ima urejeno družino (vsak tretji slovenski zakon razpade!), ji bo morda še partner prispeval za plačilo položnic, ki njemu prav tako že odnašajo vsaj pol plače, o oblekah, stanovanju in drugih človeka dostojnih rečeh se sploh še ne pogovarjamo.

V vsako hišo vodo, iz nje pa...

Verjetno ste že zdavnaj kupili tudi pralni stroj, ali ste ga imeli že prej, ko vam je vodo vanj dovajal hidrofor iz bližnjega vodnjaka. Kam ste odložili star pralni stroj - v kraško jamo ali pa v gozd? Koliko vode je skozenj preteklo, pa praškov tudi? Ste se kdaj vprašali, kam je vsa ta odpadna voda šla? Najprej po sredi naselja, nato v potok in v kraško ponikalnico.

Ko so po vaseh pred desetletji napeljevali vodovod, je bilo to razumljeno kot splošna javna dobrina. Ampak, tako samoumevno je, da ima zadnja hiša na koncu vasi vodovod! Pa se je kdo vprašal, da bo ta voda iz greznic ali kar neposredno iz iztokov tekla čez poti in po sredi vasi. Žal, je naše podnebje zelo ugodno, da se s širjenjem teh odplak širi tudi vrsta bolezni? Vse to je že v preteklosti, čeprav je bilo precej manj ljudi, povzročalo kugo, pa nato koleru, špansko bolezen... Danes nas je precej več, zato se bomo inficirali še nekoliko lažje. Nas bo morda izučila kakšna druga hujša oblika hitro nalezljive bolezni?

V grosupeljski občini imamo v tem pogledu še nekaj svoje specifičnosti. Najprej naj omenim nekatera podjetja, ki se za dober denar

in s polno hvale, kako delajo za ekologijo, ukvarjajo z zbiranjem odpadnih voda in raznovrstnih fekalij po širni ljubljanski regiji. Kar nekajkrat so me ljudje že opozorili, da cisterne teh podjetij spuščajo te odplake skozi kanalizacijske jaške brez dogovora z Javnim komunalnim podjetjem Grosuplje in ustreznim nadzorom v grosupeljsko javno kanalizacijo. Tudi sam sem jih že videl, a žal, nisem imel pri sebi fotoaparata ali pa še kakšne priče...

Mnoge danes motijo komarji - tudi mene, če sem iskren. Komarji pa so obstajali že najmanj milijon let prej, predno smo se rodili. Nekateri se jih sicer lotevajo s škropivom, njihovo početje pa, sem prepričan, bo slej ali prej usojeno na propad. Po mojem gre pri tem bolj za problem, da so komarji prav zaradi povečane nesnage v našem okolju vedno bolj strupeni. Sicer pa bi morali o tem kaj prepričljivega reči biologi in pristojne inšpekcijske službe.

Ste se morda sploh zavedli, ko ste začeli kupovati vodo v plastenkah, koliko kubičnih metrov teh plastenk na leto je odvrženo v naravo ali pa jih je treba odpeljati nazaj s posebnimi tovornjaki v reciklažo ali pa kar na kup med druge odpadke?

Zdaj, ko se iz vseh mogočih iztokov izlivajo odpadne vode, »dopolnjene« s fekalijami in s snovmi, ki zavirajo naravne procese gnitja ter z »utežmi« težkih kovin, je vse skupaj postalo predrago, a bi bilo zares že skrajni čas, da bi pljunili v roke in napravili primerne kanalizacijske sisteme, sicer nam bo sama narava pljunila v neodgovoren in lahkomišeln obraz.

Poplave – zakaj že?

V zadnjem času je tudi zelo aktualno govoriti o poplavih v Grosupljem, a se najmanj že 45 let (od prvih strokovnih podlag)

ve, da je Grosupeljska kotlina z Radenskim poljem poplavno območje. Pri tem moram spomniti, da se na te ugotovitve ni nihče od pristojnih oziral in da so se zelo hitro dogovarjali v imenu »boga kapitala«, da so se začeli graditi Sončni dvori, pred leti pa še vsi ostali grosupeljski Dvori, Marles naselje pri Jerovi vasi, obrtna cona pri čistilni napravi in Brezjem ter še nekateri drugi predeli v Grosupljem. Tu je treba reči zelo jasno: Radensko polje ne potrebuje zadrževalnikov - potrebuje jih samo mesto Grosuplje. Še bolj pa tisti, ki so izsiljevali in ki še vedno izsiljujejo.

»Brigo predi...!«

Pojdimo naprej! Slovenija v marsikaterem pogledu močno sledi naprednim državam. Naši kazalci so med najboljšimi, radi poudarjajo v medijih. A smo prav v sklepanju ekološkega kroga zelo počasni. Le-tega vedno bolj prelagajo na malega človeka, veliki pa od tega kujejo velike dobičke. Po drugi strani pa tam, kjer želijo na primer narediti novo sodobno komunalno deponijo, sežigalnico ali kaj podobnega, se upira najmanj pol fare, če ne že kar pol občine. Če bomo šli še nekoliko globlje in se zadržali kar pri nas na občinski ravni, bomo zelo hitro ugotovili, kako ravnamo v takih dogajanjih. Še posebej tisti, ki se ukvarjajo s politiko, bodo našli cel kup izgovorov na nasprotni strani, da jim ne bo treba v svojem delovanju ničesar spremeniti. Krivi bodo vedno oni na drugi strani, rešitve pa nikakor ne iskati »na mojem dvorišču«...

»Pozlačeni« rešitelji imajo »zlatenico«.

Že dolgo pa se oglašajo takšni in drugačni rešitelji z različnimi zelenimi in pozlačenimi kronami. To zdaj počnejo že

skoraj vsi, od navadne tercialke in prodajalke na placu, pa do predsednika države – in nenazadnje, celo v Grosupljem se jih pojavlja vedno več in nam na uredništvo pošiljajo svoje »idejne rešitve«. Razlagajo nam, kako nespametno smo do zdaj živeli in da se moramo čim prej začeti seliti na višjo stopnjo zavedanja. Nikdar pa niso (in tudi ne bodo) povedali, kako preživeti sebe in svoje bližnje, za katere bi bilo normalno, če ste sposobni in pri močeh, da jih preživite – otroci, starejši ali kako drugače bolj »šibki« v družini. Na veliko vam bodo na tak ali drugačen način govorili o parcialnih rešitvah, ki pa so marsikdaj zelo skregane med seboj.

»Egiptovske nadloge« so prišle tudi nad nas - Slovence

In prav tu pridemo do vprašanj, s katerimi so se na primer spraševali prebivalci starega faraonskega Egipta, ko je Bog nadnje zaradi njihove lahkomišelnosti in egoizma poslal sedem nadlog. Kakorkoli gledamo na ta zapis v Stari zavezi Svetega pisma, iz njega še danes lahko izluščimo: Kadar niso ljudje prisluhnili drug drugemu in si niso zaupali, kadar med njimi ni bilo spoštovanja, odgovornosti in prave ljubezni, so jih začele pestiti nadloge. Nas Slovence so stoletja zares pestile velike nadloge: kuge, lakote, vojske..., a smo preživeli, ker nas je »nekaj« vendarle držalo skupaj. Danes nas ne ogroža nič – ne kuge, ne lakote, ne vojske. Živimo v relativno visoko razviti družbi, a tudi drži nas vedno manj skupnega. Dokaz za to so ljudje, ki jih vsak dan več životari celo med klošarji. Koliko je tudi takih, ki svojo revščino skrivajo pred ljudmi. Vedno več

je potrebnih dobroteljskih akcij, ki pa so še vedno le pljunek v morje. Kaj se dogaja za zidovi hiš in podjetij?

Če pogledamo še iz druge strani, opazimo, da se najbolj ogrožamo sami, s svojim površnim gledanjem na svet, ko si ga predstavljamo, da s potrošništvom in uživaštvom lahko naredimo raj na zemlji. Vse manj pa je posluha do sočloveka, njegove drugačnosti (ali pa njegove prednosti v tistem, kjer je boljši), njegove enkratnosti in neponovljivosti... Da o demografski sliki sploh ne govorimo!

V naravi je (bil nekoč) božji red

Pri ekologiji in varčevanju ne gre toliko za varčne žarnice, pa odvržene akumulatorje, avto, problematičen vodovod ali druge civilizacijske pridobitve! Problem je v zupanju, v kulturi, v mentaliteti ljudi in narodov. Za začetek drugačnega razmišljanja je treba nekatere stvari postaviti v tisti enostavni, naravni, ali če hočete, božji red, ki ga je Bog določil, pa naj se stvari slišijo še tako staromodne – druge rešitve (tudi) za človeka ni! Vse ekološke krize predvsem v zadnjem stoletju izvirajo iz enostranskega gledanja in poudarjanja MATERIALISTIČNEGA RAZVOJA družbe. (Besedica RAZVOJ s takšnim prizvokom bo najbrž že med našimi otroci, nedvomno pa med vnuki, postala ena od najbolj osovraženih besed! V to sem vedno bolj prepričan.)

»Ekološke krize so moralni problem« je že leta 1990 opozarjal papež Janez Pavel II. Ko se človek odloči za življenje z naravo, se odloči tudi za »celosten komplet« vrednot za ustvarjanje nenasilne družbe. Ko človek sprejme to, ugotovi, da je to zanj tudi dobro. Globina današnje ekološke krize pa je predvsem povezana z dostojanstvom človeka. Prehitevanje po levi in desni ter pehanje za dobičkom na račun divjega in nenaravnega izkoriščanja narave ter s tem posredno ali neposredno povezanega izkoriščanja in zatiranja ljudi nas vodi v vedno večja razslojevanja, ki povzročajo tudi vedno večje lokalne, regionalne ter globalne krize in nenazadnje tudi vojne in terorizem. Iskanje teh rešitev z modernimi vzorci, ki jih razni mešetarji prinašajo iz vzhodnjaških kultur, pa se bodo slej ali prej izkazale prav tako za velike napake, ki bodo v tej zmešnjavi povzročale le še vrsto dodatnih preglavic.

Pogovarjajo se...

Nedavno so se srečali ministrski predsedniki Evrope in poskušali doseči dogovor o zavezujočih ciljih energetske politike v boju s toplogrednimi plini, še posebej s CO₂, in posledičnem prehitrim podnebnim spremembam. Pri tem so dejali, da ne gre več za »notranjo kuhinjo, temveč globalno

bitko«. Spomladanski vrh je bil pomemben tudi za Slovenijo, saj bodo tokratne odločitve izhodišče za priprave na prihodnji marčni vrh med njenim predsedovanjem EU.

Letošnje leto je Evropa razglasila tudi za leto enakih možnosti. Kako pa naj bi to v praksi izgledalo, pa je vse skupaj še precej zavito v meglo, čeprav menim, da se bodo v reševanju globalne krize nedvomno bolj dejavno morale vključiti tudi stoične ZDA, hitro gospodarsko napredujoče Kitajska in Indija, s celo kopico obremenjena skoraj vsa Južna Amerika, pa tudi Afrika, kjer se civilizacijski razvoj sploh še ni začel in kamor vdirajo različni »eksploatatorji«.

Kje sploh so rešitve?

Spet se vrnimo k varčnim žarnicam! Po mojem ni nič narobe, če nas spomnijo nanje, pa tudi na drugo varčevanje, vendar je na višjih družbenih ravneh treba vzpostaviti take sisteme, ki bodo vzpodbujali resno delo na ekološko nespornih globalnih rešitvah, kjer bo potrebno tudi veliko odgovornega dela. Prav tu pa je za najvišje državne politike, znanstvenike in druge raziskovalce iz vse Evrope in sveta še vedno odprtih mnogo vprašanj.

Skratka: Problemi so in jih z enim zamahom ne bo mogoče rešiti. Prav pa bi bilo, da bi se pod okriljem mednarodnih organizacij vedno bolj vzpodbujalo to zavedanje. Za doseg te ciljev bodo potrebni etična osveščenost in pravičnost posameznika kot tudi družbe. V ta prizadevanja pa bi po mojem morali več odgovornega dela vložiti tudi mediji. Nobenega razloga pa ni, da lahko zdaj vsak zase čakamo križem rok.

Slovenija pa bi prav zdaj v praksi dokazala, da je njena majhnost velika prednost.

Združeni v čistilni akciji na Radenskem polju in njegovi bližnji okolici

Jože Miklič

Občina Grosuplje obvešča vse prebivalce občine, da bodo tudi letos potekale akcije

Pomladanskega čiščenja okolja,

in sicer **od 26. marca do 8. aprila 2007.** V navedenem terminu bo Javno komunalno podjetje Grosuplje d.o.o. po predhodnem dogovoru zagotovilo kontejnerje in delilo PVC vrečke za odpadke.

Ker komunalno podjetje razpolaga z omejenim številom kontejnerjev, Vas naprošamo, da termine posameznih čistilnih akcij za odvoz odpadkov in pridobitev PVC vrečk za odpadke s komunalnim podjetjem predhodno uskladite (tel. 01/78 88 942) ali pa se obrnete na Občino Grosuplje (tel. 01/78 88 757).

Z akcijami bomo tako delavno obeležiti svetovni Dan voda 22. marec in Dan zemlje 22. april, zato vsi vabljeni k čiščenju in urejanju okolja.«

V soboto, 17. 3. 2007, so se na pobudo Turističnega društva Boštanj pridružili v čistilni akciji tudi nekateri člani Turističnega društva Kopanj, Turističnookoljskega društva Županova jama – Grosuplje, Lovske družine Taborska jama, Ribiške družine Mlačevo – Grosuplje, Krajevne skupnosti Mlačevo in Krajevne skupnosti Račna, sodelovalo pa je tudi nekaj naravovarstvenikov, med katerimi naj omenimo predsednika Zveze ekoloških gibanj, g. Karla Lipiča.

Vseh čistilcev, ki so jim zjutraj razdelili vrečke Javnega komunalnega podjetja Grosuplje, se je nabralo okoli 60. Le-te so, ko so jih napolnili, odložili ob poljskih in drugih poteh, kjer so jih nato naložili na traktorske prikolice. V akciji so sodelovali tudi trije traktorji in nakladalni stroj.

Prisotni ugotavljajo, da so razmere ob vodotokih, ki pritečejo na Radensko polje iz grosupeljskega konca poleg ekološko spornih neočiščenih voda iz čistilne naprave še vedno zelo kritične, kljub že večletnemu odvažanju odpadkov iz samega mesta Grosuplje in okoliških vasi v Grosupeljski

kotlini. »Odplaknjeni odpadki se ponavadi sami odložijo ob visokih in poplavnih vodah v grmovju ali kar sredi travnikov. Med odpadki je ogromno plastičnih steklenic in drugih večjih plastičnih posod. Precej je v naravo še vedno odvrženih avtomobilskih in drugih gum, pa tudi raznih izrabljenih gospodinjskih aparatov, nerabljenega in izrabljenega orodja. Problematično je tudi odlaganje raznih lesenih palet in druge embalaže. Prav tako nekateri zelo nekritično na specifična kraška mesta odlagajo inertni odpadni gradbeni material, pa tudi drugod po okolici, brez da bi poskrbeli za prekritje in humuziranje.

V akciji, ki je trajala od 9. do 13. ure, so nabrali približno za 4 velike zabojnike drobnih odpadkov. Poleg tega pa so pobrali še precej večjih kosovnih in drugih odpadkov ter odpadnih kovin in avtomobilskih delov.

Turistično društvo Boštanj se zahvaljuje vsem udeležencem čistilne akcije, prav tako pa tudi donatorjem Pekarni Grosuplje in Avtotransporti Kastelec, ki so prispevali za zaključno malico.

Grosuplje, kdo bo tebe ljubil?

Okolje, kjer živim, me je zaskrbelo. Analiziral sem dve ulici in ugotovil žalostno in zaskrbljujoče stanje. Lahko pa bi trdil, da je predel, kjer živim, povprečen glede na ostalo naselje Grosuplje. Poglejmo na hitro nekaj ugotovitev!

Ena ulica ima 14 hiš, v katerih živi 17 upokojencev, 20 aktivnih prebivalcev in 13 otrok, skupaj 50 duš. To je 3,5 prebivalca v hiši. Druga ulica ima 10 hiš, v katerih živi 12 upokojencev, 10 aktivnih prebivalcev in 5 otrok. Skupaj živi 27 duš oziroma 3 prebivalci na eno hišo. Hiše v obeh ulicah so najmanj dvostanovanjske, v katerih bi lahko živelo najmanj 6 do 8 ljudi. Seveda bi bile možne še druge analize, toda za zavedanje problema naj bo to dovolj.

Kdo živi pri starših, koliko je popolnih družin, kdo živi sam v hiši ali samo dva in še in še si moramo zastavljati vprašanja. Naj omenim, da ni nobenega v obeh ulicah, ki bi bil brezposeln ali ki čaka na delo. Mislim, da bi se morali vsi zamisliti nad temi podatki. Stanovanjskega prostora je več kot dovolj. Kje so vzroki za tako malo ljudi oziroma otrok in mladine?

Imamo nove ceste, šole, vrtce, dvorane, knjižnice, vikende... Kje pa so otroci, zanamci,

ki bodo morali ustvarjati pokojninske in ostale finančne vire za pokojnine, za zdravstvo, šolstvo itd. Pravimo, da ni delavcev in zdravnikov in duhovnikov, ni policistov, ni mladine za vojake.

V nas samih, v naši neodgovornosti do prostora in časa pa so vzroki za našo prihodnost. Sami smo zaverovani samo v materialne dobrine in nismo sposobni spoznati, da živimo v raj, toda po mojem mnenju se nam bliža »izgon iz raja«, če ne bomo korenito spremenili pogleda na svet. Ambicije so nam vse. Ambicije samo za danes niso ambicije. Ambicija za prihodnost so otroci. Vse ostalo je velika sebičnost. Smo postali narod sebičnežev? Se tega sploh zavedamo? Žal, mislim, da ne. Družina nam ne pomeni prihodnosti.

Kje je naša prihodnost? Je bila pokopana na TEHARJAH, v frankolovskih jarkih, v gozdovih

kočevskega Roga in drugih več kot 500-tih grobiščih in moriščih širom Slovenije - jih še pomnite, tovariši? Posledice teh dogodkov so že vidne in kje so vzroki?

Nič kaj svetla prihodnost. Kam plovemo? Kje je naša prihodnost? Se bodo v ta prazen prostor naselili tujci, prebivalci iz združene Evrope? Kaj bomo postali Slovenci? Gorje narodu, ki ga vere učijo tujci, za red in mir skrbijo tujci, da ne govorimo o lastni vojski ali celo tujski legiji pri nas.

Raj pod Triglavom bodo prevzeli drugi, če ne spremenimo naših vrednot življenja. Prvi v naši družbi, ki se morajo tega zavedati, so mediji in politiki. Tega bremena bi se morali zavedati vsi in spremeniti vzorce razmišljanja in zavedanja. Upam, da se ne bo vprašanje spremenilo v: Slovenija, kdo bo tebe ljubil?

Anton Žitnik

Preureditev železniškega prehoda čez Cesto na Krko

Preureditev železniškega prehoda čez Cesto na Krko je klical že vrsto let, saj je marsikdo, ki se po tej poti dnevno vozi, že doživel kakšno neprijetno situacijo v prometu. Še najbolj pa je bilo nevarno srečavanje avtomobilov in tovornjakov s pešci. Promet otežuje tudi nepregleden ovinek, ki ga dodatno moti bližnja živa meja. V zadnjih letih se je zaradi vseh teh razlogov in najbrž tudi zaradi nepazljivosti prometnih udeležencev zgodilo tudi več prometnih nesreč z različnimi posledicami.

V soboto, 17. marca pa je Železniško gradbeno podjetje iz Ljubljane s predhodno popolno zaporo ceste končno le začelo s temeljito preureditvijo železniškega prehoda. Ob tem bodo prestavili tudi semaforje in namestili nove polzapornice ter vgradili vse potrebne instalacije in rekonstruirali cesto v tem območju. S tem bodo omogočili tudi povezavo pločnika k pokopališču. Med pogovorom z delovodjo pa smo ugotavljali, da dobro uglasena skupina v skopo odmerjenem času izvaja precej zahtevna raznovrstna gradbena in instalacijska dela.

Jože Miklič

Dohodnina po starem, dohodnina po novem

Po novem zakonu bomo vsi zavezanci plačevali manj dohodnine.

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

Dohodek iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice

Z vidika razmejevanja obeh vrst dohodkov od dohodkov iz dejavnosti je določen nov, preprostejši kriterij. **Le doseganje navedenih dohodkov v okviru organiziranega podjetja oziroma organizirane dejavnosti velja kot dohodek, dosežen iz naslova opravljanja dejavnosti. Temu sledi tudi davčna obravnava dohodka.**

Kot dohodek iz oddajanja premoženja (nepremičnin in premičnin) v najem so obdavčene najemnine in druga nadomestila. Dohodnina se ne plačuje od materialnih vlaganj najemnika, ki ohranjajo uporabno vrednost kmetijskega ali gozdnega zemljišča, od dohodka iz oddajanja premičnine v najem (razen za opremo, bivalnik, prevozno sredstvo), dohodka preživljanca po pogodbi o dosmrtnem preživljanju. **Davčna osnova** je dohodek iz oddajanja premoženja v najem, zmanjšan za normirane stroške v višini 40 % od dohodka, doseženega z oddajanjem premoženja v najem, oziroma za dejanske stroške vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja, na podlagi računov. **Bistvena novost** se nanaša na način priznavanja dejanskih stroškov pri stroških vzdrževanja, ki se krijejo iz sredstev rezervnega sklada. Kot dejanski stroški vzdrževanja se lahko uveljavljajo dejansko porabljena sredstva rezervnega sklada za vzdrževanje večstanovanjske stavbe, ki se zavezancu priznajo v višini zneska njemu pripisanih porabljenih sredstev rezervnega sklada, vplačanih v zvezi z nepremičnino, oddano v najem.

Z zakonom je določeno posebno pravilo, to je povprečenje, pri ugotavljanju letne davčne obveznosti zavezanca, če prejme dohodek iz oddajanja v najem v obliki nadomestila za služnost ali nadomestila (odmene) zaradi nemožnosti uporabe premoženja, ki se izplača za več let. Namen navedenega načina je ublažitev progresije, kadar zavezanec dobi tovrstni dohodek.

Dohodek iz kapitala (tj. obresti, dividend in dobička iz kapitala)

Stopnja dohodnine je **20 odstotkov** in velja kot dokončni davek, razen od obresti. Vendar se **stopnja dohodnine od dobička iz kapitala znižuje** vsakih pet let imetništva kapitala in znaša po dopolnjenih petih letih imetništva kapitala 15 %, desetih letih imetništva kapitala 10 % in 15 letih imetništva kapitala 5 %. Po 20 letih imetništva kapitala je stopnja 0 odstotkov.

1 Obresti

Opredelitev obresti ostaja načeloma enaka kakor po veljavnem zakonu. Vključujejo obresti od posojil, obresti od dolžniških vrednostnih papirjev, obresti od denarnih depozitov pri bankah in hranilnicah, dohodek iz oddajanja v finančni najem, odhodek iz življenjskega zavarovanja ter dohodek iz delitve prihodkov vzajemnega sklada v obliki obresti. Za dolžniške vrednostne papirje se po novem štejejo tudi zamenljivi dolžniški vrednostni papirji, saj se dohodek, dosežen na podlagi tovrstnih papirjev, ne bo več obdavčeval kot dividenda, temveč kot obresti. Pri obrestih iz varčevalne pogodbe po NSVS se oprostitev plačila dohodnine širi na pogodbe, sklenjene za najmanj pet let (doslej 10 let).

Neobdavčeni del bančnih obresti znaša 1.000 evrov od 1. 1. 2007 dalje, medtem ko je stari zakon predpisoval neobdavčeni del obresti v letu 2006 v višini 300.000 SIT ali 1.251,88 € ter v letu 2007 v višini 625,94 €, po tem datumu bi bile obdavčene vse obresti. Obresti so v letih 2006 in 2007 izjemoma **obdavčene s 15 odstotki** po cedularnem načelu, od leta 2008 dalje bo stopnja 20 %.

2 Dobiček iz kapitala

Opredelitev kapitala ostaja nespremenjena. To so nepremičnine, vrednostni papirji in deleži v gospodarskih družbah, zadrugah ali drugih oblikah organiziranja ter investicijski kuponi.

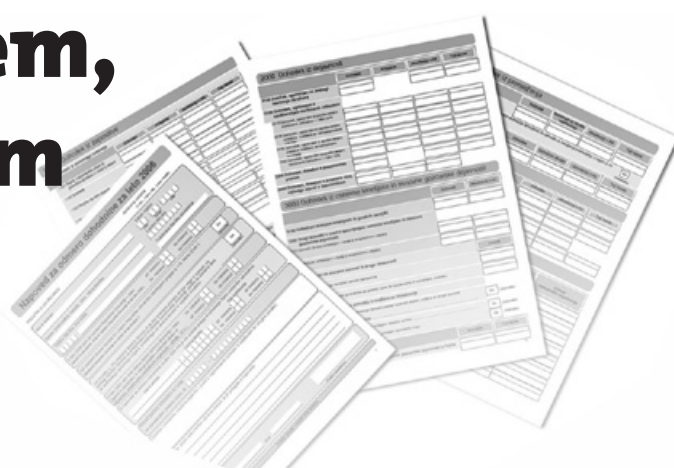
Za **odsvojitve kapitala** šteje vsaka odsvojitve kapitala ali dela kapitala, kot je zlasti prodaja kapitala, dajanje kapitala v dar, unovčitev investicijskega kupona, izplačilo

sorazmernega dela likvidacijske mase v primeru likvidacije vzajemnega sklada... Za odsvojitve kapitala se ne šteje prenos kapitala preminule osebe na dediče, odsvojitve nepremičnine po pogodbi o dosmrtnem preživljanju ali po darilni pogodbi za primer smrti, prenos kapitala posojilojemalcu ali zastavnemu upniku v primeru ustanovitve zastavne pravice... Razširja se določba o neobdavčljivi odsvojitvi kapitala, po kateri veljata kot neobdavčljiva odsvojitve tudi razdelitev delnic istega izdajatelja na delnice ali združitve delnic istega izdajatelja v delnice, ki bi se opravila ob nespremenjenem osnovnem kapitalu, in zamenjava prednostnih delnic z navadnimi delnicami istega izdajatelja. Morebitna denarna izplačila veljajo za delno odsvojitve.

Dohodnina se ne plača od dobička iz kapitala, doseženega pri odsvojitvi kapitala po 20 letih imetništva. Dohodnina se ne plača tudi od dobička od kapitala, doseženega pri prvi odsvojitvi delnic ali deleža v kapitalu, pridobljenega v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij, prva odsvojitve podedovanih delnic ali deleža v kapitalu, ki jih je zapustnik pridobil v procesu lastninskega preoblikovanja, odsvojitve stanovanja ali stanovanjske hiše, v katerem je imel zavezanec prijavljeno stalno prebivališče in ga je imel v lasti ter je tam dejansko bival vsaj zadnja tri leta pred odsvojitvijo, odsvojitvi dolžniških vrednostnih papirjev, odsvojitvi deleža, pridobljenega na podlagi naložb tveganega kapitala...

Dodatno je zaradi večje jasnosti podrobneje opredeljeno **zmanjšanje pozitivne davčne osnove z izgubami** (način pokrivanja izgube) glede na različna obdobja imetništva kapitala sorazmerno po posameznih obdobjih lastništva. To velja že pri odmeri dohodnine za leto 2006. Zakon uvaja tudi **novosti v zvezi z določanjem vrednosti kapitala**.

Pri priznavanju stroškov v zvezi s pridobitvijo in odsvojitvijo kapitala se **uvajajo normirani stroški** v višini 1 odstotka nabavne oziroma vrednosti kapitala ob odsvojitvi. Enaka rešitev velja tudi pri priznavanju stroškov ob pridobitvi oziroma odsvojitvi tistih vrednostnih papirjev, ki jih ima zavezanec v gospodarjenju pri borzno-posredniški družbi.

Drugi dohodki

Kot drugi dohodek je **po novem obdavčena tudi ara**, ki jo je prejel zavezanec ob sklenitvi pogodbe in je ne vrne stranki, ki ni izpolnila pogodbe. **Oprostitev** plačila dohodnine od drugih dohodkov so razširjene na povračila stroškov prevoza, nočitve in dnevnice pod pogoji in do višine, kakor jih določi vlada, fizičnim osebam, ki delujejo v organih društev in njihovih zvez ter dnevna povračila stroškov po pravilih EU v projektih tesnega medinstitucionalnega sodelovanja.

Med oprostitev ne sodijo več posamični prejemki oseb, sodelujočih v določenih dejavnostih (državni in drugi organi, društva in zveze, sindikalne, zdravstvene, ljubiteljske idr. dejavnosti), do 30.000 tolarjev oziroma do 200.000 tolarjev na letni ravni.

Letna davčna osnova

Pri določitvi dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, je edina sprememba to, da je izrecno navedeno: prispevki za socialno varnost kmetov lahko poleg katastrskega dohodka znižujejo tudi davčno osnovo od dohodkov zavezanca iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti.

Število in razpon davčnih razredov ter davčne stopnje:

Stari zakon (lastni preračuni)			
Davčna osnova v €		Davčna stopnja	Davek v € (zaokroženo na 1€)
do 5.539		16 %	16 %
nad	5.539 do 10.822	33 %	886 + 33 % nad 5.539
nad	10.822 do 21.899	37 %	2.630 + 37 % nad 10.822
nad	21.899 do 44.012	41 %	6.728 + 41 % nad 21.899
nad	44.012	50 %	15.794 + 50 % nad 44.012
Nov zakon			
Davčna osnova v €		Davčna stopnja	Davek v €
do 6.800		16%	16%
nad	6.800 do 13.600	27%	1.088 + 27% nad 6.800
nad	13.600	41 %	2.924 + 41% nad 13.600

Lestvica se bo vsako leto tudi valorizirala enako kakor standardne olajšave: s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin, določenih na podlagi gibanja cen.

Spremembe davčnih olajšav:

splošna olajšava za vse zavezance: je malenkost povečana, in sicer z 2.521,82 € na 2.800€;

osebne olajšave: nekatere so celo zmanjšane:

olajšave za vzdrževane družinske člane: so precej povečane, in sicer:

- za prvega otroka in vsakega drugega člana iz 2.023,34€ na 2.066€,
- za otroka, ki potrebuje posebno nego iz 7.331,57€ na 7.486€,
- za drugega otroka pribitek k olajšavi za prvega otroka povečan z 175,96€ na 180€,

	stari zakon	nov zakon
olajšava za invalide	14.662,71€	14.971€
olajšava za os. po 65. letu	1.172,93€	1.205€
pokojninska olajšava	14,5% odmer. pokoj.	13,5% odmer. pokoj.
za dijake in študente	5.112,67€ če ne zaslužijo več kot 6.676,68€	2.800€ ne glede na zaslužek
za samostojne kulturnike	znižanje osnove za 15% do zneska 25.037,56€	znižanje osnove za 15% letnih prihodkov do 25.000€

- za tretjega otroka pribitek k olajšavi za prvega otroka povečan z 909,02€ na 1.680€,
- za četrtega otroka pribitek k olajšavi za prvega otroka povečan z 1.642,45€ na 3.180€,
- za petega otroka pribitek k olajšavi za prvega otroka povečan z 2.375,69€ na 4.680€,
- za šestega in vsakega naslednjega otroka je bila prej olajšava za 732,82€ večja kot pri predhodnem otroku, sedaj pa je za 1.500€ večja,

olajšava za prostovoljno pokojninsko zavarovanje: se je povečala z 2.340,75€ na 2.390€, olajšava za različne izdatke: je ukinjena: stari zakon je dopuščal olajšave do 2% oziroma 6% davčne osnove v primeru reševanja stanovanjskega problema. Novi zakon uvaža tako imenovane donacije oz. namenitev dela dohodnine posameznika (več v nadaljevanju).

Splošna olajšava se še vedno zavezanca prizna le pod pogojem, da drug zavezanec zanj ni uveljavljal posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana.

Olajšava za študentsko delo se prizna rezidentu s statusom dijaka ali študenta, do dopolnjenega 26. leta starosti in starejšemu od 26 let, če se vpiše na študij do 26. leta starosti, in to za dodiplomski študij za največ šest let od dneva vpisa in za podiplomski študij za največ štiri leta od dneva vpisa. Olajšava pa se prizna samo, če ima rezident študent/dijak dohodek iz naslova opravljanja začasnega ali občasnega dela na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije. **Bistvena novost** je, da navedena olajšava ni več pogojena z višino doseženega dohodka.

Sistem uveljavljanja in priznavanja **olajšav za vzdrževane družinske člane** ostaja večinoma

enak. Za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, velja otrok, ki ima pravico do dodatka za nego otroka v skladu z zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, enako otrok, ki ima pravico do dodatka za pomoč in postrežbo v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, **po novem pa tudi otrok, ki je v skladu s predpisi o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb za delo nezmožen** (ne glede na starost). Po novem letna olajšava starešem pripada tudi po otrokovem 18. letu in se jim prizna že pri odmeri dohodnine za leti 2005 in 2006.

Odmera dohodnine

Pri določanju dohodnine na letni ravni bo določena nova **metoda povprečenja**. To je poenostavljena metoda določanja povprečne stopnje dohodnine od dohodkov, ki veljajo za več let, npr. za dohodke iz delovnega razmerja, prejete na podlagi sodnih odločb, za druge dohodke, pridobljene v zvezi z dolgoročnimi vlaganji v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, za določene dohodke iz oddajanja v najem, ki se izplačajo za več let.

Ākontacija dohodnine

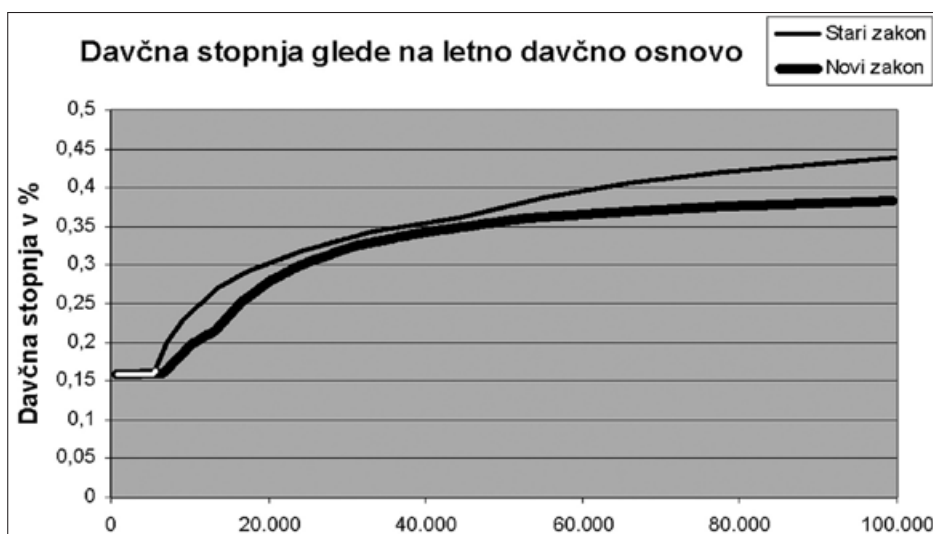
Ākontacija dohodnine od dohodkov študentov (ki izpolnjujejo pogoje za študentsko olajšavo) se ne izračuna in ne plača, če posamezni dohodek ne presega 400 €. Za druge dohodke, ki jih zavezanci prejemajo za redno mesečno obdobje, se ākontacija dohodnine izračuna z uporabo stopenj z listvice in z upoštevanjem mesečnih olajšav. **Odpravlja se ākontacija** dohodnine od drugih dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ker se ti dohodki vključijo v katastrski dohodek.

Namenitev dela dohodnine

To je popolnoma nov instrument, po katerem bodo zavezanci lahko namenjali del svoje dohodnine (do 0,5 odstotka) za financiranje splošno koristnih namenov in za financiranje političnih strank in reprezentativnih sindikatov. Za splošno koristne namene veljajo humanitarni nameni (vključno z varstvom človekovih pravic), nameni varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, invalidski, dobrodelni, ekološki, kulturni, športni, religiozni in drugi nameni, določeni v zakonu.

Odmera in poračun dohodnine

Bistvene spremembe oziroma poenostavitve vlaganj davčne napovedi za odmero dohodnine uvaža novi **Zakonom o davčnem postopku**.

Nova ureditev se bo v celoti začela uporabljati pri odmeri in proračunu dohodnine **za leto 2007**.

Za leto 2007 bo davčni organ na podlagi podatkov, prejetih s strani izplačevalcev dohodkov, zavezanecem prvič posredoval **informativni izračun dohodnine**. Le-ta bo veljal za davčno napoved, če davčni zavezanec v 15 dneh od dneva vročitve informativnega izračuna, nanj ne bo ugovarjal. Po preteku roka za ugovor bo informativni izračun postal dokončna **odločba o odmeri dohodnine**.

Če bo davčni zavezanec rezident v 15-dnevnem roku **ugovarjal zoper informativni izračun**, bo moral v tem roku tudi vložiti dopolnjen informativni izračun, ki bo tako veljal za njegovo napoved za odmero dohodnine. Prav tako bo moral zavezanec vložiti napoved za odmero dohodnine, če mu informativni izračun ne bo vročen do 31. maja, pa je imel v obdobju obdavčljive dohodke, in to najpozneje do 30. junija za preteklo leto.

Če zavezanec ugovarja zoper informativni izračun ali sam vloži napoved dohodnine, davčni organ izda odločbo, zoper katero je

možna pritožba. Če davčni zavezanec umre pred vročitvijo informativnega izračuna oziroma pred vložitvijo napovedi, ni izračuna in proračuna dohodnine na letni ravni. Akontacija dohodnine velja kot letni davek. Davčni organ ne sestavi informativnega izračuna, prav tako pa davčnemu zavezancu rezidentu ni treba vložiti napovedi dohodnine v naslednjih primerih:

- če dohodki davčnega zavezanca, od katerih se plačuje dohodnina, ne presegajo 2800 evrov,
- če dohodki davčnega zavezanca, od katerih se plačuje dohodnina, poleg pokojnine, od katere v skladu z zakonom ni bila odtegnjena ali plačana akontacija dohodnine in davčni zavezanec pri akontaciji dohodnine ni uveljavljal posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, ne presegajo 80 evrov.

Zaključne ugotovitve

Koliko je davčna reforma, na čelu s spremembami Zakona o dohodnini, dosegla namen, bo pokazal čas. En vidik je vidik državnega proračuna, kjer bo zanimivo opazovati, koliko so bile projekcije vladne

koalicije o proračunskih prihodkih po reformi realne. Drugi, nič manj pomemben vidik, pa je vidik davkoplačevalcev. Temeljni cilj novega zakona o dohodnini je bil namreč zmanjšati davčno obremenitev dohodkov fizičnih oseb z dohodnino. To razbremenitev je vlada želela doseči preko povečanja neobdavčenega dela dohodkov (tj. preko povečanja splošne olajšave) ter preko zmanjšanja progresivnosti obdavčitve dohodkov (tj. preko drugačne strukture davčnih razredov, preko zmanjšanja števila davčnih razredov ter preko zmanjšanja davčnih stopenj). Vlada je želela davčni sistem tudi poenostaviti.

Kakšne učinke je vlada s spremembo dohodninske zakonodaje dejansko dosegla, je delno razvidno iz priloženega grafa. Efektivna davčna stopnja je izračunana kot razmerje med dohodnino in davčno osnovo. Glede učinka nove dohodninske zakonodaje na višino efektivne davčne stopnje lahko na osnovi grafa ugotovimo:

- vsi prejemniki dohodkov bomo po novem zakonu plačali manj dohodnine,
- obremenitev z dohodnino se bo najmanj (za 1 do 2 odstotni točki) zmanjšala zavezanecem z davčno osnovo med 20.000 € in 60.000 €, največ pa zavezanecem z zelo visokimi davčnimi osnovami nad 60.000 € (za 4 odstotne točke in več),
- učinek zmanjšanja davčne osnove (zaradi povečanja določenih osebnih olajšav) iz grafa ni razviden, čeprav bo dejansko prispeval k dodatnemu zmanjšanju obremenitve z dohodnino.

Ali so zmanjšanja obremenitev davkoplačevalcev zadostna, pravično porazdeljena ter vzdržna z vidika državnega proračuna, se ne morejo poenotiti niti strokovnjaki. Zato se bom take ocene vzdržala tudi jaz. Prof. dr. Marjan Senjur, predsednik vladnega strateškega sveta za gospodarski razvoj, je zapisal: »Menim, da je bila davčna reforma ustrezna in zadostna.« Upam, da ima prav.

Zapiranje trgovine - nuja ali morda kaj drugega?

Na priloženi sliki si lahko ogledate, kako izgleda skoraj popolnoma prazna trgovina Stilus - Vele v TUŠevem hipermarketu. Groza te objame, če pomisliš, kako lastniki z lahkoto odpirajo in zapirajo take trgovine. »Pa tako nujno jih rabimo,« so rekli, ko so prepričevali svetnike na občinskem svetu, da so izglasovali trgovsko središče v precej prostorsko utesnjenem okolju. Takrat pa so tudi obljubili, da bodo na Občino Grosuplje prepisali gostišče ob Županovi jami. Zdaj se lastniki menjavajo kar po tekočem traku, gostišče pa še vedno propada. Kako pa se počutijo delavke, ki so odšle v glavnem na borzo, nekatere pa »čakajo na boljše čase«, pa si lahko samo predstavljamo.

Jože Miklič

Javna razprava o dvigu rodnosti

V zadnjih dneh so številne civilne družbene organizacije naslovile na javnost ponovno pobudo po javni razpravi o dvigu rodnosti v republiki Sloveniji. V zadnjih mesecih se je ta razprava umaknila iz javnosti, kljub temu pa je problem ostal in prej ali slej bo potrebno v javnosti ponovno vzpostaviti javno razpravo in doseči čim večje javno soglasje. Na to temo je bilo pripravljenih že veliko dokumentov, najbolj vsebinsko dodelano gradivo pa je iz lanskega leta, ki ga je pripravilo ministrstvo za delo. V nadaljevanju povzemam najpomembnejše vsebinske sklope, ki bi v primeru podpore pomenili tudi premik v reševanju tega problema.

Matjaž Trontelj

Osnovno izhodišče

Demografski problemi v Sloveniji so v zadnjem času prispevali k povečanju zanimanja tako politične in najširše družbene javnosti kot tudi množičnih medijev za to problematiko. Tudi države članice EU se zavedajo, da se mora stara celina z veliko zamudo nemudoma soočiti s problemom staranja prebivalstva in sprejeti ukrepe za njegovo naravno obnavljanje. V širši družbi se namreč razmeroma hitro širi spoznanje, da bo imelo zaostrovanje demografskih razmer številne negativne in težko popravljive posledice. Vse bolj postaja jasno, da bo izrazito staranje prebivalstva velik izziv za sisteme socialne varnosti, vplivalo pa bo tudi na bodočo konkurenčnost gospodarstva, zaposlenost in rast produktivnosti. Ker obenem v ospredje stopajo tudi odnosi med generacijami in rodovi, je pričakovano, da se širša družba sprašuje, kaj lahko država stori, da bi dvignila rodnost.

Čas osamosvajanja slovenske države in obdobje tranzicije sta postavila v ospredje družbenega in političnega dogajanja zlasti izgradnjo novega pravnega sistema, uveljavitev demokratične politične ureditve, prehod v tržno gospodarstvo in nekoliko kasneje tudi intenzivne ter kompleksne priprave na vstop v EU. Vse navedene obsežne aktivnosti so zasenčile številna druga družbena vprašanja, med katerimi je bilo tudi vprašanje prebivalstvene politike in demografske krize v Sloveniji.

Potek spreminjanja ravni rodnosti v Sloveniji sledi podobnim družbenim trendom, kot potek spreminjanja rodnosti v večini evropskih in drugih industrijsko razvitih držav. Prevladuje nizka smrtnost in rodnost ter sorazmerno nizek ali celo negativen naravni prirastek prebivalstva. Raziskave na eni strani kažejo splošno majhno motiviranost prebivalstva za rojevanje večjega števila otrok. Po drugi strani pa zaznavamo velik razkorak med željo po številu otrok posameznih parov ter realnim številom otrok v partnerskih skupnostih. Upadanje rodnosti pod nivo enostavnega

obnavljanja prebivalstva je tesno povezano s spremenjenim načinom življenja ljudi: spremenjeno organizacijo življenja v družini, spremenjeno družbeno vlogo ženske, spremenjenim odnosom do otrok in načrtovanja družine, do česar je prišlo z zamenjavo med generacijami. Posledično se je spremenila tudi družina. Priča smo deinstitutionalizaciji družine ter zatonu tradicionalnih vrednot. Opredelitev družine in njena identiteta sta na križpotju. Kakšni bodo demografski trendi v prihodnosti, pa je precej odvisno od stabilnosti, usklajenosti ter prioritete, ki jih bo družina oblikovala znotraj slovenske družbe.

Vlada RS se zaveda, da je v sklopu celotne demografske politike družinska politika potrebna in da si Slovenija ne more privoščiti odsotnosti družinske politike in brezbriznosti do problema rodnosti. Na oblikovanje družine in kakovost življenja družin pa ne vplivajo samo družinske politike v ožjem smislu, temveč družinska politika, ki zaobjema zelo različne resorje od davčnega sistema do stanovanjske in šolske politike, zaposlovanja, servisnih služb, izobraževalne politike itd.

Zato je vlada RS pripravila dokument, s katerim se sooča in konkretno posega v to perečo problematiko. Na podlagi statistike, raziskav in strokovnih mnenj je oblikovala temeljne smernice svojih aktivnosti za dvig rodnosti v RS. Oblikovala je temeljne cilje, na podlagi katerih bo uvedla številne konkretne ukrepe in tako aktivno posegla na številna kritična področja omenjene problematike.

Med vzroki za upadanje rodnosti v Sloveniji so tudi neustrezna socialna in družinska politika v preteklosti, omejevanje števila otrok z neustreznim odnosom do življenja in s stigmatiziranjem širše družbe do družin z večjim številom otrok. Zato so temeljno vodilo nastajanja tega dokumenta vrednote: življenje, družina, otroci.

Vlada RS se zaveda, da je vsako življenje vrednota, da družine predstavljajo naše upanje in otroci prihodnost slovenskega naroda. Zato želi s konkretnimi predlogi aktivno prispevati k boljšemu položaju

družin in družin z več otroki, k lažjemu odločanju mladih zaveč otrok ter posledično za bolj življenju, družini in otrokom prijazno in naklonjeno družbo.

Oris demografske slike v EU in Sloveniji

Demografske razmere v Sloveniji

Slovenija je konec 20. stoletja vstopila v posebej kritično fazo svojega demografskega razvoja. Že vse od leta 1997 naprej beleži prebivalstvo Slovenije negativni naravni prirastek in s tem višjo smrtnost kot rodnost. Prebivalstvo sicer počasi narašča, vendar izključno zaradi migracij (Malačič, 2005, str. 11). Sredi leta 2005 je drugič v samostojni Sloveniji preseglo vrednost dva milijona. V zadnjih 10 letih se je povprečno povečevalo za 1360 oseb letno. Večina teh oseb so bili priseljenci. Če bi bilo število prebivalstva Slovenije odvisno samo od rojstev in smrti, bi se že 9 let zmanjševalo. Toliko časa je namreč naravni prirast že negativen (SURS).

Rodnost se je zniževala do konca 20. stoletja, odtlej stagnira na zelo nizki ravni oziroma se rahlo povečuje. V letu 2005 je bilo v Sloveniji 18157 živorojenih otrok, kar je za dobro tretjino manj kot 25 let prej. Celotna stopnja rodnosti, torej povprečno število otrok na žensko, se je iz 2,11 zmanjšala na 1,26. Povečala se je povprečna starost žensk ob rojstvu prvega otroka iz 22,9 na 27,8 let (SURS).

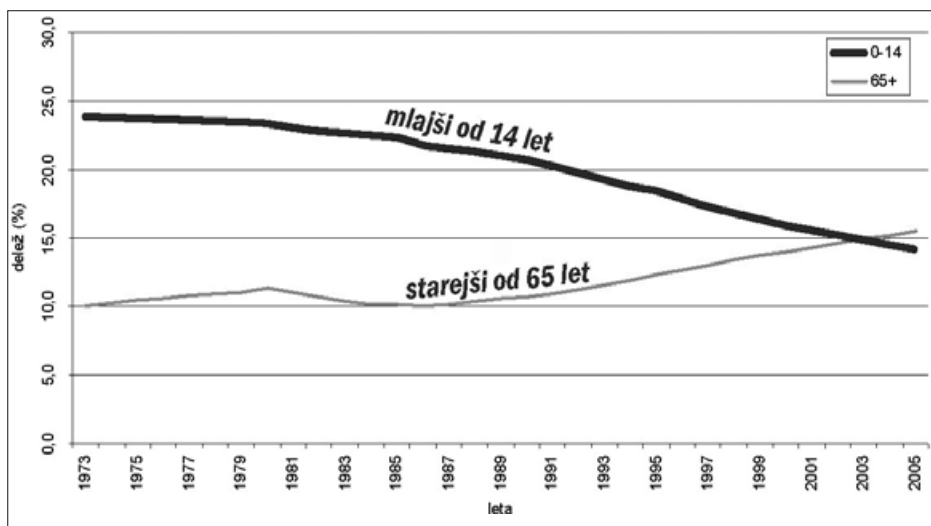
Tako nizke vrednosti so deloma posledica poviševanja starosti žensk ob rojstvu prvega in naslednjih otrok. Zato predvidevamo, da se bo rodnost v prihodnjih letih rahlo povečala, vendar bo še daleč pod ravnijo, potrebno za obnavljanje prebivalstva. Poleg nizke ravni rodnosti je za Slovenijo značilno, da le malo žensk (7 %) ne rodi vsaj enega otroka in da se že skoraj polovica otrok rodi neporočenima staršema. Delež žensk brez živorojenih otrok se zna postopoma povečevati tudi zaradi prelaganja rojstev v višje starosti.

Tabela 1: Živorojeni otroci, Slovenija, 1980 - 2005 / Vir: Statistični urad RS

Leto	1980	1990	1995	2004	2005
SKUPAJ	29.902	22.368	18.980	17.961	18.157
Dečki	15.276	11.454	9.741	9.101	9.355
Deklice	14.626	10.914	9.239	8.860	8.802
Živorojeni na 1000 prebivalcev	15,7	11,2	9,5	9,0	9,1
Povprečna starost matere ob rojstvu vseh otrok	25,3	26,0	27,2	29,2	29,4
Povprečna starost matere ob rojstvu prvega otroka	22,9	23,9	25,0	27,5	27,8
Celotna stopnja rodnosti (povprečno število živorojenih na žensko v rodni dobi)	2,11	1,46	1,29	1,25	1,26

Na splošno se pričakovano trajanje življenja v Sloveniji podaljšuje. Pričakovano trajanje življenja ob rojstvu je bila v Sloveniji v obdobju 2004-2005 za moške 74,1 let, za ženske pa 81,3 let. V istem letu je bila pričakovana življenjska doba za moške, stare 65 let, še 15,5 let, za ženske v isti starostni skupini pa še 19,9 let. S takimi vrednostmi se Slovenija uvršča v spodnji del lestvice držav EU. Njen položaj je slabši, če primerjamo samo moške, oziroma boljši, če le ženske. Razlika med pričakovanim trajanjem življenja moških in žensk je namreč v Sloveniji zelo velika, 7,2 leti. Na Švedskem in Nizozemskem je le 4,5 leta. V Sloveniji je delež starih že večji od deleža mladih. Poleg tega se pričanja zniževati tudi že delež starih 15-64 let; to so praviloma delovno aktivne osebe (SURs). V EU je poleg Slovenije še šest držav, v katerih je delež starih višji od deleža mladih, in sicer Italija, Grčija, Španija, Portugalska, Latvija, Nemčija (Eurostat).

Slika 1: Delež prebivalstva, mlajšega od 15 let in starega 65 let ali več, Slovenija, 1973-2005

Vir: Statistični urad RS

Demografske razmere v Evropski uniji

Evropa se danes sooča z demografskimi spremembami, ki so po svojem obsegu in teži brez primere. Zelena knjiga „Odziv na demografske spremembe: nova solidarnost med generacijami“ z odprtem poglavjem o rodnoti in staranju prebivalstva Evrope prikazuje posledice dosedanjih demografskih trendov in hkrati izraža politično voljo za sprejem ukrepov, ki bodo težili v smeri naravnega obnavljanja prebivalstva po posameznih državah članicah.

Glavna dosežka druge polovice 20. stoletja, ki izhajata iz izboljševanja zdravstvenih in socialnih razmer, sta podaljševanje življenjske dobe prebivalstva in dvig kakovosti življenja posameznikov. Ta proces pa zlasti v razvitih državah sovpada z izrazitim upadanjem števila rojstev, zaradi česar se zvišuje povprečna starost prebivalstva in dolgoročno nakazuje upadanje skupnega števila prebivalcev.

Leta 2003 je bil letni naravni prirastek v EU le 0,04 %; v novih državah članicah razen Cipra in Malte pa je prebivalstvo celo upadlo. V številnih državah le še priseljevanje

preprečuje neprestano padanje števil (Eurostat). Rodnost je povsod nižja od meje, ki je potrebna za naravno obnavljanje prebivalstva. Namesto rodnotne stopnje 2,1 otroka na žensko v rodni dobi, ki je nujna, da se prebivalstvo obnavlja po naravni poti, je le-ta v številnih članicah pod 1,5 otroka na žensko. V Sloveniji, z 1,2 otroka na žensko, je ta stopnja med najnižjimi. Nove članice in kandidatke imajo nižjo rodnoto kot stare. Upanje vzbuja podatek, da si Evropejci želijo imeti povprečno 2,3 otroka na žensko. Zato Zelena knjiga o demografskih spremembah v EU usmerja politiko za več otrok na način lažjega usklajevanja poklicnega in družinskega življenja mladih družin.

Projekcija demografskih gibanj v Sloveniji

Za Slovenijo je bila osnovna varianta projekcije Eurostata za obdobje 2002-2050 izdelana na osnovi naslednjih predpostavk:

- do leta 2050 se bo pričakovano trajanje življenja ob rojstvu podaljšalo za moške na 79,8 let, za ženske pa na 85,2 leti,
- povprečno število otrok na eno žensko v koledarskem letu se bo do leta 2027 povečalo na 1,5 in nato bo stagniralo,
- selitveni prirast bo ves čas okrog 6000 oseb, z rahlim zmanjšanjem okrog leta 2015.

Iz te projekcije izhaja, da se bo število rojstev nekaj časa rahlo povečevalo, po letu 2015 pa se bo začelo zmanjševati. Leta 2034 se jih bo rodilo le še 15 tisoč. Pomemben razlog je zmanjševanje števila žensk v rodni dobi zaradi hitrega zniževanja rodnoti po letu 1980. Delež mladih, ki je leta 2002 znašal 15 %, bo leta 2042 le še 12 %.

Delež starejših bo tudi v prihodnje naraščal. V obdobju 2006 do 2010 nekoliko počasneje kot v letih pred tem, saj bo v tem obdobju starostno mejo 65 prestopila generacija, ki se je rojevala v obdobju med drugo svetovno vojno, ko je bilo število rojenih otrok bistveno nižje kot v letih pred tem, zlasti pa po tem obdobju. Bistveno pa se bo povečal delež prebivalcev, starejših od 80 let. Število starejših od 65 let bo do leta 2010 zraslo za 29.000 oseb, delež bo presegel 16,5 %. Sledilo bo hitro poviševanje deleža starejših od 64 let; leta 2042 jih bo 29 %. Delež starih 15-64 let se bo zmanjševal. Leta 2002 je bilo 70 % prebivalstva Slovenije starega 15-64 let. Leta 2042 jih bo le še 59 %. Glede na to, da se iz te starostne skupine formira ekonomsko aktivno prebivalstvo, je jasno, da je treba za morebitno ohranjanje sedanjega razmerja med ekonomsko aktivnim in ekonomsko neaktivnim prebivalstvom povečati rodnoto ali/in priseljevanje in podaljšati delovno dobo. Samo povečanje rodnoti ne bo zadostovalo, ker za hitro in močno zvišanje

rodnosti ni realnih možnosti. Čas, potreben za dosego dolgoročnega cikla, ki naj bi bil vsaj 2 otroka na žensko, se namreč meri v desetletjih. (Malačič, 2005, 11-13).

Vzroki za nizko stopnjo rodnosti

Spremenjena rodnost in odlašanje rojevanja se ne da pojasniti z neko univerzalno teorijo, pač pa je pri pojasnjevanju potrebno upoštevati specifične socialno-kulturne, ekonomske in institucionalne kontekste. Najbolj splošni so (Ule, 2002):

- stroški in dostopnost stanovanj, tako za mlade družine, kot za gospodinjstva v nadaljnjih fazah oblikovanja družine;
- naraščajoče izobraževanje žensk in ekonomska avtonomija žensk;
- naraščajoče in visoke potrošniške aspiracije, ki ustvarjajo potrebo po drugem dohodku v gospodinjstvih, ki enako spodbujajo žensko participacijo na trgu delovne sile;
- naraščajoča verjetnost ločitve in zato bolj previdno vlaganje v lastno identiteto;
- povečano vlaganje v razvoj kariere pri obeh spolih, v tandemu z naraščajočo kompetitivnostjo na delovnem mestu;
- porast »postmaterialističnih« potez, kot so samoaktualizacija, etična avtonomija, svoboda izbire, tolerantnost do nekonvencionalnosti;
- večji poudarek na kvaliteti življenja s porastom nagnjenja za prosti čas, zabavo;
- umikanje od nepreklicnih obvez in želja po ohranjanju »odprte prihodnosti«.

Odločitev za družino je danes torej izjemno skrbno načrtovana in pretehtana odločitev, ki je odvisna od objektivnih in subjektivnih odločitev zanj. Mladi se pri odločitvi za družino odločajo med prednostmi, ki jih prinaša družinsko življenje, in prednosti samskega življenja. **Raziskave** med mladimi in mladimi družinami **v Sloveniji** kažejo, da se mladi ob začetku svojega odraslega in samostojnega življenja srečujejo s številnimi težavami in izzivi ter tehtajo in se odločajo na podlagi več dejavnikov. (Černič Istenič, 1994; Stropnik, 2002; Ule, 2002; Ule 2003):

Spremenjena so pričakovanja glede kvalitete življenja. Večja je tendenca po bolj udobnem življenju. Mladi pa dajejo vedno večji pomen tudi lastni neodvisnosti in osebnemu razvoju. Prav tako posameznik vedno več energije posveti lastni karieri ter osebni izpolnitvi.

Na drugem mestu so **ekonomski razlogi**, med njimi predvsem nezadostni in negotovi dohodki. Po prepričanju mladih so ti visoki stroški prvenstveno namenjeni oskrbi otrok. Pereče so tudi slabe možnosti reševanja stanovanjskega vprašanja.

Raziskave obenem izrazito potrjujejo **normo pre-odgovornega starševstva**: starši želijo

otrokom posvetiti obilo pozornosti, visoko kvaliteto življenja in ugodne ekonomske pogoje. Ustrezna vzgoja, pomoč otrokom v poklicni in življenjski promociji zahteva vedno več sredstev in naporov staršev. Predvsem pri ženskah je opaziti še vedno izredno močno ideologijo, da mora biti mati povsem samopožrtvovalna v odnosu do svojih otrok. Nekatere ženske čutijo močno obveznost do otrok, zato jim usklajevanje poklicnih in družinskih obveznosti povzroča emocionalni stres.

Vedno bolj pereče so tudi težave pri usklajevanju poklicnega in družinskega življenja. Težko je v vsakdanjem življenju usklajevati pomembnost požrtvovalnosti in kompetitivnost na delovnem mestu na eni strani in zahtevnosti starševstva na drugi strani. Spreminjajoč trg dela in negotovost vpliva tudi na zaskrbljenost mladih glede zmožnosti usklajevanja obojega – dela in družinskega življenja tudi v prihodnosti (pa ne samo finančno, temveč tudi časovno in glede »energije«), kajti sodobne generacije si postavljajo visoke standarde udobja in tudi odgovornosti.

Zanemarljiva ni tudi **problematika varstva otrok**, dostopnost in stroški vrtcev. V zadnjem času je zelo izpostavljena potreba po dlje časa odprtih vrtcih. Posebej pa velja izpostaviti tudi problematiko nesorazmerja med cenami vrtca in prejemki oz. plačami staršev.

Nizka rodnost je po mnenju strokovnjakov rezultat zavestnih odločitev za manjše število otrok, obenem pa tudi odlašanja z rojstvi pri mladih parih, kar ima za posledico, da se mnogo teh v prihodnosti načrtovanih rojstev nikoli ne zgodi. Strokovnjaki govorijo o **normi majhne družine**, ki naj bi bila primarni dejavnik rodnostnega obnašanja v Sloveniji. (Černič Istenič, 1994). Poleg tega se v razvitem svetu in tudi pri nas vse bolj uveljavlja življenjski stil brez otrok (angl. childfree lifestyle oz. oznaka childless couple/person). V generacijah, rojenih od srede do poznih šestdesetih, je ta odstotek že okrog 20 % in še narašča. (Ule, 2002).

Potek spreminjanja ravni rodnosti v Sloveniji sledi podobnim družbenim trendom, kot potek spreminjanja rodnosti v večini evropskih in drugih industrijsko razvitih držav. Upadanje rodnosti pod nivo enostavnega obnavljanja prebivalstva pa ni rezultat ekonomskega stanja, ampak v prvi vrsti spremenjenega načina življenja ljudi: spremenjene organizacije življenja v družini, spremenjene družbene vloge ženske, spremenjenih odnosov do otrok in načrtovanja družine.

Raziskave kažejo na splošno **majhno motiviranost prebivalstva za rojevanje večjega števila otrok**. Velika večina oseb izraža normo majhne družine. Med njimi so **osebe z zelo različnimi socialno-ekonomskimi karakteristikami**, toda

podobnimi stališči do otrok, prioriteta do posameznih področij življenja in ocenami življenjskih razmer.

Zakaj je norma majhne družine tako močno razširjena? Na življenje sodobnih ljudi še posebej močno vpliva princip, po katerem glavni kriteriji delitve dobrin temeljijo na poklicnem statusu posameznika in njegovi uspešnosti. Vrednotenju produkcijskih odnosov kot prioriteten družbenih odnosov se tesno prilega razumevanje družbene organizacije reprodukcije kot izključno privatne zadeve. **Na odločitev za rojstvo otroka se gleda kot na izrazito privatno, intimno zadevo posameznika ali dvojice**, enako velja tudi za njihovo skrb in gmotno vzdrževanje otrok. Takšno razumevanje družbene organizacije reprodukcije je danes široko razširjeno v obliki doktrine »odgovornega starševstva«. Ta narekuje, **naj ima vsako samo toliko otrok, za kolikor je sposoben dostojno in v nekih mejah kvalitete življenja poskrbeti in si ob tem sam bistveno ne znižuje nivoja lastne blaginje**. Uresničitev teh zahtev je mogoča le takrat, ko ima mladi par za to izpolnjene ustrezne pogoje: ekonomsko samostojnost, rešeno stanovanjsko vprašanje, socialno zrelost. Iz omenjenega izhaja, da imajo ljudje otroke izključno zase, za svoje lastno veselje. Pri odločanju zanje se ravnajo v skladu z danimi materialnimi možnostmi ter po čisto osebnih, intimnih in interesnih potrebah, ki so predvsem čustvene in socialne narave. Družina, ki ustreza posamezniku, zadovoljuje njegove potrebe in interese ter bistveno ne znižuje njegove blaginje, je tako majhna družina. K temu se pridružuje občutje, da je posameznik z izpolnitvijo svoje osebne norme velikosti družine izpolnil tudi svojo dolžnost do drugih, do družbe.

Majhna družina lahko zadosti potrebam in zmožnostim posameznika, toda to nikakor ne drži za družbo kot celoto. Interes širše družbe (naroda, države) je namreč njena ohranitev in nemoteno funkcioniranje. To dvoje se lahko zagotavlja le z ustreznim, ustaljenim obnavljanjem prebivalstva, ki vodi do uravnotežene starostne strukture prebivalstva. Če torej drži, da je družinska norma pomemben dejavnik rodnostnega obnašanja našega prebivalstva, potem **leži rešitev problema neustrezne rasti prebivalstva v spremenjenih, višjih družinskih normah in z njimi povezanih vrednotah**.

Dejstvo je, da se število otrok zmanjšuje v razvitih družbah z visokim življenjskim standardom, zato ekonomski razlogi niso relevantni za upad rojstev. Ključno je spodbujanje oblikovanja družinskega življenjskega stila in temeljne lestvice vrednot v prid družine.

Pripravil Matjaž Trontelj
Nadaljevanje prihodnjič

»V zdravstvu se uspešnost ne meri z dobičkom, ampak z zdravjem ljudi!«

Območna organizacija Socialnih demokratov Grosuplje je organizirala v četrtek, 15. februarja 2007, v Druženem domu Grosuplje javno tribuno o preprečitvi popolne razprodaje javnega zdravstva. Skoraj dve uri trajajoče javne tribune se je udeležilo nekaj manj kot 40 pretežno njihovih članov, gostje pa so bile članice Gibanja za ohranitev javnega zdravstva mag. Julijana Bizjak Mlakar, dr. Andreja Črnak Meglič in mag. Sonja Boštinar. Predlagani zakon je po njihovih trditvah na splošno pravno in vsebinsko slab in zatrjujejo, da ga je treba spremeniti tako, da bo izboljšal kvaliteto zdravstvenih storitev, saj krši poleg ustave tudi več drugih zakonov: Zakon o splošnem upravnem postopku, Zakon o upravnem sporu in Zakon o financiranju občin. Če temu na vladi ne bodo prisluhnili, ostaja več drugih možnosti za izpodbijanje zakona, kot so ustavna presoja ali tožba na Svetu Evrope, ker je kršena tudi temeljna listina. V skrajni sili pa bodo začeli s postopkom za referendum.

Jože Miklič

O Gibanju...

Mag. **Julijana Mlakar Bizjak** je na začetku javne tribune poudarila, da je treba nujno preprečiti sprejem ponujenega zakona, o katerem teče javna razprava (razprava je tekla do konca februarja 2007), saj grozi nevarnost, da se bo zdravstvo v Sloveniji vrnilo za desetletja v preteklost.

Gibanje za ohranitev javnega zdravstva je bilo ustanovljeno junija lansko leto, vanj pa je vključenih že čez 65.000 članov. Kot zatrjujejo sami, je gibanje trn v peti aktualnemu ministru. Med člani gibanja pa naštejmo nekaj vidnejših slovenski javnih osebnosti, kot so Vinko Gobec, Spomenka Hribar, Dušan Keber, Mateja Kožuh Novak, Sonja Lokar, Biserka Marolt Meden, Jože Mencinger, Vlado Mihelj, Rastko Močnik, Vika Potočnik, Dušan Semolič, Branimir Štrukelj, Niko Toš in Miha Ulčar.

Po besedah dr. Megličeve so Gibanje za ohranitev javnega zdravstva ustanovili zaradi vedno večjega in splošnega nezadovoljstva nad zdravstvenim sistemom. Ker zdravstvo prizadeva vsakega človeka od rojstva do smrti, menijo, da ne smejo dopustiti vladajoči eliti, da bi izključno odločala o interesu vseh. Njihov namen pa je, da bi prepričali čim več ljudi z različnimi načini javnega delovanja, tudi s pritiski na zdravstveno ministrstvo, ministra in predsednika vlade, saj trdijo, da sedanja »zdravstvena oblast« obljublja reči, ki se ne morejo uresničiti, kar se vidi že po tem, kam so taka pota pripeljala v drugih državah. Če v gibanju ne bodo uspeli s prepričevanjem, so pripravljeni sprožiti tudi pobudo za referendum. Njihovo delo je prostovoljno, organizirali pa so že več kot 40 okroglih miz po Sloveniji. Pri tem je zatrjevala, da je minister Bručan v nekem intervjuju trdil, da bi bilo vse zdravstvo na primarni ravni, ki se neposredno odvija na občinski ravni, v rokah zdravnikov koncesionarjev in tako sploh ne bi bilo javnega sistema zdravstva. Na koncu svojega nastopa pa je dodala, da Gibanje ni samo gibanje za ohranitev javnega zdravstva, pač pa tudi gibanje za povečanje kvalitete javnega zdravstva.

Napake se kopičijo od leta 1992.

Dr. **Andreja Črnak Meglič** je na začetku poudarila, da bi bilo napak, če bi govorili, da so se problemi s podeljevanjem koncesij začeli šele v sedanjem mandatu (vlade Janeza Janše – o.p.), pač pa se pojavljajo po letu 1992 s korenito spremembo po zamenjavi nacionalnega sistema zdravstvenega varstva v sistem, ki temelji na pravicah, povezanih z zdravstvenim zavarovanjem, ki so bistveno bolj krnijo pravice predvsem tistim, ki si jih iz svojih prihodkov ne morejo plačati. Pri tem je opozorila tudi na precej veliko skupino ljudi, ki zaradi različnih razlogov nimajo urejenega državljanstva ter nimajo zagotovljene niti minimalne ravni socialne varnosti in tudi zdravstvenega varstva.

Obseg pravic se krči.

Čeprav je leta 1992 izgledalo, da gre za manjši premik v zdravstvu, se obseg pravic vedno bolj krči. Obseg pravic določa zdravstvena zavarovalnica, ki sprti prilagaja obseg sredstev, s katerimi razpolagajo. Po drugi strani pa je bila takrat načrtovana tudi smer privatizacije zdravstva, za koncesije pa zdaj uporabljajo izraz delna privatizacija, saj storitve ne opravljajo samo za javni denar, pač pa tudi za samoplačniške usluge. S tem »živita dva sistema v enem človeku«, kot je dejala dr. Megličeva, kar ob preslabi kontroli vodi k nepreglednosti. Ker pa je glede izobrazbe uporabnik v podrejenem položaju, je prisiljen sprejemati to, kar mu je ponujeno. V Sloveniji trenutno okoli 20 % zdravnikov že opravlja dela s pomočjo koncesije. Se pa že dogaja, da težje bolnike prepuščajo javnemu zdravstvenemu sistemu.

V svetu je tak trend organiziranja zdravstva povzročil dvigovanje cen v zdravstvu in zmanjšanje kakovosti storitev. To je po njenem mnenju pot, ki bo dostop do zdravja omogočila samo bogatim. Opozorila pa je na zgledne skandinavske primere, ki imajo visok materialni napredek in so hkrati poskrbele za široko socialno in zdravstveno varstvo. V teh državah je zelo malo privatnih zdravnikov.

»Zlata« Bela knjiga

Po sprejetem zakonu leta 1992 so se pokazale določene nepravilnosti, ki so jih v letu 2003 želeli odpraviti s pomočjo Bele knjige, katere avtor je bil nekdanji minister dr. Keber. Po njenih besedah je usmerjena tako, kot priporočila tudi svetovna zdravstvena organizacija. Po letu 2004 so se s spremembo oblasti začele zadeve na področju zdravstva spreminjati, za katere pa pravi, da gredo v napačno smer. Z nejasnim poimenovanjem naj bi se tudi zavajali ljudi, ki se v začetku ne bodo niti zavedali, kam vse to pelje, a ko bodo stvari pravno dokončane, jih ne bo več možno kar tako spreminjati.

Dobički privatnih zavarovalnic

Od leta 1992 se je dopolnilno zdravstveno zavarovanje začelo razraščati in za nekatere ljudi z nizkim dohodkom premija 60.000 predstavlja katastrofalni znesek. Takega bremena ne poznajo nikjer v Evropi. Ker pa so se te zadeve sprejemale celo mimo parlamenta v organih zavoda za zdravstveno zavarovanje s soglasjem ministrov, so še toliko bolj vprašljive. Slovenija je s tem zasedla celo nekaj deset mest za ZDA glede na dostopnost zdravstvenih uslug, za katero pa vemo, da je dokaj mačehovska na področju zdravstva, saj prek 15 % ljudi sploh nima zdravstvenega zavarovanja. Vse to pa pri nas v zadnjem času izvajajo zasebne zavarovalnice, ki delajo v zadnjem času strahovite dobičke. »Delež neke storitve so rekli, recimo 80 % bo kril te storitve zavod, 20 % pa šlo v doplačila in jih bo krila zasebna zavarovalnica. Zavod je te storitve opravljal za 3 % vrednosti stroškov zdravstvenih storitev, med tem ko zasebne zavarovalnice to opravljajo za okoli 15 %. Na letni ravni je to že kakšno leto dve nazaj zneslo okrog 10 milijard sit, ki smo jih morali več plačati za zdravstvo, pa nismo ničesar novega dobili, samo zavarovalnice so dobile večji profit in so si zaposleni v njih lahko delili boljše plače.« V zadnjih letih se za posamezne skupine ljudi zmanjšuje dostopnost do zdravstvenih storitev. Te stvari pa so se

zgodile po njenem mnenju tudi zato, ker o njih niso pravočasno obveščali javnosti. Tako je na primer smrtnost žensk po porodu v Sloveniji padla na raven manj razvitih držav. Zgodilo se je nam tudi dodatno zavarovanje preskoka zavarovalnih vrst, kar pomeni, da bodo nekateri vedno s plačevanjem izpodirali tiste, ki si tega ne bodo mogli privoščiti, česar nikjer v Evropi ne bi dovolili, ker gre pri takem početju za korupcijo.

Res pa je tudi, da ima pri teh zadevah strahovit vpliv tudi zdravniška zbornica, ki je cehovska organizacija in daje licence. Hkrati vrši tudi nadzor nad svojimi zdravniki, kar je skregano z logiko, saj predvsem ščitijo interese zdravnikov in ne pacientov. Zato pri nas skorajda ni zdravniških napak, ker se jih ne odkriva. Torej gre pri tem za konflikt interesov.

Varčevanje na račun pacientov

Motivi zdravnikov pri varčevanju v koncesionarstvu so popolnoma nasprotni javnim interesom in so naravnani na svoj lasten žep. Prihranki gredo na račun zdravljenja in tako je na primer narejenih manj preiskav, zato prihaja do hudih bolezni v težko ozdravljivem stadiju. Ogromno je tudi napotovanj na naslednjo (specialisti, bolnice) raven, ali pa pacientom rečejo, če bodo šli na pregled prek koncesije, bo treba čakati več mesecev, če pa gredo na storitev samoplačniško, jim ne bo treba čakati. S tem se prihranijo stroški na primarni ravni.

Naslednja stvar, ki bo prav tako problematična, bo tudi možnost po zakonu o javno-zasebnem partnerstvu, ki bodo na primer neko bolnico dali nekemu podjetju, le-to pa bo pritiskalo na zdravnike, da bodo zdravstvene storitve morali opravljati ceneje. Le-ti pa bodo to cenenost spet prenesli na paciente in se bo s tem še dodatno zmanjšala kakovost zdravstvenih storitev. »Tako bomo na lastne oči lahko gledali ameriške filme, kjer nekoga pošljejo hitro iz bolnice, ker je njegovo zdravljenje predrago, pa jih boste tu našli samo 13 % takih, ki delujejo na profitni način.« V Evropi so večinoma zasebne bolnice ostanek nekdanjih katoliških bolnic in v teh bolnicah je zagotovljena približno enaka kakovost zdravstvenih storitev. Na Nizozemskem pa je celo prepovedano ustanavljanje bolnišnic na profitni način.

Izhodišča zdravstvenega varstva

Mag. **Sonja Boštnar** je bila predstavljena kot ena tistih, ki je v občini Ljubljana preprečila razpad javnega zdravstvenega sistema. V začetku je nanizala nekaj strokovnih vidikov organiziranosti zdravstva v Sloveniji ter o samem zakonu iz leta

1992. Svetovna zdravstvena organizacija je že v Alma Ati 1979 sprejela deklaracijo, ki pravi, da morajo države poskrbeti za nediskriminatoren dostop do primarnega zdravstva za vse ljudi.

Leta 2004 je Evropska unija sprejela Direktivo o oblikovanju notranjega trga storitev, ki govori o prostem pretoku kapitala, oseb in storitev. Od začetka so vse storitve bile izenačene, a so na vztrajanje nekaterih članic, sindikatov in levih strank prišli konec lanskega leta do novih rešitev, med katerimi so zdravstvene dobile poseben status, ki ga ni mogoče popolnoma liberalizirati.

Pravico do zdravstva vsem ljudem pri nas zagotavlja tudi ustava, biti mora fizično in finančno dostopna vsem. Slediti je treba kontinuiteti, ko mora zdravnik opravljati delo na daljši čas. Pomembno je tudi uvajanje njihovih naslednikov. Zdravstvene storitve morajo biti pregledne. Pomembna je participacija uporabnikov in zagotavljanje kvalitetnih storitev.

Novi zakon ne upošteva občin pri odločanju v primarnem zdravstvu.

Z dobrim primarnim zdravstvom je preprečeno, da se bolezni razvijajo in zato se zmanjšajo potrebe po specialističnih obravnavah in širitvi nadgradnje zdravstvenega sistema. Na ravni primarnega zdravstva pa ponujeni novi zakon ne vključuje lokalne skupnosti v stvarno soodločanje o potrebah tega zdravstva. Prav tako so javni zdravstveni zavodi v celoti izvezti iz predloga zakona in pri podeljevanju koncesij nimajo nikakršnih pravic, saj niso v nobeni fazi postopka podeljevanja koncesij stranke v postopku, čeprav so neposredno zainteresirani glede podeljevanja koncesij. Zakon o zdravstveni dejavnosti še vedno velja, kar pomeni, da veljajo tudi določbe glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati zdravstveni zavodi, da lahko poslujejo kot bolnišnice oz. zdravstveni domovi. Podeljevanje koncesij v že obstoječi mreži javne zdravstvene službe bo zahtevalo spremembe v ustanovitvenih aktih javnih zdravstvenih zavodov in spremembo njihove dejavnosti.

Mag. Boštnarjeva in Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije trdijo, da ima občina le nalogo, da izvede postopek razpisa, ne more pa vplivati na ugotavljanje vsebinskih razlogov, ker koncesijski akt sprejme minister in z njim praktično določi vsebino razpisne dokumentacije in s tem tudi kriterijev. Pristojni minister pa sprejme celo sklep o izvedbi razpisa ter določi rok za razpis. V primeru, da občina ne spoštuje roka, postopek izpelje ministrstvo samo. Sporne so določbe predloga zakona glede možnosti prenosa koncesije na drugega,

saj se s tem lahko prenašajo koncesije. To pa je po besedah mag. Boštnarjeve tudi v nasprotju s pogoji za ustanavljanje občin, ki ji pripada temeljna pravica pri konstituiranju in s tem tudi kršenje ustave, ki govori o pravici do organiziranja lokalne samouprave, pa tudi kršenje Evropske listine o lokalni samoupravi, ki funkcionira kot mednarodna pogodba. Novi zakon po mnenju Boštnarjeve ne prinaša nobene izboljšave, ampak jih celo jemlje.

Drugačen je problem v občinah, ki nimajo svojega zdravstvenega doma, zato so tam večinoma že podelili različne zdravstvene koncesije. Nasprotno pa predlog zakona omogoča podeljevanje koncesij tudi tam, kjer je zdravstveno varstvo prebivalstva že ustrezno zagotovljeno prek delovanja javnih zdravstvenih zavodov.

Nedorečeni kriteriji

V Gibanju trdijo, če se podeljuje nekomu koncesija, morajo biti predhodno natančno določeni kriteriji, ki se jih v normalnih demokratičnih ureditvah zagotovi z javnim razpisom. Tega stari zakon eksplicitno ni zahteval, ni pa niti prepovedoval. Sedanji zakon to sicer predvideva, a je opredelitev navidezna. Iz ciljev predloga zakona tudi izhaja, da naj bi zakon zagotovil učinkovito izvajanje javne službe v zdravstveni in lekarniški dejavnosti z vzpodbujanjem javno-zasebnega partnerstva, a cilj ni konkretiziran in zakon predstavlja v bistvu »tehnični zakon«, ki opredeljuje postopke v zvezi s podeljevanjem koncesij.

Razparava

Nekateri razpravljajoči so se nato dotaknili pravzaprav enakih tem, kot so jih predstavile vse tri predstavnice Gibanja, le da so bili primeri »doživeti« iz njihove lastne prakse tako na primarni kot na ostalih ravneh slovenskega zdravstvenega sistema. Nekateri pa so se poleg tega spraševali, ali je Gibanje že dovolj močno, da bo zaustavilo plaz, ki bo po njihovem mnenju povzročil katastrofo v slovenskem zdravstvu.

Za zaključek

Na koncu naj dodamo le to, da so takšne politične okroglice mize ali tribune nedvomno v našem političnem prostoru bolj redkost kot pravilo. Prepričan pa sem, da si večina državljanov Slovenije želi dobrega zdravstvenega sistema, ki bi ga bilo treba dograditi v skladu z možnostmi glede na naše socialno okolje, nadgradnje pa naj bi bile primerljive s trendi v srednjeevropskem prostoru, saj so se različna eksperimentiranja na različnih področjih v preteklosti že pokazala za nekompatibilna in slaba. Res pa je tudi to, da je v Sloveniji že leta in leta tudi premalo zdravnikov, a to je že druga in morda še bolj zapletena zgodba.

Koncesije v zdravstvu

Medtem ko je v obravnavi predlog Zakona o koncesijah za izvajanje javne službe v zdravstveni in lekarniški dejavnosti in o svobodnih zdravnikih specialistih, v našem okolju skorajda ne upamo izreči besedo 'koncesija'. V občinskem glasilu je bil naveden kratek odstavek, iz katerega razumem, da je, kar se tiče zdravstva, na primarni ravni v občini vse v najlepšem redu in se o tem ni treba pogovarjati.

Zdravstveni sistem deluje na zgornji meji finančnih zmožnosti. Zato je treba vnesti v sistem zasebna sredstva. Ohraniti je treba vse pridobitve našega zdravstvenega sistema.

Trenutno koncesije ureja Zakon o zdravstveni dejavnosti (ZZDej). Ta obravnava storitve, ki predstavljajo zdravstveno dejavnost, v treh ravneh:

- primarna raven, ki obsega osnovno zdravstveno dejavnost in lekarniško dejavnost,
- sekundarna raven, ki obsega specialistično in bolnišnično dejavnost
- in terciarna raven.

Javna služba na področju zdravstvene dejavnosti je tisti obseg zdravstvene službe, ki jo po merilih iz 4. člena ZZDej določa kot mreža javne zdravstvene službe. To mrežo po 5. členu iz ZZDej na primarni ravni določa občina, na sekundarni in terciarni pa država. Po trenutno dosegljivih podatkih mreža javne zdravstvene službe na nobeni ravni še ni bila določena.

Podelitev koncesij za zdravstveno dejavnost na primarni ravni je v pristojnosti občine. Sam postopek podelitve koncesije je urejen kot upravni postopek, zato o podelitvi koncesije odloča na primarni ravni pristojni organ občinske uprave, ki pa mora v postopku pridobiti mnenje ZZS in Zdravniške zbornice Slovenije. V luči teh pravil je potrebno analizirati ureditev koncesij za zdravstveno dejavnost. Pogodbeno razmerje je razdeljeno na dva dela: samo koncesijsko pogodbo, ki podeli le pravo opravljati javno službo na področju zdravstvene dejavnosti, in pogodbo med koncesionarjem in ZZS, ki uredi obseg izvajanja zdravstvenih storitev in plačilo zanje.

Temeljne rešitve novega zakona:

V javni razpravi je predlog ZAKONA O KONCESIJAH za izvajanje javne službe v zdravstveni in lekarniški dejavnosti. Osnutek Zakona je zasnovan tako, da omogoča koncedentu vodenje konsistentne politike podeljevanja koncesij. Osnutek Zakona predvideva, da se koncesija za izvajanje javne službe v zdravstveni oziroma lekarniški dejavnosti podeljuje bodisi pravni bodisi fizični osebi ali skupaj več takim osebam za določen zdravstveni program za določeno obdobje na določenem mestu v mreži javne zdravstvene službe.

Glede pristojnosti za podeljevanje koncesij je ohranjena sedanja ureditev, po kateri

koncesije za javno službo v zdravstvene dejavnosti na primarni ravni in za javno službo v lekarniški dejavnosti (lokalne koncesije) podeljuje občina kot koncedent. V okviru postopka podelitve koncesij se za koncesijo najprej sprejme koncesijski akt, kot predpis ministra, s katerim se uredi bistvena vprašanja koncesijskega razmerja. V postopku podelitve koncesije sodelujeta tudi ZZS in pristojna zbornica.

Koncesija se podeli na javnem razpisu. To je za zagotovitev konkurenčnosti in preglednosti v postopku podelitve koncesije nujno.

Predlagani zakon podrobno ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar. Najpomembnejši je nedvomno pogoj glede zdravnikov, mag. farmacije in drugih strokovnih zdravstvenih delavcev, ki so nujno potrebni za izvajanje koncesije. Predlagani zakon ureja tudi pravico koncesionarja, da pridobi v najem ali drugače v uporabo prostore koncedenta, ki jih je do podelitve koncesije uporabljal javni zdravstveni zavod za izvajanje storitev javne službe, ki je predmet koncesije. Namen te določbe je omogočiti koncesionarjem pod enakimi pogoji še naprej uporabljati prostore, v katerih se je že izvajala javna služba.

Javno zasebno partnerstvo in preoblikovanje javnih zavodov

Novi ZJZP (Ur. l. RS 127/2006) prinaša ključne novosti za:

- položaj zavodov in njihovo vključevanje v javno zasebno partnerstvo in
- možnost preoblikovanja javnih zavodov v nejavne pravno organizacijske oblike.

80. člen Zakona o javnih financah ne velja več. Ta je prepovedoval prenos ustanoviteljskih pravic in deležev države oziroma občine v javnih zavodih, javnih gospodarskih zavodih in javnih podjetjih na drugo osebo, vključitev novega soustanovitelja v javnem zavodu. Javni sektor se zaradi tega pravno organizacijsko skorajda ni spreminjal.

Izvajalec partnerstva je lahko tudi zavod.

Zakonodaja zelo utesnjuje avtonomijo javnih zavodov. Nekateri javni zavodi in javna podjetja delujejo v razmerah delovanja tržnih zakonitosti, zato je smiselno njihovo preoblikovanje v osebo zasebnega prava.

Preoblikovanje je zgolj sprememba načina izvajanja javne službe, kar ne bi smelo vplivati na obseg in kakovost izvajanja javne službe.

Primer: Prenos dejavnosti javne službe iz javnega na zasebni zdravstveni zavod se lahko opravi na dva načina:

- z ustanovitvijo zasebnega zavoda,
- s preoblikovanjem javnega zdravstvenega zavoda v zasebnega, ne da bi se izvedli postopki prenehanja javnega in ustanovitve zasebnega zavoda, tako da obstaja pravna kontinuiteta pravne osebe, tako glede premoženja in razmerij do upnikov, kot tudi glede razmerij do zaposlenih.

Ekonomska upravičenost privatizacije javne službe v zdravstvu

Zdravstvo je specifična dejavnost, za katero je značilno, da v vseh sistemih prevladuje financiranje z javnimi sredstvi. V zdravstvu so še velike rezerve, ki bi jih bilo mogoče realizirati s preoblikovanjem nekaterih segmentov. V Sloveniji že nekaj časa poteka razgreta razprava o tem, ali je privatizacija zdravstva potrebna, družbeno sprejemljiva, ekonomsko upravičena in sploh smiselna. Če želimo smiselno razpravljati o privatizaciji v zdravstvu, je potrebno najprej ločiti med financiranjem in izvajanjem zdravstvenih dejavnosti. Za praktično vse moderne države je značilno, da se večji del zdravstvenih izdatkov financira z javnimi sredstvi. Javno financiranje zahteva obvezno participacijo državljanov v zavarovalnih shemah, ki jih praviloma izvajajo državne oz. javne zavarovalnice. Osnovno zdravstveno zavarovanje je civilizacijski dosežek, ki ga v nobeni družbi ne mislijo ukiniti. Poleg obveznega zavarovanja pozna večina držav tudi različna dopolnilna zavarovanja, ki jih izvajajo zavarovalnice, ki ponujajo dopolnilno ali nadstandardno zavarovanje.

Za privatizacijo zdravstva je bolj pomembno vprašanje **izvajanja**. Opravljanje javne funkcije namreč nikjer ne predpostavlja, da mora biti izvajalec obvezno v javnem sektorju. Vprašati se je treba, ali bi zasebni izvajalci lahko zagotavljali enake ali boljše storitve kot javni zavodi za isti ali manjši obseg sredstev.

Kar se privatizacije tiče, je treba ločeno obravnavati trge primarnega zdravstva, trge specialistov in trge bolnišnic. Trg primarnega zdravstva posluje po izračunih okoli 25 % manj učinkovito, kot bi lahko. Ali bi prenos izvajanja v celoti na zasebnike pomenil prihranek in povečal učinkovitost? **Prednosti so:** manjša in cenejša administracija, boljša izraba opreme, točnejše naročanje pacientov, daljši delovni čas, boljša dostopnost, boljše poznavanje pacientov ipd. Potrebna pa je vsekakor ustrezna regulativa in nadzor s strani plačnika.

Zakaj zdravniku onemogočati, da bi delal kot zasebnik? Česa se bojimo? Zdravniki že sedaj imajo velik kapital v obliki znanja, spretnosti, izkušenj. Brez tega vsak zdravstveni sistem propade. Ali si ne zaslužijo za svoje delo poklicu primerno plačilo? Zdravnik koncesionar bo enako dobro ali še bolje skrbel za svoje paciente, saj smo v javnem sektorju enako plačani za delo in nedelo, za prijaznost in neprijaznost, za dolge čakalne vrste in kratke in podobno. Naj se vsak odloči sam.

Ni prav, da se ustvarja neko neargumentirano javno mnenje, ki bo pripeljalo do tega, da bodo zdravniki odhajali v tujino (poznamo primer iz kliničnega centra, ko je vrhunski zdravnik sedaj zaposlen v Trstu...). Organizirajmo zdravstveno službo na primarni ravni v okviru mreže, zakonsko urejeno, v prid zdravnikom in pacientom. Ne pozabimo, zadovoljen zdravnik bo za bolnika naredil več kot nezadovoljen.

Dragana Žitnik, mag. farm.

Nakup oklepnikov – posel ali večja varnost?

V grosupeljskem Domu obrtnikov sta v četrtek, 1. marca 2007, občinska odbora Socialnih demokratov in Liberalnih demokratov Slovenije pripravila javno tribuno na temo Nakup oklepnikov – posel ali večja varnost?, ki bi jo lahko poimenovali pluralno razmišljanje sorodno politično opredeljenih, v katero je s svojimi razmišljanji več prispeval župan Janez Lesjak kot povabljeni gost Anton Anderlič in Aurelio Juri. Razvpiti oklepniki, o katerih so nedvomno tudi naši bralci veliko slišali ali prebrali v raznih medijih, so trn v peti predvsem opoziciji v Državnem zboru. To stališče pa s pomočjo občinskih odborov širijo med ljudi, pri katerih poskušajo pridobiti čim več somišljenikov.

Jože Miklič

Oklepniki, ki bodo nabavljeni za potrebe Slovenske vojske, bodo po besedah predsednice Občinskega odbora Liberalne demokracije Slovenije **Zdenke Cerar** služili bolj zunanjim kot notranjim potrebam. »Ta posel prinaša dobičke tistim, ki so posel dobili, in posrednikom.« S takimi in podobnimi trditvami so na tej javni tribuni skušali dokazati, da so bili oklepniki bolj posel, kot da bi bili namenjeni naši večji varnosti. Zato menijo, da bi bilo treba v javnosti pretehtati, ali je prav, da se je naša država odločila za tak nakup, saj bi morali kapacitete usmeriti v varovanje ljudi pred naravnimi nesrečami in ogrevanjem ozračja ter za ostale primere, kjer vojsko potrebujemo skupaj z gasilci, civilno zaščito, reševalci, ko gre zares.

Na vprašanje, ali je bila bolje organizirana Jugoslovanska ljudska armada, pa je Juri odgovoril, da je le-ta gradila tudi vodovode in ceste, kar za Slovensko vojsko ni niti zakonsko dopuščeno. Celo za reševanje, če ni izrecnega ukaza, vojska ni aktivirana. Župan občine Grosuplje **Janez Lesjak** je k temu razmišljanju dodal, da smo ob osamosvojitvi imeli Teritorialno obrambo, splošni ljudski odpor ter naborništvo. Zdaj nimamo ničesar in pri tem ponovil trditve, ki jih je pravzaprav izrekel tudi pri odprtju Mestne knjižnice Grosuplje. **Miro Cerar** pa je dodal, da nam je nekoč tudi nekdanja JLA priznavala dobro organiziranost Teritorialne obrambe in da ne more razumeti, kako smo zdaj vse to opustili.

Poslanec LDS in predsednik odbora za obrambo v Državnem zboru RS **Anton Anderlič** meni, da bi morala biti kontrola porabe denarja za obrambne zadeve pod stalnim nadzorom javnosti, prav tako tudi nadzor nad izvajanjem načrtov. S tem je povezana tudi poraba denarja, ki bo našo državo na primer na Kosovem stala 5 mio €. Javna anketa v zvezi s sodelovanjem naših vojakov v različnih misijah, ki je bila objavljena v nekaterih medijih, je ugotovila, da smo Slovenci naklonjeni misijam v bivših jugoslovanskih republikah, v ostalih predelih sveta pa precej manj. Pri tem gre tudi za vprašanje, do katere mere naši vojaki sodelujejo kot mirovne sile in od kod naprej kot posredovalci v umirjanju raznih demonstracij civilnega prebivalstva, za katere nimajo niti

vodnih topov, ki so se v takih posredovanjih izkazali za uspešne in neškodljive. Anderlič pravi, da je vključevanje v NATO in v Evropsko unijo razumel kot dokončno osamosvojitve Slovenije, trdi pa tudi, da so bila izhodišča o prilagajanju Slovenske vojske NATO standardom preveč splošna in da morajo biti javni razpisi ob nabavah orožja pregledni. Pri tem je nanizal nekaj političnih pogledov (dejal je: »občutek in dejansko tudi vedenje«), da obstajajo določene strukture, naveze in partnerstva, ki sodelujejo pri tem poslu. Prav tako tudi sodelovanje v tem projektu s Finsko ne bo prineslo gospodarskih učinkov, saj jim recipročno ne moremo zagotoviti dovolj izdelkov. Poleg tega so v Slovenski vojski velike kadrovske težave, saj v zadnjem času odhaja več vojakov, kot jih v njo prihaja. To pa naj bi govorilo, da je v naši vojski nekaj zelo narobe. Zato bi se morali najprej vprašati, kaj od naše vojske sploh pričakujemo.

Drugi gost, **Aurelio Juri**, poslanec SD in član odbora za obrambo, je pojasnil, da je eden od tistih, ki se je že ob osamosvojitvi Slovenije zavzemal za njeno demilitarizacijo in je tako stališče ponavljal tudi pri sprejemanju Slovenije v NATO članstvo, kljub temu da se je njegova stranka (pretežno) odločila za vstop. Po njegovem mnenju sodelovanje v NATU premalo sledi spremembam, ki se dogajajo v prostoru. Meni, da je to sodelovanje v vojaškem pogledu preveč klasično in da nas veliko bolj ogrožajo klimatske spremembe, ki bodo povzročile veliko naravnih nesreč, do pravega preseljevanja narodov v prihodnjih desetletjih. V tem pogledu je naš obrambni sistem sila podhranjen. Zato strošek za nakup 135 oziroma 163 oklepnikov v višini 63 milijard sit ni upravičen. Ko bodo vsi oklepniki opremljeni, bodo stali še precej več, na koncu bodo uporabni predvsem v našem zunanjem posredovanju. Našo dosedanje težko oborožitev (tanke) pa ohranjamo za notranjo obrambo. Na Kosovo so odšli z valuki, s katerimi se lahko prevaža skupaj 8 vojakov (šofer, sopotnik in 6 vojakov). Trenutno pa smo po njegovih besedah z 11 % udeležbo Slovenske vojske na Kosovem presegli vse deleže ostalih vojsk v zunanjih posredovanjih, ki znašajo okoli 8 %, kar pomeni, da nikoli ne bomo potrebovali vseh teh oklepnikov. Po

drugi strani pa imamo zelo malo opreme za gašenje večjih požarov na Krasu in so nam v preteklosti zaradi tega morale pomagati sosednje države. Na koncu svojega prvega dela nastopa je soočil zanimivo lastno razmišljanje, ko je dejal, da so bile vse vojne generator smrti kot tudi generator razvoja. Oboroževanje, trgovina in proizvodnja orožja je ena velika industrija, ki se stalno obnavlja in ustvarja ogromne posle.

Med razpravljajoče na javni tribuni se je vključil tudi diplomat, častni konzul Jordanije **Samir Amarín**, ki zastopa 22 držav oziroma pol milijarde ljudi v arabskem svetu. V njegovi prvi domovini Jordaniji živi veliko različnih narodov in samo 20 % Jordancev, a je bila zelo stabilna do pred kratkim. Zavzemajo se za mirovno politiko. Zdaj, pravi, jih že pesti velika inflacija. O sodelovanju slovenske vojske v tujih misijah pa pravi: »Mi si tega ne privoščimo, čeprav smo med tremi frontami... Sem Arabec, obvladam orožje, obvladam pa tudi denar...« Čudi se, kako to, da se v Sloveniji odločamo za take vojaške posle, ko pa še domačih problemov ne obvladamo, in s tem spomnil na nedavno razvpito romsko problematiko. Spomnil je tudi na povečevanje revščine v Sloveniji in utemeljeval, da v Sloveniji v času Jugoslavije nikoli ni videl toliko klošarjev in tistih, ki brskajo za preživetje po smetnjakih. V Iraku, Palestini in v Afganistanu pa bo še dolgo prihajalo do sporov in vojn. Po njegovem je največja nevarnost za Slovenijo nekontrolirano priseljevanje. Prav pa bi bilo, da bi slišali še drugo stran, saj ima vsaka medalja dve strani, in dejal, da se ne strinja s takšno politiko.

Po besedah župana Janeza Lesjaka sploh nimamo nobene obrambne vojske in obrambnega akta, temveč zgolj vojsko za zunanje potrebe v okviru dejavnosti NATO pakta, kar je že večkrat javno izpostavil in kar smo vedeli že ob vstopanju v NATO, kot je dejal. Po njegovem je nabava teh oklepnikov tipičen primer, kako nam bo NATO diktiral, česar za svojo obrambo ne bomo nikoli potrebovali. Lesjak tudi trdi, da je večina evropskih držav govorila, kako bodo imeli samo profesionalno vojsko, pa večina tega ni storila in se tudi ni odrekla naborništva. »Kateri politik bo še imel jajca, da bo vzpostavil nazaj obrambni sistem v državi, če bo prišlo do potreb?« Z Jurijem se je

strinjal glede globalnih podnebnih sprememb, nasprotno pa meni, da so se vojne vedno pojavljale na vsakih nekaj generacij, kar se je na Balkanu zgodilo nedavno in da se bo to dogajalo tudi v bodoče. »Kdor tako razmišlja, sem prepričan, da tej Sloveniji ne želi dobro.« S segrevanjem ozračja pa se bo po njegovem moralo preseliti okoli 6 milijonov Evropejcev. Kam! V Grosupljem na tak način ne moremo naseliti »niti ene družine«.

V svojem razmišljanju je oklepnik primerjal z zgrajeno šentjursko podružnično šolo. En oklepnik z osnovno opremo stane nekaj čez 470 mio sit ali nekaj manj kot 2 mio €. V zvezi z oklepniki je nato nekoliko podrobneje opisal, za kakšne potrebe se le-ti namenijo. V njih se prevaža skupaj 12 vojakov, v katerem je določena oborožitev, ki se uporablja za zaščito med vožnjo, vendar vojaki ne morejo med tem ničesar storiti. Prevoz vojakov med nemirnimi demonstranti je morda še opravičljiv, nikakor pa takšno vozilo ni uporabno za bojevanje v vojni. Vojak v transporterju je navaden potnik. Današnja bliskovita doktrina vojne zahteva hiter dovoz vojakov na cilj, kjer izskočijo in začnejo z bojnim delovanjem oziroma posredovanjem. Dodatna oborožitev z raketami, topovi in drugim orožjem pa oklepnik spremeni v močno ognjeno točko. Že med vožnjo, še bolj pa na cilju, je tak oklepnik po njegovih besedah izredno ranljiv. »Oklepni transporter ali bojno vozilo pehote omogoči, da vojaka pripeljete hitro na bojišče, da ga tam čim prej ubijejo.« Za utemeljitev je pri tem pokazal nekaj fotografij iz knjige, ki govori o časih slovenske osamosvojitvene vojne in dodal, da osebno »za živo glavo« v primeru vojne ne bi šel »v tako konzervo«. Če pa bi imeli pri nas obrambni koncept, teh vozil sploh ne bi mogli uporabiti, saj jih je nemogoče spraviti na ozke poti med podeželskimi naselji ali v hribovit in gozdnat teren. Uporabna so samo na cestah in sorazmerno ravnih neporaščenih terenih, teh pa je v Sloveniji sorazmerno malo.

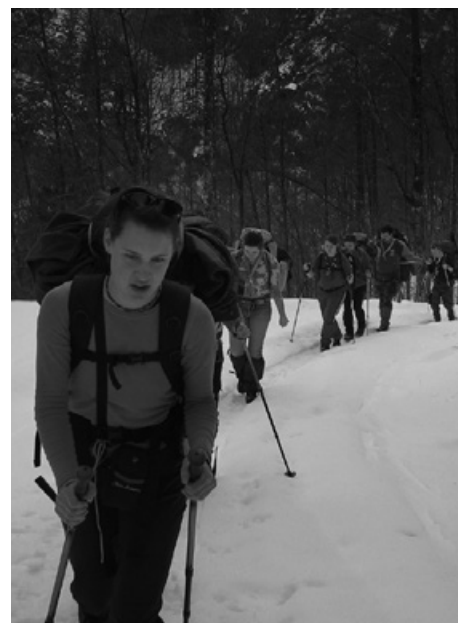
Trenutno aktualno misijo na Kosovem je župan komentiral, da smo z njo odpeljali vse, kar je sposobno za bojevanje - doma nimamo ničesar. Oklepnikov, ki gredo v puščavske kraje (Afganistan), pa se po letu in pol ne izplača voziti nazaj, saj jih poleg redne iztrošenosti tam tudi droben puščavski pesek popolnoma onesposobi. Po županovo naj bi

bilo 50 oklepnikov, neposredno dostavljenih iz Finske, že narejenih, šele ostale pa naj bi delali oziroma montirali v naši novi tovarni. Na koncu svojih razmišljanj je dodal, da je proizvodnja in trženje orožja lahko uspešen posel, ki bi se ga ne smeli braniti. Problematična je le njegova uporaba. Sicer pa več kot 90 % vsega orožja nikoli ni uporabljeno v vojni, saj ga večina leži v skladiščih in je popolnoma neškodljivo. To smo nenazadnje precej uspešno počeli tudi v sklopu nekdanje Jugoslavije.

Diplomat, argentinski častni konzul **Jože Kastelic**, pa je prav tako menil, da nakup oklepnikov ni obrambna poteza za Slovenijo. Po njegovem bo polovica teh vozil zastarelih, predno bodo usposobljeni za delovanje. Pri tem je še posebej spregovoril o strateški napaki Slovenije, ko nastopa v Iraku in Afganistanu. Kastelic meni, da lahko v Afganistan pošljemo še ne vem koliko svoje vojske, pa problemov tam ne bomo rešili. Tam vladajo plemena in plemenski poglavarji, ki so sperti med seboj. Oni se pogovarjajo z Američani, proizvajajo pa opij in ga prodajajo, da lahko živijo od tega. V tem svetu je toliko različnih jezikov, miselnosti, ver in sovraštva med njimi! Nekoliko drugače je v Iraku. Tam niso sperti samo šiiti in suniti, pač pa tudi Kurdi, ki so naseljeni v več državah z različnimi interesi. Bog ne daj pa, da bi se vpletli v palestinske zadeve! Le-te se vsaj naslednjih 100 let po njegovem ne bodo umirile. Kakršnokoli mešanje Slovenije pod kapo NATA bi bila strateška napaka.

Na koncu javne tribune je Zdenka Cerarjeva naredila zaključek, ki smo ga na začetku že zapisali in ga je nato predstavila tudi v poročilih na lokalnem radiu. Po njenih besedah naj bi bilo zelo pomembno tudi vključevanje mladine v obrambno vojsko, saj je to pomembno tudi s fizičnega in psihičnega vidika za mladino. Tam se naučijo reda in življenja, ki je morda doma premalo premišljeno in neučinkovito, poleg tega pa je to pomembno tudi z vzgojnega in zdravstvenega vidika. Predsednik Občinskega odbora SD **Bojan Zupančič** pa je zatrdil, da bodo še organizirali javne tribune o temah, ki bodo aktualne, in da se bodo lahko vsi volivci prepričali o teh zadevah tudi na javnih tribunah. Tribune se je poleg omenjenih udeležilo še 18 polnoletnih obiskovalcev, pretežno članov obeh političnih strank.

Grosupeljski skavti v metru snega

V petek, 16. februarja, smo se grosupeljski skavti, natančneje popotniki in popotnice (16-21 let), odpravili še enemu skupnemu izzivu naproti. Pred nami je bilo namreč tridnevno zimovanje, ki pa smo si ga zamislili malo drugače. Ker postajamo čedalje bolj vezani na udobje, je bil cilj našega zimovanja dokazati, da nismo t.i. salonski skavti in smo želeli prigaziti do planine Krstenice (1670 m). Seveda smo bili zadovoljni in veseli, ko smo prišli na vrh in se je pred nami izrisal prelep razgled na okolico, pokrito s snegom, vendar je bilo za nas pomembneje to, da je vsak premagal samega sebe in da smo se kot skupina še bolj povezali.

Naše zimovanje se je pričelo z zborom pred grosupeljsko cerkvijo. Od tam smo se odpeljali proti Bohinjski Bistrici, kjer smo preživeli noč pred vzponom na planino Krstenico. Spočiti smo vsi komaj čakali, da začnemo našo pot, vendar pa smo se nekateri potihoma bali, da ne bomo zmogli takšnega napa. Zelo smo bili veseli snega, ki nas je spremljal celotno pot, ki pa se na začetku niti ni izkazala za težavno. Ko smo prilezli do planine Blato, smo imeli daljši počitek, pot pa se je potem zožila in postala bolj strma. Sprva je šlo nekoliko težje z več postanki, vendar se je dobra volja le stopnjevala. Hojo nam je oteževal sneg, ki pa ga je bilo okoli metra, pokrajina je bila čudovita, kar pa je še dodatno potrjevalo našo pravilno izbiro zimovanja. Po šestih urah hoje z nabito polnimi nahrbtniki smo bili že precej utrujeni, zato se je tu najbolj pokazala moč,

Mladi ribiči Ribiške družine Grosuplje obiskali ribogojnico Povodje

V soboto, 16. februarja 2007, smo z mladinci Ribiške družine Grosuplje obiskali ribogojnico Povodje.

Večji del ribogojnice je namenjen vzreji postrvi. Ogledali smo si celoten razvoj postrvi od ikre do mladice in vse do lovne velikosti ribe. Na vhodu v ribogojnico je velik napis: »Tukaj je leta 1950 s prostovoljnim delom Slovenskih športnih ribičev nastalo jedro Ribogojnice povodje, Zavod za ribištvo Ljubljana«. Našim mladim ribičem smo s tem obiskom želeli povečati osveščenost, da bodo znali ohranjati čiste vode in skrbeli za ohranjanje narave.

S krčenjem vodnega sveta in kemikalizacije (polutacije) okolja se pritisk na vodni svet povečuje v vseh pogledih. Škodljive posledice onesnaževanja dobivajo vedno večje razsežnosti – poleg problemov oskrbe z vodo kakor tudi ohranjanje avtohtonih vrst rib v naših vodah, ki ostaja naš osnovni problem, so vedno večje tudi globalne spremembe v ozračju. Z ribami iz ribogojnic pa si zgolj pomagamo, da ohranimo ribjo kvoto ogroženih vrst rib na ravni, kakršna je bila nekoč, ko so bile naše vode veliko bolj čiste in neonesnažene!

Bogdan Kulić-Ležimirac

pripravljenost in povezanost naše skupine. Ker pa se pot kar ni hotela končati, nas je še toliko bolj prevzela njena lepota, ko smo prispeli na vrh. Cela je bila oblečena v belo in kar nismo in nismo se nehali razgledovati naokoli. Naš začasni dom je bila sirarna. Kljub veliki utrujenosti pa so nam voditelji pripravili še eno presenečenje, eni naših skavtinj, ki je letos prestopila v naš steg, smo podelili zaslužen grosupeljsko rutko. Kasneje smo nekateri iz navdušenja boski tekali po snegu. Preživeli smo prijeten večer, zjutraj pa smo se vrnili v dolino. Ker pa se naši voditelji ne naveličajo presenečati, so nam pripravili sproščujoče kopanje v Vodnem parku v Bohinju in to je bila le še pika na i našega zimovanja, ki smo ga zaključili s sveto mašo na Brezjah. Zimovanje se nam je zdelo prekratko, vendar je ravno v tem kratkem času dodaten čar, trenutki so bili tako čarobni, da si bomo naslednje leto zopet pripravili nepozabno in odštekano zimovanje. Avgusta letos bo minilo že 100 let, odkar je Robert Baden Powell (Bi-Pi) na otoku Brownsea pripravil svoj prvi poskusni tabor z dvaindvajsetimi fanti iz različnih šol in jih pod svojim vodstvom učil veščin in spretnosti, ki še danes odlikujejo 28 milijonov skavtov po vsem svetu. Dogodek velja za začetek skavtstva. Prav je, da se Bi-Pi-ja spominjamo ne le ob 100-letnici skavtstva, ki prihaja, ampak skozi celo leto in z njegovo pomočjo ohranjamo skavtskega duha.

Maja Obolnar

Društvo podeželskih žena Sončnica Grosuplje

združuje 50 kmetic, vaščank iz vasi in okolice Grosupljega. Članice društva aktivno sodelujemo pri vseh aktivnostih v domačem kraju, svoje delo pa predstavljamo tudi drugod. Vse leto sodelujemo s Kmetijsko svetovalno službo. Redno se udeležujemo raznih tečajev, predavanj in tekmovanj tudi v drugih občinah. Vsako leto predstavimo svoje izdelke na tradicionalni velikonočni

razstavi in ob drugih praznovanjih. Veliko prispevamo tudi k promociji občine. Članicam društva veliko pomeni znanje, v društvu pa delujemo prostovoljno in z velikim navdušenjem. Večkrat smo bile že nagrajene, največ pa nam pomeni Zlato priznanje občine Grosuplje.

Sonja Boh, predsednica DPŽ

svetovanje, izmere
in montaža na domu

**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**

**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**

Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 898

VABILO

na brezplačno predavanje s poskusno

Spomladansko razstrupljanje
in krepitev življenjske moči z
ŽIVO VODO

Sreda 04.04.2007, ob 18:00 uri
v Domu Obrtnikov,
Ob Grosupeljski 1b, Grosuplje

POLNOZRNATI KRUH

ALI STE VEDELI, DA
POLNOZRNATI
PEKOVSKI IZDELKI
VSEBUJEJO DO PETKRAT
VEČ BALASTNIH SNOVI
KOT BELI? KO JIH
ZAUŽIJEMO, NAM PRAV
VELIKA VSEBNOST
RASTLINSKIH VLAKNIN
PODALJŠA OBČUTEK SI-
TOSTI. POSKUSITE NAŠ
POLNOZRNATI KRUH.

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNJO

VSE NEPREMIČNINSKE STORITVE NA ENEM MESTU!

AŽUR Kolodvorska c. 2 Grosuplje tel. 01 786 0880 031 610 644
NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

Vas zanima delo v uspešnem podjetju?

Iščemo
VZDRŽEVALCA (M/Ž)
ZA ELEKTRO VZDRŽEVANJE STROJEV IN NAPRAV

SMO ENA IZMED
NAJUSPEŠNEJŠIH DOMAČIH
PEKARN. V NAŠIH IZDELKIH
SE PREPLETATA TRADICIJA
IN SODOBNOST. VODITA
NAS LJUBEZEN DO DELA TER
ODGOVORNOST DO ZAPOS-
LENIH IN POTROŠNIKOV. LE
TAKO LAHKO URESNIČUJEMO
NAŠ CILJ, POSTATI IN OSTATI
NAJBOLJŠA PEKARNA.

Pogoji

- ELEKTROTEHNIK
- ZAŽELENE DELOVNE
IZKUŠNJE NA PODROČJU
VZDRŽEVANJA

PONUJAMO VAM

- RAZGIBANO DELOVNO
OKOLJE,
- SKRB ZA VAŠ STROKOVNI
RAZVOJ IN ZADOVOLJSTVO
PRI DELU TER
- DOBRO PLAČILO.

PRIDRUŽITE SE NAM

Vaše prijave pričakujemo v 15 dneh po objavi na naslov
Pekarna Grosuplje, d.d., Gasilska c. 2, 1290 Grosuplje ali po
elektronski pošti: mojca.mlakar@pekarna-grosuplje.si.
Za informacije lahko pokličete na 01/78 66 902.

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

40 dni brez alkohola

V ZNAMENJE
SOLIDARNOSTI
Z VSEMI,
KI TRPIJO

zaradi bolezni,
ki so posledica
alkohola

zaradi nesreč
na cestah

in zaradi nasilja
v družinah

21. februar - 7. april 2007

Vesele velikonočne
praznike Vam želi
uredniški odbor
Grosupeljskih odmevov

Dnevi malvazije

VAŠA ZVESTA ZNANKA
VINSKA KLET TROŠT

NA OBRTNIŠKI 2
V GROSUPLJEM

VAS VABI

NA VELIKO PRODAJNO AKCIJO
VINA MALVAZIJE.

CENO SMO
IZREDNO ZNIŽALI

NA 0,90 EUR/LITER.

NA ZDRAVJE.
STARI
PRIJATELJI!

Ministrstvo za zdravje opozarja:
Prekomerno pitje alkohola
škoduje zdravju.

RAČUNOVODSKI SERVIS RAČUNKO

Matevž Žnidaršič, s.p.

Žalna 71, 1290 Grosuplje

tel. 01/780 88 43 GSM 031/523 861

kontaktna oseba Meta Žnidaršič

- Vodimo knjigovodske evidence in izdelujemo vsa potrebna poročila za podjetja, s.p.-je, poklicne športnike, DDV-evidence in še in še...
- Na vašo željo po potrebi pridemo tudi na dom.
- Poleg vsega pa vas lahko prepričamo z UGODNO CENO.
- Lahko se obrnete na nas tudi samo za informativen izračun naših storitev.

Mi se zavedamo, da je vaš denar
zelo dragocen, zato vaše
poslovanje zaupajte nam!

NAŠA VIZIJA - VAŠ USPEH!

racunko.mz@siol.net

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel. 01 78 84 631, 78 03 069

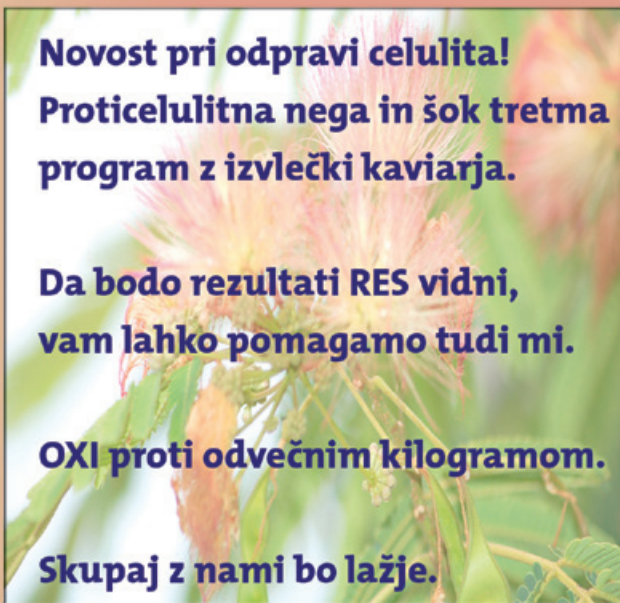
www.mediko.si,
www.tico.si/mediko,
e-mail: mediko@siol.net

Novost pri odpravi celulita!
Proticelulitna nega in šok tretma
program z izvlečki kaviarja.

Da bodo rezultati RES vidni,
vam lahko pomagamo tudi mi.

OXI proti odvečnim kilogramom.

Skupaj z nami bo lažje.

Center grajski

Turistično društvo

vas vaš

Tradicionalni sejem na

Bliža se čas velikonočnih praznikov. V ta namen Turistično društvo Boštanj organizira že tradicionalni Velikonočni sejem na Boštanju. Tako kot prejšnja leta, se bo tudi letošnje leto zvrstilo večje število dejavnosti, katere namen

Predvidene dejavnosti

Ob 10^h - 11^h

1. Otvoritev

Velikonočnega sejma in podpis sporazuma o ustanovitvi NARAVOVARSTVENE MREŽE, ki jo bodo podpisali Notranjski regijski park, Grajski baron d.o.o., Inštitut za fizikalno biologijo d.o.o., Turistično društvo Boštanj, Društvo za ohranjanje naravne dediščine Slovenije.

2. Nastop Pevskega zbora Lastovke

3. Kulturno umetniško društvo Račna se predstavi (Olga Gruđen)

Od 10:30^h do 17^h
Delavnice in stojnice

1. Lončeni izdelki (Boštjan Dobovšek) - prikaz in izdelovanje lončenih izdelkov

2. Prikaz izdelovanja košar (Franc in Lado Hotko)

3. Ročno izdelovanje zobotrebcev (Štibernik Anton)

4. Velikonočne delavnice za otroke - izdelava pirhov (Marta Benedik)

5. Velikonočne butare in oljčne vejice (Marko

PRODAJA ODPRTIH
VIN
VIPAVSKEGA
VINORODNEGA
OKOLIŠA

Delovni čas:
ponedeljek
- petek
9-12 in 14-18
sobota 9-13
NEDELJA IN
PRAZNIKI ZAPRTO

GSM 031 536 299

VINSKA KLET
VIDMAR

Taborska c. 10, 1290 Grosuplje
(vhod na parkirišču za Občino Grosuplje)

POLEG 8 ODPRTIH VIN
(zelen, sauvignon, chardonay
mešano belo in rdeče, barbera, merlot,
cabernet sauvignon),
VAM PONUJAMO TUDI BUTELJČNA VINA,
MED KATERIMI PRESENEČATA
RUMENI MUŠKAT IN MERLOT (BARIQUE).

Minister za zdravje opozarja, da je pretirano pitje alkohola zdravju škodljivo.

MESARSTVO MAVER *STIČNA*
in

TUŠ MARKET MAVER

Industrijska c. 5, Grosuplje (bivši diskont Vele)

☎ 01 786 14 72

Nudimo vam domače sveže
meso in suhe izdelke
narejene po starih
recepturah

Pestra ponudba za veliko noč:
šunke, šinki, velikonočni želodčki.

ki vrt Boštanj

uštvo Boštanj

bita na

i Velikonočni Boštanju.

je druženje v duhu pričakovanja Velike noči. Letošnje leto smo se odločili, da se večina aktivnosti v sklopu Velikonočnega sejma izvede na cvetno soboto, to je 31. 3. 2007, manjši del pa tudi 7. 4. 2007.

Potokar)

6. CIZA - Zavod za razvoj podeželja (Občina Ig, Grosuplje, Ljubljana, Škofljica, Ivančna Gorica)

7. Proizvajalci domačih dobrot iz Ivančne Gorice se predstavijo

8. in drugi

Ob 11^h

1. Otvoritev razstave čipk (Galerija Boštanj)
2. Vožnja s konjsko vprego (Bojan Šerjak, Žafran Lado)

3. Razstava starih avtomobilov in prikaz razgradnje odsluženih avtomobilov (Avtotransporti Kastelec)

4. Prodajna razstava slik Kulturnega društva likovnikov Ferda Vesela

Od 11^h do 17^h

Multimedijska predstavitev Radenskega polja

Od 12^h do 16^h

Vodeni pohodi po Baronovi poti okrog Boštanjskega gradu. Zborni mesto pri informacijskih tablah za Radensko polje vsako polno uro.

SALF d.o.o.
Cesta na Krko n.h.
Grosuplje

031 / 213-626

VRTNARIJA GROSUPLJE PRI GROSUPELJSKEM POKOPALIŠČU

VABI K SPOMLADANSKIM OBISKOM OD 2. 4. 2007 DALJE

Delovni čas: ponedeljek-petek 7-19h, sobota 7-14h

NUDIMO VAM:

- trajnice,
- balkonske rože,
- rože za vrtove,
- dišavnice,
- substrat za sajenje, gnojila in še kaj.
- Na vašo željo vam posadimo cvetlična korita.

**SOBIVANJE Z NARAVO
JE OSNOVA
ZA PRIJETNO VZUŠJE
V VAŠEM DOMU IN VRTU.**

TRGOVINA BOŠTANJ IN ZADRUGA SAMOPOMOČ ZAGRADEC

VABITA NA UGODNE NAKUPE!

ODPIRALNI ČAS: PONEDELJEK - PETEK 8.00 - 17.00,
SOBOTA 8.00 - 12.00, NEDELJA IN PRAZNIKI ZAPRTO.

SAMOPOMOČ ZAGRADEC Z.B.O.,
VELIKO MLAČEVO 59
1290 GROSUPLJE

TEL.: (01) 786 36 67

KRMILA, GNOJILA, ZAŠČITA LESA...

V trgovini Boštanj smo za vas po ugodnih cenah preskrbeli za umetna gnojila in krmila za govedo, konje, perutnino, prašiče in drobnico. Lahko kupite tudi rezervne dele za kmetijske stroje. Za gospodinjje pa imamo gospodinjski plin (kuhinske jeklenke butan-propan) in SVEČE. Odslej vam nudimo tudi proizvode Silvanol za zaščito lesa.

TRGOVINA TEL: 01 786 36 69

ODKUP ŽIVINE

Poskrbimo za uslužnostno klanje
goveje živine - gsm 041 919 539.

**VIPAVA
VINOTOČ
BOŠTANJ**

BARBERA-MERLOT
CABERNET-SAVIGNON
VRTOVČAN
SAVIGNON

Prodajamo tudi cviček iz
krškega vinorodnega okoliša.

Ministrstvo za kmetstvo opozarja,
da je prekomerna pitja alkohola škodljiva.

AVTOCENTER MALO MLAČEVO

AVTOSERVIS BOH d.o.o.

VULKANIZERSTVO

PRODAJA IN MONTAŽA AVTOPLAŠČEV ZNAMK
KORMORAN, MICHELIN, FULDA, SAVA,
DUNLOP IN GOOD YEAR.
PRODAJA ALUMINIJASTIH PLATIŠČ.

AVTOMEHANIKA

Popravi vozil IZVEN GARANCIJE

Brušenje in popravilo
motornih glav za osebna
in dostavna vozila.

AVTOOPTIKA

za osebna in dostavna vozila.

Delovni čas:
od ponedeljka do petka
od 8.00 do 17.00,
sobota zaprto.

MALO MLAČEVO 36 tel: 01/ 786-17-52 GSM 041/663 - 436

Čakate na najbolj ugoden trenutek za nakup novega avta?

O kateri znamki ste razmišljali? Če upoštevamo neverjeten porast tržnega deleža znamke Nissan v Sloveniji, je vredno vsaj na testni vožnji ugotoviti, od kod to navdušenje.

Avtohiša Real v Ljubljani je ob koncu leta 2005, poleg dolgoletne tradicije pri prodaji in servisnih storitvah znamke Renault, postala pooblaščen prodajni in servisni center vozil Nissan. Uspešno prodajno pot so začeli s prihodom novega, zelo priljubljenega modela Nissan Note. To vozilo je zelo primerno za mlade družine, saj se lahko pohvali z neverjetno prostornostjo, izvirnostjo in zelo dostopno ceno.

V mesecu marcu in aprilu vam nudijo pomladni popust v višini 200 €, Nissan Note tako dobite že za 11.709 €. Lahko pa se odločite za nakup Note-a preko

Nissan financiranja in izkoristite ugodnost: pol plačate takoj, drugo polovico pa šele čez eno leto. Brez obresti!

Ko že omenjamo prodajne akcije, ne smemo izpustiti izjemne, omejene serije **Micra 4U**, ki nudi zelo bogato opremljeno vozilo po odlični ceni oziroma že od 9.599 € dalje.

Če se boste te dni peljali po Vodovodni cesti, boste opazili, da je pred salonom Nissan v Avtohiši Real neprestano gneča. Številne obiskovalce je privabilo težko pričakovano novo vozilo **Nissan Qashqai**. Vozilo, ki ga imenujejo tudi

urbani car, nedvomno postavlja nove mejnike v svojem razredu!

Meseca marec in april sta v Avtohiši Real meseca pomladnih akcij. Zagotovo se vam splača oglasiti v njihovem salonu ali vsaj dobiti informacije na telefonski številki: 01/ 5891 320. Navdušeni boste!

Sprejemajo tudi naročila na brezplačne testne vožnje. Privoščite si urico čistega užitka in se zapeljite z Micro, Note-om ali novim Qashqajem.

Vabljeni!

MICRA 4U

UDOBNA, UGLAJENA,
URNA IN UGODNA!

Najbolj ugodna ponudba pomladi - z brezplačnim obveznim in osnovnim kasko zavarovanjem že za 9.590 EUR*.

*z 1% odbitno franšizo za čas enega leta pri nakupu vozila preko Hypo lizinga.

Poraba goriva kombinirano (l/100 km): 5,8-7,0. Emission CO₂: 143 g/km. Slika je simbolična.

Poraba goriva kombinirano (l/100km): 6,1-7,0. Emission CO₂: 135-136 g/km. Slika je simbolična.

NISSAN NOTE

PRESENETLJIVO PROSTOREN.

V marcu in aprilu že za 11.700 EUR,*
ali plačaj pol takoj, pol čez eno leto. Brez obresti!**

*Upoštevan dodatni akcijski popust 200 EUR.

**Velja le ob nakupu preko Nissan financiranja.

DARILNI KUPON

Želim testno vožnjo z vozilom:

■ Micra 4U

■ Note

Izrežite kupon in ga prinesite v salon NISSAN.

Termin testne vožnje lahko rezervirate tudi po tel.: 01 / 5891 320.

Avtohiša REAL

Vodovodna cesta 93, 1000 Ljubljana,
telefon: 01 5891 320
www.avtohis-real.si

pr' Mrtinet
TRADICIONALNA
V.
SALAMIADA
 ZA NAJ SALAMO OBČINE GROSUPLJE
 OCENJEVANJE IN POKUŠINA
 DOMAČIH SALAM
V PETEK, 30. 3. 2007
ob 20.00 uri
PR' MRTINET V LUČAH
 VABLJENI!

pr' Mrtinet
V.
tradicionalna
kolesarska akcija
k Mrtinet na klobaso

Akcija se prične 1. 4. 2007 in traja do vključno 29. 9. 2007. Vsak udeleženec prejme brezplačni evidenčni kartonček pr' Mrtinet, v katerega bo potrebno zbrati 15 žigov. Vsak dan šteje samo en žig, kar pa ne pomeni, da ne smeš lokacije obiskati večkrat na dan. Ko udeleženec zbere 15. zaporedni žig, ga gostitelj bar pr' Mrtinet nagradi z domačo klobaso, ter po želji dobi drugi evidenčni kuponček. Zaključek akcije bo v nedeljo, 30. 9. 2007 v podu pr' Mrtinet, kjer bo velika zabava s podelitvami priznanj, srečelovom in golažem za vse udeležence akcije. Vsak udeleženec, ki bo zbral 50 obiskov, bo nagrajen z majico.

ZA VSE OSTALE INFORMACIJE
 SMO DOSEGLJIVI NA TEL. ŠT. 041 414 200

VABLJENI V LUČE!

30. obletnica vrtca Pika v Šmarju

Zavrtelo se je kolo časa in že smo pred trideseto obletnico delovanja našega vrtca Pika v Šmarju - Sapu.

Smo ena izmed sedmih enot VVZ Kekec Grosuplje. Prvi varovanci so zakorakali v naš vrtec aprila 1977, pred 30 leti, zato pripravljamo praznovanje v tednu od 10. do 13. aprila 2007 (po veliki noči). Veseli bomo vsakega, ki se nam bo pridružil. Naj bo to najlepše praznovanje z obilo sonca, dobre volje in ustvarjalnosti in naj pusti v nas nepozabne sledi.

Program praznovanja:

V sredo, 11. 4. 2007, ob 17. uri

bomo v Kulturnem domu v Šmarju - Sapu organizirali uvodno prireditev, ki ji bo sledila predstava za otroke. Po predstavi se bomo družili s »prvo generacijo otrok«, ki so sedaj že odrasli državljani. Obenem vabimo to popoldne k nam vse, ki ste kdaj bivali v našem vrtcu, ter vse, ki bi radi prišli na ogled in se nam pridružili.

V petek, 13. 4. 2007,

bomo pripravili raznovrstne delavnice za otroke, ki bodo potekale pred vrtcem, v igralnicah in na igrišču. Popoldne bo namenjeno najmlajšim in tudi malo starejšim otrokom, ki se bodo želeli vključiti v naše bogato pripravljene dejavnosti (vila Čiračara, Pikin cirkus, Pikina jahalna šola, Pikin bar...). Razrezali bomo rojstnodnevno torto in še kaj se bo našlo.

Za konec pa še to. Oziramo se na dosežke v minulih letih in se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pri tem pomagali.

Alenka Bratun

EPG 1956

instalacije d.o.o.

CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20

Fax: 01/786 46 21

E-mail: epg@siol.net

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

Volilni občni zbor Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje

2. marca 2007 - Spet je prišel prvi petek v mesecu marcu in veterani vojne za Slovenijo z območja Grosupljega smo se zbrali na občnem zboru. To pa ni bil navaden vsakoletni zbor, bil je volilni občni zbor, ki je zaključil izredno uspešno obdobje delovanja društva. Na zbor je bilo vabljen celotno članstvo (170 članov), župani vseh treh občin, predstavniki Pokrajinskega odbora VVS, veteranske organizacije SEVER, predstavnik OZVVS Kočevje ter prejemniki priznanj. Od vabljenih se je zbora udeležilo 61 članov OZVVS, predsednik Pokrajinskega odbora Darko Čop, predsednik OZVVS Kočevje Toni Vovko in predstavnik veteranskega društva SEVER Ljubljana z okolico g. Burilov.

Zbor se je začel z državno himno, nadaljeval pa se je z veteranskim dejanjem. Z minuto molka pa so udeleženci zbora počastili tudi tri umrle člane, ki so preminuli v letu 2006, in sicer Bojana Predaliča, Jožefa-Nikolaja Hribarja in Alojzija Zakrajška. Sledilo je poročilo predsednika združenja g. Bregarja o delu predsedstva in celotnega združenja v preteklem mandatnem obdobju. G. Bregar že na začetku poročila s ponosom in zadovoljstvom ugotavlja, da je predsedstvo in z njim celotna veteranska organizacija dosegla vse in še več, kot smo smeli upati ob začetku mandata v aprilu leta 2003. Združenje se je še posebej trudilo, da bi iz anonimne organizacije postala prepoznavna, kar nam je tudi uspelo. Organizacija je postala množična in prepoznavna, njeni člani pa so nanjo ponosni in se radi udeležujejo vseh aktivnosti, ki jih OZVVS organizira. Skozi 4-letno obdobje se je nabralo kar nekaj aktivnosti, kar priča o uspešnosti tega mandatnega obdobja. Naj jih naštejemo vsaj nekaj:

- Vsakoletno preverjanje znanja streljanja z avtomatsko puško v Crngrobu, katerega izvajamo v sodelovanju s Slovensko vojsko;

- Pohod po poteh Soške fronte, ki ga je organiziral naš član Franc Omahen;

- Vsakoletna udeležba na tradicionalnem srečanju borcev NOB na Ilovi Gori. Prvič smo se ga udeležili v letu 2003, naši člani Franc Omahen, Stane Žvegla in Branko Gruden pa so pripravili rekordnih 500 porcij golaža, ki smo ga smelo poimenovali »veteranski golaž«.

- Posebej je treba omeniti športno sekcijo, ki jo že vseskozi vodi naš član Davorin Tomažin. Z aktivnimi člani - športniki in šahisti se je udeleževala vseh športnih tekmovanj na ravni ZVVS, za katero so lahko sestavili ekipo. Naši člani tudi že dosegajo vidne rezultate.

- Vsako leto se seveda udeležujemo vseh praznovanj, ki jih organizirajo ZVVS ali druge sorodne organizacije, kot so druge OZVVS, PO ZVVS in veteranska organizacija SEVER. Za 1. november položimo vence na obe obeležji v Grosupljem in Ivančni Gorici. Žal pa se moramo vsako leto na grobu posloviti tudi od katerega naših članov;

- V letu 2004 smo preselili tudi sedež našega združenja, in sicer iz prostorov podjetja VELE na Adamičevi cesti, v Gasilski center, kjer nam je prostore odstopila Občina Grosuplje, za kar smo ji dolžni posebno zahvalo.

- Jeseni leta 2004 smo postavili obeležje v Ivančni Gorici, ki ga je vodil Odbor za postavitve obeležja. Člani tega odbora so bili nekateri člani z območja Ivančne Gorice ter predsednik in sekretar združenja. Organizirali smo tudi izlet na Triglav. S pomočjo sponzorjev (G-M&M d.d. in Radia ZELEN VAL) smo nabavili več veteranskih uniform, kupili pa smo tudi prve majice z veteranskim znakom.

- V letu 2005 smo imenovali dva nova praporščaka, to sta Andrej Lekan in Jožko Hrovat, ki smo ju tudi opremili z novima uniformama. Ob tem je treba povedati, da se praporščaki z izredno požrtvovalnostjo udeležujejo vseh praznovanj, komemoracij in

drugih prireditev.

- V juniju 2005 je združenje organiziralo srečanje vseh članov na Krki, kjer so si ogledali lepote Krške jame in tega dela Dolenjske. Sekretar našega združenja g. Primož Zgonc se je udeležil tudi srečanja območnih združenj z madžarsko veteransko organizacijo.

- Leto 2006 se je začelo z obsežno akcijo, ki se je imenovala Aktivnosti ob 15- obletnici osamosvojitve Slovenije. V okviru akcije smo načrtovali proslavo in izdajo spominskega zbornika. Za izdajo spominskega zbornika je bil imenovan uredniški odbor pod vodstvom g. Jožeta Mikliča, ki se je še posebej trudil, da je bil izdan zbornik, ki je bil izdelan strokovno in je vzbudil veliko pozornost po vsej Sloveniji. Zbornik vsebuje spomine udeležencev vojne za Slovenijo na leto 1991. Posredovali smo ga vsem članom združenja, ZVVS, šolam, knjižnicam in drugim organizacijam, našim sponzorjem in posameznikom.

V okviru praznovanja 15-letnice osamosvojitve Slovenije smo organizirali tudi koncert Slovenske vojske, ki je bil 25. junija 2006 na gradu Boštanj pri Grosupljem.

Ob koncu leta je Predsedstvo OZVVS Grosuplje sprejelo tudi Pravilnik o priznanjih in odlikovanjih OZVVS, ki pa se bo začel izvajati v letu 2007.

To so bile v grobem našete aktivnosti, ki smo jih izvajali v OZVVS Grosuplje skozi vsa štiri leta, seveda pa jih je bilo še več. Treba je poudariti, da brez naših sponzorjev, zlasti Občin Grosuplje, pa tudi Dobropolje in Ivančna Gorica, Pekarne Grosuplje, lovskih društev in drugih ter posebej požrtvovalnih članov naše organizacije vsega tega ne bi uspeli postoriti. Posebna zahvala ob tej priliki gre zlasti Slovenski vojski.

Predsedstvo je zato na svoji 23. redni seji sklenilo, da prve medalje in priznanja, ki so bila izdane na osnovi novega Pravilnika, podeli nekaterim najbolj zaslužnim članom.

Vodstvo občnega zbora OZVVS Grosuplje.

Del dobitnikov priznanj.

Tako so bile na zboru podeljene naslednje plakete, medalje in priznanja:

- PISNA PRIZNANJA ZDRUŽENJA prejmeta: Jože Miklič, Andrej Lekan,

- ZLATE MEDALJE OZVVS GROSUPLJE, ki jih je podelil novoizvoljeni

predsednik Boris Peterka, prejmejo Gregor Bregar, Primož Zgonc, Jelka Janežič, Janez Skubic, Albin Hvastija, BRONASTO PLAKETO ZVVS, ki jo je podelil predsednik PO VVS Darko Čop, prejmeta Gregor Bregar, Jelka Janežič.

Na zboru so bila podeljena tudi priznanja za uspešno strelsko preizkušnjo v Crngrobu v juniju 2006. Priznanja sta podelila dosedanji predsednik in sekretar Gregor Bregar in Primož Zgonc.

V imenu prejemnikov priznanj se je zahvalil starosta veteranske organizacije Grosuplje, g. Albin Hvastija.

Zbrane je na koncu nagovoril tudi predsednik Pokrajinskega odbora VVS g. Darko Čop in izrazil dosedanjemu delu OZVVS Grosuplje priznanje za dosežene uspehe.

Že na začetku je bilo povedano, da je bil to volilni občni zbor, zato je zbor, ki ga je vodil delovni predsednik Miro Zupančič, razrešil dosedanje vodstvo, za novo mandatno obdobje pa izvolil naslednje organe in njihove člane:

- PREDSEDSTVO: predsednik Boris Peterka, sekretar Dušan Hudolin, član Davorin Tomažin, član Alojz Vrhovec, član Avgust Fortuna, član Stane Žvegla, član Alojz Potočnik, član Franc Omahen, član Gregor Bregar.

- NADZORNI ODBOR: predsednik Marjan Berce, član Jože Marolt, član Branko Baričič.

- ČASTNO RAZSODIŠČE: predsednik Primož Zgonc, član Jože Ložar, član Anton Klinec. Delovni predsednik Miro Zupančič se je še enkrat zahvalil dosedanjemu vodstvu za izredne uspehe v preteklem mandatnem obdobju, novemu vodstvu pa je zaželel veliko uspeha.

Uradni in delovni del zбора je bil končan, čas je bil, da se zbrani poveselijo ob dobri jedachi in pijači in spominih na nekdanje čase.

NAJ NE BO NIKOLI POZABLJENO!

Jelka Janežič

Novi predsednik Boris Peterka.

Majhen sem, a znam...

Tudi v Grosupljem se je v čast največjega slovenskega pesnika ter počastitev slovenskega kulturnega praznika odvila slovesna prireditev. Majhen sem, a znam... je naslov prireditve, pri kateri so moči združile vzgojiteljice in njihove pomočnice iz VVZ Kekec, enote Kekec, oddelki od treh do šest let ter Zveza kulturnih društev Grosuplje. Prireditev je potekala 15. februarja. v Kulturnem domu Grosuplje.

"VVZ Kekec je bil pobudnik prireditve. Že lanskega septembra smo se v aktivu odločile, da bomo v januarju izvajale projekte, povezane s kulturo, Prešernom, domovinsko vzgojo. Vrhunec in hkrati zaključek vseh teh projektov je bila prireditev v Kulturnem domu Grosuplje," je navdušeno povedala glavna organizatorka ga. Darja Zorec. "Dvorana je bila polna. Skozi otroške oči smo predstavili Prešernovo življenje in s tem pokazali, da, tudi če si majhen, zmores, znaš... V samo prireditev je bilo vloženega ogromno dela in časa, vendar sem z izvedbo zelo zadovoljna. Pozitivni so bili tudi odzivi publike, kar nam je vsem, ki smo tako ali drugače prispevali k uspešni izvedbi prireditve, v veliko zadovoljstvo in veselje."

Potek prireditve.

Ko so obiskovalci vstopili v dvorano kulturnega doma, jih je z odra s slik pozdravil France Prešeren - otroci so s flomastri narisali Prešerna.

Začetek prireditve je naznanil zvočni posnetek otrok, ki obiskujejo VVZ Kekec, enoto Kekec Grosuplje. Obiskovalci so prisluhnili našim najmlajšim, ki so povedali, kaj je za njih kultura, kdo je kulturen, kdo je bil France Prešeren... Sledila je slovenska himna v izvedbi Ženskega pevskega zbora Magdalena, ki deluje pod vodstvom g. Emila Kovačca. Ženski pevski zbor se je predstavil še s Prešernovo pesmijo Luna sije.

"Bilo je leta 1800. Kljub mrazu je bilo tiste prve decembrske dni pri Ribičevih v Vrbi skrivnostno vznemirljivo in nenavadno živahno. Pričakovali so rojstvo tretjega otroka osemindesetletnega očeta kmeta Šimna Prešerna in šestindvajsetletne Mine... Brž ko je zaslišal otroški jok, je na vrat na nos pohitel v hišo, kjer so mu ženske v veži naznanile, da se mu je rodil zdrav fant in da se porodnica dobro počuti. Bilo je tretjega decembra ob treh popoldne." To je samo delček iz prvega dela veznega besedila, ki ga je prebral član dramske skupine GGNi g. Jan Pirnat, ki deluje pod vodstvom ge. Simone Zorc Ramovš. V nadaljnjem prebiranju veznega teksta se je

Janu pridružila še gdč. Larisa Daugul. Vezni tekst z drobci iz življenja Franceta Prešerna je prebrala ga. Darja, ki si ga je oblikovala s pomočjo knjige Marjete Zorec 'Iz otroških dni Franceta Prešerna'.

Sledili so nastopi najmlajših. Na odru pred obiskovalci se je odvijalo pestro in zanimivo dogajanje, od recitacij, plesa, petja, plesne dramatizacije Povodnega moža do predstavitve otroških ljudskih iger in plesov. Predstavil se je tudi pevski zborček enote Kekec z ljudsko pesmijo Sem deklica mlada vesela. Pevski zborček vodi pomočnica vzgojiteljice ga. Katarina Makor.

Med točkami, ki so jih s pomočjo vzgojiteljic in njihovih pomočnic predstavili otroci enote Kekec, sta svoje pevske sposobnosti predstavila zakonca Petra in Tomaž Mohar. Ob klavirski spremljavi g. Rolfa Bobna sta zapela Prešernovo Železno cesto. Zanimiva popestritev prireditve.

Podelitev priznanj najboljšim piscem natečaja z naslovom Moja knjižnica.

Proti koncu prireditve je sledila podelitev priznanj najboljšim piscem šolskega natečaja Občine Grosuplje z naslovom Moja knjižnica. Na odru je predsednik Zveze kulturnih društev g. Ljubo Vilar predstavil razpis Občine Grosuplje, ki je izbrala štiri nagrajence, najboljše mlade pisce in pesnike. Nagrade je podelil predstavnik občine, in sicer podžupan Božidar Gabrijel. Prejele so jih: petošolka Ajda Rozina Zupančič iz OŠ Brinje, učenka 5. d razreda Teja Pirnat in učenec 5. c razreda Miha Sever iz OŠ Louisa Adamiča v Grosupljem ter devetošolka Nasta Šušnjara iz OŠ Šmarje - Sap. Nagrajene literarne stvaritve so bile vsem na ogled v avli kulturnega doma.

mag. Branka Škufca

Povodni mož

GROŠ-ev študenteraj v marcu...

Marec ne bi bil marec, če nas ne bi dražil s toplimi dnevi in sončkom. No, pa seveda gnjavil z nekaj vmesnimi kiksi, kot je recimo dež pa mráz pa še, pa še, pa še... Ampak mi se nismo dali! Ustvarjali smo, pa če je sijalo sonce ali padal dež. Eh, pa tudi če bi pošpičene prekle padale, bi mi še kar migali pa migali).

Petra Lukavečki, tajnica ŠK GROŠ

...kaj smo počeli... še malo od februarja...

Koncert skupine **Silencia**: v petek; 23. februarja, so napolnili klub Groš in kot vedno navdušili publiko, uvodne vaje pa je prevzela skupina Kojaniskače. Skupina Silencia v sestavi: Jernej Čampelj (vokal), Uroš Okorn (bas kitara), Marko Špolar (bobni), Frenk Mehle (kitara), Miran Okorn (kitara) in Goran Završnik (klaviature), deluje od leta 2003, nastopili pa so že v Orto baru, Križankah, pa v Kopru in drugod. Poleg fantastičnega zvoka, je bil petkov večer zaznamovan še z neverjetnimi vizualnimi učinki izpod rok lučkarja Mihe Krejana.

Pust: **pustovanje** je letos v Groša privabilo pisano množico najrazličnejših maskot, pustnih šem, lepotic, lepotev in pa zabave željnih ljudi. Glasbo je vrtel **mTjay**, posebna komisija pa je izbrala tudi **najlepšo skupinsko masko in najlepše tri posamezne**. Nagrajenci se bodo lahko ali zabavali v Atlantisu ali na bowlingu ali pa si bodo lahko privoščili masažo. Uuu, da ne pozabim omeniti še glavne nagrade: zmagovalec v kategoriji posameznih mask je prejel mesečno karto v fitnes centru Oz. Zdaj pač ne bo izgovorov za NE-rekreacijo!

Valentinovo: za praznik zaljubljenecv smo se v Grošu dobro pripravili. Založili smo se z okusnimi čokoladnimi pralineji in jih delili vsem gostom, zaljubljenim, nezaljubljenim,

pa veselim, pa žalostnim... S **sladkim presenečenjem** smo razveseljevali cel dan. Kar nam je čokolade ostalo pa, iskreno povedano, ne bo dočakalo naslednjega valentinovega, saj je že romalo v naše želodčke.

Prešernov dan: v klubu smo ga obeležili s prav posebnim podvigom - **kvizom** o Francetu Prešernu. Ker je tisti dan večina študentov očitno (no, upamo da!) pohajkovala po muzejih in drugod, kjer je bil vstop prost, je bilo v Grošu bore malo entuziastov, kar se pitja **brezalkoholnih pijač** tiče. Namreč slednje so bile obljubljene vsem tistim, ki naj bi pravilno odgovorili na kako zastavljeno vprašanje. Vseeno smo v temnih kotičkih našli nekaj študentov, jih nadrobno izprašali, le-ti so se izkazali in večer je konec koncev uspel karseda dobro.

Motivacijski vikend: nič kaj preveč ne bomo govorili, naj fotografija govori same zase. Le toliko za informacijo: v Kranjsko Goro, v Porentov dom, je šlo od 2.- 4. marca nekaj več kot 30 ljudi, vreme so imeli lepo, nekateri so celo šli v gore, pa na X-plozijo zabave, pa Jureta Koširja in njegove smučarske legende pogledat... pa še pa še! Bilo je krasno!

...dogajanje konec marca in aprila...

Predizbor za Rock Otočec: V petek, 30. marca, se bodo ob 20. uri, na groševem odru zvrstile naslednje skupine: Daimonion, Organ Gutan in D'neeb. In zakaj se bodo potegovali? Za zavidljiv nastop na Rock Otočcu. Držimo pesti! Sicer pa vsi lepo vabljeni na dobro glasbo, zdravo tekmovalnost, glasovanje ali pa samo uživanje.

koncert **Frozenchild**: V petek, **6. aprila**, ob 21. uri, bo naš klub gostil že poznano ljubljansko zasedbo, ki bo predstavila svoj nov plošček, poimenovan BIRTH.

Liga prvakov: spremljajte našo spletno stran, kjer so točni podatki o vseh teh pomembnih dogodkih, kdaj, kje, s kom... www.klub-gros.com.

...novosti in obvestila...

- NOVA POŠTA: super lepa, orto lično

oblikovana, skratka najlepša pošta, kar jo boste kdajkoli dobili na dom... računi pa položnice so fej in fuj!

- **URADNE URE**: vsako sredo od 18⁰⁰-20⁰⁰ lahko prevzamete članske izkaznice, s katerimi lahko koristite najrazličnejše popuste v Grosupljem in okolici ali pa nas samo pridete pogledat! Poleg tega vas - **ŠTUDENTE** - zopet lepo naprošam, da prinesete, če le morete, **originalna potrdila o vpisu!!**

- **PAINTBALL**: z marcem (natančneje z 17. 3. 07) smo štartali z novim mesečnim projektom. V sodelovanju s paintball društvom Kanja se bodo lahko vsi navdušenci tega športa pomerili tu v okolici Grosupljega v streljanju, taktiki... in še marsičem drugem. Več informacij na naši internetni strani, pa tudi na tel. številki 041-615-283 (Anže Habjan).

- **POLET Z BALONOM**: v klubu lahko kupite karte za polet z balonom po zelo ugodnih cenah. Polet z balonom je edinstveno doživetje, vredno svojega denarja, služi pa lahko tudi za zanimivo darilo ali zabavno presenečenje.

...govori se...

Ja, bojda da bode letos Groš nekaj **prav posebnega užpičil**. Nič ne bomo na dolgo in široko razpredali, povedali bomo samo to, da se zna zgoditi, da bodele enkrat v **poletnih mesecih** lahko uživali ob dobri glasbi, seveda na odprtem, ob dobrih bendih... Kaj to pomeni? To pomeni, da se letošnji **Simply The Best Contest** po vsej verjetnosti **seli na prosto**. Predizbori naj bi potekali še v prostorih kluba, finale pa naj bi se zgodil pod velikim šotorom, kjer bo nastopil tudi en orto hud bend. Toliko zaenkrat, ko bo zadeva »raziskana in pojasnjena«, pa bomo tudi vam postregli z obilico svežih informacij.

Do takrat se lepo imejte, pošklite kdaj na www.klub-gros.com, vse svoje ideje, želje, pohvale in pripombe brez problema posredujte na e-mail: info@klub-gros.com, pa na forum vsake toliko pogledajte (ravno tu se izve največ stvari), pa kej študirajte, pa seveda pazite nase in na druge.

Jurčičeva priznanja

V četrtek, 8. februarja 2007, so Zveze kulturnih društev iz občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica ter Javni sklad RS za kulturne dejavnosti – Območna izpostava Ivančna Gorica z gostiteljico Občino Dobropolje na osrednji svečanosti ob slovenskem kulturnem prazniku v Jakličevem domu na Vidmu podelili Jurčičeva priznanja. Iz grosupeljske občine je priznanje prejelo Kulturno društvo Šmarje-Sap, ki letos praznuje 60 let delovanja.

Jože Miklič

Pozdrav dobrepoljskega župana

Dobrepoljski župan **Janez Pavlin** je v svojem pozdravnem nagovoru še posebej izpostavil, da za narod in državo nista pomembna samo gospodarstvo, ampak predvsem morala in kultura, česar se danes premalo zavedamo. Samo z gospodarskega vidika se država ne bi splačala, še posebej pa bo skrb za kulturo pomembna tudi v bodoče v evropskih in globalnih povezavah.

Podelitev Jurčičevih priznanj

Jurčičeva priznanja podeljujejo od leta 1993 najzaslužnejšim posameznikom, skupinam, kulturnim društvom in organizatorjem za posamezne dosežke ter dolgoletno ustvarjanje in delovanje na področju »prostovoljne« kulture v gledaliških, glasbenih, likovnih, filmskih, folklornih, plesnih in literarnih dejavnostih ter na področju strokovnega in organizacijskega dela v vseh treh občinah. Vsako leto pa je ena od občin gostiteljica te osrednje prireditve. Priznanja je letos podeljevala nova predsednica Javnega sklada **Nuša Volkar**. Prejeli so jih:

- **Moški pevski zbor Rafko Fabiani** - Kulturno društvo Dobropolje, za 100 let neprekinjenega delovanja. Leta 1942 je vodenje prevzel kaplan in skladatelj Rafko Fabiani, ki ga je vodil več

kot 30 let. Po njegovi smrti je zbor prevzel Tone Šinkovec, ki ga še vedno vodi. Poleg cerkvene liturgije je zbor začel nastopati tudi na »posvetnih« prireditvah, čeprav zaradi političnih razlogov zbor še v začetku osemdesetih let ni smel nastopati v širši javnosti. Nato je nastopal večkrat tudi izven meja naše države, najbolj se jim je vtisnilo v spomin gostovanje v Sveti deželi – Izraelu. Trenutno šteje 44 članov, razveseljivo pa je, da se zboru pridružujejo mladi pevci.

- **Ančka Lazar** (Vintarjeva) iz Zagorice v Dobropolju je Jurčičevo priznanje prejela za zbiranje ljudskega gradiva. Zbiralka ljudskih pesmi in pripovedi je gradivo nesebično posredovala različnim ljudem, še posebej pa mladim rodovom. Številne med njimi so posneli Zagoriški fantje. Precej sta jih zabeležila tudi Glasbenonarodopisni inštitut in Radio Slovenija. Z Ančko so se pravzaprav začele oddaje Slovenska zemlja v pesmi in besedi.

Na sami podelitvi priznanj pa jo je voditelj prireditve zaprosil za predstavitev enega od pripovednih utrinkov iz njene bogate zakladnice, s katerim je ga. Ančka močno nasmejala obiskovalce v dvorani in požela velik aplavz.

- **Kulturno društvo Šmarje – Sap** za svoje 60 letno delovanje. Priznanje je prevzel

predsednik **Ljubo Vilar**. KD Šmarje – Sap je delovalo predvsem na pevskem in dramskem področju. Upriporili so 46 dramskih del. Pevski zbor pa je v tem obdobju imel več kot 1000 nastopov. V društvu je bilo vključenih več kot 300 krajanov. Več kot številke pa pomeni zadovoljstvo ljudem, ki so karkoli prispevali s svojim delom in tako bogatili sebe kot številne gledalce in poslušalce.

- **Janja Erjavec** – Kulturno društvo Josip Jurčič Muljava, je priznanje prejela za dolgoletno delo v letnem gledališču na Muljavi. Ga. Janja sodeluje že vseh 25 let, od kar gledališče deluje na prostem. V obrazložitvi je bilo navedeno, da ima veliko kmetijo, pridne roke, nalezljiv nasmeš in toplo srce, v katerem je veliko prostora za gledališče in iskrene prijatelje. V svet lepega in v gledališče pa je privabila tudi vse svoje družinske člane.

- **Robert Bradač** – Kulturno društvo Ambrus, je priznanje prejel za petje, gledališko igro in režijo. Ustvarjalen, prodoren, strog, zabaven, dosleden... Vse to in še kaj se lahko pripiše Robertu. Bil je ustanovitelj društva leta 1991 in prvi dve leti tudi njegov predsednik. Najprej je začel s petjem v oktetu in v Moškem pevskem zboru Ambrus. Doslej so upriporili 8 gledaliških iger, v katerih je tudi nastopal. Dvorano spravi v smeh s svojimi skeči.

Nastopajoči v kulturnem programu in predstavitel Jakličeve knjige

V kulturnem delu programa so sodelovali **Vokalna skupina Mavrica** Kulturnega društva Koma 750 ter harmonikar **Jure Tori** (bolj znan kot »dinamični« harmonikar zasavske glasbene skupine Orlek) in profesor na Akademiji za glasbo v Gradcu **Evald Oberleitner** na kontrabasu.

V okviru kulturnega programa je urednica Mohorjeve družbe iz Celja predstavila natis v rokopisu ohranjenih zapisov »dobrepoljskega« pisatelja Frana Jakliča, zdaj že 9. knjigo z naslovom Iz starih papirjev. Letošnjo knjigo Iz starih papirjev je založba ob sodelovanju Občine Dobropolje izdala ob 70-letnici pisateljeve smrti. Gradivo je iz bogate zapuščine izbral Jakličev vnuk **Tadej Sluga** (ki se je prireditve tudi udeležil), na odru pa jo je v tekoči besedi brez priloženega besedila predstavila urednica založbe ga. **Alenka Veber**. V knjigi je objavljenih 35 kratkih zgodb, črtic in slik o malem slovenskem človeku, ki so umeščene v dobrepoljske kraje in okolico. Prireditev je tudi to pot odlično vodil ljubitelj kulture **Igor Ahačevič**.

Zaključek

Po proslavi je župan povabil vse prisotne na zakusko v kletni dvorani Jakličevega doma, ki so jo pomagale pripraviti članice društva kmečkih žena. Slikarka **Saša Strnad** pa je predstavila likovna dela iz delavnic Extempore Podgora 2006. Druženje je popestril **Mladinski mešani pevski zbor Ponikve**.

Pustne delavnice v Žalni

Dušica Kunaver - Foto Rebeka Šeme

Na pustno soboto so se v Žalni odvijale pustne delavnice za otroke.

Obiskala nas je ga. Dušica Kunaver, ki je vse prisotne navdušila za slovenske ljudske običaje ter nas spodbudila naj bomo tudi mi pozorni na običaje, ki so še vedno pristni v naših krajih, saj so to neprecenljive posebnosti, ki se razlikujejo od vasi do vasi. Srečanje s to pristrčno gospo smo zaključili s prepevanjem ljudskih pesmi ob spremljavi harmonikaša Klemna Zajca. Nato smo se vrgli v stilsko preobrazbo. Izdelovali smo maske, obleke in klobuke ter si tudi poslikali obraz. Kot našo maskoto smo izdelali sneženega moža ter se z njim podali na pot čez Žalno. Na koncu smo se skupaj z animatorji zabavali in plesali ter se posladkali s krofi.

Ob tej priložnosti bi se zahvalili KS Žalna, ki nam je omogočila uporabo dvorane, Jožetu Hribarju za toplo dvorano ter vsem ostalim krajanom, ki so bili pripravljeni pobirati prijave. Ne smemo pa pozabiti tudi na vse animatorje, ki so vse skrbno pripravili in organizirali.

Tina Koščak

Ana, Klemen in Tilen ponovno zmagali na Malih sivih celicah

»Še naprej bomo brali knjige, se poglobljali v naravoslovje, zgodovino, šport, spremljali zanimivosti v svetu preko TV, kajti tekmovanje na Malih sivih celicah zahteva širok spekter znanja,« so Ana Likovič, Klemen Golobič in Tilen Jurca zaključili naš decembrski pogovor, ko so 4. decembra zmagali na Malih sivih celicah. Da so od tistega decembrskega dne pa do 13. marca letos svoj sklep pridno uresničevali, so dokazali z obilico znanja in s ponovno zmago.

V sredo, 13. marca, so se v znanju pomerili z ekipo učencev OŠ Tabor II iz Maribora. Bitka za zmago je bila trda. Ana, Klemen in Tilen so

pokazali ogromno znanja, pa tudi veliko mero iznajdljivosti in splošne razgledanosti ter se tako s 5 točkami prednosti uvrstili v polfinalno tekmovanje. Tako so pred njimi nove naloge in kljub pomladnemu razpoloženju, ki že trka na vrata in se plazi skozi okna, si bodo še naprej poglobljali znanje iz knjig in leksikonov, TV oddaj in različnih revij. Sicer pa – ti mladi nadebudni sedmošolci natančno vedo, kaj hočejo in kako lahko uspejo.

Prav tako, kot so jih na tekmovanju vzpodbujali in zanje navijali sošolci, jim bodo v moralno podporo še naprej.

Alenka Adamič

Praznovanje dneva žena v Domu starejših občanov Grosuplje

Tudi v letošnjem letu smo obeležili praznik žena na netradicionalen način, brez rožic in klasične proslave, z razstavo PECIVA.

K sodelovanju smo povabili delavke doma, svojce in prijatelje stanovalcev. Pecivo smo zbirali dva dni in v četrtek, 8. marca, ob 13. uri smo ga razstavili v jedilnici. Vsi, ki smo si razstavo ogledali, stanovalci in delavci Doma, pa tudi nekaj svojcev, smo bili priča raznovrstnim dobrotam, ki so nam po ogledu tudi prav dobro teknille. Še prej jih

je ocenila tudi komisija in podelila nekaj lepih praktičnih nagrad. Pecivo smo po razstavi razdelili tudi po hiši vsem tistim, ki se srečanja v jedilnici niso mogli udeležiti. Vsem, ki ste pripomogli, da smo lahko pripravili razstavo, se zahvaljujemo. Še posebna pohvala velja vsem stanovalkam, ki so se dva dni zbirale v eni od čajnih kuhinj Doma in pridno pekle piškote, jih okrasile in z njimi sodelovale na razstavi.

Jožica Kralj

Nova knjiga o Šmarju

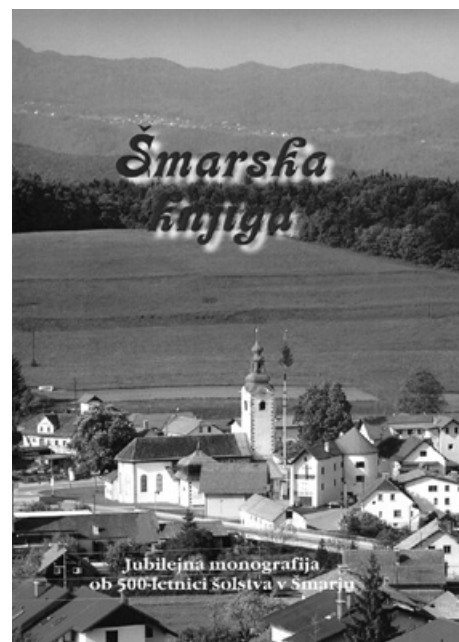
V petek, 30. marca, ob 19.00, bo v šmarskem Turenčku predstavitev Šmarske knjige, ki jo je napisalo 36 odličnih poznavalcev šmarske dežele, njene zemeljske davnine, zemljepisne oblikovanosti in zemljevidnih upodobitev, njene arheološke in umetnostne dediščine, njene cerkvene, šolske in družbene zgodovine, njenih starejših pesnikov, pisateljev in drugih umetniških ustvarjalcev ter njenega dolenskega govora, v knjigo pa je vključena tudi domoznanska bibliografija z več kot 1000 enotami.

Knjiga je napisana tako, da jo bodo z veseljem in zanimanjem brali vsi, ki so jim pri srcu domači kraji in domači ljudje, v roke pa jo bo moral vzeti tudi vsak strokovnjak, ko bo raziskoval lokalno pa tudi širšo naravno in kulturno dediščino. Snovni obseg Šmarske knjige se namreč večkrat razširi čez ozemlje celotne prastare šmarske župnije, ki se domala prekriva z ozemljem sedanje občine Grosuplje in zahodnim delom občine Škofljica, z nekaterimi življenjskimi usodami in ikonografskimi ter duhovnimi povezavami pa sega tudi v evropske oziroma ameriške razsežnosti.

Knjiga ima seznam vseh lastnih imen: nad 2500 je osebnih, med njimi je 250 šmarskih učiteljc in učiteljev, nad 1500 pa je zemljepisnih imen, od katerih so vsi kraji v nekdanji veliki župniji

Šmarje razloženi tudi etimološko.

Prvi »krivec« za nastanek 660 strani obsežne, z 2 zemljevidoma in številnimi barvnimi slikami opremljene knjige je diplomant dunajske artistične fakultete Mihael Štrlekar – za katerega je raziskovalka prav ob pisanju svojega poglavja Šmarske knjige prva ugotovila, da je bil šmarski rojak – ki je pred 500 leti v Šmarju ustanovil župnijsko šolo. Drugi temelj knjige je Štefan Pehlar, leta 1504 učitelj v Šmarju, o katerem so se, ker je bil sin duhovnika in je tudi sam želel postati duhovnik, ohranile 4 listine, ki so v latinskem originalu in v prevodu tudi objavljene v Šmarski knjigi, in prav v teh listinah se omenja tudi šmarska šola. Nastanek Šmarske knjige pa je leta 2002 pravzaprav sprožil Jože Mrvar, tedanji šmarski župnik, ki je dal pobudo za proslavitev 500-letnega šmarskega šolskega jubileja. Zato je bila organizirana vrsta prireditev in predavanj, Jakob Müller pa je zasnoval obsežno knjigo v 36 poglavjih, za katero je pridobil vrsto najboljših slovenskih področnih strokovnjakov. Pomembno zaslugo tudi za izid Šmarske knjige pa ima Matjaž Trontelj, ki je kot član občinskega sveta pridobil župana Janeza Lesjaka, da je proslavljanje jubileja naklonjeno podprl, in Svet občine Grosuplje, da je za šmarski jubilej izglasoval dobre 3 milijone tolarjev. Izid knjige so finančno

podprli tudi župnija Šmarje - Šap, KS Šmarje - Šap, KS Grosuplje in občina Škofljica ter več šmarskih, grosupeljskih in drugih podjetnikov in obrtnikov, večino papirja za knjigo pa je po zaslugi Janeza Pezdircarja s Cikave podaril Radeče papir.

Knjigo bodo od aprila dalje prodajali v vseh šolah in župniščih naše občine pa tudi v Mestni knjižnici na Grosupljem.

Marija Samec

Prešernov pohod iz Grosupljega na Kopanjo

Univerza za tretje življenjsko obdobje v letošnjem letu organizira tudi rekreativne pohode v okolico Grosupljega, v njegovo širšo okolico, v predalpski svet in na lažje alpske cilje. Pohodi niso težki, trajajo do 4 ure hoje in so za marsikoga primerni. Med temi pohodi tudi spoznavamo naravne in zgodovinske zanimivosti.

Prvi pohod je bil k taborski cerkvi, pa pohod na Kopanjo na kulturni dan, pohod na Polževo iz Velike Loke, zadnji pa je bil Jurčičev pohod iz Višnje Gore na Muljavo. Na vseh je bila udeležba kar številna, družina pisana, razpoloženje pa na visoki ravni, vedno pa vsi zadovoljni. Moto našega druženja pa nam je napisal kar France Prešeren že pred 160 leti:

Nazadnje še, prijatlji,
kozarce zase vzdignimo,
ki smo zato se zbrat'li,
ki dobro v srcu mislimo;
Dokaj dni,
naj živi,
vsak, kar nas dobrih je ljudi.

Pohod 8. 2. 2007 na Kulturni dan smo poimenovali Prešernov pohod.

Pripravila ga je Univerza za tretje življenjsko obdobje in naj bi postal tradicionalni pohod. Letos naj bi poteklo 200 let, kar je mali Prešernov France prišel k prastricu na Kopanjo. G. Jaka Müller pravi, da ni bilo zagotovo leto

1807, ampak da je bolj verjetno spomladi 1808. leta. Na univerzi smo se dogovorili, da bi v spomin na ta dogodek organizirali pohod iz Grosupljega na Kopanjo in priredili krajšo proslavo, g. Jaka Müller pa bi kratko predstavil Francetov prihod in njegovo življenje pri stricu na Kopanju. Ideja je bila sprejeta in priprave so stekle.

Tako smo se zbrali na kulturni dan pred Kulturnim domom na Grosupljem, kjer smo za začetek zapeli Zdravljico, nato pa recitirali nekaj Prešernovih pesmi. Organizator je nato pozdravil vse udeležence ter predstavil smer pohoda in program.

Pri novem otroškem vrtcu na Partizanski cesti sta se nam pridružila še g. Jaka Müller ter grosupeljski župnik g. Janez Šket. G. Müller nam je podal kratko zgodovino Grosupljega. Nato smo krenili mimo pokopališča čez polje po stari cesti proti Spodnji Slivnici. Tu je Martin Oblak predstavil vas in njeno zgodovino, g. Tavčarjeva pa recitala Turjaško Rozamundo. Pot nas je nato vodila skozi gozdove mimo Zavrha do Predol. Tu sta Kristina in Martin zapela pesem Od železne ceste, nato pa smo pohodili skozi Veliko Račno na Kopanjo. Obiskali smo kapelico Antona Puščavnika, se ustavili pri spominski plošči dr. Francetu Prešernu, prisluhnili ge. Ivanki Žnidaršič o zgodovini cerkve Marijinega vnebovzetja na Kopanju,

nato pa pohodili v kopanjsko šolo, kjer so nas pričakovali s kulturnim programom učenci kopanjske šole.

Sprejeli so nas s toplim čajem, nato pa je sledil pester kulturni program. Še posebej nas je navdušil skeč o Prešernu. G. Jaka Müller nam je podal nekaj misli o Prešernovi družini, o Francetovem šolanju ter o sorodnikih, ki so bivali oz. prihajali na Kopanjo. Sledilo je še prijetno druženje ob kavici, nato pa povratek nazaj v Grosuplje po smeri prihoda, čeprav je bil povratek načrtovan po Radenskem polju, a ga je deževno vreme preložilo v lepšo pomlad. Pohoda se je udeležilo okoli 60 pohodnikov. Naše razpoloženje pa je ovekovečilo g. Marjan Trobec.

Martin Oblak

Prireditev ob kulturnem prazniku na podružnični šoli Kopanj

»Pa vendarle je bil – samo on in edini ... Zato se ne veselimo jutrišnjega dne zgolj kot dela prostega dne, ampak imejmo 8. februar kot poklon celotni slovenski umetnosti in njenim dosežkom, pri čemer smo izpostavili literarnega genija.«

S temi besedami smo zaključili prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku, ki je potekala 7. 2. 2007, v kulturnem domu v Račni. Prireditev smo začeli slovesno, s himno, nadaljevali pa s programom, pri katerem so sodelovali učenci OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, podružnica Kopanj. Na prireditvi smo lahko uživali tako ob deklamaciji Zdravljice, kot tudi v pravi dramski uprizoritvi Povodnega moža. Prav tako ni manjkalo

glasbenih točk, saj smo poleg šolskega pevskega zbora lahko slišali tudi igranje mladih kitaristov, ki so nas navdušili s svojim znanjem ter dveh harmonikašev: Amadeja Grudna in Janeza Starca. Seveda pa ni šlo brez spraševanja in ocenjevanja znanja o pesniku Francetu Prešernu, kar so nam v šolski igri lepo uprizorili učenci.

Sodelovali smo tudi z dvema skupinama, ki delujeta v okviru kulturnega društva Račna in bi se jima ob tej priložnosti rada iskreno zahvalila. To sta mešani pevski zbor Račna in Foklorna skupina, pod vodstvom gdč. Urške Berdajs. S svojim petjem in plesom so nam še bolj popestrili prazničen torkov večer.

učiteljica Nataša Trontelj

Iskrica Lepote in pomote

Pred kratkim smo dobili novo turistično knjižico o naravnih lepotah in kulturnih spomenikih v naši občini: o Radenskem polju, Županovi jami, Louisu Adamiču, Grosupljem (in Šmarju), Magdalenski gori, taboru Cerovo ter o Kopanju. Na 16 straneh je 28 barvnih fotografij, od teh 8 celostranskih. Manjše so tematsko informativne, večje so umetniško promocijske. Vsaka stran ima tudi krajše spremno besedilo v slovenščini in angleščini. Iskrene čestitke avtorjem, oblikovalcem in založniku.

V nadaljnjih promocijskih publikacijah biveljalo bolje ujeti kako mestno veduto Grosupljeja in tudi kak cerkveni motiv, npr. gotsko krogičje v steni prezbiterja stare cerkve, vsekakor pa umetnostno vrhunski mozaik p. Marka Rupnika. V knjižni opus Louisa Adamiča knjigi *Americans from Holland* (avtor A. Mulder) in *Americans from Japan* (avtor B. Smith) pač ne sodita. Podatek, da je v šmarnem »Turnčku (!) potekala prva šola na slovenskem (!) že leta 1504«, je slabo formuliran in napačen. Pred Šmarjem je bilo na Slovenskem kakih 40 šol. Pa še to: France Prešeren na Kopanju ni živel pri svojem stricu, ampak pri starem stricu, tj. pri stricu svojega očeta, kopanjsko kulturno okolje, v katerem se je naučil brati in pisati, pa je domiselno ponazorjeno z evangelijskim odlomkom iz Branjinu evangelijskega upam da iz kake Pohlinove izdaje, druge so verjetno anahronistične.

Jakob Müller

Odlične uvrstitve učencev Glasbene šole Grosuplje

Na regijskem tekmovanju mladih glasbenikov, ki je hkrati tudi predizbor za državno tekmovanje, so se preizkušali v znanju in spretnosti igranja na različne inštrumente. Letos se je tekmovanja udeležilo 9 učencev naše glasbene šole, in sicer 3 citrarke, 2 pianista in 4 flavtistke. Vsi so dosegli zelo dobre uvrstitve, saj so osvojili:

Citre: mentorica prof. Cita Galič:
Eva Medved – 2. nagrada
Klara Gruden – 2. nagrada
Marija Zupančič – 2. nagrada

Klavir: mentorica prof. Kristina Arnič:
Petra Kocmur – 2. nagrada
mentorica prof. Eva Sotelšek:
Simon Smrekar – 1. nagrada

Prečna flavta:

mentorica prof. Helena Potočnik:
Mojca Ahlin – 2. nagrada

mentorica prof.
Nikolina Kovač Juvan:
Pia Porenta – 3. nagrada
Lina Mak – 2. nagrada
Anja Strmole – 2. nagrada

Vsem našim učencem in njihovim mentorjem iskreno čestitamo, Simonu Smrekarju, ki se je z osvojenjo prvo nagrado uspel uvrstiti na državno tekmovanje, pa želimo čim uspešnejši nastop.

Vodstvo Glasbene šole Grosuplje

Fotodelavnica...

članov UZTŽO deluje že »s polno paro«. Veseli smo, ker se sedaj dobivamo že ob računalnikih v naši novi knjižnici. Digitalna fotografija je pač z računalniki povezana tako, kot včasih fotografija in film. Ker smo le amaterski fotografi, so običajne teme nastavitve na digitalcih, kadriranje motiva, vlaganje in končna dodelava poslikanega na PC-ju. Srečujemo se vsak 2. in 4. petek od 9.00 do 11.30 v knjižnici, v računalniški sobi. Vabljeni ste tudi ostali, ki mislite, da bi z nami naredili tudi kakšno »drugačno« fotko.

Marjan Trobec

Edvard Žitnik prejel Jurčičevo nagrado

Sklad Josipa Jurčiča je 5. 3. 2007 v Rdeči dvorani Mestne hiše podelil letošnje Jurčičeve nagrade za leto 2006. Nagrade so prejeli Edvard Žitnik (nekdanji Grosupeljčan) – novinar, dokumentarist in urednik, Jaroslav Skrušny – prevajalec, publicist in urednik, in Horst Ogris – novinar. Podelitve se je udeležil tudi minister za kulturo Vasko Simoniti. Sicer pa se Edo Žitnik v Grosuplje vrača k svojim staršem na nedeljska kosila, spoznava prek žene Primorsko in italijanski jezik, rad pa pobegne v svet, kjer ni radia, niti televizije in je belo belo, črno pa črno.

Jože Miklič

Edvard Žitnik je odraščal v Grosupljem. Mnogi se ga še spominjamo, ko nas je kot dopisnik z izbranim besednjakom seznanjal z rednimi dogajanjem v Bruslju. Od svojih začetkov pri delu pa do danes je bil radijski in televizijski novinar, dokumentarist in zdaj tudi urednik na RTV Slovenija. Nagrado pa je prejel predvsem za izjemen avtorski opus dokumentarcev. Med drugim je režiral zgodbo o življenjski poti Borisa Furlana, predvojnega tržaškega odvetnika, profesorja in dekana Pravne fakultete, ki mu je vztrajanje pri svoji intelektualni drži in prepričanjih prineslo na montiranem procesu izobčenje, trpljenje in smrt. Naj omenimo še zelo odmeven dokumentarec o super luksuzni italijanski ladji Rex, dolgi 286 m in široki 30 m, ki so jo med 2. svetovno vojno Angleži potopili blizu obale med Koprom in Izolo. V filmu je sodeloval kot avtor besedila, scenarist in režiser. Za oba filma so ustvarjalci predhodno že prislužili tudi filmsko nagrado Jožeta Babiča.

V obrazložitvi ob podelitvi nagrade letos je bilo rečeno, da novinarskemu poklicu presežno kvaliteto in verodostojnost lahko ustvari le kombinacija znanja, talenta in predanosti. Značilno zanj je, da ga na vsej njegovi poti radijskega in televizijskega novinarja, dopisnika iz tujine, dokumentarista in urednika ves čas spremljajo in odlikujejo prav te kvalitete. Gospod Žitnik je nagrado sprejel kot priznanje svojemu dosedanjemu delu na Televiziji Sloveniji in hkrati kot spodbudo sebi in televiziji, da nadaljuje svoje poslanstvo "v teh težkih časih". Glede slednjega je imel v mislih predvsem težke čase za zahtevnejše televizijske vsebine, kamor spadajo tudi dokumentarci. Te se v zadnjem času na nacionalki velikokrat umikajo lahkotnejšim in zabavnejšim oddajam, ki imajo po pravilu veliko večjo gledanost, vse pa je seveda povezano z oglaševalskim denarjem.

Sklad Josipa Jurčiča sta zaradi vse pomembnejše vloge medijev v slovenski družbi ustanovila leta 1993 skupščina Nove revije in upravni odbor Društva slovenskih pisateljev. Jurčičevo nagrado pa so do zdaj prejeli: Viktor Blažič, Danilo Slivnik, Lidija Hren, Stanislav Kovač, Alenka Zor Simoniti, Lado

Ambrožič, Alenka Puhar (nagrajena dvakrat), Janez Markeš, Bernard Nežmah, Rosvita Pesek, Aleksander Čolnik, Peter Jančič, tretji program Radia Slovenija, Jože Horvat, Uroš Slak (prav tako nekdanji Grosupeljčan), Darka Zvonar Predan, Dejan Steinbuch, Miro Petek, Jože Možina (nagrajen dvakrat), Ivan Puc, Radio dva/Agora, Helena Koder, Silvester Šurla, Ženja Leiler in Matej Makarovič.

Edvard Žitnik ali Edo, kot ga tudi kličejo, je urednik zunanje politične redakcije TV Slovenija. Pred nekaj meseci se je odzval vabilu vodstva TV Slovenija, da ponovno prevzame vodenje zunanje politične redakcije. V njej so poleg uglednih imen slovenskega zunanje političnega novinarstva, kot so: Jurij Gustinčič, Blanka Doberšek, Uroš Lipušček in številni mlajši, ki jih dobro poznamo z ekranov, tudi člani razvejane dopisniške mreže Televizije Slovenija iz tujine, od Moskve do Washingtona. Vsi po vrsti so izjemni novinarji, brez katerih si težko predstavljamo informativne vsebine nacionalke.

Edvard Žitnik sicer ostaja po srcu dokumentarist in upa, da bo lahko tudi na novem mestu naredil kakšnega dokumentarca. Trenutno finalizira dokumentarec o Ivu Štandekerju, novinarju Mladine, ki je bil med vojno v Bosni ubit v Sarajevu. Tudi ta dokumentarec bo rezultat Žitnikovega obsežnega raziskovanja ter iskanja prič dogodka. Svojevrsten presežek dokumentarca bo sodelovanje Jane Schneider, ameriške fotografkinje, ki je bila s Štandekerjem, ko sta bila zadeta in jo je Žitnik po vsem svetu iskal več let.

Edvard Žitnik sicer živi v Ljubljani, kjer ga poznajo kot tistega urednika, ki iz načelnih razlogov hodi v službo vedno, tudi pozimi, s kolesom. V Grosuplje prihaja več ali manj samo na nedeljska kosila k staršem in na nostalgичne obiske k nekaterim mladostnim prijateljem. Veliko več sicer zelo skromno odmerjenega prostega časa preživi na Primorskem, kjer živijo starši njegove žene. Šele tu je spoznal nekatera poglavja primorske polpretekla zgodovine, ki so v Ljubljani manj znane. Tu gre iskati tudi razloge, da se je začel učiti italijanščine in

v svojih dokumentarcih obravnavati teme, ki so povezane z Italijo.

Edvard Žitnik je star 44 let, poročen z ženo, odvetnico Alenko Sočan Žitnik, ki jo je spoznal med študijem na ljubljanski Pravni fakulteti. Edo Žitnik ima dve hčerki, Brino in Tiso, še osnovnošolki, obedve sta rojeni med njegovim bruseljskim dopisnikovanjem, ki sta ga z ženo Alenko izkoristila za »enostavno reprodukcijo«.

Velika strast Edvarda Žitnika je morje. Če je le mogoče, pobegne na otok Cres, ki mu ga je pred davnimi leti razkril njegov dolgoletni prijatelj, še iz grosupeljskih časov, Tomaž Hartman. Vsakih nekaj mesecev pobegne na Cres, natančneje v Osor, kjer preživlja čas v družbi »čudnih ljudi«, ki ne gledajo televizije, ne poslušajo radia in berejo časopisov, skratka o zunanji politiki ne vedo veliko ali nič. Ti ljudje ga ponovno uvedejo v normalni svet, kjer se ne pogovarjajo v diplomatskem jeziku, kjer je črno črno in belo belo, kjer je dobro dobro in slabo slabo, kjer ni zakulisnih spletk in intrig. Kot pravi Edo Žitnik, je ta svet veliko bolj preprost, življenje v njem pa je veliko bolj prijetno, kot se zdi na prvi pogled tistim, ki zunanjo politiko spremljajo samo v televizijskih prenosih diplomatske bleščave in protokola.

O svojem aktualnem delu na televiziji pa pravi: »Seveda se tudi v zunanje politični redakciji Televizije Slovenija pripravljamo na predsedovanje Slovenije Evropski uniji. To bo tudi za našo hišo izjemen podvig, tako po vsebinski, kot po izvedbeni plati. Nacionalka pač v tem projektu deli usodo države Slovenije, upam samo, da pristojni ljudje, pod vtisom dejstva, da smo pol leta prvi med enakimi, ne bodo projekta zastavili preveč ambiciozno. Moje pravilo je, bodimo skromni in se izkažimo pri stvareh, ki jih obvladamo. Bržkone mi bodo pri tem veliko pomagale moje bruseljske izkušnje in vem, da bo pol leta slovenskega predsedovanja čas, ko lahko Slovenija s politiko majcenih korakov naredi veliko večji vtis kot z načenjanjem velikih tem. Evropska unija je namreč še vedno konvoj, ki potuje s hitrostjo najpočasnejše ladje v njem.«

Bilo je...

Grosuplje s priseljivanjem vse bolj res postaja mesto, zato so se morale pokazati tudi nove potrebe po kulturnem utripu. Plesna in baletna tradicija v Grosupljem nima nobene osnove, drugače je seveda na področju folklornih plesov. Zato je prav, da so v Zvezi kulturnih organizacij z uvedbo baletne vzgoje za najmlajše v skupini TeGIBlo začeli orati ledino tudi na tem področju. K popularizaciji plesa (baleta) pa bodo prav gotovo svoje prispevala tudi gostovanja priznanih umetnikov in plesnih skupin.

Fičo balet

Na kulturni praznik, 8. februarja, smo na grosupeljskem odru gostili Fičo balet s predstavo 1:0. Na odprtem odru so nas pričakali štirje negibni baletniki. Ob glasbi so se telesa počasi prebujala, gibi so bili na začetku komaj zaznavni, potem pa so se stopnjevali, dokler se niso plesalci premaknili z mesta in zavzeli vsega prostora na odru. Odigrali in odplesali so prizore iz vsakdanjega življenja: hitenje, borba za prostor pod sencom, komolčarstvo, razkazovanje moči. Na oder so padle kopačke, obutev nogometašev. Fokusiran snop luči je postal žoga. Predstava je nastala namreč leta 2000 ob slovenski nogometni evforiji. Baletniki so jih obuli in v njih odplesali tudi elemente klasičnega baleta na posodobljeno klasično glasbo Brahmsa. Atraktivne in včasih tudi usodne nogometne akcije so izvabile smeh tudi iz ust najmlajših gledalcev.

Proti koncu predstave so kopačke zopet sezuili, se počasi umirili, postavili v prvotne pozicije na robu odra, gibi so postali vse počasnejši in vse manj izraziti. Plesalci so se umirili in glasba je utihnila. Vse se je dogajalo v črnem praznem prostoru, v katerem so se gibala telesa, občutljiva na vsak zvok in se nanj odzivala s plesom. Dogajanje na odru je bilo tudi ves čas humorno obarvano.

Avtorji predstave Goran Bogdanovski, koreograf in plesalec, nekdanji član SNG Opere in baleta v Ljubljani ter stalni gost mnogih sodobno plesnih in gibalnih projektov, Dejan Srhoj, tudi nekdanji član baletnega ansambla SNG Opere in baleta v Ljubljani, Goran Tatar in Gregor Luštek so tisti, ki so Grosuplje plesno prebudili.

Pevski večer

V četrtek, 22. februarja 2007, ob 19.30. uri smo v Kulturnem domu doživeli prijeten koncert zborovske glasbe. Moška pevka skupina Zelen je povabila v goste Moški pevski zbor Corona iz Grosupljega in Komorni moški zbor Lek.

MPZ Corona sestavljajo glasbeni navdušenci iz Grosupljega in okolice. Od 1989. leta, kamor segajo začetki njihovega delovanja, so marsikaj lepega doživeli in ustvarili. Ponosni so na srebrno priznanje s tekmovanja odraslih pevskih zborov osrednje slovenske regije 2004. leta in na bronasto priznanje z enakega tekmovanja leta 2006. Izdali so že tudi svojo zgoščenko leta 2005. Pojejo slovenske ljudske

in umetne pesmi in s pestrim programom so se predstavili tudi na ta večer.

Leta 1978. je bil ustanovljen oktet Lek, ki je kmalu zrasel v Komorni zbor Lek, sestavljen iz pevcev, ki so večinoma zaposleni v Leku. Kmalu so začeli izvajati pesmi sodobnih domačih mojstrov, predvsem Jakoba Gallusa. Snemali so na radiu, v lepem spominu imajo nastop na slovesnosti ob prihodu papeža Janeza Pavla II. v Ljubljano, veliko pa so nastopali tudi v tujini.

Gostitelji pevskega večera Moška pevka skupina Zelen je nastala iz razpadlega Šentjurskega okteta, manjkajoče glasove pa so poiskali na Gorenjskem. Ime Zelen je dobila po vinu, ki so ga spili na prvi vaji. Umetniški vodja je Vladimir Brlek. Druži jih prijateljstvo in ljubezen do petja.

Z dobrim petjem in zanimivim programom so navdušili polno dvorano poslušalcev, poznavalcev zborovske glasbe. Prireditve pa je prijetno in duhovito povezovala Tadeja Anžlovar.

Šanson EDITH PIAF v Grosupljem

Temen oder. Posveti pramen svetlobe. Na stolu stoji pevka. Poje otroško pesem. Mala Piaf z ulice.

Pred nami se na odru začne odvijati drama ženske, ki ni nikoli poznala prave mere, vedno je živela tako, kot so ji narekovala čustva. Mati, pevka z ulice, oče zidar. Ni je pustil z materjo pohajati po cestah, dal jo je sorodnici v bordel. Zaradi sive mrene slepa deklica je glasbo občutila močnejše, kot normalni ljudje. Ko je po operaciji oči spregledala, ni glasbe več tako močno čutila, vendar jo je prav glasba spremljala vse življenje. Bila je njen uspeh in njen pokop. Mnogi moški, alkohol, mamila in težki udarci usode. Divja in neprilagojena je žela uspehe in razočaranja, aplavze in zavračanja. Igralka Vesna Pernarčič Žunič, nagrajena leta 2004 z Borštnikovo nagrado za vlogo Edith, letos pa je v Celju postala tudi žlahtna komedijantka, je vlogo francoske pevke odigrala z občutkom. Oblečena v črno obleko, večino predstave bosa, z močnim glasom, ki pretrse, je v francoščini in nekaj tudi v slovenščini odpela najbolj znane pesmi. Vmes je pripovedovala življenjsko zgodbo pevke, ki ji je življenje namenjalo bolj klofute kot božanja.

Že s tega držo rok in skoraj negibnostjo pred mikrofonom je kazala na pevkinu notranjo labilnost in strah pred samoto. Na praznem odru so le pianino, stol, mikrofoni in steklene posode z vodo, v katerih plavajo rezine citrón. Zanimivo je bilo primikanje in odmikanje od mikrofona za karikiranje glasov. Na klavirju jo je spremljal pianist Joži Salej, predstavo pa je režirala Tijana Zinač.

Kabaret je bil krasno darilo za dan žena, ob izhodu pa je vsaka ženska dobila še cvet. Dvorana je bila skoraj polna. Z atraktivnim programom, zanimivimi nastopajočimi in širokim izborom različnih predstav se bomo očitno tudi Grosupeljčani začeli zavedati, da imamo kulturno dvorano in prireditve, ki se jih splača videti.

Marija Samec

Dogaja...

Kolo kulture smo zagnali v višek sezone in računamo, da boste stopili v naš vrtiljak, tudi zdaj, ko je vreme bolj poživljajoče in barvno polno. Tak bo tudi naš program. Dober dodatek vsakdanu. Z ostrino, mehkobo, z odenki, v katerih lahko vedno dobro razpoznamo tudi samega sebe. Prva polovica sezone (profesionalne in ljubiteljske prireditve do konca junija 2007) je tudi s strani umetnikov že potrjena. Moram samo dodati, da so umetniki navdušeni nad gostovanjem pri nas. Naša Zveza kulturnih društev Grosuplje kot organizator izstopa po pozornosti do njih in se drži dogovorjenih terminov plačilnih rokov. Pravijo, da je to v Sloveniji redkost. Seveda so nam polaskali, mi pa bomo te odlike poizkusili še naprej gojiti. Če pogledamo po programu ponudbe nazaj, in tako bo ostalo tudi naprej, ponujamo na ogled tisto iz produkcije domačih društev in tudi izbrane specialitete iz profesionalne ponudbe. Kako hecno, zadovoljni pa smo vsi - ljubitelji, profesionalci in tudi mi organizatorji - če je naše delo uresničeno z Vašo prisotnostjo. Torej povabljeni na dogajanje, ki ga po tihem ob zaključku sezone predstavljamo tudi na plano. Lokacija ostaja še tajnost!

Delo v bazičnih društvih je v polnem zamahu, redna dejavnost poteka po načrtih. Cvetijo območna srečanja ljubiteljskih skupin, ki jih organizira Javni sklad R Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica. Vsako od teh srečanj spremlja strokovni spremljevalec, ki določi, kateri zbor, skupina ali gledališče je bilo kakovostno najboljši in ga uvrsti na podobno regijsko srečanje. Vsem udeležencem napiše pisne komentarje k nastopom - predvsem navodila o tem, kako biti še boljši. Držimo pesti, da bodo naše skupine obdarjene z dobrimi intonacijami, vibracijami in inspiracijami na vseh teh nastopih.

Izjemen orkester sestavljen iz mladih glasbenih entuziastov že devet let razveseljuje poslušalce doma in na tujem ter tako predstavlja

Grosuplje kot mesto kulture. Da je Big Band Grosuplje eden najdejavnejših in najboljših glasbenih sestavov v Sloveniji, dokazujejo številni odmevni nastopi v letošnjem letu.

Na januarski prireditvi »Kdo bo nosil zlati ključ mesta Grosuplje« so v kulturnem programu ob spremeljavah big banda zapeli: Alenka Goddec, Nina Pušlar, Frenk Nova, Rok Kosmač in Nuša Derenda.

Februarja je big band nastopil na osrednji prireditvi ob 5. obletnici nakupovalnega središča City Park. Skupaj z njim so se v nostalgijo slovenske popevke ujeli: Oto Pestner, Elda Viler, skupina Pepel in Kri ter Anika Horvat.

Orkester se poleg klasične big band literature in zimzelenih melodij loteva tudi bolj resne glasbe. Jazzovsko obarvan je bil začetek meseca marca, saj je orkester z izjemnima hrvaškima solistoma, trobentačem Davorjem Križičem in saksofonistom Sašo Nestorovičem naštudiral program modernejšega orkestralnega jazza in ga predstavil na samostojnih koncertih v Grosupljem in Ljubljani (slednji je bil tudi javno snemanje). Vsi na koncertih predstavljeni aranžmaji in kompozicije so delo umetniškega vodje in dirigenta orkestra mag. Igorja Lundra.

Podoben tempo dela se bo nadaljeval skozi vse leto. Še pred poletjem bo orkester sodeloval s člani ameriške glasbene skupine The Western Jazz Quartet, poleti organiziral že tradicionalni seminar v Kranjski Gori, se jeseni domači publiki predstavil z novim samostojnim koncertom ... Poleg samostojnih projektov bodo člani big banda nastopali še na mnogih prireditvah po Sloveniji in na tujem. Vse aktualne novice v zvezi z nastopi in delom KD Big Band Grosuplje lahko spremljate na njihovi spletni strani <http://www.bigband-grosuplje.com>.

Vsekakor smo lahko ponosni, da imamo v svoji sredi izvrsten glasbeni sestav. Toliko bolj, ker nam ob poplavi prazne turbo zabavne glasbe, ponuja drugačno, ustvarjalno, dinamično glasbeno doživetje. Mi na ZKD Grosuplje, se trudimo, da jim pomagamo k večji prodornosti v naši sredini. Mogoče bodo tudi te besede, ki ste jih pravkar prebrali, vzrok, da pridete na naslednji koncert mladih ustvarjalcev.

ZKD Grosuplje

p.s. KD Big Band Grosuplje se za pomoč pri letošnjih zaključenih projektih zahvaljuje: Radiu Zeleni Val, Občini Grosuplje, Zvezi kulturnih društev Grosuplje, Grosupeljskim Odmevom, Glasbeni šoli Grosuplje, KS Spodnja Slivnica, nakupovalnemu središču City Park in Radiu Slovenija.

Premiera je pred vrati Gledališča GGNeNi in spet z njo vznemirjenje in napetosti, ki pomagajo k rojstvu predstave pred publiko. Letos smo si zbrali avtorja, ki od igralca zahteva veliko. Ni prostora za patetiko. Prostor je samo za igro. Pravo. Iz osebnih izkušenj igralcev. Če smo lani s Plešasto pevko lovili karikirane forme, letos lovimo razpoloženja, močna, včasih tudi težka. Dialogi so tisti, ki nam razložijo, zakaj je igralec prinesel s seboj na oder tako energijo. Ker je tema dokaj resna, želimo s scenografijo in glasbo vso izpraznjenost dialogov poudariti z lahkotno glasbo in s prijetnim, sproščenim vzdušjem dopustovanja – to je kar

zapletena naloga, ki nam pomeni izziv.

Kratke zgodbe z družbeno kritično ostjo je leta 1948 Jerome David Salinger ekskluzivno pisal za redne izdaje The New Yorker-ja. Bananarice so mu prinesle sloves najbolj branega časopisnega avtorja in odločno prispevale k njegovi veliki popularnosti.

Ker bo predstava ODLIČEN DAN ZA RIBE BANANARICE doživela praižvedbo v slovenskem prostoru, smo v ustvarjalni proces priključili tudi eminentne slovenske ustvarjalce: dramaturg Goran Gluvić je dramatisiral in v celoto smiselno povezal tri kratke zgodbe J. D. Salingerja – Odlični dan za ribe bananarice, Tik preden se je začela vojna z Eskimi, Tedi; asistentka za sceno in kostumografijo na AGRFT, Jasna Vastl, nam je svetovala pri sceni in kostumih, samo izdelavo scenografije in kostumografije pa bosta realizirali študentki Pedagoške akademije Maribor – smer likovna pedagogika, Polona Gunde (je bivša aktivna igralka Gledališča GGNeNi) in Simona Slapšak; samostojni delavec v kulturi – igralec in plesalec Primož Bezjak pa nam bo pomagal pri odrskem gibu, ki bo nujno vključeval tudi vmesne hitre spremembe scenografije in bo ob tej priložnosti imel tudi delavnico z igralci. Z vsemi sodelavci je naša premiera prerasla v pravo projektno delo. Zgodbe »velike« Amerike se torej prepletejo v hotelu mondenega letovišča. Počitnikovanje je daleč od komedije. Odločili smo se, da s predstavo komentiramo današnjo situacijo v svetu, kjer Amerika zaradi moči in velikega kapitala samovoljno razporeja in upravlja svet. Monden hotel je »dežela« izpraznjenih ljudi, ki brezčutno obstajajo. Tu doživi usoden konec družina malega genija Tedija, medeni tedni zakonskega para Glass so samo še kulisa za odmik para od vztrajne kontrole staršev, para, ki nima skupne prihodnosti; samo zgodba dveh sošolk, Ginnie in Selene, ima prihodnost. Lažje bomo lovili ribe bananarice po navodilih Salingerja in z nabojem GGNeNi, če boste z nami na premieri tudi vi – se vidimo torej v četrtek, 29. marca 2007, ob 19.30. uri v Kulturnem domu Grosuplje.

Gostimo pa...

Pika Nogavička je dobro prestala operacijo. Vsi, ki ste kupili otroške abonmaje, torej ne pozabite na torek, 27. marca 2007, ko nas bo obiskala. Ob 17. uri, za izven pa tudi ob 18.30. uri. Pride z vsemi, ki jih ima rada.

Že čez teden dni pa vas pričakuje cela pasja ekipa iz Lutkovnega gledališča Ljubljana. Animatorica Labodjega jezera pričakuje dojenčka, tako žel ne more več igrati. Je pa predstava Marka Radmilovića PASJE POPOLDNE zadnji hit LGL. Predstava traja 30 minut, tako si jo boste lahko ogledali ob 17. uri, za izven pa tudi ob 18. uri. Predstavo je režirala Barbara Bulatović. In pasja zgodba: PASJE POPOLDNE mine tako, da pet psov različnih pasem in značajev združi svoje moči v skoraj detektivski akciji: poiskati je treba šatuljo z nakitom ene od gospodaric. Miki, Runo, Stivi Smrček, Frido Kopač in Stražar. Jim bo to uspelo? Mimogrede boste zvedeli za pasje dneve, za pasjo radost in na vse te čudne besede bomo pogledali

s pasje perspektive, to je po pasje, tako, kot to vidi pes. Torej se vidimo v torek, 3. aprila 2007, v dvorani Kulturnega doma Grosuplje. Igra za vse, ki imate radi kužke in se radi smejite.

V aprilu, natančneje 12. aprila 2007, ob 19.30. uri, začnemo cikel Večeri s slovenskimi umetniki. Zasnovanega imamo tako, da boste lahko prisluhnili koncertnemu programu, ki bo trajal do 50 minut, potem pa bo klepet s tem umetnikom vodil znani radijski moderator. V tem programu so predvideni naslednji glasbeni ustvarjalci: kvintet Slowind, MePZ Viva Brežice, Terra Folk, Mirjam Kalin in Marina Horak.

Naša prva gostja bo pianistka Marina Horak. Yehudi Menuhin je maja 1979, nekaj mesecev po njenem prihodu v London, Marino označil kot "toplo in šarmantno osebo, za katero verjamem, da bi pomenila pridobitev za glasbeno življenje vsake sredine".

PESEM.SI je vseslovenski projekt, ki smo ga zasnovali pri Zavodu za razvijanje ustvarjalnosti, in se bo odvijal pretežno na spletnem portalu www.pesem.si. Enkrat letno (ob svetovnem dnevu poezije) pa bodo predstavitev – prireditve v živo, kjer bodo nastopili izbrani avtorji. Na prireditvah bomo poezijo povezali z drugimi umetnostmi. Po prireditvah bo izšla tudi knjiga pesmi sodelujočih avtorjev, urejena na izvirni način.

Avtorica projekta je pesnica, pisateljica in pedagoginja Ana Porenta / Zavod za razvijanje ustvarjalnosti. Cilji projekta so: povezovanje ustvarjalcev vseh generacij, uveljavljanje in razvijanje ustvarjanja, predvsem v slovenščini, zblíževanje poezije z drugimi umetnostmi, zapisovanje o poeziji in umetnostih ter skrb za kvaliteto slovenskega jezika v internetnem prostoru.

PRIREDITEV ob rojstvu projekta PESEM.SI – glasbeno pesniški dogodki: v četrtek, 19. 4. 2007, v Kulturnem domu Grosuplje ob 19.30.

Glasbeniki iz skupine Sto prašičkov poje in Vokalna skupina Mavrica bodo popeljali poslušalce skozi pesmi, ki so jih ustvarili pesnice in pesniki različnih avtorskih poetik, iz različnih krajev in različnih generacij: Simon Bergant, Davorin Bole, Nataša Cvišič, Davorina Čebihin, Andrej Debeljak, Marija Gorše, Darinka Grmek Štrukelj, Vida Herga, Duška Hočevnar Mihelič, Alenka Jeraj, Franci Novak, Ana Porenta, Marjan Seljak, Miha Seljak, Saška Strnad, Tomaž Simetinger in Alenka Zabukovec.

Povabljeni na gledališče, glasbo, film in delavnice v Kulturni dom Grosuplje

torek, 27. 3. 2007 ob 17.00 (zaključeno) ter 18.30 (tudi za izven), ZKD Grosuplje, Lutkovno gledališče Maribor
Po Astrid Lindgren Katarina Aulitisova: **PIKA NOGAVIČKA**; 50 min

četrtek, 29. 3. 2007 ob 19.30 Gledališče GGNeNi, ZKD Grosuplje
J. D. Salinger, dramatisacija G. Gluvič: **ČUDOVIT DAN ZA RIBE BANANARICE** (praižvedba – premiera); za izven

petek, 30. 3. 2007; **Kino ob 19.00**, ZKD Grosuplje;
APOKALIPTO, pustolovski

sobota, 31. 3. 2007 ob 19.00 Gledališče GGNeNi, ZKD Grosuplje
J. D. Salinger, dramatisacija G. Gluvič: **ČUDOVIT DAN ZA RIBE BANANARICE** (prva ponovitev); za izven

torek, 3. 4. 2007 ob 17.00 (zaključeno) ter 18.00 (tudi za izven), ZKD Grosuplje, Lutkovno gledališče Ljubljana
Marko Radmilovič: **PASJE POPOLDNE**; 40 min

petek, 6. 4. 2007; **Kino ob 19.00**, ZKD Grosuplje; **V ISKANJU SREČE**, čustvena drama

četrtek, 12. 4. 2007, ob 19.30 uri, ZKD Grosuplje
Cikel Večeri s slovenskimi umetniki: **POLJSKA SANJARJENJA s pianistko Marino HORAK**, Karol Szymanowski (1882-1937): Preludiji op. 1, Frédéric Chopin (1810-1849): **Preludiji op. 28** (izbor); za izven

petek, 13. 4. 2007; **Kino ob 19.00**, ZKD Grosuplje; **TURISTAS**, grozljivka

četrtek, 19. 4. 2007, ob 19.30 uri, Zavod za razvijanje ustvarjalnosti, Mestna knjižnica Grosuplje in ZKD Grosuplje
glasbeno pesniški večer projekta **PESEM.SI**; **Vokalna skupina Mavrica** in 17 pesnikov iz SLO

petek, 20. 4. 2007; **Kino ob 19.00**, ZKD Grosuplje; **NAŠA MALA MISS**, družinska komedija

petek, 20. 4 – nedelja, 29. 4. 2007, ZKD Grosuplje
PoEtika – filmska šola 20. 4 – 29. 4. 2007 z Janezom Lapajnetom

sreda, 25. 4. 2007 projekcije filmov PoEtike z razgovorom, končni cilj **produkcija kratkega filma**

petek, 27. 4. 2007; **Kino ob 19.00**, ZKD Grosuplje; **NEVIDNI JEZDEC**, stripovski spektakel

V aprilu predvidevamo filmsko delavnico z režiserjem Janezom Lapajnetom – morebitno udeležbo nam sporočite!

Rezervacija vstopnic: **ZKD Grosuplje, Adamičeva 16, Grosuplje**
INFO: 01/786 40 28; Predprodaja vstopnic uro pred predstavo.

*Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa.

➤ (kdaj so le dih meha, strunin odsev, drugič nevihta afriških open in didžiridujev), z ženskimi glasovi Vokalne skupine Mavrica (večglasja), večino pesmi bodo brali avtorji sami. Izvirno scenografijo za prireditve sta oblikovala Druga roka iz Logatca in Podko-
utrom.si v sodelovanju z ZU – varstveno de-
lovnim centrom INCE. Pri rojstvu projekta
so nam priskočili na pomoč tudi Knjižnica
Prežihov Voranc, Medium Žirovnica in Go-
stilna Pri Kuklju, finančno pa sta ga podprli
Občina Velike Lašče in Občina Dobrepolje
(nekateri dogovori pa še potekajo in bodo
tudi v prihodnosti).
Spletno stran je oblikoval in sprogramiral
Gregor Grešak / Zavod za razvijanje ustvar-
jalnosti. Na spletni strani www.pesem.si
si se bodo zbirale pesmi, ki jih ustvarjajo
pesnice in pesniki, za katere ni starostne
ali krajevne omejitve. Obiskovalci strani
bodo s kliki odločali o pesmi vsakega le-

tnega časa in s tem prinesli tudi uvrstitev
na naslednjo živo predstavitev PESEM.
SI (08) štirim avtorjem. Oblikovali bomo
posebno strokovno skupino (uveljavljeni
pesniki, kritiki, sociologi kulture, recen-
zenti, kreativci ...), ki bodo med objavljajo-
čimi izbrali štiri pesnice / pesnike ter štiri
projekte, v katerih bo poezija združena z
drugimi umetnostmi (glasba, ples, gleda-
lišče, slikarstvo, arhitektura, multimedij-
ski projekti, inštalacije, video ...). Vsako leto se
bo na „živih“ prireditvah predstavilo vsaj 12
ustvarjalcev.

Če se vam zdi, da nismo bili dovolj izčrpni,
ali vas o projektu zanima kaj več, smo do-
segljivi na: GSM:041 527 197 / po 13. uri/
e-pošta: ana@zru.si

Vodja projekta: mag. Ana Porenta

PoEtika je akademija za razisko- vanje umetnosti filmske režije.

PoEtiko je leta 2004 ustanovil režiser Ja-
nez Lapajne, ki jo tudi vodi kot mentor.
Šola, zaenkrat občasno, zapolnjuje vrzel v
izobraževanju režije igranega filma na Slo-
venskem. PoEtika, ki poteka v organizaciji
podjetja Triglav film, se je prvič odvijala kot
jesenska akademija na 15. ljubljanskem
mednarodnem filmskem festivalu (LIFFe)
2004. PoEtika bo konec aprila 2007 znova
odprla svoja vrata v Grosupljem; tokrat za

tiste, ki se z režijo srečujejo prvič. Za to
navezavo s filmsko šolo izjemnega sloven-
skega režiserja smo se odločili tudi zaradi
uspešne zgodbe filma Ujeti zajca Luke Glu-
viča. Šola bo vsebovala režijo filma, delo z
igralci, montažo, ogled in analizo filmov, ki
so nastali v tej šoli – skupaj bomo ustvarjali
in analizirali. Rezultat šole pa naj bi bil po-
snet kratek film po scenarijih, ki nastajajo
v novem društvu, ki je tik pred ustanovitvi-
jo – Kulturno društvo Smila. Tisti, ki želi-
te izpiliti svojo filmsko poetiko, se naučiti
montaže in finih filmskih trikov s pomočjo
izjemnega režiserja. Za ustvarjanje Janeza
Lapajnete sta značilna poglobljeno sodelo-
vanje z igralci in režiranje brez snemalne
knjige. Za svoje študentske filme je prejel
številne nagrade doma in na tujem, med
temi tudi Univerzitetno Prešernovo nagra-
do, njegovi celovečerci pa so stalni zmago-
valci slovenskega filmskega festivala. Lepo
povabljeni. Torej fil-
mofilski ustvarjalci:
rezervirajte si čas
med 20. in 29. apri-
lom 2007. Za info pa
lahko pokličete kar
na ZKD Grosuplje:
01/786 40 28 ali pa
GSM: 041 674 050!

Info: ZKD Grosuplje

Grosuplje – kaj sploh preostane velikim?

Pariz, London, Bruselj, Amsterdam ... prestolnice zahodnih držav Evrope, zgled demokratičnosti in napredka. Najraje jih opišemo kot mesta, polna kulturnega dogajanja in dinamike, različnih arhitekturnih znamenitosti ter pestre kulinarike, in kot mesta, ki ravno z multikulturalnostjo svojega prebivalstva nudijo možnost nadaljnjega razvoja.

Multikulturalnost: beseda, še toliko pogostejša omenjena po vstopu Slovenije v Evropsko unijo, beseda, katere predpona pomeni nanašajoč se na mnogo, več ... da, ampak česa? Kultur, in prav ta številčnost kultur, načinov bivanja, umevanja in dojemanja je morala temeljiti predvsem na medsebojnem razumevanju in strpnem delovanju, da so lahko velike prestolnice na zahodu Evrope postale vzornice ostalim.

Hvalabogu pa nam raznoličnosti kultur ni treba iskati le drugod, ampak je navzoča tudi pri nas, celo v Grosupljem. V zadnjem času nanjo še najbolj opominjajo vsi prizori, polemike in diskusije na temo Romov (ti pa seveda še zdaleč ne izčrpajo kulturne pestrosti Grosupljega).

Romi, ki so na slovenskem ozemlju prvič omenjeni v 14. stol, so del našega bivanja in verjetno bolj kot le danes označeni kot odjemalci socialnih podpor, nezanesljivi brezdelneži, ki, umazani in smrdeči, »šarijo« po naših smetnjakih.

Kaj se Romi ne pojavljajo tudi v našem imaginariju, v sanjah o svobodnem in brezskrbnem življenju v objemu narave; v slikah brhke Ciganke v pisanih oblačilih, ki mično vije svoje telo ob spremljavi samoukih godcev? Pa romska glasba? Tako pristna in hkrati čutna, ki v poplavi modernega populizma in sintetike za namene globalne potrošnje res ne more biti nič drugega kot preprosto drugačna.

Seveda pa kot otroci nismo le sanjali o divjem ciganskem življenju, tega smo srečevali kar v krogu lastnih družin. »Če ti kaj ni prav, pejt kar h Ciganom«, in če boš še naprej »umazan kot Cigan«, te bo »Ciganka v mauho dala« – to so stavki, ki smo jih vsi že tolikokrat slišali. Vzgojni ukrep, ki pa nevede vpliva na oblikovanje družbenih predsodkov.

Še bi lahko naštevali primere, kjer se Romi v slovenskem prostoru pojavljajo z negativno konotacijo, ki pa predvsem vplivajo na oblikovanje imaginarnih predstav oz. stereotipov. Ti največkrat izvirajo ravno v neizobraženosti (ki jo sicer radi očitamo prav Romom) in naivnosti ter nekritičnosti do informacij, s katerimi smo vsakodnevno bombardirani.

Vendar pa predsodki ne vladajo le v večinskem prebivalstvu, ampak jih, žal integrirane, najdemo tudi v ciljnih skupinah. Prav to pa je v bistvu posledica in nevarnost razizma, ko ljudje ponotranjijo podobo o sebi in internalizirajo imaginarne podobe večinske družbe. Tako se npr. Romi ne vidijo dovolj sposobne, da bi dokončali šolo, da bi bili pravnomočni zastopniki v občinskem svetu oz. da bi bili zmožni delati še kaj drugega kot pa otroke. »Ja, kaj pa Cigan sploh zna? Smo itak samo za otroke delat dovolj dobri!« Kaj res? A Romi so bili tisti, ki so nekoč hodili naokoli kot popravljalci dežnikov, spretni kovači in prodajalci konj, zeliščarji in nabiralci odpadnega materiala ... Ali jim globalizacija, ki zaradi svojega globalnega delovanja ne pozna svoje države, odvzema mesto v družbenem prostoru? Tako se eden glavnih stereotipov nomadstva romske kulture obrne proti nam. Romi so se po večini ustalili, resnične nomade današnjega časa pa prej predstavljamo neromsko prebivalstvo, ki preko transnacionalnih koncernov, množičnih občil, potrošnje in modernega turizma izgublamo občutek za meje. Moderni načini komunikacije in transporta ne poznajo ne časovnih ne prostorskih ovir.

Človekov duševni, intelektualni in fizični razvoj lahko poteka le v okolju, ki deluje spodbujajoče in ne zatiralsko. Zato tudi poplava revij, ki govorijo o pomembnosti vzgoje, o vzpodbujanju mladih ter o negativnih posledicah izjav, kakršna je npr.: »Ti pa tega res nisi sposoben« ali pa: »Saj šola itak ni zate, pojdi raje delat.« Potemtakem bivanje v okolju, ki prej kritizira kot spodbuja, ne more nuditi optimalnega razvoja svojim prebivalcem. Romom, obdanim s predsodki okoliškega prebivalstva, pa ne preostane drugega, kot da slednje usvojijo in v skladu z njimi tudi živijo.

Predsodki pa iz družbenega postanejo političen problem, ko vplivajo na možnosti, ki so posamezniku dane oz. omogočene za

delovanje. V trenutnih razpravah o pravicah etničnih skupin na eni strani in o njihovih dolžnostih na drugi se pozablja na pojem enakih možnosti, kajti šele z omogočanjem enakih možnosti delovanja se lahko začne dialog o pravicah in kršitvah.

Z upoštevanjem in spoštovanjem partikularnosti etnične skupine ter dopuščanjem t. i. multikulturalnosti (in stvar je še preprostejša, saj je tu govora pravzaprav o bi-kulturalnosti) bi bilo naše sobivanje ne le strpnije, temveč tudi bolj kakovostno.

Problem integracije etnične skupine je predvsem v potencialni integralnosti, v katero se lahko ta prevesi. Z zahtevo po prilagoditvi večinski družbi, z vključevanjem v »naš« ekonomski in šolski sistem, je etnična skupina prisiljena izgubiti oz. pozabiti svoje posebnosti. Ko navdušeno govorimo o romski glasbi in plesu, pozabljamo, da sta obe kulturni obliki vezani na prav določeno obliko bivanja.

UNESCO v svoji listini o pravicah manjšin pravi, da so etnične skupine, ki so žrtve diskriminacije take ali drugačne oblike, včasih sprejete in tolerirane s strani večinskega prebivalstva pod pogojem, da popolnoma sprejmejo njihovo kulturno identiteto in da je upravičeno poudariti prav potrebo pri vzpodbujanju etničnih skupin k ohranjanju njihovih kulturnih vrednot.

Z ohranjanjem kultur etničnih skupin se namreč bogati celotna kultura človeštva.

Ana Podvršič

Gledališče pod mostom: Kako iz zadrege?

Gledališka skupina Velike in Male Loke od letošnjega leta naprej deluje pod novim imenom. Prepoznali jih boste pod imenom »Gledališče pod mostom«, saj so si ime naredili po vaški značilnosti – železniškem mostu. Sicer pa je skupina že pripravila premiero in prvo ponovitev nove igre Franca Streicherja z naslovom

Kako iz zadrege.

Predstavo si lahko ogledate:

v petek, 30. 3., v Zagradcu,

v soboto, 31. 3., pa v Žalni.

Obe predstavi se bosta začeli ob 19. uri.

Pridite in se nasmejte dogodivščinam junakov igre!

Spoštovani bralci in dopisovalci Grosupeljskih odmevov!

Zaradi preobilice gradiva bodo nekateri prispevki objavljeni v naslednji številki Grosupeljskih odmevov.

Prav tako vas bomo podrobneje seznanili o sprejetih postavkah občinskega proračuna.

Prosim za razumevanje!

Odgovorni urednik Jože Miklič

Priznanja civilne zaštite

Grosuplje, 7. marca 2007 - Na prireditvi v Kulturnem domu Grosuplje so podelili Srebrne znake civilne zaštite prostovoljnemu gasilskemu društvu, ki praznujejo visoke okrogle obletnice. Bronaste, srebrne in zlate znake ter plakete CZ pa so podelili tudi posameznikom, skupinam in organizacijam. Iz občine Grosuplje so priznanja prejeli: Andrej Bahovec, Komunalne gradnje Grosuplje in Matjaž Špolar, plaketo za življenjsko delo pa Franc Skolja. Naj spomnimo, da v ljubljansko regijo po sedanjih delitvah spada 25 občin vse od Kamnika do Osilnice, pa od Logatca do Litije, vključno z Ljubljano. Vsako leto ob 1. marcu – svetovnem dnevu civilne zaštite pripravijo v eni izmed občin v regiji tudi proslavo s podelitvijo priznanj. To pot je bila podelitev pripravljena v Kulturnem domu Grosuplje.

Jože Miklič

Iz nagovorov župana Janeza Lesjaka in generalnega direktorja uprave Bojana Žmavca

Župan Janez Lesjak je v pozdravnem nagovoru ob geografskih in družbenih podatkih o občini Grosuplje, ki jo še posebej zaznamujejo kras in vode ter hitra rast števila prebivalcev, izpostavil tudi poplavno ogroženost in na veliko preglavico nekdanjega vojaškega skladišča v času osamosvajanja Slovenije, pri katerih pa so se enote in občinski štab za CZ ter gasilci izkazali za nenadomestljive. Spomnil je tudi na še neurejene statusne rešitve sode-lujočih v enotah CZ in gasilstva, kar otežuje napredovanje pri delu in interes sodelujočih. Zato bi morali biti v obrambo domovine ter zaščito in varnost ljudi ter premoženja v vojni in drugih nesrečah vključeni vsi sposobni prebivalci države. V razmerah, ki jih poslabšujejo tudi globalne podnebne spremembe, je to po njegovem še toliko bolj pomembno.

Slavnostni govornik, generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Bojan Žmavec, je izpostavil nekaj podatkov. Tako smo izvedeli, da so v lanskem letu izvedli prek regijskega centra za obveščanje več kot 216.000 raznovrstnih operativno komunikacijskih nalog.

Poklicne in prostovoljne gasilske enote so intervenirale v 2375 primerih. Na področju medicinske pomoči je center obveščal več kot 10.000-krat, OKC Policijske uprave Ljubljana 3376-krat, veterinarska pomoč je bila zagotovljena v 747 primerih, v 243 primerih so nudili tehnično reševalno pomoč, 36-krat so ukrepali pri neeksplozivnih sredstvih ter posredovali še v nekaterih drugih nalogah.

Podeljena priznanja in plakete

Srebrni znak CZ so ob praznovanju okroglih obletnic prejela prostovoljna gasilska društva: Brest, Tomišelj, Vrbljene-Strahomer, Zgornji Kašelj, Dobrova in Stožice.

Bronasti znak CZ zaščite posameznikom, skupinam in organizacijam so za požrtvovalnost prejeli naslednji: Tilen Setnik, Renato Igličar, Sebastjan Martinčič, Ivan Lebar, Metod Pucelj, Benjamin Selšek, dr. Ladislav Hace, mag. Andrej Kovačič, Ekipa prve pomoči občine Ig, Tatjana Markelj (Ivančna Gorica), Franc Starovašnik, Helena Pristov, Mateja Kunc, Janez Pugelj, Marko Kunde, Anton Slana, Katarina Rutar, Anton Kokalj, Andrej Janežič, Kotnik Milan ter **Andrej Bahovec** (predlagatelj župan občine Grosuplje in Občinski štab občine Grosuplje) in **Komunalne gradnje d.o.o. Grosuplje** (predlagatelj Občina Ivančna Gorica in Občinski štab občine Ivančna

Gorica).

Srebrni znak CZ se podeljuje za posebne zasluge in krepitev varnosti pred naravnimi in drugimi nesrečami ter za izume in inovacije. Prejeli so jih: gasilski zvezi Domžale in Kočevje, vrtec Ledina ter posamezniki: Jože Lenarčič (Dobropolje), Ivan Pristovnik, Branko Ravnjakovič, Rado Vasle in **Matjaž Špolar** (predlagatelj župan občine Grosuplje in Občinski štab občine Grosuplje).

Zlati znak CZ podeljujejo za dolgoletno delo pri razvijanju in krepitev dela v CZ, reševanju, inovacijah in za hrabra dejanja. Prejeli so jih: Radio Univox, Milena Lavtar, Anton Intihar.

Plaketo CZ podeljujejo za življenjsko delo, letos pa jo je prejel naš občan **Franc Skolja** (predlagatelj so bili župani občin Dobropolje, Ivančna Gorica in Velike Lašče).

Kulturni program

V dokaj obsežnem in kakovostno ter publiki primerno pripravljenem programu so nastopili: otroška gledališka skupina Muc iz VVZ Grosuplje z recitacijo Otona Župančiča, plesna skupina TeGIBlo KD Teater Grosuplje pod vodstvom mentorice Špele Repar s koreografijo na Vivaldijeve štiri letne čase - Jesen, Folklorna skupina KD France Prešeren iz Račne pod vodstvom mentorice Olge Gruden s predstavitvijo odhoda fantov v vojsko po izročilu iz ribniške doline, KD

Šentjurski oktet – Moška pevka skupina Zelen iz Ponove vasi, ki jo vodi Vladimir Brlek, z dvema ljudskima pesmima, ter Moški pevski zbor Corona KD Pesem, ki ga vodi Jernej Kralj, z dvema pesmima Lojzeta Lebiča. Program je povezovala Simona Zorc Ramovš, ki je na začetku prebrala nagradi spisa na temo 'poplava v stanovanju' učenke 9. razreda osnovne šole v Rovtahu, v nadaljevanju pa je z digitalno projekcijo predstavila naravne, kulturne in turistične zanimivosti občine Grosuplje. Še posebej se je ustavila ob naselju-mestu Grosuplje, Županovi jami, Taboru, Radenskem polju in Magdalenski gori.

Bronasti znak CZ je prejel Andrej Bahovec

Diplomirani univerzitetni inženir strojništva Andrej Bahovec [zaposlen kot izvršni direktor nabave in investicij na Slovenskih železnicah] je že od leta 1995 predsednik Gasilske zveze Grosuplje. V prostovoljne gasilske vrste je vstopil leta 1965, s svojim angažiranjem pa je vložil ogromno časa, truda in sposobnosti v organizacijo gasilstva v občini Grosuplje. Nosi čin višjega gasilskega častnika 1. stop-nje.

V 18 gasilskih društvih je včlanjenih nekaj nad 2000 članov in članic. V njihovih vrstah pa je prostora za vse, tako za najmlajše, mlade, kot tudi nekoliko manj mlade ter za ženske in veterane. Zelo je vesel, da zanimanje mladih za gasilstvo narašča, saj po njegovih podatkih delež od najmlajših do polnoletnosti presega polovico vseh članov. Nenazadnje se to kaže tudi tako, da se vsako leto število ekip na tekmovanjih povečuje (v zadnjih letih skoraj 600), kar je osnova za dobro pripravljenost in usposobljenost teh ekip za posredovanje v morebitnih nesrečah. Ponosen je tudi na sodelovanje z društvi iz nekdanje občine Grosuplje, ki so ustanovila svoji zvezi v Ivančni Gorici in Dobrepolju, z dobrepoljsko gasilsko zvezo pa vsako leto skupaj organizirajo tekmovanja. Prav tako je zelo dobro sodelovanje z vrtci, šolami, podjetji in drugimi organizacijami.

Bronasti znak CZ so prejele Komunalne gradnje Grosuplje d.o.o.

Komunalne gradnje Grosuplje d.o.o. so že od samega začetka zadolžene za delovanje v okviru CZ, saj se s svojimi rednimi dejavnostmi lahko zelo hitro preorganizirajo v specialne enote CZ, ki so tudi ustrezno opremljene. Precej njihovih ljudi je že v nekdanjem Komunalnem podjetju Grosuplje delovalo tudi v času osamosvajanja Slovenije, kjer so prav tako bili na razpolago za različne preventivne in operativne naloge. Zdaj je podjetje v občini Ivančna Gorica zadolženo za tehnično reševanje, kjer so že nekajkrat posredovali. Tako je bilo ob razlitju nafte, ko je bilo ogroženo veliko vodno zajetje Globočec, ki napaja skoraj vso Suho Krajino do Novega mesta, ali pa pri gašenju in odstranjevanju posledic požara na deponiji tobaka v Šentvidu pri Stični. Priznanje je prevzel direktor podjetja Viktor Dolinšek.

Srebrni znak CZ je prejel Matjaž Špolar

Arhitekt Matjaž Špolar [zaposlen je v privatnem podjetju Ula d.o.o.] v Štabu CZ občine Grosuplje deluje že od leta 1983. Največ dela je imel v času osamosvojitve Slovenije, ko je bilo treba usposobiti zaklonska v nekdanji občini Grosuplje, za katere so nato novelirali načrte in ukrepali ob poplavih v Grosupljem. Spominja pa se, kako mu je bilo tesno pri srcu, ko so mamice z otroki stale pred zaklonski, a ni bilo dovolj prostora v njih. Zato so poizkušali svetovati, kako naj si ljudje pripravijo priročne zaklonilnike, oziroma kako naj se gibljejo in varujejo na splošno. Iskrena pomoč in sodelovanje ter pri-

pravljenost pomagati ljudem pri tem pa so mu v največje zadovoljstvo. Pove pa še, da zdaj zaklonska niso več obvezna in da v vojnem stanju nastopijo velike težave v komuniciranju že tretji dan, v enem tednu pa praktično razpade ves civilni sistem. O poplavih pa je precej povedal, da je že Zvonko Mencej pred 40 leti predlagal rešitev z zadrževalniki, ki bi jih morali v Grosupljem že zdavnaj narediti.

Plaketo CZ je prejel Franc Skalja

Franc Skalja je zaposlen kot višji referent na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje – Izpostava Ljubljana, kjer nudi strokovno pomoč pri zaščiti in reševanju v občinah Dobrepolje, Grosuplje, Ivančna Gorica in Velike Lašče. Leta 1979 se je zaposlil na Oddelku za obrambo občine Grosuplje, kjer je bil imenovan za načelnika Štaba CZ. Več kot 25 let sodeluje pri organizaciji vaj in predava na različnih tečajih in seminarjih. Leta 1986 je koordiniral akcijo čiščenja vodnjakov po jedrski nesreči v Černobilu. Še posebej se je angažiral v času osamosvojitve Slovenije, ko je bilo v Grosupljem v okviru že omenjenega štaba organizirana široka priprava zaradi morebitne evakuacije v primeru eksplozije v bližnjem vojaškem skladišču, v katerem je bilo shranjenih skoraj toliko eksplozivnih sredstev, kot je bila moč bombe, ki je uničila na koncu druge svetovne vojne Hirošimo. Sodeloval je tudi pri prevozih orožja MSNZ v času osamosvojitve in kot načelnik NZ poskrbel za varovanje občinskih prostorov ter se pogajal s poveljstvom kasarne JLA v Grosupljem. V letih 1992 in 1993 je vodil zbirni begunski center v Višnji Gori, v katerem je bilo 350 beguncev iz Bosne. Leta 1995 in 1996 je bil poveljnik CZ v občini Grosuplje. Je tudi član PGD Grosuplje in član ZVVS Grosuplje.

Najboljši človekov štirinožni prijatelj ni stol – ampak pes!

Človek in pes – prijatelja v športu

Tak je bil naslov predavanja, ki ga je pripravilo Kinološko društvo Grosuplje ob začetku novega »pasjega šolskega semestra« za vse skrbnike psov.

Moja Sajovic

Kot že nekaj let zapored se je tudi na tokratno vabilo organizatorja odzvala radovedna množica, ki na svojega psa gleda kot na družabnika, družinskega člana in predvsem tisto bitje, ki nas ne glede na vremenske razmere popelje ven v naravo, izpred TV ekrana in daleč proč od stresnega življenja. Predavateljica Rosana Krajnc, profesorica športne vzgoje iz Celja, je v svojem predavanju želela poudariti prav to: pes ni le naš najboljši prijatelj in zaupnik, ni »vreča bolh« in nadloga na drugem koncu povodca, na katerega je pripet skrbnik, temveč, če mu le damo priložnost, poskrbi za naše zdravje, dobro telesno pripravljenost, izgubo kakšnega nepotrebne kilograma in seveda predstavlja nikdar dolgočasno družbo pri telesni aktivnosti.

Temeljno vprašanje, ki se ga je lotila predavateljica v svoji diplomski nalogi, je bilo, kako lahko pes pripomore, da se skrbnik več in bolj kakovostno giba. Človek in pes po svojih naravnih zasnovah potrebuje veliko gibanja v naravnih pogojih. Ko sta pred več kot 10.000 leti pričela svoje sobivanje, ga je bilo več kot dovolj, saj sta morala družno poskrbeti za hrano in varnost. T.i. »civilizacija« pa je prinesla mnogo omejitev in gibanje je človek zanemaril. Sedeči način življenja pomeni začarani krog prevelike telesne teže, psihične obremenitve pa večkrat dodajajo celo negativne dejavnike, kot sta alkohol in droge. Če zmes začnimo še z ustrežno količino stresa, je pot navzgor brez pomoči od zunaj pravzaprav nemogoča.

Športna rekreacija je celovita telesna izven poklicna dejavnost, ki jo izberemo po lastni želji, njeni pozitivni učinki pa so sproščanje in izboljšanje zdravja. Zmanjšuje tudi učinke negativnih dejavnikov današnjega načina življenja. Človek in pes sta odlična dvojica, ki ju združuje prosti čas, preživet v naravi. Medsebojna naklonjenost, občutek dolžnosti in navezanost so dovolj veliki motivi za pričetek skupnega gibanja.

Vsak skrbnik psa ima na voljo res veliko izbiri športnih dejavnosti, ki se jih lahko loti v družbi s svojim štirinožnim spremljevalcem. Prav za vsako pasjo velikost, starost, pasmo in telesno pripravljenost se najde kaj zanimivega, kar ustreza tudi življenjskemu stilu, kondiciji, časovnim in finančnim zmožnostim skrbnika. Prva izbira po tem, ko psa osnovno izšolamo

v prijetnega in razmeroma poslušnega sopotnika, je med tekmovalno oziroma netekmovalno športno dejavnostjo. Športna kinologija nam ponuja množico športnih disciplin, s stalnim razvojem tega področja pa se pojavljajo nove in nove: agility, rally obedience, dog dance (ples s psom), delo vlečnih psov, canicross. Tisti, ki tekmovalnih načrtov nimajo, pa lahko izbirajo med hojo, tekom, igro, rolanjem,...

Sprehodi in hoja s psom so prav gotovo najbolj množična oblika rekreacije, ki je poceni in dostopna. Čas in trajanje vadbe si zlahka prilagodi vsak posameznik, za psa pa je najbolj koristno, da je sprehod vsak dan ob približno enakem času. Med sprehodom naj se skrbnik s psom aktivno ukvarja, utrjuje kratke vaje poslušnosti, ki se jih je naučil v pasji šoli, nenazadnje pa čas izkoristi tudi za socializacijo psa: med srečevanjem z drugimi psi, otroci, tekači, kolesarji in drugimi udeleženci v prometu lahko psa naučimo primerne obnašanja v urbanem okolju. V naravi, ko je pes prost ali privezan z daljšim povodcem na pas vodnika, pa ta lahko uporablja športne pripomočke kot npr. palice za hojo, ročke za razgibavanje.... Pomembno je opozoriti na varnost tako psa kot vodnika, zato se je potrebno izogibati prometnim cestam, hkrati pa poskrbeti, da pes ne preganja drugih živali oziroma divjadi. Hitrost hoje je smiselno prilagoditi telesni pripravljenosti in obremenitev postopno večati, kar poveča tudi vodnikovo vzdržljivost. Srce in ožilje sta na prvem mestu med organi, ki bodo za tako vadbo najbolj hvaležni, poveča se dihalna kapaciteta in izboljša tehnika dihanja. Izboljša se telesna moč in gibljivost medeničnega obroča, vse naštetu pa znatno upočasni proces staranja. Kadar hodi vodnik s psom po terenu z naravnimi ovirami, na primer v gozdu, se izboljšata tudi koordinacija gibov in ravnotežje. Ena od možnih vadb je tudi t.i. nordijska hoja. Gre za zadnje čase zelo priljubljeno obliko hoje s pomočjo palic, tehnike pa se je najbolje naučiti pri strokovnjaku. Pri nordijski hoji je najpomembnejši ritem gibanja rok in nog ter zasuk hrbtenice v osi. Usklajena mora biti koordinacija gibov. Pomemben je odziv od palice in hitrost hoje, ki jo moramo prilagoditi svojim sposobnostim.

Igranje s psom je dejavnost, ki ji skrbniki psov

namenjajo veliko premalo pozornosti. Pes je namreč igriv celo življenje in pripravljen na vse mogoče izzive. S tako zaposlitvijo se lahko velikokrat prepreči neželeno vedenje psa, skrbnik pa pridobi z igro učinkovito in hitro sprostitev, ki je lahko dobrodošla dopolnitev vsem ostalim dejavnostim. Raznoliko gibanje v vseh smereh koristi koordinaciji gibov in izboljšanemu ravnotežju, poveča se moč rok in trupa, saj z vlečenjem vrvi ali »klobase« psu povečamo nagon plena in mu utrdimo samozavest, ko v igri zmaga. Nenazadnje se poveča hitrost človekovih reakcij. Pri igri je s stališča vzgoje psa le ena zapoved: igra naj se začne, ko se za to odloči skrbnik psa in konča po možnosti takrat, ko je pes za igranje najbolj motiviran.

Kontinuiran tek s psom je že od pradavnine določen za skupen najbolj ustrezen način premikanja človeka in psa. Iz hitre hoje lahko vodnik preide v tek preko uvalnega obdobja v trajanju dveh mesecev. Psa je priporočljivo privedati na daljši raztegljiv povodec na pas. S tekom znatno zvečamo svojo telesno vzdržljivost.

Hoja v gore s psom je posebno prijeten izziv za ljubitelje gora, pomembna pa je telesna pripravljenost obeh udeležencev ture, ki jo je seveda treba skrbno izbrati in upoštevati morebitne omejitve (koče, ki ne sprejemajo psov, poti, opremljene s klini, ki so za psa neprimerne...). Poskrbeti je treba za dovolj pitne vode za oba in seveda za varnost. Ker se je v zadnjem času že zgodilo nekaj usodnih gorskih nesreč, je hoja v gore s psom primerna za res izkušene udeležence.

Rolanje je primeren šport, ki nima velikih omejitev, stanje psa pa je potrebno med rekreacijo ves čas opazovati in poskrbeti za varnost.

Kot pri vseh športih tudi tukaj velja, da pri vsiljenem gibanju nikakor ne smemo pretiravati in skrbno pretehtati, koliko in katera rekreacija je za psa še primerna, da ne bomo povzročili več škode kot koristi. Pri mladih psih v dobi rasti pa velja nenapisano pravilo: vsak teden starosti = ena minuta sprehoda!

Novice in zanimivosti iz pasjega sveta

vsak prvi petek v mesecu ob 18.10 na frekvencah Radia Zeleni val

Meseca aprila, točneje v petek, 6. aprila, se bo na zelenih valovih zopet oglašil pasji lajež, ki najavlja oddajo »Pasji val«. Predstavilo se bo Kinološko društvo Grosuplje, ki se ponaša z lepim številom dejavnosti in kjer vsak skrbnik psa najde zase in za svojega štirinožca kakšno zanimivo razvedrilo. Gostili bomo Braneta Puša, ki obljublja, da bo s seboj pripeljal zanimive goste, predstavili bomo manj znano pasmo evrazijec.

Oddajo lahko poslušate tudi preko spletnih strani www.zewleni.val.com. Ne zamudite je!

VABILO NA CEPLJENJE PSOV

CENA CEPLJENJA NA TERENU JE 32,55 EUR (7.800,00 SIT)

Ob cepljenju **OBVEZNO** prinesite s seboj knjižico o cepljenju psa zaradi vpisa letošnjega cepljenja in potrditve knjižice. Cepljenja izven navedenega razporeda se opravlja:

vsak delavnik od 7.00 - 9.00 in 17.00 - 19.00, v soboto od 7.00 - 12.00 v Veterinarski ambulanti BUBA d.o.o., Rožna dolina 5, Grosuplje.

Dodatne informacije o cepljenju in zdravljenju lahko dobite na tel.: **01/7864-658**,
dežurna št.: **051/619-524**

**VETERINARSKA AMBULANTA BUBA d.o.o., Rožna dolina 5, Grosuplje
OBJAVLJA RAZPORED OBVEZNEGA CEPLJENJA PSOV PROTI STEKLINI
ZA LETO 2007 ZA OBMOČJE OBČINE GROSUPLJE**

12.04.2007 - ČETRTEK

15.00	Mala stara vas	pri Zupančiču
15.30	Vel. stara vas	pri Podržaju
16.00	Dole pri Polici	pri Ilovjarju Dole 10
16.30	Dolenja vas	pri Zupančiču (malnar)
17.00	Polica	pri gasilnem domu
18.00	Goričane	Pri Vidicu 14
18.15	Blečji vrh	pri Žagarju
18.30	Peč	pri Možinatu
19.00	Zg. Duplice	pri Novljanu

13.04.2007 - PETEK

16.00	Ponova vas	pri zbiralnici mleka
16.30	Pece	pri zbiralnici mleka
16.45	Bičje	pri zbiralnici mleka
17.00	Podgorica	pri Štruklju
17.15	Mala vas	pri Vratarju (Dremelj)

14.04.2007 - SOBOTA

9.00	Šmarje-Sap	pri zadružnem domu
10.30	Huda Polica	pri Ilovjarju
11.00	Gajniče	na vasi
12.00	Mali vrh	pri Pavličku Mali vrh 32
13.00	Zg. Slivnica	pri Vozičku Zg. Slivnica 14
13.30	Podgorica	pri Begoviču
13.45	Paradišče	pri Mehletu Paradišče 2
14.00	Cikava	pri cvetličarni Pene
14.30	Sela	pri Mehlinu Sela 19
15.00	Hrastje	pri Kaduncu Hrastje 10
15.15	Perovo	pri Dežmanu

16.04.2007 - PONEDELJEK

15.30	Vino	pri Dolinšku Vino 10
16.00	Udje	pri Marušniku
16.30	Rogatec	pri Krivcu Rogatec 3
17.00	Škocjan	pri gostilni Marolt
18.00	Velike Lipljene	pri Kaduncu
19.00	Št. Jurij	pri Šiplju

17.04.2007 - TOREK

16.00	Sp. Blato	pri Kozlevčarju Sp. Blato 10
16.30	Gatina	pri gasilnem domu
17.00	Veliko Mlačjevo	pri Gabru
17.30	Zagradec	pri gasilnem domu
18.00	Lobček	na avtobusni postaji

19.04.2007 - ČETRTEK

16.00	Žalna	pri trgovini
16.30	Velika Loka	pri gasilnem domu
17.00	Luče	pri zbiralnici mleka
17.30	Plešivica	pri kapelici

20.04.2007 - PETEK

16.00	Velika Račna	pri gostilni
17.00	Čušperk	pri vagi
18.00	Mala Ilova gora	pri gasilnem domu
18.30	Velika Ilova gora	pri gasilnem domu

21.04.2007 - SOBOTA

7.00 - 11.00	Grosuplje	v ambulanti Buba
12.00	Sp. Slivnica	pri zadružnem domu
13.00	Brezje	na vasi (pri kapelici)

Če ste psa v letu 2007 že cepili proti steklini, vzemite vabilo kot brezpredmetno!

Devetdeset častitljivih let Omahnove mame iz Grosupljega

V imenu njenih najbližjih Matjaž Trontelj

Omahnova mama se je rodila 20. februarja 1917 v vasi Marinčki pri Velikih Laščah. V Grosupljem je imela sorodnike, ki jih je večkrat obiskovala ter tako spoznavala sam kraj Grosuplje in ljudi v kraju. Tukaj je spoznala bodočega moža Antona Omahna, se kasneje z njim tudi poročila in si ustvarila družino. V obdobju nekaj let sta se jima rodili dve hčerki. Mama nikoli ni bila v službi. Vse dneve je gospodinjala, trdo delala in pomagala pri bližnjih kmetih v Grosupljem, to je pri Malenskih, Resnikovih, Cestarjevih in tudi pri drugih. Mož Anton je bil v službi na železnici in s skromno plačo ter pridnostjo

sta si zgradila svoj dom. Mesec po vselitvi se jima je na veliko veselje rodil tretji otrok, sin Bojan. To je bilo ravno na mamin 40. rojstni dan. Ta sreča pa ni trajala dolgo, saj ji je že po dveh letih nenadna smrt vzela moža, otrokom pa skrbnega očeta. Ostali so trije nepreskrbljeni otroci, stari 15, 10 in 2 leti. Težko so se prebijali, saj so živeli v napol dokončani hiši brez nekih finančnih sredstev. Mama je morala zato veliko delati. Skrbi ji ni nikoli zmanjkalo. Sreča je bila, da ji je pogum vedno dajala trdna vera v Boga in da je v življenju srečala dobre ljudi, ki so ji v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč. Kljub trdim preizkušnjam v življenju je bila vedno vedra, družabna in pripravljena pomagati, kjerkoli se je pokazala potreba. Vesela je bila, ko so se poročili njeni otroci. Rodili so se vnuki, ki jim je z največjim veseljem in radostjo nadomeščala starše, ko so bili ti v službah. Poročili so se že tudi trije vnuki, tako da ima danes že sedem pravnukov. Vse svoje veliko srce je vedno razdajala, ne samo svojim otrokom, vnukom

in pravnukom, pač pa tudi "ta mladi", ki se je primožila k njim. Tudi njo je z njej lastno odprtostjo sprejela, jo razumela in ji bila vedno v oporo. Kljub temu da je mamo pred tremi leti obiskala bolezen, razmeroma čila doma v krogu sinove družine uživa jesen svojega življenja.

Njen visoki jubilej smo praznovali v ožjem družinskem krogu, skupaj s sinom Bojanom, ki deli svoj rojstni dan z mamo. Popoldne je minilo hitro, vsak pa je odnesel s sabo del spoštovanja do mame z željo, da bi tako zdrava preživela mirno vsaj še nekaj časa.

Ob visokem jubileju Omahnovi mami še na mnoga leta in hvala za vso skrb in dobroto, to pa velja tudi za sina Bojana.

Našo zahvalo Omahnovi mami najlepše predstavljajo zapisani verzi na eni od čestitk:

*Hvala ti za tvojo ljubezen dragoceno,
hvala za občutek, da skupaj vsi smo eno!
Še naprej ljubezen naj iz oči ti sije,
naj ti Bog zdravja in obilo sreče daje!*

Rotary klub Grosuplje pomagal družini

Denarno pomoč sta iz rok predsednice Zdenke Cerar prejela lose in Matias.

Konec januarja je Rotary klub Grosuplje štirinajstčlanska družini Zemljič iz občine Dobropolje namenil denarno pomoč, ki sta jo iz rok predsednice Zdenke Cerar prejela šestnajstletni lose in osemnajstletni Matias.

Družina, ki je do sedaj bivala v Argentini, se je v lanskem letu preselila v sosednjo občino, saj korenine obeh staršev segajo v slovensko grudo. Da bi mogli uspešno zaživeti v novem okolju, predvsem pa, da bi sinova nemoteno nadaljevala šolanje, je vsak izmed njiju prejel denarno pomoč v višini 200 evrov. Ob tem so bila družini izročena tudi uporabna darila.

za Rotary klub Grosuplje Iztok SINJUR

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ ČE STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI, NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS

na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

Drago Elikan:

Nekoč harmonikar, zdaj izdelovalec harmonik

Pred nekaj desetletji se je po dolini in v Mali Stari vasi razlegala diatonična harmonika, ki jo je raztegoval fantič rosnih mladih let Drago Elikan. Potem je kar nekaj let uspešno nastopal na raznih festivalih in veselicah daleč naokoli. V njem pa je nato več kot deset let tlela iskra, da bi izdelal svojo harmoniko. Letos mu je to uspelo.

Jože Miklič

Po grosupeljski osnovni šoli je Drago Elikan odšel na Srednjo tehnično šolo za lesarstvo v Ljubljani in nato na Biotehnično fakulteto, kjer je postal diplomirani inženir lesarstva. Ko je odslužil »nekdanji domovini«, se je zaposlil v Utensiliji v Ljubljani in tam spoznaval veliko skritih lastnosti lesa. Leta 1993 je postal samostojni podjetnik in se je začel ukvarjati s predelavo plastike, s katero se ukvarja še danes. Živi v Škocjanu pri Turjaku, kjer ima družino in hišo z delavnico.

Od malih nog, pa nato kot dijak in študent, se je kot samouk izpopolnjeval v igranju na diatonično harmoniko. Leta 1985 ga je opazil, danes žal že pokojni, glasbenik Alojz Zajc iz Grosupljega, ki ga je prvič pripeljal na javni nastop v gostišče Taborska jama. Z njegovim sodelovanjem je Drago čez nekaj let ustanovil ansambel Draga Elikana, s katerim je uspešno nastopal na raznih koncertih in tekmovanjih. Leta 1988 so izdali svojo prvo kaseto z naslovom Grosupeljska kotlina. Leta 1993 pa je prenehal z aktivnim igranjem ter se posvetil obrti in družini.

Ves ta čas pa je v njem žarela želja, da bi sam začel izdelovati diatonične harmonike. Harmoniko je namreč do podrobnosti spoznal. Zato je septembra 2006 začel z izdelavo prve harmonike, ko jo je začel risati na risalni deski.

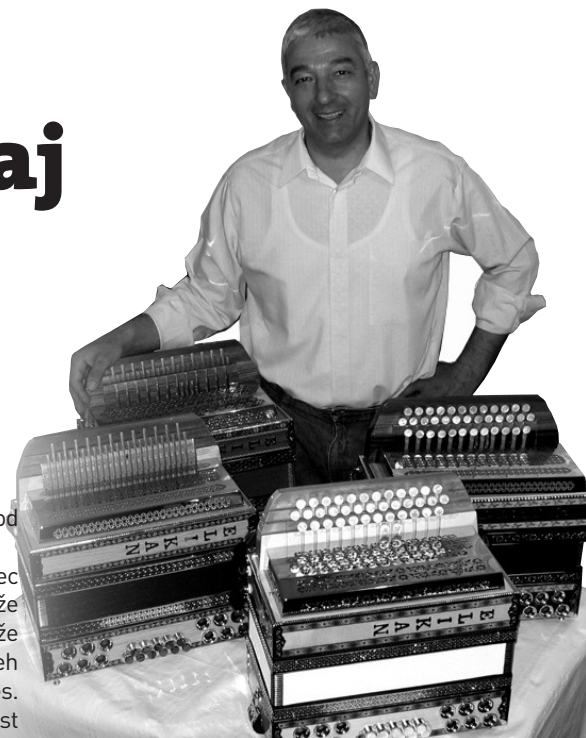
6. marca letos je ta harmonika že zaigrala pod njegovimi prsti.

Drago se zaveda, da mora izdelovalec instrumentu dati dušo, kar lahko doseže samo z dobrim poznavanjem strukture, teže lesa, delovanja lesa in drugih lastnosti vseh ostalih materialov, vključno z lakom za les. Vse lesene dele izdelava sam. Ostal je zvest leseni mehaniki - tipkam. Večina današnjih izdelovalcev izdeluje tipke iz aluminija, kar harmoniki ne daje nežnega in polnega zvena.

Na basnem delu harmonike je izvedel dve lastni zamisli in dosegel zavidljivo raven basnega zvena. Strune dobiva iz Italije, del kovinskega okovja pa izdelujejo slovenski izdelovalci iz »glasbenega mesta« - Mengša in okolice. Nekaterih veščin izdelave, kot je meh, se je priučil pri starejših izdelovalcih, ki pa so redko pripravljeni pokazati skrivnosti izdelave harmonike.

Diatonična harmonika nenehno doživlja nagle spremembe in izboljšave. V vsem tem pred evropskimi izdelovalci prednjačijo prav izdelovalci iz Slovenije, ki jih tuji izdelovalci nenehno kopirajo.

Vsak izdelovalec izdeluje harmoniko na svoj način, zato tudi Drago namerava harmonike izdelovati pod svojo blagovno znamko. Postopek za pridobitev le-te pa je

kar dolgotrajen – lahko tudi tja do enega leta. Njegov pogled v bodočnost pa ni zazrt v količino, temveč v kvaliteto. Po naravi je tradicionalist, zato je pri izdelavi uporabil okoli deset vrst lesa in harmoniko pustil tako, kot so jo pred vojno izdelovali znani slovenski izdelovalci - Kucler, Prostor in drugi.

V naslednji seriji bo uporabil tudi čisto nove plemenite furnirje slovenskih izdelovalcev. Predvidene ima spremembe na zunanosti harmonike in spremembe na tipkovnem mehanizmu. Zagotavlja pa, da se bo trudil izdelovati harmonike z najkakovostnejšimi strunami, ki se dobijo na trgu. V delu ima tudi otroško harmoniko za mlajše bodoče muzikante.

Naročila sprejema v Škocjanu pri Turjaku in na telefonski številki (01) 788 99 07.

Drago Elikan je prepričan, da bo diatonična harmonika v naslednjih letih doživela velik razvoj in bo harmonikar s pomočjo poltonov lahko izvabil še tako zahtevne viže in bo marsikje nadomestila klavirsko harmoniko. Zase pa pravi, da je bil med prvimi harmonikarji v Sloveniji, ki je na tri in pol vrstni »frajtonerici« začel uporabljati poltone, saj je že na njej mogoče zaigrati melodijo v več kot treh durih.

Pri tem se spomni na snemanje prve kasete, ki so jo s pokojnim Alojzom Zajcem snemali v Helidonu, ko mu je producent Tomaž Tozon dejal, naj ne dela revolucije z igranjem na poltone. Danes to zveni kot anekdota.

Križev pot na Koščakovem hribu

Že dve nedelji prej sta gospod župnik Janez in gospod kaplan Urban oznanila, da bo »v primeru lepega vremena« križev pot na Koščakovem hribu. Zbirno mesto bo pred zdravstvenim domom. Znamenja postaj sta naredila g. Garbas iz Brvca in Grosupeljčan g. Marjan Urbančič.

Precej pred tretjo uro se je na omenjenem kraju zbralo mnogo ljudi, veliko več, kot bi si jih upal le v sanjah misliti. Mnogi, ki so bili v vlogi organizatorjev, pa so prišli še veliko prej. V res lepem sončnem vremenu so table z napisi postaj še bolj izstopile. Malo pred njimi pa je stalo še razpelo z imenitnim napisom. Bilo je namreč že prej namenjeno, da se ga po blagoslovu odnese v Kočevski rog, na kraj velike povelje morije.

Točno ob napovedani uri je g. Urban začel z obredom. V uvodni besedi je dejal: »Tu se začenja ta grosupeljska kalvarija. Prav enaka kot tista prava na Oljski gori. Tako kot Jezus so bili tudi ti tu gori, malo višje umorjeni, nedolžni.« Nato je blagoslovil oznake postaj in razpelo, nato pa začel z molitvijo križevega pota.

Za to priliko je voditelj g. Urban izbral kočevski križev pot. Pred množico so nosili razpelo, nato je šlo vse po vnaprej določenem redu. Cerkevni pevci so ne glede na to, v kateri zbor spadajo, združili glasove in polepšali to lepo in skrbno pripravljeno pobožnost. Ob vsaki postaji so nosilci sproti postavili tablo z lepo vrezanim motivom postaje in njeno številko. Pot sama ni bila nič daljša kot tista prava v Jeruzalemu. Le Antonijevo trdnjavo, kot začetek poti, je zamenjal travnik pri zdravstvenem domu. Tudi nosilca križa niso ne domači ne vojaki topli ali drugače zasramovali, saj zdaj živimo v času, ko se lahko vsaj potihem spomnimo malo nazaj. In prav je, da se, saj je neresnica o teh neljubih dogodkih še vedno živa in kar precej napadalna. So se pa vedno našli pravi možje,

ki so si upali tudi kaj neljubega povedati, kaj narediti, kaj pokazati s prstom in za tem tudi neustrašeno stati. Na tem kraju so ledino zaorali že pred več leti s postavitvijo križa. Tudi govorice o tem kraju so se malo manj tiho širile. Kar se je nekoč zgodilo, pa je bilo očitno tako resnično, da o zanikanju ni bilo slišati. Število pa tudi imena tu ali v okolici pokončanih pa bodo ostala verjetno za mnoge bolj ali manj neznanka. Le to nam ostane od resnice, da tu ležijo nedolžne žrtve. Pisni knjige Zamolčani grobovi in njihove žrtve za ta kraj omenjajo 16 žrtev, število pa je ali pa tudi ne pravo, saj so povsod velike ovire za točnost podatkov.

V mirnem in z molitvijo in petjem popestrenem pohodu je kar prehitro zmanjkalo postaj, saj bi udeleženci kar še šli in še poslušali uvodne nagovore g. Urbana ob vsaki postaji.

Bog nam daj še takih pogumnih mož in

bomo prav usmerjali pot naših korakov in dejanj, čeprav zdaj temu zdaj onemu ne bodo vsečni.

Marjan Šircelj

Priručnik za srečne upokojujence

Založba Maks Viktor d.o.o.
Prešernova cesta 3
1000 Ljubljana

je nasploh prvič v Sloveniji izdala priručnik za upokojensko populacijo z naslovom "PRAKTIČNI VODNIK ZA UPOKOJENCE", ki na prijazen in poljuden način obravnava vse vidike upokojenskega življenja: upokojensko politiko, statistične preglede, pokojnine, bolezni, zdravstveno varnost upokojencev, socialno varstvo, izobraževanje v tretjem življenjskem obdobju, turizem, hobije, rekreacijo... V 64 poglavjih na 350 straneh vam 38 strokovnjakov podaja strokovne in ko-

ristne informacije za upokojensko populacijo, del priručnika pa je zasnovan kot pregled turističnih destinacij širom Slovenije. Skoraj sto ustanov in podjetij je omogočilo, da je priručnik kljub profesionalni zasnovi, oblikovanju in obsegu cenovno dosegljiv vsakomur.

Cena v prednaročilu s **25 %** popustom je 19,00 €. Ustanovam, ki se ukvarjajo z upokojensko populacijo, nudimo še **do-datnih 10 %** popusta, upokojencem pa 25 % popusta. Prednaročniške cene veljajo do izida priručnika v sredini marca, naročila pa sprejemamo na brezplačnem telefonu: **080 15 17**.

*Vse življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA
ob smrti moža, očeta, starega očeta in tasta

Antona Bambiča

(1923-2007)

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se od njega poslovili in prehodili z njim zadnjo pot k večnemu počitku.

Zahvala tudi tistim, ki ste bili z nami, nam izrazili sožalje, počastili slovo s cvetjem, s svečami, darovi za cerkev in svete maše. Posebna zahvala dr. Dremļjevi, osebju Zdravstvenega doma Grosuplje, župniku Janezu Šketu, g. Adamiču in nosilcem praporov za izkazano poslednjo čast.

Žalujoči vsi njegovi

*Vse znance in prijatelje obveščamo,
da nas je v Argentini za vedno zapu-
stila moja sestra*

Antonija Rožanec

roj. Marolt iz Škocjana
1926 - 2007

Brat Jožef in vsi njeni

Buenos Aires, Škocjan, Pijava Gorica, Ljubljana

*Živiš, trpiš, umrješ,
a ti umrl si le zase,
z nami živiš naprej.*

ZAHVALA
*Ob nenadni smrti našega moža, očeta,
ata in brata*

Jožeta Zupančiča

(1940-2007)
iz Grosupljega,

se iskreno zahvaljujemo g. kaplanu Matjažu Celarcu, g. župniku Janezu Šketu in g. župniku Franciju Novaku za vso tolažbo, pomoč in lepo opravljen pogrebni obred.

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev ter izrečena pisna in ustna sožalja.

Hvala Združenju šoferjev in avtomehanikov Grosuplje ter Prostovoljnemu gasilskemu društvu Grosuplje za poslovilni govor, cvetje in spremstvo na pogrebu. Hvala Moškemu pevskemu zboru Samorastnik iz Žalne, trobentaču, Društvu upokoјencev Grosuplje, sosedom Biserki in Milanu ter Dušanu. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Marinka, hčerki Andreja in Ema z družinama ter brat Marjan z družino.

ZAHVALA

Ob smrti dragega brata

Andreja Stajnka

(1967 - 2006)

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, ki ste v težkih trenutkih nesebično priskočili na pomoč. Iskrena hvala g. Franciju Omahnu, Tonetu Adamiču in družini Kozlevčar za pomoč pri organizaciji pogreba ter vsem sorodnikom, ki ste nam stali ob strani. Hvala vsem, ki ste izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče, za potrebe cerkve in svete maše ter ga pospremili na zadnji poti. Hvala Andrejevim nekdanjim sošolcem in mladostnim prijateljem ter g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Zlata

*Solze žalost naj blažijo,
a spomin naj ne zbledi,
vsi, ki v večnosti živijo,
na svetu puščajo sledi.*

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi naše ljubljene žene, mamice in sestre

Vere Klančar

(1955-2007)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in z nami delili koščke bolečine.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste se je spomnili, se od nje poslovili in jo pospremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se g. župniku Andreju Šinku, pogrebce, Moškemu pevskemu zboru Samorastnik in ostalim sodelujočim za svečano opravljen obred. Posebej pa se zahvaljujemo vsem, ki ste jo v dnevih življenja spoštovali, razumeli in jo imeli radi.

Naj nam vsem ostane v srcih!

Žalujoči vsi njeni.

Veri Klančar v slovo

Svoboda ni v tem, da človek dela, kar hoče, ampak v tem, da mu ni treba delati tistega, česar noče. Ti, draga naša Vera, si izbrala svojo svobodo in odvrгла okove bolezni, saj ptica, ujeta v kletki, ne more peti. Z nami si prepevala. In verjamemo, da nas boš – čeprav na oni strani mavrice – spremljala še naprej na naših poteh, ki so bile toliko let naše skupne. Življenje je potovanje v negotovost, čar življenja pa je v njegovi minljivosti. V trenutku nam spolzi iz rok, glas utihne in stol ostane prazen. Lahko izgubiš prijatelja, ne pa zavesti, da si ga imel. Naše solze nosijo težo besed.

Torej: čemu še besede, pustimo te počivati...

Prijatelji iz PPPZ-ja

*Je čas, ki da.
Je čas, ki vzame.
Pravijo, da je čas, ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

ZAHVALA

*Ob boleči izgubi našega predragega
moža, očeta in dedija*

Emila Podržaja

(1941 - 2007)

iz Ponove vasi 80,

Se iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem za izrečena sožalja, za darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala g. župniku Antonu Hostniku za lepo opravljen pogrebni obred, sodelavcu in prijatelju Alojzu Zajcu za ganljive poslovnice besede, Moškemu pevskeemu zboru Samorastnik iz Žalne, pogrebniemu zavodu iz Grosupljega, kolektivu Gazi iz Sp. Slivnice, Domu starejših občanov Grosuplje, Mizarstvu Grosuplje in Miranu Lovšinu z družino.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste bili z nami in ob nas v teh težkih dneh in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Jožefa, sin Aleš, hči Darja z Zvonetom ter vnuka Matic in Jošt

*Zaspala, predraga si mama,
zaprla trudne oči.
Naj Bog odpre ti rajska vrata,
srčno želimo tebi mi.*

*Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Vse to si prestala,
zdaj v grobu boš mirno spala.*

*Ob izgubi naše drage mame, stare
mame in prababice*

Ane Jančar

(21. 11. 1920 – 25. 2. 2007)

iz Sel pri Šmarju

se zahvaljujemo vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili k zadnjemu počitku. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše. Hvala za vsa izrečena sožalja.

Zahvala gospodu duhovniku dr. Bojanu Korošaku in nečaku Janezu Mikliču za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebniemu zavodu Perpar, pevskeemu zboru Šentviški slavčki in trobentaču Jožku Petku.

Iskrena hvala zdravstvenemu osebju, patronažni službi, vsem negovalkam grosupeljskega Doma starejših občanov in sestrični Minki, ki so tako lepo skrbeli zanjo in nam bili v oporo in pomoč do zadnje ure. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in nam pomagali.

Vsi njeni

ZAHVALA

*Ob boleči izgubi našega ljubega moža,
očeta, dedka in brata*

Stanislava Bevca st.

se iskreno zahvaljujemo za pomoč vsem sosedom; še posebno ge. Sonji Pečnik, ge. Mileni Predalič, ge. Ivici Hočevnar in g. Gajiču. Zahvaljujemo se dr. Golobu, dr. Dolinarju in sestri Heleni, patronažnima sestrma ge. Romani in ge. Nuši.

Še prav posebno pa se zahvaljujemo dr. Francu Kandaretu za dolgoletno zdravljenje in topel odnos.

Zahvaljujemo se tudi Društvu upokojencev Grosuplje, baliarjem in Društvu invalidov Grosuplje za lepe sočutne besede ob grobu. Hvala tudi ge. Fani Kralj za lepo urejeno vežico, zahvala tudi pevcem Moškega pevskega zbora Samorastnik iz Žalne za lepo petje in g. Andreju za zaigrano Tišino.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot ter darovali rože in sveče. Hvala tudi vsem sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje.

Za vedno je izginilo sonce iz njegovih oči, truden je zaprl oči in zaspal v večnost. Ni umrl, le odšel je na dolgo pot. Ohranite ga v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi!

*Neznatni drobci časa so spolzeli
skozi sito življenja*

našega dragega očeta, dedka in moža

Emila Hojča,

ga boleče zaustavili in njegovo kolesje spet zagnali v večnost.

Usoda, ki nam na obzorju življenja črta neznane poti, nam je na obrazih izrisala trpko bolečino. Minljivost je premagala sen, smrt je zaorala brazde žalosti v naša srca. Usoda, ki zblizu in razdvaja, je odkrila svoje temno obličje neslutene konca. Kljub neizprosni žalosti, ki pekli naše misli in dušo, nismo preslišali ganljivih besed slovesa, s katerimi ste se spomnili našega dragega Emila Hojča.

Hvala vsem, ki ste se mu v tako velikem številu poklonili na njegovi poslednji poti, zanj darovali cvetje in sveče. Hvala pevcem, trobentaču, župniku in govorniku za ganljive besede slovesa. Posebna zahvala pa gre tudi Darinki in Romanu, ki sta nam vselej nesebično in brez pomisleka stala ob strani.

Vaš blagodejen spomin nanj tudi nas hrabri v bolečini. Iskrena hvala.

Žena Pavla, sinova Milan in Brane z družinama

*Zaman so bili dnevi upanja, trpljenja,
ker bolezen bila je močnejša od življenja.*

ZAHVALA
*ob boleči izgubi našega dragega sina,
brata, svaka in strica*

Andreja Boštjančiča

(1957 – 2007)
iz Grosupljega.

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega sina, brata, svaka in strica se zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Posebna zahvala vsem sorodnikom, njegovim sodelavcem iz Autocomerca, prijateljem in znancem ob slovesu, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, pogreb-
cem in ge. Kraljevi za pomoč in organizacijo. Prisrčna hvala tudi dobrim sostanovalcem, sosedom, prijateljem in znancem za sočustvovanje ob boleči izgubi.

Hvala za darovano cvetje, ki ga je tako ljubil, sveče in darove za cerkev. Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej za ustna in pisna sožalja ob slovesu.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Vsi njegovi

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
le trudne si oči zaprl
in v večnost se podal.*

ZAHVALA
*Ob boleči izgubi dragega očeta, moža,
sina, brata, strica, svaka in zeta*

Draga Remica

iz Št. Jurija 97

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste bili z nami v teh težkih trenutkih. Zahvala gasilcem PGD Št. Jurij za organizacijo pogreba, govorniku Niku Mihičincu za ganljive besede slovesa. Hvala praporščakom gasilskih društev, vojnih veteranov in Obrtne zbornice Grosuplje. Hvala g. župniku Antonu Hostniku za pogrebni obred, pevskeму kvartetu za zapete pesmi in trobentaču za zaigrano Tišino.

Hvala vsem za vsa izrečena sožalja, cvetje, sveče in darove cerkvi. Hvala tudi vsem, ki ste ga pokropili in pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi

Sv. Blaž in Blažev žegen

Samo življenje škofa in mučenca Blaža je zanimivo že po njegovem delovanju in verjetno še bolj po času delovanja, saj se je njegov čas začel kar 900 let pred sv. Frančiškom Asiškim, kar nekako sovпада v čas sv. Antona Padovanskega. Oba sta prav tako bila neomajna v veri. Ta dva sta se kljub svetniškemu sijaju nekako izognila mučeniški smrti, sv. Blažu pa to ni bilo dano.

Že kot otroka me je zanimal rek: To je (kot) blažev žegen. Kar mnogo časa je preteklo, da se je to tudi v meni nekako razjasnilo.

Praznovanje godu sv. Blaža gotovo seže dlje nazaj kot moj spomin. Danes kopanjski farani pravijo, da je na Kopanju to nazaj uvedel g. Viktor Pristov. Prav veliko se je tudi govorilo o Markovi procesiji. Sam se ne spomnim, da bi me mama kdaj peljala k taki procesiji. Gospod Pristov pa je nas, ki smo bili na god sv. Marka pri njegovi maši, popeljal v procesiji okrog cerkve. To sem si zapomnil zato, ker je bila to njegova zadnja procesija. Kmalu za tem (leta 1996) je bil namreč ta imenitni božji služabnik umorjen z nožem v hodniku ali kar v veži kopanjskega župnišča.

Danes to faro duhovno vodi g. Jože Glas, mož, krepak v veri in dejanjih. Svojega predhodnika spoštuje in pravi: »To je bil pravi svetnik! Boste videli, da imam prav!«

Letos sva z ženo šla po Blažev žegen na Kopanj. Tam smo imeli tudi mašo – sedmi dan za pokojno sestro oblatinjo sv. Frančiška

*Ne stoj ob mojem grobu in ne jokaj.
Ni me tu... Ne spim.*

*Sem veter, ki se igra s tvojimi lasmi.
Sem ptica, ki jo opazujejo tvoje oči.
Sem vonj dehteče rože, ki tvoj dan ti
poživi.*

ZAHVALA
*Ob boleči izgubi naše drage mame in
babice*

Francke Kadunc

roj. Mehle iz Zagradca (1928-2007)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem, ki ste darovali sveče, cvetje in darove cerkvi v njen spomin.

Hvala g. župniku Andreju Šinku za lepo opravljen obred, Moškemu pevskeму zboru Samorastnik ter vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili k zadnjem počitku.

Pogrešali jo bomo.

Vsi njeni.

Saleškega, misijonarko Terezijo Benigno Šteh, ki je bila doma iz Velike Račne. V 97. letu starosti jo je Bog poklical k sebi. Skoraj čisto ves čas je delovala z otroki v Južni Afriki.

Za sam začetek maše je bralec berila to pot najprej prebral kar lep del življenjepisa sv. Blaža. In kakor je sv. Blaž živel v neomajnem zaupanju v božjo voljo in bil na vsakem koraku pripravljen pomagati sočloveku, tako je tudi pred samim rabljem naredil še zadnje dejanje pomoči bližnjemu in nato vdano položil svoje delo in življenje na tla, da je še rabelj trenutek okleval. Verjetno se je vprašal, ali to pot dela prav, ko izpolnjuje voljo nadrejenih. Ali bo res umoril človeka, ki z delom in vedenjem kaže samo dobroto?

Pri naših sosedih Hrvatih je sv. Blaž zelo spoštovan svetnik. Mesto Dubrovnik je nekako središče čaščenja sv. Blaža. Ko so bili Dubrovčani samostojni, so ga imeli v grbu in tudi v pečatu, prav tako ni manjkalo niti na denarju.

Marjan Šircelj

Vreme v Grosupljem: JANUAR IN FEBRUAR 2007

Čebele so letos večkrat poletele že januarja.

Januar

Večji del prosinca, januarja, je prevladovalo suho in toplo vreme, ki je spominjalo na pomladanski čas. Ker so bile dnevne temperature za zimo nenavadno visoke, so zacvetele nekatere rastline, ki sta jih ob koncu meseca "presenetila" sneg in mraz.

V novo leto smo vstopili z oblačnim in toplim vremenom. Tekom dneva se je ob jugozahodnem vetru pojavljalo rosenje, zvečer pa nas je od severozahoda dosegla hladna fronta in pričelo je deževati. Zaradi dotoka hladnejšega zraka se je tekom noči ohlajalo, tako da so se naslednji dan dopoldan ob koncu padavin za krajši čas med dež pomešale tudi snežinke. V naslednjih dneh se je vreme prehodno izboljšalo. Zjutraj sta se pojavljali slana in megla, čez dan pa je bilo zaradi sonca zlasti 5. in 6. januarja prijetno toplo – segrelo se je do +11 °C. Spremenljivo oblačno in pomladno toplo vreme z najvišjimi dnevnimi temperaturami do +15 °C se je nato nadaljevalo še teden dni. Sredi meseca, 15. januarja, je nastala temperaturna inverzija, zaradi katere je bila v Grosupljem ves dan gosta megla, ki je segala do nadmorske višine 500 m. Glede na pretekle dni je bilo zato bistveno hladneje (segrelo se je do +3 °C). Že naslednji dan je zahodni veter razpihal meglo in temperature so bile tako zjutraj, kot tudi čez dan ponovno neobičajno visoke. Še posebno toplo je bilo 19. januarja, ko je bilo zaradi oblačne in vetrovne noči že ob 7h zjutraj +9,5 °C, popoldan ob sončnem vremenu pa +15 °C. V začetku zadnje dekade se je pričelo vreme slabšati. Zračni tlak je padal, na nebu pa so sprva prosojno oblačnost od zahoda zamenjali temnejši, deževni oblaki. Rahel dež se je pojavil 22. januarja zjutraj, tekom naslednjega dne pa je sledilo obilno deževje, ki ga je zvečer več kot uro spremljalo grmenje ter za krajši čas zmraznjen dež. Jutro 24. januarja je bilo pretežno oblačno, padavine so v drugem delu noči ponehale, a zračni tlak je še vedno padal. Obilno deževje, ki je v 24h urah na kvadratni meter površine dalo 78 litrov dežja, je povzročilo lokalno poplavljanje potoka Bičje in drugih manjših vodotokov v okolici. Dan je bil topel in občasno je posijalo Sonce. Pozno popoldan so nebo zopet zakrili oblaki. Že zvečer je zapihal zmeren vzhodnik, zaradi česar se je pričelo ohlajati in snežiti. Do jutra je zapadlo 3 cm snega, nato pa v noči na 26. januar še

3 cm. Tega dne se je postopno razjasnilo, kar je ob 6 cm svežega snega in brezvetrju napovedovalo mrzlo noč. 27. januarja je bilo do tedaj najhladnejše jutro v tej zimi. Živo srebro se je spustilo do -9,2 °C. Zadnje dni meseca je bilo čez dan sončno in topleje, jutra pa so bila meglena s temperaturami okoli -2 °C.

Srednja mesečna temperatura je bila +4 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2005 približno 5 stopinj previsoko. Jutra s povprečno temperaturo +0,7 °C so bila pretopla za okoli 4 stopinje, popoldnevi s povprečno temperaturo +8,8 °C pa za okoli 6 stopinj Celzija. Najvišja mesečna temperatura je bila +15,6 °C (12.1.), najnižja pa -9,2 °C (27.1.). Pod ledišče se je ohladilo petnajstkrat. Megla je bila opažena v desetih jutrih, od tega je bila trikrat le v bližnji okolici (Brezje). Slana se je pojavila v desetih jutrih. Zabeleženo je bilo 8 padavinskih dni (leden dan z nevihto), v katerih je na kvadratni meter padlo 113 litrov dežja. To v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2005 predstavlja dvakratno količino običajnih padavin. Najbolj namočen v omenjenem obdobju je bil januar leta 2001 s 124, najbolj suh pa leta 2000 s 5 litri padavin. Snežna odeja je ležala 5 dni (najdebelejša je bila 26. dne zjutraj, ko je bilo 6 cm snega).

Februar

Za mesec, katerega slovensko ime je svečan, je bilo značilno, da ni opravičil svojega imena. Še več, z vsakim tednom je bolj dišalo po pomladi, ki se je nato s prvimi znanilci tekom meseca tudi uspešno naselila v vrtove in gozdove.

Prvih pet dni je prevladovalo večinoma jasno vreme, brez močnejšega vetra in pogoste jutranje megle. Najnižje jutranje temperature so bile nekaj stopinj Celzija pod lediščem, najvišje dnevne pa so redno presegale +10 °C. Ustaljenega sončnega vremena je bilo 6. februarja sicer konec, toda kljub oblačnim dnevom z občasnim dežjem in rosenjem se ni občutno ohladilo (dnevne temperature so se gibale med +5 °C in +10 °C). Padavine v prvem tednu dni »zahodnega« tipa vremena niso bile obilne – več jih je prinesla hladna fronta v noči na 13. februar. Tega dne se je čez dan hitro razjasnilo, zaradi česar je tekom naslednje noči nastala megla. Valentinovo jutro je bilo megleno in pojavila se je slana. Megla se je v dopoldanskih urah posušila, toda zaradi višje prosojne oblačnosti, ki je napovedovala novo poslabšanje, dan ni prinesel veliko sonca. Že ponoči in 15. dne zjutraj je rahlo deževalo, čez dan pa se je razjasnilo. Naslednji dan se je po meglenem jutru popoldan ponovno pooblačilo in z vzhodnim vetrom je začel prehodno dotekati hladnejši zrak. Ob koncu druge dekade (19. in 20.2.) je bilo več sonca in živo srebro se je dvignilo do +11 °C. Po 20. februarju je bilo zopet spremenljivo: občasen rahel dež, zdaj več-zdaj manj oblačnosti in najvišje dnevne temperature do +14 °C. V noči

iz 25. na 26 februar nas je prešla hladna fronta z dežjem, nato pa je vse do konca meseca sledilo suho in deloma sončno vreme.

Zaradi ugodnih dnevnih temperatur in razmeroma tople zemlje so se na prisojnih travnikih prvi cvetovi zvončkov pričeli pojavljati že v prvem tednu februarja, v drugi polovici meseca pa so poleg njih zacveteli še žafrani, leska, različne vrbe in trepetlika.

Srednja mesečna temperatura je bila +4,6 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2005 približno 3 stopinje Celzija previsoko. Tako jutra s povprečno temperaturo +1,1 °C, kot popoldnevi s povprečno temperaturo +10,1 °C so bili glede na povprečje obdobja 1995-2005 pretopli za približno 3 stopinje Celzija. Najvišja mesečna temperatura je bila +14,3 °C (22.2.), najnižja pa -5,6 °C (5.2.). Živo srebro je pod ledišče padlo desetkrat, tolikokrat pa se je pojavila tudi slana. Megla je bila opažena v desetih jutrih; prav v mestu je bila sedemkrat, ostale dni pa je jutra spremljala le v bližnji okolici. Zabeleženo je bilo 12 padavinskih dni, v katerih je na kvadratni meter padlo 94 litrov dežja. To v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2005 predstavlja 115 % običajnih padavin. Najbolj namočen v omenjenem obdobju je bil februar leta 1995 s 199, najbolj suh pa leta 1998 z 2 litroma padavin. Po letu 1991 je to v Grosupljem drugi februar brez snežne odeje (zadnji je bil leta 1998). Najvišja februarska snežna odeja po letu 1991 je bila v Grosupljem izmerjena 10. 2. 1999, ko je bilo 68 cm snega!

Iztok SINJUR

Atletska šola teka in telovadba za najmlajše

Telovadba za najmlajše:

Namenjena je otrokom od drugega leta dalje. Skozi igrive telovadne urice bomo otroke popeljali skozi atletsko abecedo, jih seznanili z osnovami gimnastike, igre z žogo. Zato, dragi starši, pripeljite svoje nadebudneže in mi jih bomo popeljali v svet igrivih športnih uric.

Atletska šola teka za šoloobvezne otroke:

Atletski klub ŠPELA vabi k vpisu v Atletsko šolo teka šoloobvezne otroke. Namenjena je vsem otrokom od prvega razreda dalje. Vabimo pa tudi srednješolce, ki bi se radi seznanili z atletiko. AK Špela bo poskrbel za dobro vodene treninge atletike - kraljice

Mladi teniški upi v Tenis klubu Grosuplje

Kaj je tisto, kar naredi iz teniškega igralca teniškega zmagovalca?

Silvana Vanči Žorž

To ni samo talent in občutek za igro, to je veliko več. To je dolgoletni trud in so treningi. Podpora staršev, prijateljev in okolice ter zaupanje v otroka in njegovo športno pot. Poleg tega pa je pomemben tudi trener, ki talent opazi in ga nato igralcu pomaga nadgraditi in razviti do te mere, da je ta pripravljen na izzive, ki ga čakajo tako na teniških igriščih, kot tudi izven njih.

Za razvoj uspešnega teniškega igralca je tako potrebno veliko truda in dela, ter predvsem časa, da se lahko igralec razvije in izpopolni ter svoj talent izkaže v obliki odmevnih rezultatov.

Tega se zavedajo tudi v TK Grosuplje, kjer sta v letošnji sezoni s svojimi uspehi v ospredju predvsem dva mlada in obetavna igralca, Matjaž Kotar in Tim Vidic.

Tim Vidic je pred tremi leti v Grosupljem začel igrati tenis in ga po letu in pol, ob

spodbudi trenerja Marka Škrjanca, začel intenzivno trenirati.

Prvi večji rezultat je dosegel že na letošnjem slovenskem prvenstvu na Otočcu v kategoriji do 12 let. S svojo zmago je tako prinesel Grosupljemu prvo zmago na teniškem turnirju. Da je uspeh še večji, mu je to uspelo že z 10 leti.

Poleg talenta in ljubezni do tenisa ga odlikuje predanost, saj trenira po 14 do 15 ur na teden, med počitnicami pa tudi do dvakrat na dan. Njegov vzornik je Roger Federer, toda zaveda se, da je pot do njemu podobnih uspehov še dolga in je do takrat potrebno preživeti še mnogo ur na pesku. A to mu ne predstavlja ovire, saj v tenisu resnično uživa. To razumejo tudi njegovi starši, ki vanj zaupajo in mu stojijo ob strani.

Mladi teniški up predstavlja tudi Matjaž

Kotar. S štirinajstimi leti tekmuje v kategoriji do 16 let, kjer se uvršča v sam vrh, torej med prvih 20. Tudi on intenzivno trenira, še posebej zato, ker je njegov cilj, da se letošnje poletje udeleži mednarodnega teniškega turnirja ETA.

Njima sledita tudi Aljaž Jerovšek in David Zupančič, vedno pa se najde prostor za nove teniške upe.

Kajti rezultati v tenisu niso vidni takoj in zanje je resnično potrebno ogromno truda, volje, dela, podpore, predvsem pa časa, saj le preko daljšega obdobja igralec dobi pravi odnos do igre, kot tudi do samega sebe. Zmaga tako ne pride čez noč. Tega dejstva se zavedajo v TK Grosuplje, kjer svojo pozornost usmerjajo predvsem v razvoj igralcev in njihovega talenta. Uspešni rezultati njihovih varovancev pa so le še dodatna spodbuda in dokaz, da so na pravi poti.

Razpis odprtega rekreativnega občinskega prvenstva v malem nogometu za leto 2007

športov. Seznanili se boste z vsemi atletskimi disciplinami. Treningi potekajo dvakrat tedensko v telovadnici O.Š. Louis Adamič na Adamičevi cesti.

Telovadba in atletska šola teka poteka:

v telovadnici O.Š. Louis Adamič na Adamičevi cesti.

Torek: od 17.00 do 18.00
TELOVADBA ZA NAJMALJŠE
od 16.00 do 17.00
ATLETSKA ŠOLA TEKA

Četrtek: od 17.00 do 18.00
TELOVADBA ZA NAJMALJŠE
od 18.00 do 19.00
ATLETSKA ŠOLA TEKA

Sreda: od 19.00 do 20.00
ATLETSKA ŠOLA TEKA

Atletska šola teka v telovadnici Št. Jurij:

Torek: od 18.00 do 19.00
ATLETIKA za šoloobvezne otroke

Za dodatne informacije lahko pokličete na GSM: 041-604-185, Špela.

ZŠO Grosuplje razpisuje odprto rekreativno prvenstvo občine Grosuplje v malem nogometu za leto 2007. Tekmovanje bo predvidoma izpeljano v obliki dvokrožnega ligaškega sistema (pomlad - jesen). Podrobnejši sistem tekmovanja bo odvisen od števila prijavljenih ekip.

Posamezna ekipa lahko prijavi do šestnajst (16) igralcev, brez omejitev.

Priznanja prejmejo tri (3) prve uvrščene ekipe, medtem ko si pravico nastopa na medobčinskem prvenstvu občin Dobropolje, Ivančna Gorica, Škofljica in Grosuplje pridobi najvišje uvrščena ekipa iz občine Grosuplje.

Višina prijavnine bo določena naknadno glede na število prijavljenih ekip. Dodatne informacije o tekmovanju lahko dobite pri organizatorju tekmovanja.

Izpolnjena prijava za tekmovanje mora prispeti na naslov organizatorja v pisni obliki ali po elektronski pošti najkasneje **do petka, 30. marca 2007**. Začetek tekmovanja je predviden za soboto, 14. aprila 2007.

Prijavne obrazce dobite pri organizatorju tekmovanja:

ZŠO Grosuplje, Ljubljanska cesta 40A, Grosuplje,

telefon: 01 7864 745,

gsm: 041 726 898,

e-pošta: andrej.cevc@quest.arnes.si.

Zveza športnih organizacij Grosuplje
Andrej Cevc, vodja strokovne službe
ZŠO Grosuplje

Gimnastične zvezde

V nedeljo, 11. februarja 2007, je Gimnastična zveza Slovenija organizirala show prireditve s podelitvijo priznanj najboljšim telovadcem v ljubljanski regiji. Med najuspešnejšimi v letu 2006 je bila tudi ritmična gimnastičarka Tjaša Šeme iz Grosupljega.

Jože Miklič

Prireditve so začeli že zgodaj popoldne s predstavitvijo različnih telovadnih skupin ženske, moške, splošne, športne in ritmične gimnastike ter skokov na veliki krožni ponjavi in športne aerobike. Ob 17. uri pa so podelili priznanja najboljšim športnikom in trenerjem s pravo skoraj dvournno show prireditvijo. Obiskovalci so si lahko ogledali vrhunske telovadce in telovadke na različnih gimnastičnih orodjih, kot so bradlja, dvovišinska bradlja, drog, gred, pa konj z ročaji ali na akrobatski stezi, v parterju ali pa akrobatsko skupino, ki je počela prave vragolije z metanjem žoge na koš in nenazadnje z glasbo »podložene« ritmične gimnastike, kjer je blestela Grosupeljčanka Tjaša Šeme. Prireditve so popestrili tudi z različnimi plesno-akrobatskimi točkami, katere so bile začinjene še z nekaj humorja. Prireditve je pozdravil župan Janez Lesjak, ki je še posebej poudaril, da je po skoraj petdesetih letih v Grosuplje spet prišla gimnastika, saj nekoč drugih športov, kot je bil nogomet in telovadba v nekdanjem sokolskem domu, skoraj ni bilo. Mnogi drugi športi pa so v Slovenijo in k nam prihajali šele pozneje. Prisotne športnike in obiskovalce je pozdravil tudi predsednik Gimnastične zveze Slovenije mag. Klemen Benedik.

Na prireditvi Gimnastične zvezde so podelili priznanja najboljšim telovadcem in telovadkam v različnih gimnastičnih skupinah za leto 2006 v ljubljanski regiji. V kategoriji športne gimnastike so med člani

priznanje prejeli za uspehov 1. Aljaž Pegan, 2. Mitja Petkovšek, 3. Sebastijan Štraus in tudi njegov trener Jože Mešl. Med članicami pa: 1. Adela Šajn, 2. Carmen Horvat, 3. Saša Golob ter trener Silvo Marinčič. V skupini ritmičnih gimnastičark za članice pa so priznanja dobile 1. Mojca Rode, 2. Tjaša Šeme, 3. Mojca Justin in trenerka Marjeta Stojmenova. Seznam vseh dobitnikov pa bi bil predolg, če bi ga objavili.

Naj na koncu dodamo še, da je gimnastika lep in plemenit šport, kjer je treba veliko delati in vztrajati, kar nedvomno oblikuje tudi mlado športnikovo osebnost za poznejše življenje. Prireditve Gimnastične zvezde je nedvomno to prikazala tudi mladim Grosupeljčanom, ki jih je bilo kar nekaj na tribunah in upamo, da se bo med njimi kdo odločil tudi za kakšno zvrst v tem športu.

Po Jurčičevi poti

Skupni izlet pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje smo tokrat iz »tradicionalnega« petka predstavili na soboto, na vseslovenski pohod PO JURČIČEVI POTI. Pohodnikov nas je bilo veliko, celo rekordno, pohvalno pa je, da tudi nas iz Grosupljega.

Žal je bila sobota cel dan meglena, zoprno ozračje, blatna pot na več mestih... Nasprotno pa je bilo med pohodniki običajno veselo, na cilju, na Muljavi pa sploh.

Pohod sam je dolg med dve in pol do tri ure zelo zmerne hoje v koloni. Po počitku in proslavi ter po medsebojni izmenjavi vtisov, s pozdravljanjem pohodniških znancev, se v začetku popoldneva pohod zaključuje. Nekaj se nas je še odpravilo peš v Ivančno Gorico, od tam pa z avtobusom v Grosuplje.

Marjan Trobec

Kolesarsko društvo Grosuplje vabi

vse ljubitelje kolesarstva na aktivno preživljanje prostega časa.

1. april: pričetek kolesarskih akcij **vzponi na Polževo in vzponi na Pance.** To sta sedaj že uveljavljeni kolesarski akciji. Ti dve prelepi turistični točki sta postali prava kolesarska stalnica v bližnji in daljni okolici.

3. junij: Maraton treh občin.

Prireditev, ki je bila dvakrat izbrana za najbolje organizirano prireditev v akciji Slovenija kolesari, pod okriljem Turistične zveze Slovenije in Olimpijskega komiteja Slovenije.

16. junij: start zadnje etape največje kolesarske prireditve v Sloveniji Grosuplje - Novo Mesto

Vse podrobnejše informacije dobite na omenjenih točkah (Pance, Polževo), in na spletnih straneh društva.

<http://www.kolesarsko-drustvo-grosuplje.si/>

... je bilo veselo tudi v brinjski športni dvorani. Dva dopoldneva smo se Franc, Martin, Nejc in jaz veselili s kar nekaj šolarji, ki so se spopadali z oprimki na steni. Za marsikoga je bila to nova izkušnja

»telovadbe«. In obljub je bilo veliko, da se na steni še srečamo, tu v Športni dvorani Brinje, kot tudi v bolderici, pri stari brinjski šoli.

Marjan Trobec

Najbolj uspešni športniki v občini Grosuplje in v ljubljanski regiji

Grosuplje, 13. februar 2007 - Športna svečanost s podelitvijo priznanj najbolj uspešnim športnikom v občini Grosuplje v letu 2006 in sočasna podelitev priznanj Olimpijskega komiteja Slovenije – Zveze športnih zvez za najboljše športnike v ljubljanski regiji.

Po scenariju prireditve, ki ga je izdelal Andrej Cevc, povzel Jože Miklič

Kot vsako leto je tudi letos Zveza športnih organizacij Grosuplje (ZŠO) podelila priznanja najuspešnejšim športnikom in prvakom rekreativnih tekmovalij v občini Grosuplje za leto 2006. Letos pa so podelitev združili tudi s podelitvijo priznanj najboljšim slovenskim športnikom, ki jih je v imenu Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez podeljeval g. **Miro Cerar**. Prireditel sta pozdravila tudi predsednik ZŠO Grosuplje mag. **Mitja Lončar** in župan občine Grosuplje **Janez Lesjak**.

V kulturnem delu prireditve so sodelovali mladi folkloristi **Rege iz Račne** to pot samo v pevsko-instrumentalni zasedbi, pod vodstvom ge. **Olge Gruđen**, **Ženski pevski zbor Biser - KD Lotos z zborovodjo Polono Štrubelj**, **Moški pevski zbor Corona iz Kulturnega društva Pesem Grosuplje z zborovodjem Jernejem Kraljem**, člana glasbene skupine **Momento iz Krškega ter plesalca Plesnega kluba Fredi dance Špela in Matej Kralj**, prireditel pa je vodil radijski napovedovalec **Aleš Kozina**.

Priznanja za dolgoletno delo v športu

Bronasti znak ZŠO Grosuplje:

Marjan Trobec – član Planinskega društva Grosuplje, je vsestranski rekreativni športnik, saj se lahko pohvali, da je bil na

najvišji točki Slovenije in tudi na najgloblji točki našega morja. Veliko prostega časa posveča predvsem delu z mladimi pri vodenju izletov v gore in varovanju pri športnem plezanju na umetni steni. Marjan je še vedno aktiven športni plezalec in vaditelj za mlade plezalce.

Anton Rus – član Strelskega društva Grosuplje, je bil pred 34 leti eden izmed ustanoviteljev Strelskega društva Grosuplje. Po končani tekmovalni karieri se je preusmeril v vodenje ekipe Društva upokojencev Grosuplje, ki trenira in tekmuje v okviru Strelskega društva. Pod njegovim vodstvom je ekipa upokojencev dvakrat dosegla naslov ekipnih državnih prvakov. Je tudi najstarejši še aktiven strelec v društvu.

Plakete ZŠO Grosuplje za športne dosežke v letu 2006

Srebrne plakete:

Tjaša Šeme – članica Kluba za ritmično gimnastiko **Narodni dom Ljubljana**, je na državnem prvenstvu v Ljubljani osvojila 2. mesto v mnogoboju in 1. mesto z žogo. Ima tudi status športnice mednarodnega razreda.

Admir Bogaljevič – član Shotokan karate kluba Grosuplje je osvojil tri naslove

državnega prvaka v mladinski kategoriji in 2 naslova v članski kategoriji ter bil s strani Karate zveze proglašen za najboljšega karateista v letu 2006.

Renata Oražem Vršič in Andraž Poje – člana Strelskega društva Grosuplje

Renata je v letu 2006 osvojila 3 naslove državne prvakinja in sicer: MK puška leže, MK puška trojni položaj in samostrel. Ima tudi status športnice mednarodnega razreda.

Andraž je v pretekli sezoni dosegel svoj največji športni uspeh z 11. mestom med mladinci na svetovnem prvenstvu v streljanju z MK puško leže. Ima tudi status športnika perspektivnega razreda.

Članska ekipa z zračno puško Strelskega društva Grosuplje

Ekipo sestavljajo strelci **Renata Vršič Oražem**, **Alain Vidmar** in **Željko Moičević**. Ekipa je v lanskoli sezoni dosegla največji klubski uspeh – 2. mesto v 1. državni ligi.

Košarkarska ekipa starejših dečkov OŠ

Louisa Adamiča: Ekipo sestavljajo **Daniel Radosavljevič**, **Domen Bančič**, **Nejc Ferbežar**, **Gašper Oblak**, **Jan Križman**, **Aljoša Mušič**, **Matic Košak**, **Žan Jerman**, **David Gjerkeš**, **Maj Kek**, **Matic Šircelj**, **Miha Gunde** in **Miha Oblak**. V jubilejnem 40. tekmovalju Pionirskega festivala v košarki za starejše učence so osvojili naslov državnih prvakov.

Bronaste plakete

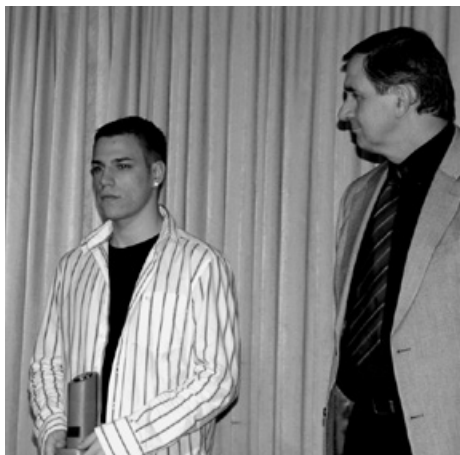
Katja Kocjan in Monika Potokar – članici Odbojarskega društva Flip-Flop

Katja Kocjan je s partnerko Ano Skarlovnik iz Prevalj osvojila naslov državne prvakinja v odbojki na mivki v kategoriji do 18 let. Monika je v kategoriji do 23 let skupaj s partnerko Matejo Legan osvojila 2. mesto v kategoriji do 20 let, s partnerko

Ano Skarlovnik pa 3. mesto na državnem prvenstvu v odbojki na mivki.

Jure Petrovčič – član Shotokan karate kluba Grosuplje, je osvojil naslov državnega prvaka v karateju v borbah v kategoriji do 75 kg med mladinci. Med člani je v isti kategoriji osvojil 2. mesto na državnem prvenstvu. Z ekipo je osvojil ekipni naslov v katah in borbah. Je član slovenske reprezentance v karateju.

Rok Ivancin Matic Barič – člana Strelskega društva Grosuplje

Rok je osvojil 3. mesto na državnem prvenstvu z malokalibrsko pištolo. Je član mladinske državne reprezentance z malokalibrsko pištolo, s katero se je udeležil svetovnega prvenstva. Matic je osvojil 2. mesto na državnem prvenstvu z malokalibrsko puško v trojnem položaju in 3. mesto na državnem

prvenstvu z zračno puško. V lanskem letu si je priboril mesto v slovenski državni mladinski reprezentanci, s katero se je tudi udeležil svetovnega prvenstva v Zagrebu.

Ekipa cicibank MAGRO - MZG Grosuplje 1 - Odbojarskega društva Flip-Flop je v državnem prvenstvu v mini odbojki med 27 ekipam osvojila končno 2. mesto.

Ekipa kadetov – Rokometnega kluba Pekarna Grosuplje, se je v pretekli sezoni uvrstila na končno 5. mesto v državnem prvenstvu.

Priznanja ZŠO Grosuplje za športne dosežke v letu 2006:

Rok Lukavečki – član Planinskega društva Grosuplje, je na državnem prvenstvu v težavnostnem in balvanskem plezanju dosegel 6. mesto.

Matevž Fakin - AK Špela, je na državnem prvenstvu v krosu občinskih reprezentanc osvojil naslov državnega prvaka.

Maruša Mišmaš - AK Špela, je na Dnevniku šolskega krosu v Stični v svoji kategoriji osvojila 3. mesto.

Miha Petrovič – član Shotokan karate kluba Grosuplje, je državni prvak med mlajšimi kadeti v karateju v disciplini borbe.

Martin Križman in Tadeja Petrovič – člana Shotokan karate kluba Grosuplje

Martin je član ekipe, ki je osvojila naslov članskega ekipnega državnega prvaka v karateju v katah. Postal je tudi državni mladinski prvak v katah.

Tadeja je osvojila naslov državne mladinske prvakinja v borbah in 3. mesto v članski konkurenci. Karate zveza Slovenije jo je proglasila za 3. najboljšo karateistko Slovenije v letu 2006.

Mateja Legan – članica Odbojarskega društva Flip-Flop, je v letu 2006 osvojila 2. mesto na državnem prvenstvu v odbojki na mivki v kategoriji do 23. let. Je bila kapetanka članske ekipe Magro – MZG, ki se je v letu 2006 uvrstila v 2. državno ligo.

Mario Hološ in Željko Moičević – člana Strelskega društva Grosuplje. Mario je v pretekli sezoni na državnem mladinskem prvenstvu v streljanju zračno pištolo osvojil 4. mesto. Željko je nosilec uspeha članske ekipe, ki je v 1. državni ligi osvojila 2. mesto. Njegov vrhunec v lanskem letu je bil nastop na Svetovnem prvenstvu z zračno puško.

Ekipa članic MAGRO - MZG Grosuplje Odbojarskega društva FLIP-FLOP, za uvrstitev v 2. državno ligo.

Košarkaška ekipa mlajših deklic OŠ Louisa Adamiča za osvojeno 2. mesto na državnem prvenstvu osnovnih šol.

Ekipa šolske košarkaške lige Louisa Adamiča se je v pretekli sezoni uvrstila v veliki finale in osvojila končno 2. mesto v tem tekmovanju.

Ekipa članov Košarkaškega kluba Grosuplje se je uvrstila v 1. B državno ligo.

Ekipa starejših dečkov Košarkaškega kluba Grosuplje je v državnem prvenstvu osvojila 8. mesto.

Teo Hojč – trener Košarkarskega kluba Grosuplje, je na področju šolskega športa s svojimi ekipami osvojil eno 1. mesto in dve 2. mesti. S klubsko ekipo starejših dečkov je dosegel 8. mesto v državnem prvenstvu. Je pomočnik selektorja moške mladinske reprezentance Slovenije.

Podelitev priznanj Olimpijskega komiteja Slovenije - Združenja športnih zvez za športne dosežke v letu 2006

Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez je tudi letos podelil priznanja za športne dosežke v preteklem letu. Letos so nadaljevali z ustaljeno prakso in so ta priznanja podelili najuspešnejšim športnikom in trenerjem iz ljubljanske regije v Grosupljem. Priznanja je podeljeval g. **Miro Cerar**, član Izvršnega odbora OKS, individualni ustanovitelj OKS, predsednik Slovenske olimpijske akademije in Ambasador za fair play.

Malo statuo OKS je prejela **Tadeja Sodec**, ki je osvojila 1. mesto v natančnem zbijanju na svetovnem prvenstvu v balinanju, za zasluge pri odličnih športnih rezultatih Tadeje pa ima njen trener **Aleš Škoberne**, ki je prejel srebrno plaketo.

Malo statuo je prav tako prejel motociklist, junak cestno hitrostnih dirk **Igor Jerman**, ki je na svetovnem prvenstvu osvojil 2. mesto ter njegov trener **Vinko Jerman**, ki je prejel srebrno plaketo.

Malo statuo sta prejela letalca **Marko Novak** in **Primož Suša**, ki sta lani v hitrostnem preletu postavila svetovni rekord ter njun trener **Andrej Erznožnik**, ki je prejel srebrno plaketo.

Telovadec **Mitja Petkovšek** je lani vse razveselil z naslovom evropskega prvaka na bradlji. Za uspehe v letu 2006 je prejel malo statuo, njegov trener **Edvard Kolar** pa je srebrno plaketo.

Matic Osovnikar, najhitrejši Slovenec, je za osvojeno 3. mesto na evropskem prvenstvu v Goeteborgu v teku na 100 m prejel malo statuo, z njim pa tudi njegov trener **Albert Šoba**, ki je prejel srebrno plaketo.

Malo statuo je prejel **Tomaž Zakrajšek**, ki je v borbah do 84 kg v Taekwondo-ju na evropskem prvenstvu v Nemčiji osvojil 3. mesto ter njegov trener **Vlado Krnetič**, ki

je prejel srebrno plaketo.

Rajmond Debevec, legendarno ime slovenskega in svetovnega streljanja, je prejel zlati znak za 3. mesto na svetovnem prvenstvu v Zagrebu v streljanju z veliko kalibrsko puško 60 leže, njegov dolgoletni trener **Alojz Mikolič** pa je prejel bronasto plaketo.

Plesalca **Tatsiana Lahvinovich** in **Zoran Plohl** sta nas v lanskem letu razveselila s 3. mestom na evropskem prvenstvu v latinskoameriških plesih, zato sta prejela zlati znak, trenerka **Barbara Nagode Ambrož** pa bronasto plaketo.

Luka Ambrož, Drago Brčina, Nejc Glavaš, Dejan Hohler, Jaka Klobučar, Matej Krušič, Rok Perko, Emir Predžič, Aljoša Remus in **Gasper Vidmar** so člani košarkarske reprezentance Slovenije, ki so na evropskem prvenstvu za mlajše člane v Izmiru v Turčiji zasedli 3. mesto. Za uspeh v lanskem letu so prejeli zlati znak, njihov trener v KK Slovan **Miro Alilović** pa je prejel bronasto plaketo.

Peter Mankoč je lani z velikega tekmovanja prišel s kolajno, kjer je na svetovnem prvenstvu v Shanghai osvojil 2. mesto. Za dosežke v letu 2006 je prejel zlati znak, njegov trener **Dimitrij Mancevič** pa bronasto plaketo.

Srebrni znak za športne dosežke v letu 2006 je prejela Tamara BARIČ (slika na naslovnici).

Naša biatlonka je na svetovnem prvenstvu za starejše mladinke v ZDA v disciplini 7,5 km zasledovalno osvojila 1. mesto in naslov svetovne prvakinja.

Tina Šutej je za skok ob palici na mladinskem svetovnem prvenstvu dosegla 2. mesto in je prejela srebrni znak. Srebrni znak je prejel tudi judoist **Aljaž Sedej**, ki je na mladinskem evropskem prvenstvu zasedel 3. mesto v kategoriji do 81 kg.

Marko Tkalec, Martin Rmuš, Luka Ocvirk in Miha Mlakar so na evropskem prvenstvu v tenisu zasedli 3. mesto ekipno, zato so v Mariboru prejeli srebrni znak.

Luka Božič, Ante Janežič, Jure Janežič, Blaž Oven, Luka Slapšak in Sašo Taljat so na mladinskem svetovnem prvenstvu v disciplini 3 x C-2 slalom na divjih vodah osvojili 3. mesto. Za svoj dosežek prejmejo bronasti znak.

Luka Božič in Sašo Taljat pa sta na mladinskem evropskem prvenstvu zasedla 3. mesto v disciplini C-2 spust in dosegla bronasti znak.

Bronasti znak je prejel tudi **Gregor Brovinsky**, ki je na mladinskem evropskem prvenstvu osvojil 2. mesto v disciplini K-1 spust.

David Nagode in Tamara Radkovič sta v kickboxu – wako osvojila 3. mesto na evropskem prvenstvu v Skopju. Nagode v lahkem kontaktu do 84 kg, Radkovičeva pa v lahkem kontaktu do 60 kg.

S športom se aktivno ukvarjajo tudi invalidi, ki se lahko pohvalijo s številni uspehi na tekmovanjih doma in v tujini. Zlati znak je prejel **Pavle Ribič**, ki je na evropskem prvenstvu v kegljanju za slepe in slabovidne v čeških Luhačovicah osvojil 1. mesto v disciplini člani posamično, kategorija B3. Trenerka kegljačev je **Silva Razlag**, ki je prejela bronasti znak.

Razglasitev prvakov občinskih in medobčinskih rekreativnih tekmovanj v letu 2006

NAMIZNI TENIS

Medobčinskega rekreativnega prvenstva v namiznem tenisu se je udeležilo 7 ekip: 1. mesto Šmarski tamladi, 2. mesto KGG Krka, 3. mesto Velike Lašče.

KOŠARKA

Občinskega rekreativnega prvenstva v košarki se je udeležilo 8 ekip: 1. mesto Avantura Šmarje, 2. mesto MZG Grosuplje, 3. mesto Šentjurski veleможstri.

Med nastopajočimi na podelitvi priznanj najboljšim športnikom sta bila ŽPZ Biser in MPZ Corona.

BALINANJE

Medobčinskega prvenstva v balinanju se je udeležilo 7 ekip. Odigrano je bilo 42 tekem v 14 kolih jesenskega in spomladanskega dela: 1. mesto Pekarna Grosuplje, 2. mesto BŠK Mravljica, 3. mesto Gradišče.

ODBOJKA DEKLETA

Medobčinskega prvenstva v odbojki za ženske se je udeležilo 5 ekip: 1. mesto Trim Trade Team, 2. mesto Sončnice, 3. mesto Ekpa Športnega društva Dobropolje.

ODBOJKA FANTJE

Medobčinskega prvenstva v odbojki za moške se je udeležilo 8 ekip iz vseh treh občin: 1. mesto Športno društvo Grosuplje, 2. mesto ŠRD Kosec, 3. mesto Optimisti.

Kako je Stane vojske menjaval

Kdo pravi, da ne vem!

Zadnja svetovna vojna je bila poleg krutosti včasih tudi tragikomična. V svoje vrtnice je potegnila tudi našega junaka Staneta. Najprej so ga še mladoletnega vtaknili v vaško stražo in med legionarje. Po odhodu Italijanov so partizani načasno osvobojenem ozemlju izvedli mobilizacijo, ki je zadela tudi Staneta. Ta je nekaj časa partizanal, ob prvi nemški ofenzivi pa je pribežal domov in se nekaj časa skrival, tako kot večina drugih mobilizirancev. Nekega dne ga je v gozdu dobila domobranska patrula in ga vzela s seboj. Tako je Stane postal vojak četrte sorte. Po nekaj mesecih, ko se je že čutil konec vojne, je po naključju prišel v stik s skupino četnikov mešanega narodnega sestava, ki se je pripravljala na beg proti zahodu, v Italijo. Samo domobransko kapo je snel in si na glavo poveznil šajkačo s kokardo, pa je bil četnik. Po številnih pripetljajih je skupina končno prišla v Italijo in v angleško vojaško taborišče. Tam je Staneta dajalo hudo domotožje, zato je izkoristil amnestijo, se vrnil domov in kmalu dobil poziv za služenje v jugoslovanski vojski. V Beogradu, kjer je služil, so kajpak natančno popisali, kje je kdo bil. Komandir je spraševal četo lepo po vrsti: »Kdo je bil pri stražarjih?« Resnicoljubni Stane je dvignil roko in dobil križec na ustreznem mestu v formularju. Potem je prišla na vrsto bela garda, partizani in domobranci; Stane kajpak povsod zraven in križci so kar deževali na papir. Ko je dvignil roko tudi na vprašanje o četnikih, se je komandirju zdelo vse skupaj neverjetno in neumno, zato je Staneta presunljivo pogledal in vzrojil: »Prestani, budalo jedno!« »Budalo jedno« po tistem uradno ni nikomur več naštevalo, kje je bilo, da ga ne bi imeli za še bolj neumnega, čeprav je prav zares služil šestim različnim »cesarjem«.

LS

Štiri burke

1. V družini pričakujejo obisk, zato mama sinka skrbno pripravi na dogodek: »Peterček, ko bo prišla teta Mici, ti bo verjetno podarila kaj denarja. Veš, kaj moraš narediti?« »Vem, prešteti ga moram,« se odreže sinko.

2. Zdolgočaseni dedek bi se rad igral z vnuki, zato jim predlaga: »Otroci, igraymo se Indijance!« Vnuki ga začudeno pogledajo, nato pa v en glas odgovorijo: »Kako, saj si vendar že skalpiran!«

3. Tine sreča na cesti prijatelja Lojza in mu pove, da je dobil sina. »Veš, čisto meni je podoben,« ves žareč pristavi na koncu. Lojz pa nato: »Eh, ne ženi si tega tako k srcu, samo da je zdrav!«

4. Bodoči svak bi rad zvedel, kakšne razmere vladajo v hiši njegove izvoljenke, zato vpraša njenega bratca: »Milanček, gledaš kdaj skozi ključavnico, ko sva z Lenko sama v sobi?« »Gledam, vendar samo takrat, ko mama neha!«

1. Kaj stoji v pesmi tam, kjer so pike:
» bodi pozdravljena?«

- a) steklenica
- b) buteljka
- c) majolka

2. Kako je nastala beseda ŠUMETI?

- a) po posnemanju glasov v naravi
- b) po glasovih leskove piščalke
- c) nekdo si je to preprosto izmislil

3. Katerega od naših plemenitašev so ubili, ko je čepel na WC?

- a) Jošta Soteškega
- b) Engelberta Turjaškega
- c) Erazma Predjamskega

4. Katera vera je po nastanku najstarejša?

- a) muslimanska
- b) judovska
- c) krščanska

5. S čim poslušajo kobilice?

- a) z glavo
- b) z nogami
- c) s 1. parom kril

6. Kaj je prvotno pomenila beseda maršal?

- a) gospodar dvornih hlevov
- b) suh, mršav človek
- c) napovedovalec usode iz črev

7. Katera snov je najbolj eksplozivna?

- a) etan
- b) amonijak
- c) butanol

8. Koliko je po cerkvenih naukih poglavitnih grehov?

Dopolnilo k št. 8. : Kdor ne bere te strani, zaradi tega ne dela poglavitnega greha, je pa škoda!

Rešitve iz prejšnje številke: 1.c, 2. sedem, 3. b, 4.a, 5.b, 6.b, 7.a, 8.a, 9.c, 10. c.

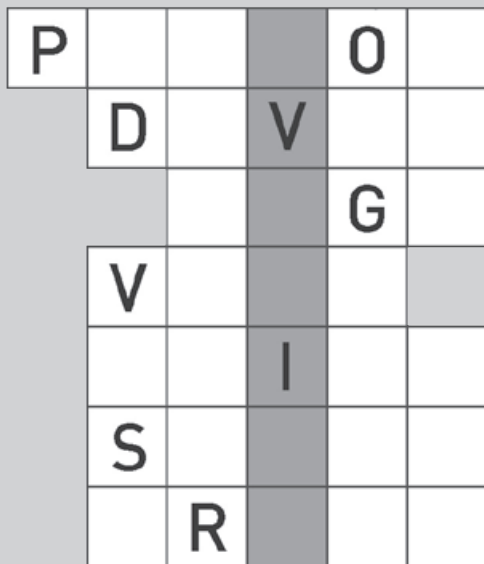
Smešno lahka križanka

V osenčenem navpičnem stolpcu boste lahko prebrali jezikovno posebnost, ki jo imajo poleg našega le še redki govorci. Iskanje gesla v križanki je olajšano tudi s pesniškim dodatkom.

Vodoravno: 1. tunel, 2. pohištvo za počitek, 3. športni rekvizit, 4. odrastki debela, 5. kos obdelane površine, 6. egiptovski polotok, 7. večja slovenska reka

Pesniški dodatek križanki

- I. V dvoje je lepše,
pravi pregovor;
tega drži se
tudi naš govor.
- II. Kadar si sam,
si v ednini,
če nas je več,
smo v množini.
- III. Vse, kar je vmes,
je v križanki res.
Da to je resnično,
preberi navpično.

Geslo križanke v prejšnji številki:

MESEČNIK

Leopold S.

Burkaste uganke

- Kaj je med božjim stvarstvom najbolj pohotno?
- Katera teta je najboljša?
- Kateri podjetniki v naši občini zaposlujejo najbolj pridne delavke?
- Kakšna so Plitvička jezera?
- Kaj so uniformirani možje, ki gredo skozi gozd v gostilno?

ODGOVORI: 1. veter, ker ženskam dviga krila, 2. kvali-teta, 3. čebelarji, 4. plitva, 5. lovci.

Kratice za igrive glave

Pozdravljeni, he, he, he, pozdravljeni še enkrat. Kajne, da ni bilo težko tisto s črkami JFMAMJJASOND. To so bile namreč kratice za vseh dvanajst mesecev v letu. Kdo se ne bi tega spomnil!

Sedaj pa utelesimo novo zbirko besed, ki jih s kraticami označimo s PKSPM. Pomoč: vse, kar je s kraticami označeno, nosi vsakdo s seboj (so pa tudi izjeme). Pogumno na delo in prepričajmo naša možganska središča.
LS

Ha, ha, ha pred 100 leti

Premetenec

»Kako, da si že doma,« vpraša mama svojega šolarja. »Učiteljici sem povedal, da ima starejša sestra davico, pa me je za teden dni poslala domov.«

»Ti mulc, ti. Zakaj pa nisi povedal, da sestra živi v Ameriki!«

Mož beseda

Študent: »Gospa, za ta mesec vam moram žal ostati dolžan za stanarino.«

Gospodinja: »Prejšnji mesec ste tudi tako rekli!«

Študent: »No, mar nisem držal besede?«

Priporočilo

Kuharica: »Gospod Širok, kajne, da tehtate sto dvajset kilogramov?«

Gospod Širok: »Seveda. Zakaj pa sprašujete?«

Kuharica: »Novo službo iščem, pa bi rada to navajala kot dokaz, da dobro kuham!«

Slabo razumel

Zdravnik: Moj nasvet ste izpolnili, kaj ne, pili ste eno uro pred zajtrkom kropa?

Bolnik: Da, da, a nisem mogel dalje piti kot deset minut.

Vremenska prerokovanja za sušec (MAREC)

V letu, ko sušča grmi, lakote bati se ni!
Če v sušcu orač more orati, mora v malem travnu počivati!
Če je Jožef lep in jasen, je letine dobre prerok glasen!
Do Benjamina kar zeleno, bo osorej posušeno!
Igrajo v marcu se mušice, aprile vzemi rokavice!
Če marec prah okrog pometa, nam dobro letino obeta!
Kar v marcu ozeleni, se rado posuši!

Podobnica

Današnja podoba bo prav gotovo izzvala lepo število pregovorov, rekel in besednih iger. Na podobi sta namreč dva hudobca. O njih kajpak veliko vemo, ker so boja stalno med nami v različni podobi. Bog nas varji pred njimi.

Kaj pa zadnjič, ko smo imeli na sliki vodo. Kdor je zanjo poiskal več besednih domislic, mu gredo kajpak iskrene čestitke. Jaz sem našel te-le primere: »Voda še za v čevlj ni dobra«, »Tiha voda bregove dere«, »Brez vode ni življenja«, »Brez vode tudi vina ni«, »Za vsako vasico so našli vodico«, »Vsaka voda je pri izviru čista« (slednje dandanes ne velja več).

LS

Še pomnite, tovariši?

KAKO SO PRED 20 LETI »POZDRAVLJALI« IZID 57. ŠTEVILKE NOVE REVIE?

12. marca 1987 je na predlog CK ZKS (predsednik Milan K.) vodstvo SZDL (predsednik Jože S.) ugotovilo, da so prispevki v Novi reviji verbalni delikt, ki ga je treba kaznovati po 133. členu kazenskega zakonika kazni-ve dejavnosti sovražne propagande, katere družbena nevarnost je nesporno velika... Sovraštvo do Jugoslavije, do našega družbenopolitičnega sistema in najvišjih vrednot revolucije se izraža neprikrito in z brezobzirnim izrekanjem nedvomnih neresnic o današnjih družbeno-političnih razmerah, kakor tudi s fašistoidno propagando in pozivi h kontrarevoluciji in so napad na temelje socialistične samoupravnice ureditve SFRJ, zato so zamenjali urednika Dimitrija R.

»Je pa ZKS s svojo aktivnostjo in skupaj z vsemi socialističnimi silami storila vse, da se stališča nekaterih piscev "prispevkov za slovenski nacionalni program" in druga podobna stališča, ki niso bila skladna s programskimi načeli SZDL, v družbeni praksi ne bodo uveljavile...« Zato so 31. maja 1988 zaprli razpito četverico z Janezom J. na čelu..

KAJ JE NATO PO 20. LETIH REKEL MILAN K. V DRAŽGOŠAH JANUARJA LETOS?

Nič! Je Korl E. vse povedal, Milan K. pa je z nekdanim očetom naroda Janezom S. prepeval Na juriš.

ZAMENJALI SO ZVEZDE

Nekateri mlajši komunisti so po letu 1990 nekdanjo peterokrako rdečo zvezdo zelo hitro zamenjali za trikrako zvezdo na svojemu novemu mercedezu.

Mi (se) volimo

EMIGRIRALI ZARADI LAPSUSA?

Večina poslancev LDS je po POTresu v stranki emigriralo iz nje, eden pa že pred POTresom. Baje so nekateri začasno emigrirali celo v Južno Ameriko in na Kubo. Iz VGA agencije pa so naknadno sporočili, da se je tipkarica zatipkala - pisati bi moralo KONGRES.

TROJANSKI VIRUSI - ZARES

V eni od opozicijskih strank pa se močno bojijo, da bodo prebeglice iz LDS začele rovariti znotraj njihove stranke, zato bi bilo veliko bolje, če gredo kar v novo stranko - ZARES!

KDO DELA ZMEDO?

»Rekel sem, da ne mislim kandidirati. Ker so me kar naprej spraševali, sem v nekem trenutku rekel: dobro, očitno si želijo malo zmede!« in se zasmeji Janez D. iz Zaplane.

PAVLIHOVA IZJAVA ZA V PAVLIHO!

PAVLIHA (poslanec - ne časopis!) je zadnjič izjavil, naj Slovenci ne bi hodili več na hrvaško morje. Naj ga dopolnimo: Veliko ljudi sploh ne bo šlo nikamor na počitnice. O tem bi se lahko še kdo drug kaj vprašal.

NOGOMETNI STADIONI

V MARIBORU gradijo najnovejši in najso-odobnejši nogometni stadion, menda tudi v KOPRU, v LJUBLJANI je Zoki ugotovil, da so mu DANIČINI PREDHODNIKI 8000 m² velik del zemljišča oddali za nadomestno zemljišče (ime NOVEGA LASTNIKA in SEDANJA CENA ZEMLJIŠČA bosta kmalu znani!). V VELEUPLJAH pa bodo tribune zgnile same od sebe.

Nov denar - nova himna , ali kako smo pili s Prešernom? (ljõežkova kozlarija)

Bilo je kmalu po 1. 1. 2007.

2. 1. 2007 smo se v naši »razširjeni družini«, kamor spada tudi kakšen svak in svakinja, odločili, da bomo obiskali še nekaj prijateljev, znancev in sorodnikov. Nato smo zavili iz čistega dolgčasa še v Ljubljano, parkirali za gradom in se podali peš čez prazno tržnico in na pol prazno Tromostovje k Prešernu, da ga povprašamo, kaj si misli o najnovešem valutnem prehodu po prekrokanj najdaljši noči. On pa otožno še vedno prepeva POD OKNOM:

*K oknu pridi,
drug ne vidi,
ko nebeške zvezdice;
se prikaži,
al sovraži
me srce, povej, al ne.*

Že je hotel nadaljevati, pa ga pocukam za rokav: »Ejga, posluš France! Nekaj družga

bi te vprašal. Kako si zadovoljen z našim novim denarjem?« Pa pravi: »Ah, kaj bi to, čeprav sem bil prej vreden več kot štirikrat toliko na tisoč tolarjih kot zdaj, ko sem vreden samo dva evra. Po drugi strani pa sem kar zadovoljen, saj je poleg brade močno zrasla cena našemu očetu in 'primusu' slovenske pisane besede, ki je bil krščen skoraj pred natanko 499 leti v Kancijanovi cerkvi, tam dol' na robu Dolenjske, kjer sem tudi jaz svojemu prastricu ovce pasel, kuhal lipov čaj, ob kopanjskem studenčku kopal in iskal francoski zaklad, pa sem ter tja kakšno dobro vino svojemu prastricu iz zakristije spil.«

»Pa si našel zaklad?« brž nadaljujem, pa pravi: »Kje pa! Sem bil premalo časa pri njem, pa toliko drugih reči mi je brenčalo po glavi. Ampak, kaj hočemo!? Mlada leta. Zdaj me bolj skrbi nekaj drugega. Res je, da mi tudi to pot Julija ni okna odprla, a veliko bolj na živce mi gre ta presneta divja muzika. Pa ko bi bila vsaj slovenska,« je z okovanim usnjenim škornjem s peto jezno trčil ob podstavek spomenika, da so okruški štrrr-bunknili v deročo Ljubljano in dosti ni manjkalo, da okrušek ni priletel naravnost v Urško, ki je prav tedaj lahko miselno privihrala čez tromostje skupaj z velikim poskakajočim žabarjem, za katerega smo šele pozneje ugotovili, da je povodni mož.

»Taki so pač časi!« ga mirim. »Če je ljubljanski župan rekel, da bo za novo leto ob Prešernu v glavnem hrvaška muzika, bo pač hrvaška,« mu razložim. Kar 23 njegovih svetnikov ga je pooblastilo, da lahko več ali manj o vsemu odloča. Zdaj je, kar je. To je narod hotel in to zdaj ima. V tolažbo pa Francetu dodam, da bo tega večera ob osmih zvečer lahko skupaj z Oliverjem nadaljeval prepevanje serenad Beli, Cesarici, Diridondi, Manueli ali pa Nadalini namesto prevzetni Juliji, koruzniški Ani ali lahko miselno Urški.

»Bo že držalo,« je bil France v naslednjem trenutku zelo pomirjen. »Saj veš! Dvesto let je že minilo. Nisem si mislil, da se bodo časi tako spremenili.«

»Ja, ja, France, težki časi so zdaj. Vsak misli po svoje, pa dela tudi. Temu pravijo demokracija. Če pa kaj pošteno rečeš, te takoj Anžek naznani evropskim komisarjem, oni pa takoj priletijo, kot da nimajo nobenega drugega dela, čeprav so zadnjič skoraj pol Francije mulčki razbil'. Hvala Bogu, da bo Anžka kmalu Čebaškova zamenjala. Bog daj, do bi imela kakšno žlahto v Žalni! Zdaj pa bo najbolje, da gremo skupaj na pijačo,« mu predlagam, saj se je v naših krajih že dolgo šušljalo, da ga je tudi France rad nosil pod cilindrom.

Čeprav nas je zdaj v družbi bilo že skoraj ducat, se vse popoldne in večer pri vseh predebatiranih temah nismo tako hitro pohenotili kot pri tem predlogu. Zato je France stopil dol s podstavka, damam vljudno poljubil roke, se nam možakarjem priklo-

nil z odkrivanjem cilindra in dejal: »Hitro pojdimo čez Tromostovje, da nas ne bo še Plečnik v svojem letu preganjal, zakaj se je matral s tremi mostovi, hodimo pa kar po-čez in povprek!«

In tako smo se ustavili na kuhanem vinčku. To, da sem dal iz žepa zadnja dva SIT prešerna, pa ne bom pisal, ker nazaj nisem dobil niti dva EVRA, France pa predno ga je sploh poizkusil, je že začel:

*Nazadnje še, pr'jat' lji,
kozarce zase vzdignimo,
ki smo zato se zbrat'li,
ker dobro v srcu mislimo;
dókaj dni
naj živi*

vsak, kar nas dobrih je ljudi!

Mi pa smo dejali, da bi bilo bolje, če bi prav to kitico predlagali za novo slovensko himno. Nedvomno bi lahko veliko lažje dosegli soglasje med seboj. Edina dva, ki sta bila proti, sta bila nadškof in minister za zdravje, ki pa že itak vseskozi opozarja, da prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju, ne ve pa še, kako vpliva na jõežkova sanjarjenja. Zanimivo pa je bilo, da je v tistem trenutku pri stojnici že stal ljubljanski župan Zoki, naročil dvanajst kuhanih, in takoj pojasnil, zakaj ni dal denarja za recital Franceta Prešerna: »Vsaj nekaj besed, če že denarja nisem dal. Je pač treba zgraditi tistih 22 projektov. A' ne?« Je pa vseeno dal za eno rundo, kar pa je tudi pohvalno, a' ne?

Bodice iz-za komunskega sveta

ŽALSKA ŠOLA - NAJDRAŽJA

Zdaj, ko so Žalci izvedeli, kako drago šolo bodo zgradili v Žalni, nič več ne žalujejo, pač pa razmišljajo kot pravi domoljubi in pravijo, da bodo svojo dolino preimenovali v NAJDRAŽJO DRAGO. Škoda je le, da ne bodo zraven zgradili še drvarnice, ki jo je jõežek vedno razumel kot MALO ŠOLO.

SPREJEMANJE PRAVILNIKA O PODALJŠANJU OBRATOVALNEGA ČASA GOSTINSKIM LOKALOM

Ko so vprašali nekaj gospodinjstev v bližini enega od razvpitih VELEUPELJSKIH lokalov o podaljšanju obratovalnega časa, je mož podaljšanje ZELO PODPRL, žena pa je bila ODLOČNO PROTI. Se ve, zakaj!

Na koncu je obveljalo tako kot je žena rekla, mož pa je vsake toliko časa ves v strahu pri-krevljal domov.

RAZVLČENA DENACIONALIZACIJA IN KOVAČEVA KOBILA

Ko so nekateri svetniki v VELEUPELJSKEM BERMUDSKEM TRIKOTNIKU so se potem, ko so ugotavljali, da ne morejo graditi garažne hiše tudi zaradi nerazrešene denacionalizacije, strinjali s staro ljudsko modrostjo, da je pa zares kovačeva kobilica

največkrat bosa. Drugi pa so menili, da bi jo morali speljati po kratkem postopku – tako kot so po letu '45 izvajali nacionalizacije – ali pa k mesarju z njo...

PREIMENOVANJE ULIC IN CEST

V VELEUPLJAH bo komisija za preimeno-vanje nekaterih ulic in cest predlagala, da se Partizansko preimenuje v RAZSUTO, Taborsko v PREKOPANO, Prečno v NEPRE-VOZNO, Za gasilskim domom v POPLAVNO, Sončne dvore v MEGLENE, Turistično oskrbni center v TEŽKOMETALNO, samo Dachau bodo preimenovali tako, kot se je klical od začetka, če ga ne bo prej poplavilo.

Sicer pa kar se poplav tiče, bi bilo najbolje, da zalijemo Račensko polje in naredimo NOVO BLEJSKO JEZERO.

OBSTRUKCIJA SEJE IN NATO ZAKOPANE BOJNE SEKIRE

Ob ŠENTJURSKEM ZADRŽEVALNIKU so se komunski svetniki kar precej časa ZADRŽALI. Ker niso dosegli dogovora, so odšli iz seje. Nato so dobili novo vabilo na novo sejo. Na gornji fotografiji pa lahko vidite trenutek, ko so svetniki zakopali bojne sekire – in to šele nekaj minut pred 23. uro zvečer.

NADZOR NAD NADZOROM

Zadnjič, bilo je že precej temno, so nekateri komunski svetniki ugotavljali, da bo treba napraviti temeljit NADZOR nad NADZOROM pri gradnjah NOVIH CEST v VELEUPELJSKI KOMUNI. Skratka, ko o tem piše jõežek Zagraški s svojimi bodicami, mu tega nihče ne verjame.

Iz jõežkove beležnice

857 ZBIRK OSEBNIH PODATKOV

Ko je jõežek Zagraški izvedel od POBLAŠČENE NATAŠE, da imamo v Sloveniji kar 857 različnih zbirk javnih podatkov, se je zamislil in dejal: »Potem o meni vedo že več, kot vem o sebi sam.«

ŠE ZDAJ MU NI JASNO

Jõežku še zdaj sredi popisa nepremičnin ni jasno, zakaj jih mora popisovati, saj se nikamor ne premikajo in meni, da bi jih lahko popisali že zdavnaj, ko so jim izdajali uporabna dovoljenja.

Sicer pa: Saj se še spomnite, kaj je o popisu zapisal Janez D. iz Zaplane v Jani!

DIMNIKARJI

v VELEUPELJSKI KOMUNI so nedavno sklenili, da bodo začeli svoje delo

opravljati po nekdanjem nemškem zakonu iz tridesetih let prejšnjega stoletja. Lahko vam bodo vdrli v stanovanje in očistili dimnike tudi tam, kjer jih že desetletja ne rabite.

JØEŽEK ŽE UKREPA

Glede na to, da je jõežku v horoskopu ob novem letu pisalo, naj bolj MIGA, se je v SVEČANEM MESECU udeležil poleg kulturnih prireditev kar dveh ŠPORTNIH PRIREDITEV.

PRI TEM SE MU POSEBEJ ZELO DOPADE RIT-MIČNA gimnastika.

VELEUPELJSKI TELEBAJSKI

Za drugo leto je jõežek sklenil, da bo zaprosil Gimnastično zvezo Slovenije, če bi ga lahko vključila v plesno točko TELEBAJSKI, saj izpolnjuje vse pogoje – je TELE in BAJSEK.

JØEŽEK NA PUSTOVANJU

Iz popolnoma NORIH virov smo izvedeli, da je jõežek letos pustoval v Krpanovi deželi, kjer se je zelo domače počutil tako med pustnimi NORCI, kot tudi med BUTALCI.

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: jozem@siol.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Šparovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2 (Občina Grosuplje,
hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

Izdelava filmov:

AMSET - MACEDONI, Grosuplje, Pod gozdom 3/9

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od decembra 2006 dalje) v nakladi 6.052 izvodov) in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE JE TREBA ODDATI DO PRVEGA PETKA V MESECU.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu nismo zavezani, da se z vsemi pisci prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo.

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuvertu z ustrezno znamko in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativi. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razložitvi. Najmanjša ločljivost glede na želeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J (39,6 x 27,3)	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas.

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF zapisu ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razložitvi).

Digitalno izdelan oglas lahko pošljete na elektronski naslov jozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca filmov amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom 3/9), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/ 98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročilnico najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (piar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,

ali na tel. št. **01/ 786-07-22** (popoldne)

ali **GSM 041/98-22-33,**

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: jozem@siol.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

VEM

Na informacijski točki VEM – vse na enem mestu nudijo svetovanje obstoječim podjetnikom, potencialnim podjetnikom in brezposelnim. Pravijo tudi, da še preden se odločite za samostojno podjetniško pot, obiščite svetovalca na vstopni točki VEM, saj vam bo brezplačno svetoval ter vas seznanil z vsemi potrebnimi in pomembnimi informacijami vodenja podjetja. Odgovorili vam bodo na vsa vprašanja, povezana z zagonom lastne dejavnosti in vas pripeljali do uspešne registracije samostojnega podjetnika – s. p. Tudi v primeru, da že imate podjetje in potrebujete zgolj informacijo o razvoju dejavnosti, je vstopna točka VEM pravi naslov za vas. Tam vas pričakujejo svetovalci, ki vam bodo z veseljem prisluhnili ter pomagali na vaši podjetniški poti.

Tudi pri razpisih vam lahko pametno svetujejo in ponudijo pomoč. Prav tako, če želite s svojim podjetjem izpeljati kakršno koli investicijo. Za vsa področja obstajajo nepovratna in povratna sredstva (mikro-kredit, garancije, posredni dolgoročni investicijski krediti ...), ki so namenjena ravno podjetnikom!

Dogovorite se za sestanek, kjer vam bodo podrobno opisali pogoje in obveznosti pridobitve nepovratnih ali povratnih sredstev. Skupaj boste pregledali profil vašega podjetja ter opcijo kandidiranja na posameznih razpisih. Predlagali vam bodo razpis, na katerem bi dosegali optimalne točke, ter predstavili njegovo vsebino.

Ba. P.**Kontaktne podatke:**

GROSUPLJE,

Ob Grosupeljsčici 1b, 1290 Grosuplje,

telefon: 01/786 23 08,

fax: 01/786 23 09,

e-pošta: grosupljerazvoj@razvoj.siinternet: www.razvoj@si/grosuplje

Posredujemo in
svetujemo pri
nakupu LCD TV
aparatur!!!

GABER
servis

Peter Kastelic s.p.
Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN **BO**

YAMAHA

harman/kardon

marantz

Servisiramo tudi vse ostale
audio video naprave

Tel.: 041-774-274

E-mail:
servis.gaber@masicom.net

Del. čas:
pon., sre., pet.
9-12h in 14-16h

**ZASEBNA
ZOBNA
ORDINACIJA**

GROSUPLJE
Adamičeva 30

01 787 34 13
041 723 731

Goran Petrović
dr. dent. med.

Spoštovani poslovni partnerji, obrtniki in podjetniki!

S ponosom Vas obveščamo,
da se nam je dolgoletno delo
na področju računovodstva in davčnega svetovanja
obrestovalo.

Postali smo član
največje franšizne skupine računovodskih servisov
v Sloveniji.

Več kot 20 računovodskih servisov,
z več kot 100 strokovnjaki,
si prizadeva svojim strankam ponuditi največ.

To pa je možno v današnjem času,
ob dnevnih spremembah zakonodaje, predpisov,...
le ob združenju znanja.

Adamičeva cesta 3D, GROSUPLJE

www.racunovodja-grosuplje.si

VEČ KOT LE RAČUNOVODSKI SERVIS!

HYPOXI

Vacuum Training Systems

Imate težave s

celulitom,

preveč zaobljeno zadnjico,

stegna

ali trebušček?

**HYPOXI STUDIO JE ODPRL SVOJA
VRATA V GROSUPLJEM**

Se trudite s telovadbo in strogimi dietami, maščobne
blazinice pa trdovratno vztrajajo?

Če že, pa shujšate točno tam, kjer si to najmanj želite,
kjer bi bilo potrebno pa...
Ja, stara zgodba, ki jo nekateri dobro poznamo.

Prijazno vas vabimo, da si rezervirate

brezplačni termin in preiskusite učinkovito
naravno metodo za odpravo maščob in celulita na
problematičnih delih telesa.

Pokličite na 051/633-446, lahko pa nas tudi
obiščete na www.vitaline.si.

Veseli vas bomo!

Vita line PE Grosuplje
Gasilska 14
Grosuplje

Tel 051 633 446
info@vitaline.si
www.vitaline.si

Vita line Tadejo Kavčič s.p. Bloke 44 1293 Šmarje-Sap

Vpis otrok v vrtec

VVZ Kekec Grosuplje

**sprejema vloge
za vpis otrok v vrtec
do konca meseca aprila 2007
za naslednje šolsko
leto 2007/08.**

Vloge oz. prijave za sprejem otrok v VVZ Kekec dobijo starši v vrtcu Kekec, Trubarjeva 15 - tajništvo, vsak delovni dan od 6.30. do 14.30. ure. Vlogo za sprejem otrok v vrtec lahko dobite tudi preko e-pošte ali na naši spletni strani.

Če bo v vrtec vpisanih več otrok, kot je prostih mest, bo o sprejemu odločala Komisija za sprejem otrok v VVZ Kekec Grosuplje, ki bo starše o sprejemu otroka obvestila v drugi polovici maja 2007.

*„Samo ena pot je, da vzgojite otroka tako, da bo krenil po pravi poti, in sicer tako, da sami hodite po njej.“
(Abraham Lincoln)*

**PODAJMO SI ROKE IN
STOPIMO PO SKUPNI POTI!**

V.d. ravnateljica Majda Fajdiga

VVZ KEKEC GROSUPLJE
Trubarjeva 15, 1290 Grosuplje

tel.: 01 / 786-61-80

e-pošta:

alenka.lamprecht@quest.arnes.si

spletna stran:

<http://www.v-kekec.lj.edus.si/>

ELTEHNIKA

ELEKTROMECHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA

JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje

☎ 01/787 14 51, GSM: 031/640 100

MOBILNA TELEFONIJA

POOBlašČENI ZASTOPNIK

Vsaki 12 mesecev ugodno do GSM aparata!

UGODNO samo 0,9€

Paket 1 MINUTA 1 CENT

ADSL

Če se za naročniške pakete Pizzicato, Solo, Duo ali Trio odločite med 15. februarjem in 31. marcem 2007, vam tri mesece ne bo treba plačevati mesečne naročnine.

Širokopasovni INTERNET

Sedaj 3 mesece brezplačno!

Gramat Gril

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožno dolina 9

☎ 01 786-33-66, 786-33-63

www.gramat-gril.si

Del. čas: pon.-pet. 7-18^h, sob. 7-12^h

PE GROSUPLJE
Kolodvorska 3
01/78 62 925

HRANILNICA

LON d.d., Kranj

varčevanje, krediti, plačilni promet,

osebni in podjetniški računi, e-lon

Bančne storitve na **Ljubezniv Osebni Način**

LONOVIH 15 LET

POSEBNA VARČEVALNA PONUDBA 3 X 15

praznujemo **15 let**
nudimo fiksno obrestno mero **4,15%**
za obdobje vezave **15 mesecev**

www.lon.si
e-pošta:
info@lon.si

- NOVE - VIŠJE MERE ZA VSA VARČEVANJA
- POTROŠNIŠKI KREDITI V ENEM DNEVU DO 84 MESECEV (t.j. 7 LET)
- PLAČILO POLOŽNIC PO NAJUGODNEJŠI TARIFI (OD 0,81 EUR)
- E-LON ZA FIZIČNE IN PRAVNE OSEBE
- VODIMO OSEBNE IN POSLOVNE RAČUNE
- BANKOMAT HRANILNICE NA KOLODVORSKI 3 VAM JE NA VOLJO 24 UR